NĖ DIENOS BE LIETUVIŲ KALBOS

Virginija Stumbrienė ▪ Aurelija Kaškelevičienė

GIMTASIS ŽODIS
Vilnius
2001

UDK 808.82(07)(1-87)
St398

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
rekomenduota 2001 02 05 Nr. 59

Vadovėlio autorėms paskirta JAV lietuvių fondo
(LITHUANIAN FOUNDATION, INC) premija

Iliustravo Irmina Dūdėnienė

© Virginija Stumbrienė, 2001
© Aurelija Kaškelevičienė, 2001
© Iliustracijos, Irmina Dūdėnienė, 2001
© „Gimtasis žodis", 2001

ISBN 9986-453-98-4

Mieli mokiniai,

„Nė dienos be lietuvių kalbos" skiriamas ir jaunesniems, ir vyresniems įvairių profesijų žmonėms, pradedantiems mokytis lietuvių kalbos. Šis vadovėlis padės pasiekti „Pusiaukelės" kalbos mokėjimo lygį, pasirengti LR pilietybės ir valstybinės kalbos I kvalifikacinės kategorijos egzaminams. Jeigu tik pradedate mokytis lietuvių kalbos, rekomenduojame mokytis su mokytoju. Vadovėlis tiks ir jau šiek tiek kalbantiems lietuviškai. Paprastai ir aiškiai pateikti lietuvių kalbos gramatikos pagrindai bus jums nesunkiai suprantami, „Mokytojo knygoje" rasite užduočių atsakymus.

Vadovėlį sudaro:

– „Mokinio knyga" (su priedais);

– „Mokytojo knyga";

– garso įrašai.

„Mokinio knygoje" yra 12 pamokų. Kiekviena pamoka susideda iš šešių dalių: „Pokalbių", „Žodyno", „Gramatikos", „Gramatikos, žodyno, rašymo ir kalbėjimo užduočių", „Klausymo" ir „Skaitymo".

Rengdamos vadovėlį, pirmiausia galvojome apie jūsų svarbiausius kasdieninius kalbinius poreikius. Mokysitės suprasti trumpų skaitomų ir klausomų tekstų (skelbimų, tvarkaraščių, nurodymų, valgiaraščių, receptų, žinučių, asmeninių laiškų, TV ir radijo programų, orų prognozių ir pan.) esmę ir detales. Mokysitės susikalbėti įprastose situacijose (susipažinti, supažindinti, nusipirkti parduotuvėje maisto, drabužių; užsisakyti patiekalų ir gėrimų kavinėje arba restorane; apsigyventi viešbutyje; išsinuomoti arba nusipirkti butą; išsikviesti gydytoją; nusipirkti bilietus stotyje, teatre ir pan.). Rašysite laiškus, sveikinimus, prašymus, pildysite anketas ir pan.

Patrauklūs, įtaigūs ir linksmi dailininkės Irminos Dūdėnienės paveikslėliai padės lengviau ir greičiau įsiminti naujus žodžius, suprasti tekstus, atlikti žodyno, gramatikos, kalbėjimo ir rašymo užduotis.

„Mokinio knygoje" pateikiama lietuvių kultūrai svarbių tekstų. Tikimės, kad jums bus įdomu minti mįsles, skaityti populiarias lietuvių pasakas, legendas ir sakmes. Siūlome išmokti keletą eilėraščių, dainų, tai padės lavinti tartį.

Knygos gale pridedamos gramatikos lentelės, vadovėlyje mokomų veiksmažodžių pagrindinių formų sąrašas, daiktavardžių sąrašai.

„Mokytojo knygoje" yra patarimų mokytojams, papildomų užduočių bei žaidimų, užduočių atsakymai, klausomi tekstai. Garso įrašo kasetėse yra dvylikos pamokų pokalbiai, klausomi ir kai kurie skaitomi tekstai.

Pagal vadovėlio medžiagą kelerius metus buvo mokomi VU Lituanistinių studijų katedros studentai ir kitų lietuvių kalbos kursų dalyviai. Gramatikos ir žodyno parinkimas, pateikimas ir išdėstymas garantavo greitą ir sėkmingą mokymąsi.

Tikimės, kad mokytis bus smagu ir įdomu. Sėkmės jums ir jūsų mokytojams!

Nuoširdžiai dėkojame VU Lituanistinių studijų katedros dėstytojoms, mokiusioms pagal vadovėlio medžiagą, už pastabas. Dėstytojoms Joanai Pribušauskaitei ir Linai Vaškevičienei esame dėkingos už pagalbą rengiant gramatikos priedus ir kai kurias pamokas, PPRC Valstybinės kalbos skyriaus vedėjai Irenai Raščiuvienei už vadovėlio leidybos inicijavimą. Dėkojame VPU doc. dr. Vilijai Salienei ir VU Lietuvių kalbos katedros doc. dr. Broniui Dobrovolskiui už vadovėlio recenzijas. Esame dėkingos LR Švietimo ir mokslo ministerijai, JAV Lietuvių fondui bei VU Lituanistinių studijų katedrai, finansiškai parėmusiems vadovėlio rengimą ir leidybą.

Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie vadovėlio rengimo ir leidimo.

Autorės

Дорогие ученики,

учебник «Ни дня без литовского языка» предназначен для людей разных профессий и разного возраста - для тех, кто приступает к изучению литовского языка. Этот учебник поможет вам овладеть языком на том уровне, который можно назвать «Половиной пути» и подготовиться к сдаче экзамена на получение гражданства ЛР и к экзамену I квалификационной категории по государственному языку. Если Вы только приступаете к изучению литовского языка, то мы рекомендуем это делать под руководством учителя. Учебником смогут пользоваться и те, кто уже немного говорит по-литовски. Вы без труда поймете доступно и ясно изложенные основы грамматики литовского языка, а в «Книге для учителя» найдете ответы на задания.

В учебное пособие входит:

– «Книга для ученика» (с приложениями),

– «Книга для учителя»,

– аудиозаписи.

«Книга для ученика» содержит 12 уроков. Каждый урок состоит из 6 частей: «Разговорные темы», «Словник», «Грамматика», «Задания по грамматике, лексике, правописанию, творческие письменные и устные задания», «Аудирование», «Чтение».

При подготовке учебника мы в первую очередь думали о ваших насущных каждодневных потребностях, связанных с использованием литовского языка. Вы будете учиться понимать суть и детали коротких текстов, которые вы читаете или слышите (объявления, расписания движения транспорта, различные инструкции, меню и кулинарные рецепты, заметки, личные письма, программы радио и ТВ, прогнозы погоды и т.п.). Будете учиться общению в несложных бытовых ситуациях (знакомиться и знакомить, покупать в магазинах продукты, одежду; заказывать блюда и напитки в кафе или ресторане; поселиться в гостинице; снять в аренду или купить квартиру; вызвать врача; купить билеты на вокзале, в театре и т.п.). Будете писать письма, поздравления, заявления, заполнять анкеты и т.п.

Увлекательные, убедительные и веселые рисунки художницы Ирмины Дуденене помогут вам легче и быстрее запоминать новые слова, понимать тексты и выполнять задания по лексике, грамматике, правописанию, творческие письменные и устные задания.

В «Книгу для ученика» включены имеющие большое значение для литовской культуры страноведческие тексты. Надеемся, что вам будет интересно разгадывать загадки, читать популярные литовские сказки, легенды и сказания. Предлагаем выучить несколько стихотворений и песен - это поможет усовершенствовать произношение.

В конце книги прилагаются грамматические таблицы, список основных форм изучаемых глаголов, списки имен существительных.

В «Книге для учителя» вы найдете советы учителям, дополнительные задания и игры, ответы к заданиям, тексты для аудирования. На аудиокассетах записаны разговорные темы двенадцати уроков, тексты для аудирования и некоторые тексты из «Книги для ученика», предназначенные для чтения.

По материалу учебника в течение нескольких лет обучались студенты Литуанистической кафедры Вильнюсского университета и участники других курсов литовского языка. Практика показала, что грамматический и лексический отбор материала, его подача и изложение гарантируют быстрое и успешное изучение.

Надеемся, что заниматься будет приятно и интересно. Удачи Вам и Вашим учителям!

Выражаем сердечную благодарность преподавателям Литуанистической кафедры ВУ, использовавшим материал этого учебника для проведения занятий, за их замечания, преподавателям Йоанне Прибушаускайте и Лине Вашкявичене за помощь при подготовке грамматических приложений и некоторых уроков, заведующей отделом Государственного языка ЦПРП Ирене Рашчувене - инициатору выпуска учебника, а также доценту доктору ВПУ Вилии Салене и доценту доктору кафедры литовского языка ВУ Бронюсу Добровольскису за рецензирование учебника. Мы глубоко признательны Министерству просвещения и науки ЛР, фонду литовцев США, Литуанистической кафедре ВУ за оказанную финансовую помощь при подготовке и выпуске учебника, а также всем, поддержавшим его издание.

Авторы

Turinys

PIRMOJI PAMOKA	9
ANTROJI PAMOKA	23
TREČIOJI PAMOKA	47
KETVIRTOJI PAMOKA	71
PENKTOJI PAMOKA	97
ŠEŠTOJI PAMOKA	121
SEPTINTOJI PAMOKA	143
AŠTUNTOJI PAMOKA	165
DEVINTOJI PAMOKA	185
DEŠIMTOJI PAMOKA	203
VIENUOLIKTOJI PAMOKA	227
DVYLIKTOJI PAMOKA	251
PRIEDAI	271

Pirmoji pamoka 1



Pokalbiai

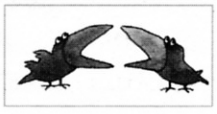



1. *Daiva:* Labas rytas.
Vytautas: Labas rytas.
Daiva: Mano vardas Daiva.
Vytautas: Labai malonu. Aš Vytautas.



2. *Tomas:* Laba diena.
Rasa: Laba diena.
Tomas: Ar jūs esate Rasa Kuodytė?
Rasa: Taip. O jūs esate Tomas, studentas iš Niujorko?
Tomas: Taip. Dabar studijuoju Vilniuje.
Rasa: Puiku, aš taip pat studijuoju Vilniuje.

3. *Klientas:* Laba diena.
Sekretorė: Laba diena.
Klientas: Ar yra ponas Pakšys?
Sekretorė: Taip. Kaip jūsų vardas ir pavardė?
Klientas: Aš esu Jonas Degutis.
Sekretorė: Iš banko?
Klientas: Taip.
Sekretorė: Prašom.
Klientas: Ačiū.

4. *Ona:* Atsiprašau, ar jūs esate ponia Aldona Dagienė?
Aldona: Taip. O jūs panelė Ona Butkutė?
Ona: Taip. Labai malonu.
Aldona: Labai malonu.

5. *Klientas:* Laba diena.
Administratorius: Laba diena. Kokia jūsų pavardė?
Klientas: Mano pavardė Šmitas.
Administratorius: Koks jūsų vardas?
Klientas: Hubertas.
Administratorius: Iš kur esate?
Klientas: Iš Vokietijos, iš Hamburgo.

6. *Eglė:* Alio!
Paulius: Labas vakaras.
Eglė: Labas vakaras.
Paulius: Čia Paulius.
Eglė: Labai malonu.
Paulius: Ar yra Šarūnas?
Eglė: Ne, dabar nėra. Jis Kaune.
Paulius: Ačiū. Labanakt.
Eglė: Nėra už ką. Labanakt.





7. *Lina:* Alio!
Irena: Labas rytas.
Lina: Labas rytas.
Irena: Atsiprašau, ar yra Lina?
Lina: Taip. Aš kalbu.
Irena: Čia tu? Puiku! Čia aš, Irena.
Lina: O, kaip malonu!

8. *Sekretorė:* Muziejus.
Klientas: Laba diena.
Sekretorė: Laba diena.
Klientas: Čia Vytautas Radaitis. Iš ministerijos. Atsiprašau, ar yra ponas Kuodys?
Sekretorė: Ne. Direktorius dabar Vokietijoje.
Klientas: Ačiū. Sudie!
Sekretorė: Nėra už ką. Sudie!

Abėcėlė

Valstybės. Miestai. Gyventojai. Vardai



Antanas	Amsterdamas	amerikietis	A a	amerikietė	Anglija	Aušra
			Ą ą			
Bronius	Berlynas	bulgaras	B b	bulgarė	Bulgarija	Birutė
	Ciurichas		C c			
Česlovas	Čadas	čekas	Č č	čekė	Čekija	Česlava
Dainius	Drezdenas	danas	D d	danė	Danija	Dalia
Edvinas	Esenas	estas	E e	estė	Estija	Eglė
			Ę ę			
			Ė ė			
Feliksas	Frankfurtas	filipinietis	F f	filipinietė	Filadelfija	Fausta
Gintaras	Gardinas	graikas	G g	graikė	Graikija	Gražina
Hubertas	Helsinkis	havajietis	H h	havajietė	Haga	Henrika
Ignas	Izraelis	ispanas	I i	ispanė	Ispanija	Inga
			Į į			
			Y y			
Jurgis	Jerevanas	japonas	J j	japonė	Japonija	Jurga
Kostas	Kijevas	kanadietis	K k	kanadietė	Kanada	Kristina
Laurynas	Londonas	lietuvis	L l	lietuvė	Lietuva	Laura
Martynas	Milanas	moldavas	M m	moldavė	Moldova	Monika
Norbertas	Niujorkas	norvegas	N n	norvegė	Norvegija	Nijolė
Osvaldas	Oslas	olandas	O o	olandė	Otava	Otilija
Paulius	Paryžius	prancūzas	P p	prancūzė	Prancūzija	Patricija
Rytis	Rokiškis	rusas	R r	rusė	Rusija	Rūta
Saulius	Seulas	suomis	S s	suomė	Suomija	Sigita
Šarūnas	Šanchajus	švedas	Š š	švedė	Švedija	Šarūnė
Tadas	Talinas	turkas	T t	turkė	Turkija	Teresė
Ugnius	Urugvajus	ukrainietis	U u	ukrainietė	Ukraina	Ugnė
			Ų ų			
			Ū ū			
Viktoras	Vilnius	vokietis	V v	vokietė	Vokietija	Vilija
Zenonas	Zalcburgas		Z z		Zimbabvė	Zita
Žilvinas	Žitomiras	žydas	Ž ž	žydė	Ženeva	Živilė

-as -is -ys -us -a -ė





Gramatika

1. aš
   tu
   jis, ji

   mes
   jūs
   jie, jos

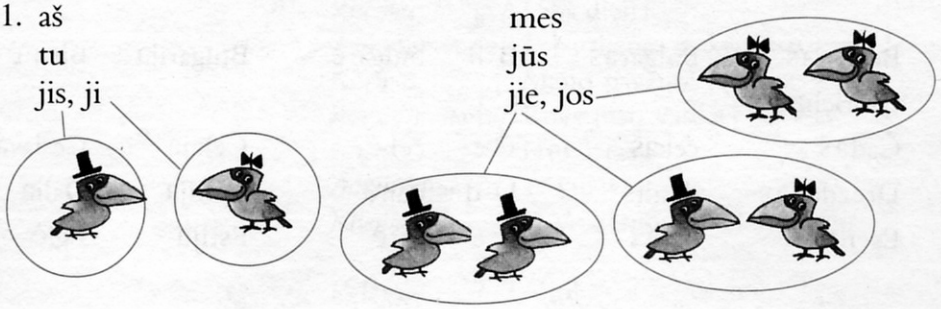

2. būti, yra, buvo

aš	esu			mes	esame
tu	esi			jūs	esate
jis, ji		→	yra ←	jie, jos	

3. nebūti, nėra, nebuvo

aš	nesu			mes	nesame
tu	nesi			jūs	nesate
jis, ji		→	nėra ←	jie, jos	

Kas tu esi? Kas jūs esate?

Aš esu Tomas.
Aš esu amerikietis.
Aš esu studentas.

Aš esu Virginija.
Aš esu lietuvė.
Aš esu studentė.

Ar tu esi ... ? Ar jūs esate ... ?

Ar tu esi Tomas?
Taip, aš esu Tomas.

Ar tu esi Mikas?
Ne, aš esu Tomas.
Ne, aš esu ne Mikas, aš esu Tomas.
Ne, aš nesu Mikas, aš esu Tomas.

4.

V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-a	-ė	-us
K. (Gen.) ko?	-o	-io	-io	-os	-ės	-aus

Kaun as 	Rokiškis	Panevėžys	Nida	Plungė	Alytus
Kaun o 	Rokiškio	Panevėžio	Nidos	Plungės	Alytaus

5. iš + K. (Gen.)

Iš kur tu esi?

Aš esu iš Kauno.

Aš esu iš Vilniaus.

Iš kur jūs esate?

Aš esu iš Kauno.

Mes esame iš Alytaus.

Ar tu esi iš ... ?

Ar tu esi iš Kauno?

Taip, aš esu iš Kauno.

Ne, aš esu iš Vilniaus.

Ar jūs esate iš ... ?

Ar jūs esate iš Alytaus?

Taip, aš esu iš Alytaus.

Taip, mes esame iš Alytaus.

Ne, aš esu iš Rokiškio.

Ne, mes esame iš Nidos.

6.

V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-a	-ė	-us
Vt. (Loc.) kur?	-e	-yje	-yje	-oje	-ėje	-uje

Kaun as	Rokiškis	Panevėžys	Nida	Plungė	Alytus
Kaun e	Rokiškyje	Panevėžyje	Nidoje	Plungėje	Alytuje

7. Esamasis laikas

gyventi, gyvena, gyveno

aš	gyvenu		mes gyvename
tu	gyveni		jūs gyvenate
jis, ji	→ gyvena ←		jie, jos

Kur tu gyveni?

Aš gyvenu Kaune.

Aš gyvenu Vilniuje.

Kur jūs gyvenate?

Aš gyvenu Kaune.

Mes gyvename Vilniuje.

Ar tu gyveni ... ?

Ar tu gyveni Kaune?

Taip, aš gyvenu Kaune.

Ne, aš negyvenu Kaune.

Ne, aš gyvenu Vilniuje.

Ar jūs gyvenate ... ?

Ar jūs gyvenate Kaune?

Taip, aš gyvenu Kaune.

Taip, mes gyvename Kaune.

Ne, aš negyvenu Kaune.

Ne, mes gyvename Vilniuje.

8. Kaip tu kalbi?

Aš kalbu angliškai.

Aš kalbu prancūziškai.

Kaip jūs kalbate?

Mes kalbame lietuviškai ir angliškai.

angl as 	lietuvis	latvis	rusas	lenkas
angl iškai 	lietuviškai	latviškai	rusiškai	lenkiškai

vokietis – vokiškai

Ar tu kalbi ... ?

Taip, aš kalbu lietuviškai.

Ne, aš nekalbu lietuviškai

Ar jūs kalbate ... ?

Taip, aš kalbu lietuviškai.

Taip, mes kalbame lietuviškai.

Ne, aš nekalbu prancūziškai.

Ne, mes nekalbame angliškai.

Ar tu supranti ... ?

Ar tu supranti lietuviškai?

Taip, aš suprantu lietuviškai.

Ne, aš nesuprantu lietuviškai.

Ar jūs suprantate ... ?

Ar jūs suprantate vokiškai?

Taip, aš suprantu vokiškai.

Taip, mes suprantame vokiškai.

Ne, aš nesuprantu vokiškai.

Ne, mes nesuprantame vokiškai.

1. *Įrašykite žodžius: aš, tu, jis, ji, mes, jūs, jie, jos.*

1. Ar *tu* esi lietuvis?
2. Kur ..... gyvenate?
3. Dabar ..... gyvename Vilniuje.
4. Bjornas yra iš Norvegijos, ... gyvena Osle.
5. ..... kalbu lietuviškai, rusiškai, angliškai.
6. ..... yra lietuvė.
7. Milda ir Vytautas gyvena Lietuvoje, ... kalba lietuviškai.
8. Rasa ir Rūta yra iš Lietuvos, ... gyvena Nidoje.

2. *Įrašykite žodžius: esi, esu, dirbate, gyvenu, gyveni, gyvena, kalba, nekalbame, suprantame.*

1. Aš *esu* iš Vilniaus.
2. Iš kur tu ..... ?
3. Ar tu ..... Vilniuje?
4. Aš ..... Kaune.
5. Šarūnas ..... senamiestyje.
6. Mes šiek tiek ..... , bet ..... lietuviškai.
7. Jis ..... angliškai ir rusiškai.
8. Ar jūs ..... universitete?

3. *Įrašykite tinkamą formą.*

būti, yra, buvo

1. Ji *yra* studentė. 2. Aš ..... studentas. 3. Mes ..... Vilniuje. 4. Ar jūs ..... anglė? 5. Iš kur tu ..... ?

dirbti, dirba, dirbo

1. Kur jis ..... ? 2. Ar jūs ..... Kaune? 3. Mes ..... Vilniuje. 4. Aš ..... Vilniuje, o ji ..... Kaune. 5. Jie gyvena ir ..... Lietuvoje.

gyventi, gyvena, gyveno

1. Jos ..... Prancūzijoje. 2. Ar jūs ..... Lietuvoje? 3. Aš ..... Lietuvoje. 4. Kur ..... ponas Degutis? 5. Mes ..... Nidoje.

kalbėti, kalba, kalbėjo

1. Kas ..... vokiškai? 2. Ar tu ..... lietuviškai? 3. Aš ..... lietuviškai, rusiškai, angliškai. 4. Jos ..... prancūziškai. 5. Kaip jūs ..... ?

suprasti, supranta, suprato

1. Jis ..... lietuviškai ir rusiškai. 2. Atsiprašau, aš ..... lietuviškai. 3. Kas ..... itališkai? 4. Ar tu ..... itališkai?

studijuoti, studijuoja, studijavo

1. Kur jūs ..... ? 2. Mes ..... universitete. 3. Ar tu ..... Vilniuje? 4. Taip, aš ..... Vilniuje. 5. Jie taip pat ..... Vilniuje.

4. *Parašykite, kas kur yra.*

1. Lietuva yra *Europoje.*	Europa
2. Vilnius yra	Lietuva
3. Senamiestis yra	Vilnius
4. Universitetas yra	Senamiestis
5. Auditorija yra	universitetas
6. Mes esame	auditorija

5. *Atsakykite į klausimus.*

1. Ar Milda yra lietuvė? Taip, *ji* yra *lietuvė.*
2. Ar tu esi vokietė? Ne, ... nesu ..... .
3. Ar Paulius ir Tomas yra iš Latvijos? Ne, ... nėra ....
4. Ar Rūta ir Vytautas gyvena Vilniuje? Ne, ... negyvena ..... .
5. Ar jūs kalbate angliškai? Taip, ... kalbame ..... .
6. Ar Jonas dirba Kaune? Taip, ... dirba ..... .

6. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

Čia yra	*Aš esu iš*	*Aš gyvenu*	*Čia yra*	*Aš esu iš*	*Aš gyvenu*
Amerika	*Amerikos*	*Amerikoje*	Vašingtonas	*Vašingtono*	*Vašingtone*
Anglija			Londonas		
Baltarusija			Minskas		
Čekija			Praha		
Danija			Kopenhaga		
Estija			Talinas		
Ispanija			Madridas		

Italija			Roma		
Japonija			Tokijas		*Tokijuje*
Kanada			Otava		
Kinija			Pekinas		
Latvija			Ryga		
Lenkija			Varšuva		
Lietuva			Vilnius		
Norvegija			Oslas		
Rusija			Maskva		
Suomija			Helsinkis		
Švedija			Stokholmas		
Ukraina			Kijevas		
Vengrija			Budapeštas		
Vokietija			Berlynas		

7. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

Čia yra	*Jis yra*	*Ji yra*	*Jis, ji kalba*
Anglija	anglas	*anglė*	*angliškai*
Baltarusija	baltarusis		
Čekija	čekas		
Danija	danas		
Estija	estas		
Ispanija	ispanas		

Italija	italas		
Japonija	japonas		
Kinija	kinas		
Latvija	latvis		
Lenkija	lenkas		
Lietuva	lietuvis		
Norvegija	norvegas		
Rusija	rusas		
Suomija	suomis		
Švedija	švedas		
Ukraina	ukrainietis		
Vengrija	vengras		
Vokietija	vokietis		

8. *Pažiūrėkite į paveikslėlį ir parašykite, kas kur gyvena ir kas iš kur yra.*
Vilnius, Vytautas;

1. *Vytautas gyvena Vilniuje.*
   Jis yra iš Vilniaus.

2. ..... .
..... .
3. ..... .
..... .
4. ..... .
..... .
5. ..... .
..... .
6. ..... .
..... .

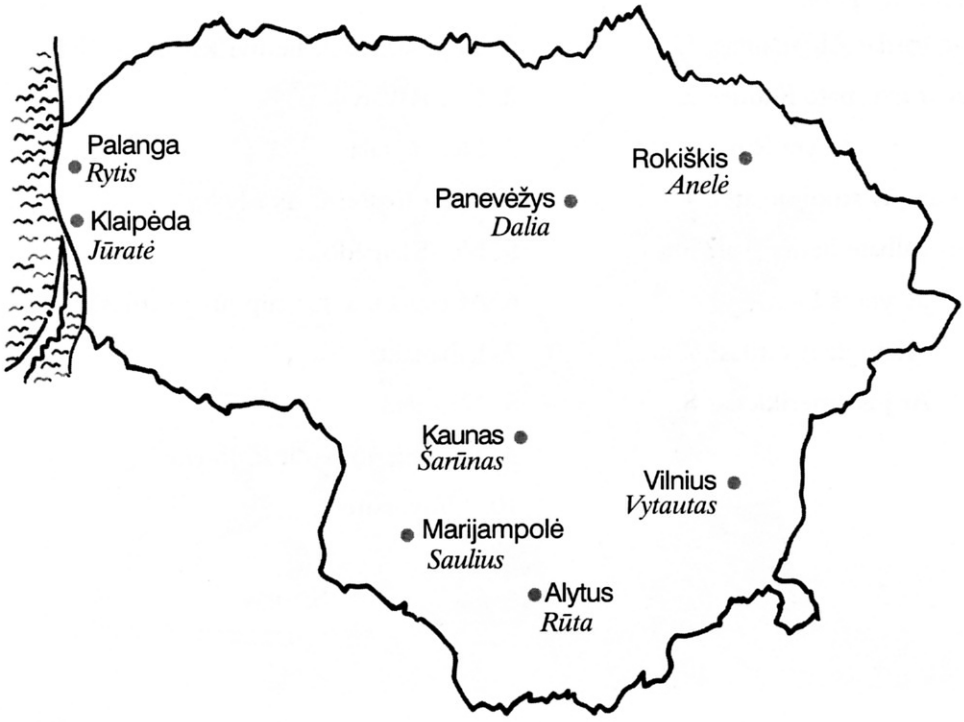

7. ..... .

..... .

8. ..... .

..... .

9. *Sujunkite sakinių dalis.*

Elvyra ir Ramunė 1.	1. o tavo?
Mes gerai kalbame 2.	2. Paulius?
Aš suprantu lenkiškai, 3.	3. rusiškai ir šiek tiek lenkiškai.
Jūs gyvenate ir 4.	4. studijuojate?
Ji dirba 5.	5. Varšuvos.
Ar jūsų vardas 6.	6. bet nekalbu.
Mano vardas Rūta, 7.	7. dirba universitete.
Aš esu lietuvė, o ji 8.	8. ir pavardė?
Studentė yra iš 9.	9. anglė.
Kaip jūsų vardas 10.	10. dirbate senamiestyje.
	11. rusas.
	12. Kaune.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
7.									

10. *Sudarykite sakinių poras.*

Mano vardas Algimantas. 1.	1. Taip, šiek tiek lietuviškai ir rusiškai.
Ar jūs dabar gyvenate Kaune? 2.	2. Ne, iš Latvijos.
Ar yra Rūta? 3.	3. Ne, aš italas.
Atsiprašau, kur jūs studijuojate? 4.	4. Labai malonu. Aš Elvyra.
Ar jūs kalbate lietuviškai? 5.	5. Ne, Klaipėdoje.
Ar jie yra iš Lietuvos? 6.	6. Aš esu Lina. O kaip jūsų vardas?
Kaip jūsų vardas? 7.	7. Labanakt.
Ar jūs amerikietis? 8.	8. Ne, nėra.
	9. Taip, mano pavardė Jonaitis.
	10. Universitete.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
4.							

11. *Pabaikite dialogus.*

1. – *Laba diena.*
   – Laba diena.
   – ..... , ... ?
   – Muziejus yra senamiestyje.
   – ..... .
   – Prašom.
2. – Alio.
   – ....
   – Labas rytas.
   – .... ?
   – Ne, Vytautas dabar banke.
   – ....
   – Nėra už ką. Sudie.
3. – .... ?
   – Ne, aš nedirbu. Aš studijuoju.
   – .... ?
   – Vilniuje.
4. – Ar ji yra iš Sankt Peterburgo?
   – ..... .
   – O iš kur ji yra?
   – ....
   – Ar Krokuva yra Lenkijoje?
   – Taip.



1. *Perskaitykite dialogą ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie - neteisingi.*

Ramunė: Kas jis? Studentas?
Elvyra: Tai Bjornas. Mano bendradarbis. Jis yra iš Norvegijos, iš Oslo. Dabar gyvena Vilniuje. Dirba universitete.
Ramunė: Jis norvegas?
Elvyra: Ne, švedas.
Ramunė: Ar jis kalba tik švediškai?
Elvyra: Jis puikiai kalba norvegiškai, angliškai, rusiškai. Supranta ir lietuviškai, bet nekalba.
Ramunė: O kas ji?
Elvyra: Mano draugė Veronika.
Ramunė: Lietuvė?
Elvyra: Ne, čekė.
Ramunė: Ji taip pat dirba universitete?
Elvyra: Ne, ji studentė. Studijuoja Prahoje.
Ramunė: Ar ji kalba lietuviškai?
Elvyra: Taip, labai gerai.

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Bjornas yra studentas.		✔
2. Elvyra dirba universitete.		
3. Bjornas supranta rusiškai.		
4. Veronika yra iš Čekijos.		
5. Veronika dirba Vilniuje.		
6. Veronika kalba čekiškai.		

2. *Įrašykite praleistus žodžius.*

Bjornas yra *švedas*. Jis yra iš ..... , iš ..... . Bjornas dabar gyvena ..... . Jis dirba ..... . Bjornas kalba ..... , ... , ... , bet nekalba ..... . Veronika nedirba, ji ..... . Ji yra iš .... labai gerai kalba lietuviškai.

3. *Pabaikite sakinius.*

1. Bjornas yra *švedas*, o aš *esu* ..... .
2. Bjornas ..... Vilniuje, o aš ....
3. Bjornas ..... universitete, o aš ....
4. Bjornas gerai ..... norvegiškai, o aš ....
5. Veronika ..... iš Čekijos, o aš ....
6. Veronika ..... Prahoje, o aš ....

Antroji pamoka 2



Pokalbiai

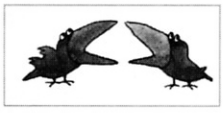

1. *Eglė:* Sveikas, Jonai!
   Jonas: Sveika, Egle!
   Eglė: Kaip gyveni?
   Jonas: Ačiū, gerai. O kaip tu?
   Eglė: Puikiai! Važiuoju į Nidą.
   Jonas: Kada?
   Eglė: Šeštadienį.
   Jonas: Kaip puiku! Gero savaitgalio!
   Eglė: Ačiū. Ir tau!

2. *Jurgis:* Labas, Vytautai!
   Vytautas: Labas, Jurgi!
   Jurgis: Kaip sekasi?
   Vytautas: Ačiū, neblogai. O kaip tau?
   Jurgis: Ačiū, šiaip sau.

3. *Studentas:* Laba diena, dėstytojau!
   Dėstytojas: Laba diena. Kaip jums sekasi?
   Studentas: Ačiū, gerai. O kaip jums sekasi?
   Dėstytojas: Dėkui, labai gerai.

4. *Linas:* Laba diena, ponia Nijole.
Nijolė: Laba diena, pone Linai.
Linas: Kaip jūs gyenate?
Nijolė: Ačiū, gerai. O kaip jūs?
Linas: Ačiū, taip pat gerai.

5. *Administratorius:* Koks jūsų adresas?
Klientas: Mano adresas Vilniaus gatvė 6 – 2.
Administratorius: Koks jūsų telefono numeris?
Klientas: Namų telefonas 66 25 00, darbo 61 73 99.

6. *Dalia:* Eini į darbą?
Arvydas: Taip.
Dalia: Sėkmės!
Arvydas: Ačiū. Ir tau!

7. *Ramunė:* Sveikas!
Paulius: Sveika! Kaip gyveni?
Ramunė: Blogai. Rytoj egzaminas.
Paulius: Sėkmės tau!
Ramunė: Ačiū.


8. *Jonas:* Alio!
Lina: Laba diena. Ar Rūta yra namie?
Jonas: Laba diena. Rūtos nėra. Ji darbe.
Lina: Ačiū. Sudie.
Jonas: Sudie.


9. *Moteris:* Alio!
Vyras: Laba diena.
Moteris: Laba diena.
Vyras: Ar yra ponas Merkys?
Moteris: Ne, čia toks negyvena. Atsiprašau, o kur jūs skambinate?
Vyras: Į Kultūros ministeriją.
Moteris: Čia butas.
Vyras: Labai atsiprašau.
Moteris: Nieko.
Vyras: Viso gero.
Moteris: Viso gero.


10. *Vaistininkė:* Alio!
Klientas: Labas rytas.
Vaistininkė: Labas rytas.
Klientas: Čia bankas?
Vaistininkė: Ne, vaistinė.
Klientas: Aš skambinu 62 74 83.
Vaistininkė: Mūsų telefono numeris 61 74 83.
Klientas: Labai atsiprašau!
Vaistininkė: Nieko.
Klientas: Sudie.
Vaistininkė: Sudie.

atostogauti, atostogauja, atostogavo
dirbti, dirba, dirbo
eiti, eina, ėjo
skambinti, skambina, skambino
skubėti, skuba, skubėjo
susitikti, susitinka, susitiko
važiuoti, važiuoja, važiavo
vėluoti, vėluoja, vėlavo

Miestas. Senamiestis

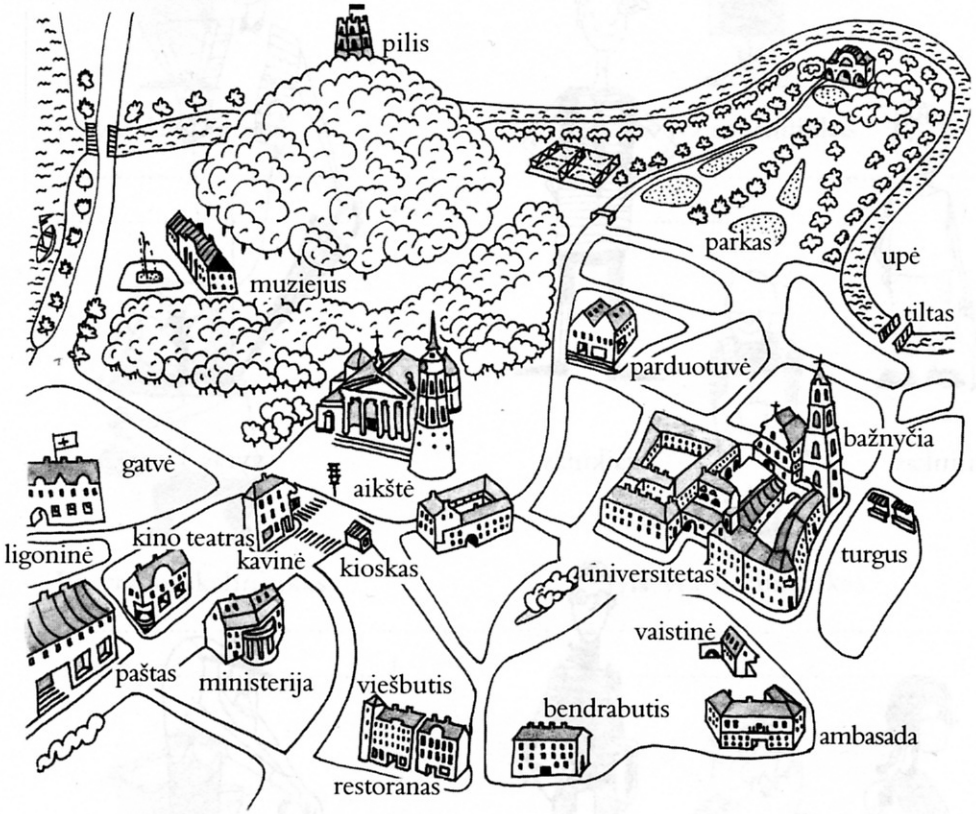

mokykla	teatras	oro uostas
skalbykla	knygynas	stotis
valykla	biuras	stotelė
kirpykla	fotoateljė	sankryža
taisykla	baseinas	šviesoforas
gamykla	sporto klubas	

Asmenų pavadinimai. Profesijos



mergaitė



mergina



moteris



berniukas



vaikinas



vyras



mokinė



studentas



pensininkas



Jis yra aktorius.

Aktorius dirba teatre.
Pone aktoriau!



Jis yra dailininkas.

....
.... !



Jis yra dainininkas.

....
.... !



Jis yra sportininkas.

....
.... !



Jis yra mokslininkas.

....
.... !



Jis yra darbininkas.

....
.... !



Jis yra policininkas.

....
.... !



Jis yra ūkininkas.

....
.... !



Jis yra siuvėjas.

....

.... !



Jis yra kirpėjas

....

.... !



Jis yra padavėjas.

....

.... !



Ji yra pardavėja.

....

.... !



Ji yra šokėja.

....

.... !



Jis yra virėjas.

....

.... !



Ji yra mokytoja.

....

.... !



Ji yra valytoja.

....

.... !



Jis yra gydytojas.

....

.... !



Jis yra vairuotojas.

....

.... !



Ji yra sekretorė.

....

.... !



Ji yra medicinos sesuo.

....

.... !



Jis yra muzikantas.

....

.... !



Jis yra fotografas.

....

.... !



Ji yra namų šeimininkė.

....

.... !

Jis (ji) yra ..... .

....

.... !

Metų laikai

pavasaris 

vasara 

ruduo 

žiema 

Savaitė. Savaitės dienos

pirmadienis	1
antradienis	2
trečiadienis	3
ketvirtadienis	4
penktadienis	5
šeštadienis	6
sekmadienis	7

savaitgalis

Paros laikas





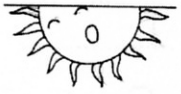



rytas diena vakaras naktis

Laiko prieveiksmiai

visada	niekada
dažnai	kartais
šiandien	rytoj
dabar	kasdien

Skaičiai nuo 0 iki 10

nulis 0 vienas 1 du 2 trys 3 keturi 4 penki 5

šeši 6 septyni 7 aštuoni 8 devyni 9 dešimt 10

1.

V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-a	-ė	-is	-us
G. (Acc.) ką?	-ą	-į	-į	-ą	-ę	-į	-ų

bank as	viešbutis	mokykla	kavinė	stotis	muziejus
bank ą	viešbutį	mokyklą	kavinę	stotį	muziejų


stotis →


2. į + G. (Acc.) ką?

Kur tu eini?
Aš einu į banką.
Aš einu į stotį.

Kur jūs einate?
Mes einame į banką.
Mes einame į stotį.

Kur tu važiuoji?
Aš važiuoju į Kauną.

Kur jūs važiuojate?
Mes važiuojame į Vilnių.

3. pas + G. (Acc.) ką?

Pas ką tu eini? / Kur tu eini?
Aš einu pas gydytoją.

Pas ką jūs einate? / Kur jūs einate?
Mes einame pas gydytoją.

Pas ką tu važiuoji? / Kur tu važiuoji?
Aš važiuoju pas draugę.

Pas ką jūs važiuojate? / Kur jūs važiuojate?
Mes važiuojame pas draugę.

4. prie + K. (Gen.) ko?

Kur susitinkame?
Susitinkame prie kavinės?

Ar tu gyveni prie parduotuvės?
Ne, aš gyvenu prie mokyklos.

Kur yra mokykla?
Mokykla yra prie parko.

5. Pavadinimo kilmininkas

K. (Gen.) ko?

Parkas, gatvė →	Parko gatvė
Vilnius, universitetas →	Vilniaus universitetas
Turgus, aikštė →	Turgaus aikštė
Opera, teatras →	Operos teatras
Senamiestis, bankas →	Senamiesčio bankas

Ar čia yra Parko gatvė?
Ne, čia ne Parko gatvė, čia yra Stoties gatvė.

Ar jūs gyvenate Parko gatvėje?
Ne, mes gyvename Stoties gatvėje.

Kur susitinkame?
Susitinkame prie Vilniaus banko.

Kur yra mokykla?
Mokykla yra prie Operos teatro.

Kur eini?
Einu į Vilniaus banką.

6. Kada susitinkame?

Susitinkame šeštadienį arba sekmadienį.

Kada tu atostogauji?
Aš atostogauju vasarą arba rudenį.

Kada susitinkame?
Rytoj rytą.

Kada jūs einate į mokyklą?
Į mokyklą mes einame rytą.

Kada tu eini pas gydytoją?
Pas gydytoją einu antradienį.

Susitinkame vakare.





V. (Nom.) kas?	-uo	ruduo
G. (Acc.) ką?	-*en*-į	rud*en*į

7. Kas yra?

yra + V. (Nom.) kas?

Ar universitete yra kavinė?
Taip, Universitete yra kavinė.
Ne, Universitete nėra kavinės.

Ko nėra?

nėra + K. (Gen.) ko?

Ko šiandien nėra?
Šiandien nėra Igno ir Dovilės.



Ar ji yra mokytoja?
Ne, ji nėra mokytoja, ji yra gydytoja.
Ne, ji ne mokytoja, ji yra gydytoja.

Ar yra mokytoja?
Ne, mokytojos nėra.

8. Kaip gyveni, Jonai?

Laba diena, panele Viktorija!

V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-a	-ė	-us
Š. (Voc.)	-e	-i	-y	-a	-e	-au

pon as	Jurgis	Kazys	Irena	panelė	Virgilijus
pon e	Jurgi	Kazy	Irena	panele	Virgilijau



V. (Nom.) kas?	-as	-*toj*as	-*ėj*as	-*uk*as
Š. (Voc.)	-ai	-*toj*au	-*ėj*au	-*uk*

Vytautas	dėsty*toj*as	padavė*j*as	berni*uk*as
Vytautai!	dėsty*toj*au!	padavė*j*au!	berni*uk!*

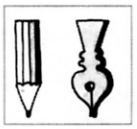

1. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

	Kas?		*Iš kur?*		*Kur?*
1. Jis	*važiuoja*	Kaunas	*iš Kauno*	Nida	*į Nidą.*
2. Aš		Rokiškis		Palanga	
3. Aš ir tu		Klaipėda		Panevėžys	
4. Jie		Briuselis		Paryžius	
5. Jūs		Vilnius		Alytus	
6. Draugė		Anglija		Vokietija	
7. Tu		Monakas		Prancūzija	

2. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

	Kas?		*Kur?*		*Pas ką?*
1. Jis	*eina*	bendrabutis	*į bendrabutį*	Daiva	*pas Daivą.*
2. Aš		kavinė		draugas	
3. Mes		poliklinika		gydytoja	
4. Tu		biblioteka		Vytautas	
5. Jūs		paštas		Paulius	
6. Jos		muziejus		direktorius	

3. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

	Kas?		*Kur?*		*Pas ką?*
1. Jis	*gyvena*	Vilnius	*Vilniuje*	Rūta	*pas Rūtą.*
2. Aš		Kaunas		Saulius	
3. Mes		Pasvalys		brolis	
4. Tu		Rokiškis		draugė	
5. Jūs		Klaipėda		Mindaugas	

4. *Įrašykite: iš, į, pas, prie.*

Einame	*į*	darbą.
		teatrą.
		parduotuvę.
		profesorių.
		brolį.

Važiuojame		jūros.
		kaimą.
		mamą.
		Kauno.
		Nidą.

5. *Parašykite tinkamą formą.*

Kavinė yra prie ***parko*** (parkas). Parkas yra prie ..... (upė). Susitinkame prie ..... (tiltas) ir einame į ..... (kavinė). Po to einame į ..... (muziejus) ir į ..... (teatras). Gerai?

6. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

Tomas yra	Aš einu į
universitete,	*universitetą,*
	kavinę,
parke,	
	banką,
ambasadoje,	
	muziejų,
pilyje.	

7. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Jie susitinka ***pirmadienį*** (pirmadienis).
2. Susitinkame ..... (antradienis).
3. Aš visada atostogauju ..... (vasara).
4. Mes einame į universitetą ..... (rytas).
5. Į kavinę ir į parką jie eina ..... (savaitgalis).

6. Niekada neinu į parką ..... (naktis).

7. Ar tu važiuoji į Kauną ..... (sekmadienis)?

8. Ar mes susitinkame ..... (penktadienis)?

8. *Parašykite tinkamą formą.*

1. *Sekmadienį* (Sekmadienis) susitinkame prie ..... (kavinė).
2. ..... (Vasara) važiuojame į ..... (Anglija).
3. ..... (Žiema) niekada nevažiuoju prie ..... (jūra).
4. ..... (Naktis) aš važiuoju į ..... (bendrabutis).
5. Šiandien mes susitinkame ..... (biblioteka).
6. Rytoj ..... (rytas) aš einu į ..... (ministerija).

9. *Parašykite tinkamą formą.*

1. *Vytautai*, kur tu gyveni?
2. Laba diena, ... (ponas direktorius)!
3. Kaip sekasi, ... (Paulius)?
4. Labas rytas, ... (Jonas)!
5. Kur yra universitetas, ... (berniukas)?
6. ..... (Padavėjas), prašom sąskaitą!
7. Kaip tu gyveni, ... (Angelė)?
8. ..... (Ramunė), susitinkame prie kavinės.
9. ..... (Dėstytojas), kur šiandien yra paskaita?

10. *Kur reikia, įrašykite prielinksnius.*

1. Rytoj mes einame *pas* rektorių. 2. Pirmadienį einu ..... biblioteką. 3. Ar tu gyveni ..... upės? 4. Susitinkame ..... banko. 5. Jie visada susitinka ..... universitete. 6. Studentai susitinka ..... auditorijos arba ..... auditorijoje. 7. Mes šiandien važiuojame ..... kaimą ..... Joną ir Violetą. 8. Jie vėluoja ..... teatrą. 9. Vakare jie važiuoja ..... universiteto ..... bendrabutį.

11. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Neris, upė – *Neries upė*
   Vilnius yra prie *Neries upės.*
2. Geležinkelis, stotis – ..... .
   Važiuoju į ..... .
3. Gediminas, pilis – ..... .
   Susitinkame prie ..... .
4. Kaunas, senamiestis – ..... .
   Gyvename ..... .
5. Opera ir baletas, teatras – ..... .
   Einu į ..... .
6. Vilnius, universitetas – ..... .
   Dirbu ..... .
7. Daukantas, aikštė – ..... .
   Prezidentūra yra ..... .
8. Antakalnis, gatvė – ..... .
   Dabar gyvenu ..... .

12. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Čia yra Teatro gatvė. Gyvenu *Teatro gatvėje*. Einu į ....
2. Čia yra Gedimino prospektas. Gyvenu .... Einu į .... 3. Čia yra Švedijos ambasada. Einame į .... Gyvenu prie .... Jis dirba ....

13. *Sudarykite sakinius.*

1. Mes, eiti, į, universitetas.
   Mes einame į universitetą.
2. Kur, tu, skubėti?
   ..... ?
3. Vasara, mes, važiuoti, prie, jūra.
   ..... .
4. Ruduo, jie, atostogauti, kaimas.
   ..... .
5. Kada, jūs, atostogauti?
   ..... ?

6. Rytas, mes, skubėti, į, darbas.

..... .

7. Pirmadienis, mes, susitikti, kavinė.

..... .

8. Ar, tu, važiuoti, iš, Kaunas, į, Panevėžys?

..... ?

9. Dabar, mes, gyventi, prie, parkas.

..... .

10. Viešbutis, būti, senamiestis.

..... .

14. *Perskaitykite. Paklauskite vienas kito pagal pavyzdį ir atsakykite į klausimus.*

Ponia Rasa, kur jūs dirbate?

Atsiprašau, ar jūs esate administratorė?

Koks jūsų darbo adresas? Koks jūsų telefonas?

Viešbutis „Klaipėda“

Rasa Balsienė
Administratorė

Baltijos g. 8, 5701 Klaipėda
tel. 22 69 54

Užupio vidurinė mokykla

Rolandas Mankus
Direktorius

Užupio g. 10, 2001 Vilnius
tel. 65 70 13

Lietuvos telekomas
Kauno filialas

Gediminas Mažeika
Skyriaus viršininkas

Vytauto pr. 6, 3001 Kaunas
tel. 70 18 36

Parduotuvė „Mada“

Ieva Miliūtė
Vedėja

Vilniaus g. 9, 5701 Klaipėda
tel. 61 00 01

Senamiesčio bankas

Kipras Jonaitis
Vadybininkas

Pilies g. 7, 2001 Vilnius
tel. 22 45 45, faksas 22 45 59

Kavinė „*Svajonė*“

Aušra Pociūnaitė
Direktoriaus pavaduotoja

Kranto g. 1, 5301 Panevėžys
tel. 44 49 51

15. *Atsakykite į klausimus.*

1. Ar ji yra dėstytoja?	Taip, *ji yra dėstytoja.* Ne, *ji ne dėstytoja / ji nėra dėstytoja.*
2. Ar yra dėstytoja?	Taip, *ji yra.* Ne, *dėstytojos nėra.*
3. Ar yra ponas Paulius?	Taip, ... Ne, ...
4. Ar tu esi mokinys?	Taip, ... Ne, ...
5. Atsiprašau, ar yra Milda?	Taip, ... Ne, ...
6. Ar yra ponia Nijolė?	Taip, ... Ne, ...
7. Ar jis yra direktorius?	Taip, ... Ne, ...

16. *Pažiūrėkite į paveikslėlius.*
Parašykite, kas yra.



1. *Yra mašina.*
2. ..... .
3. ..... .
4. ..... .
5. ..... .
6. ..... .

Parašykite, ko nėra.

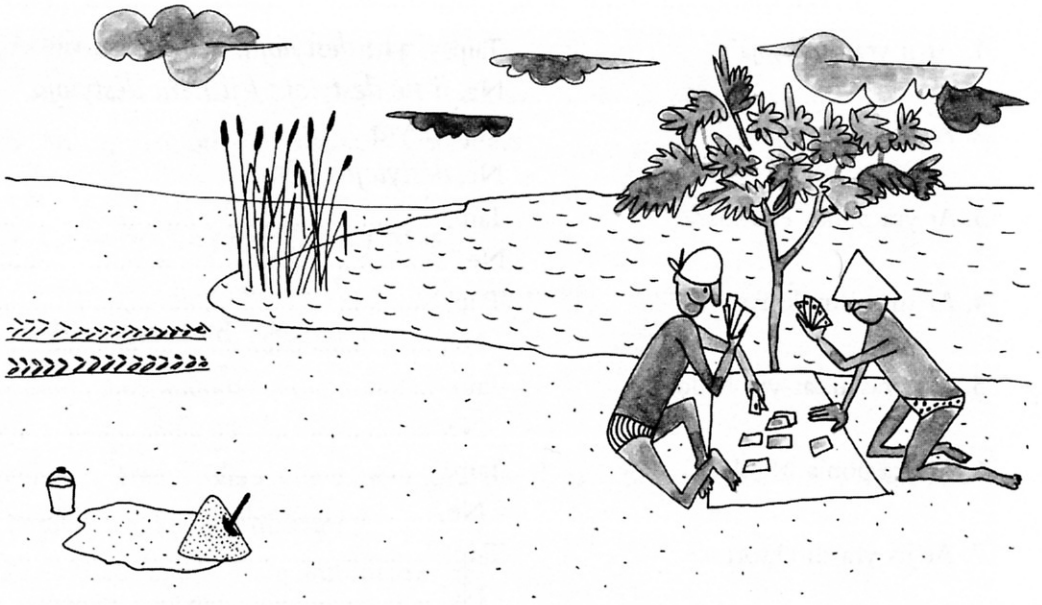

1. *Nėra mašinos.*
2. ..... .
3. ..... .
4. ..... .
5. ..... .
6. ..... .

17. *Atsakykite į klausimus.*

1. Rytą aš einu į darbą. Kur tu eini?

Rytą aš einu į universitetą.

2. Pirmadienį mes einame į parką. Kur jūs einate?

..... .

3. Rudenį jie važiuoja prie jūros. Kada jūs važiuojate prie jūros?

..... .

4. Aš einu į mokyklą rytoj rytą. Kada jūs einate į mokyklą?

..... .

5. Mes važiuojame į ekskursiją rytoj. O kada jūs važiuojate į ekskursiją?

..... .

6. Aš visada atostogauju pavasarį. Kada tu atostogauji?

..... .

7. Aš atostogauju Lietuvoje. O kur tu atostogauji?

..... .

8. Kur yra parduotuvė?

.....

9. Kur yra bažnyčia?

.....

10. Sekmadienį aš visada dirbu sode. Kada tu dirbi sode?

.....

11. Savaitgalį važiuoju pas draugą. Pas ką tu važiuoji savaitgalį?

.....

18. *Įrašykite: visada, dažnai, kartais, niekada, dabar, šiandien, rytoj.*

1. *Šiandien* aš dirbu.
2. ..... einame į teatrą.
3. Jis ..... nedirba vakare.
4. ..... aš einu pas mamą.
5. ..... važiuojame į Kauną.
6. Ji ..... vėluoja į darbą.
7. Atsiprašau, ... labai skubu.

19. *Įrašykite tinkamus žodžius.*

1. *Sekmadienį*	mes	*dažnai*	einame	*į*	kavinę.
2.	Jonas		vėluoja		darbą.
3.	mes	kartais			jūros.
4. Rudenį		visada	važiuoji		
5.	Vykintas		atostogauja	prie	
6. Žiemą		niekada	nevažiuoju		
7. Naktį	Jūratė		neina		
8. Savaitgalį			einu	pas	

20. *Sujunkite sakinių dalis.*

Kas 1.	1. tavo adresas ?
Kada 2.	2. yra Pilies gatvė?
Koks 3.	3.tu eini į teatrą?
Kur 4.	4. yra iš Londono ?

Ar 1.	1. tavo pavardė?
Kaip 2.	2. jūs rytoj dirbate?
Iš kur 3.	3. jie gyvena?
Kokia 4.	4. tu esi?

21. *Sujunkite sakinių dalis.*

Atsiprašau, kur yra 1.	1. eini į kiną?
Susitinkame prie 2.	2. skubame.
Ar jūs 3.	3. važiuojate?
Kur jūs 4.	4. adresas?
Ar tu dažnai 5.	5. parko.
Atsiprašau, aš 6.	6. Pilies gatvė?
Koks jūsų 7.	7. važiuoja prie jūros.
Elvyra ir Algimantas 8.	8. pirmadienio!
Iki 9.	9. vėluoju.
Susitinkame pas 10.	10. parką.
	11. Joną.
	12. esate dėstytoja?

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
6.									

22. *Sujunkite sakinių poras.*

Gero savaitgalio! 1.	1. Vasarą arba rudenį.
Ar Vytautas yra? 2.	2. Iki!
Kaip gyvenate? 3.	3. Ačiū. Ir jums.
Kur tu eini? 4.	4. Labai ačiū.
Kur susitinkame? 5.	5. Ne, Vytauto nėra.
Kaip tau sekasi? 6.	6. Puikiai. O jūs?
Iki savaitgalio! 7.	7. Į parduotuvę.
Atsiprašau, mes vėluojame. 8.	8. O mes – į kiną.
Kada tu važiuoji prie jūros? 9.	9. Labai atsiprašau.
Mes dažnai einame į teatrą. 10.	10. Ačiū, gerai. O kaip tau?
	11. Nieko.
	12. Kavinėje.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
3.									

Klausymas



1. *Paklausykite ir įrašykite informaciją.*

	adresas	*namų telefonas*	*darbo telefonas*
Nijolė	Parko g. 7 –	.....	.....
Vytautas	Stoties g. ..... –	.....	.....

Skaitymas

1. *Perskaitykite ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie - neteisingi.*



Sveika, Lina,
Šeštadienį mano draugo Rimanto gimtadienis. Dabar jis gyvena Kaune. Važiuojame! Penktadienį vakare arba šeštadienį rytą. Rimanto adresas: Laisvės alėja 10 – 4. Dabar labai skubu į ministeriją. Iki!
Saulius

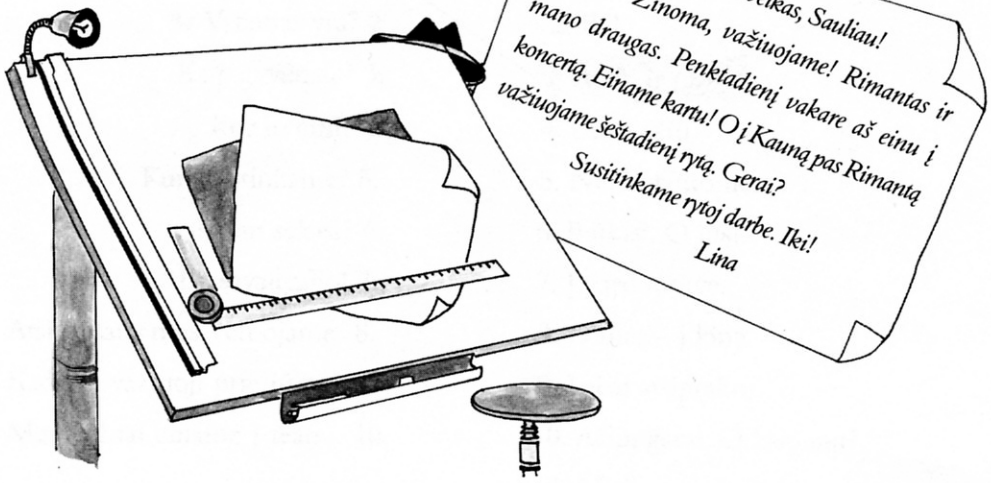

Sveikas, Sauliau!
Žinoma, važiuojame! Rimantas ir mano draugas. Penktadienį vakare aš einu į koncertą. Einame kartu! O į Kauną pas Rimantą važiuojame šeštadienį rytą. Gerai?
Susitinkame rytoj darbe. Iki!
Lina

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Rimantas gyvena Kaune.	✔	
2. Saulius važiuoja pas Liną.		
3. Sauliaus ir Linos draugo adresas: Laisvės alėja 10 – 4.		
4. Lina eina į koncertą.		
5. Saulius ir Lina važiuoja į Kauną savaitgalį.		
6. Saulius ir Lina dirba kartu.		

2. *Įrašykite praleistus žodžius.*

Saulius yra *Linos* bendradarbis. Jis važiuoja pas ..... . Rimanto gimtadienis ..... , jis gyvena ..... . Saulius ir Lina važiuoja į ..... šeštadienį. ..... Lina eina į koncertą.

Trečioji pamoka 3

Pokalbiai

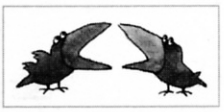

1. *Vytautas:* Jonai, ar čia tavo brolis?
   Jonas: Ne, mano brolis tas aukštas ir šviesus vyras.
   Vytautas: Ar tu turi seserį?
   Jonas: Ne, sesers neturiu, bet turiu dar vieną brolį.
   Vytautas: Ar jis taip pat aukštas ir šviesus?
   Jonas: Ne, jis žemas ir tamsus kaip mama.

2. *Agnė:* Violeta, ar tavo sesuo jau ištekėjusi?
   Violeta: Ne, ji dar studijuoja. O tavo brolis Paulius jau vedęs?
   Agnė: Taip.
   Violeta: Kas jo žmona?
   Agnė: Labai puiki moteris – graži ir protinga. Mano mama labai myli ją.
   Violeta: Gal tu jau teta?
   Agnė: Taip, Paulius turi dvi dukteris: Giedrė eina į darželį, o Elenutė dar labai maža.
   Violeta: Ar tavo tėvai dar dirba?
   Agnė: Taip, abu dirba. Bet šeštadienį ir sekmadienį visada važiuoja pas anūkes.

3. *Vyras:* Laba diena. Labai atsiprašau, ar čia gyvena ponas Vilkaitis?
Moteris: Laba diena. Ne... Bet gal galiu padėti?
Vyras: Taip. Labai ačiū. Tas ponas turi du sūnus ir vieną dukterį.
Moteris: Vienas sūnus dar mažas, kitas jau studentas, o dukra ištekėjusi? Ir dar jų namuose yra didelis šuo...
Vyras: Ne, ne. Abu sūnūs dar maži, o dukra mokinė. Ir šuns jų namuose... nėra. Tik didelis juodas katinas... Ne, tai ne ta šeima.
Moteris: Taip, žinoma, tai ne pono Vilkaičio šeima... Gaila, kad negaliu padėti.
Vyras: Nieko, nieko. Labai atsiprašau. Ačiū ir sudie!
Moteris: Nėra už ką. Sudie!

4. *Vytukas:* Alio!
Eglė: Sveikas, Vytuk!
Vytukas: Labas.
Eglė: Ar mamytė yra?
Vytukas: Ne, jos nėra.
Eglė: Ji pas kaimynę?
Vytukas: Ne. Ji parduotuvėje. Vakare mes važiuojame pas Andrių.
Eglė: Gal šiandien tavo pusbrolio gimtadienis?
Vytukas: Ne, ne Andriaus gimtadienis, o dėdės Jono.
Eglė Ar močiutė ir senelis taip pat važiuoja pas dėdę Joną?
Vytukas: Taip, mes visi važiuojame.
Eglė: Tai sėkmės, Vytuk! Sudie!
Vytukas: Sudie!

5. *Vyras:* Ar galite pakviesti poną Martinaitį?
Moteris: Čia toks negyvena.
Vyras: Labai atsiprašau. O kieno čia butas? Ne Martinaičio?
Moteris: Oi, ne!
Vyras: Labai atsiprašau.
Moteris: Nieko tokio.

6. *Vyras:* Labas rytas! Prašom pakviesti ponią Audronę.
Moteris: Atsiprašau, nieko negirdžiu! Prašom pakartoti!
Vyras: Prašom pakviesti ponią Audronę!
Moteris: Prašom palaukti. Tuojau.

galėti, gali, galėjo
mylėti, myli, mylėjo (ką?)
stovėti, stovi, stovėjo
žiūrėti, žiūri, žiūrėjo (ką?)
norėti, nori, norėjo (ko?)
sėdėti, sėdi, sėdėjo
turėti, turi, turėjo (ką?)
žaisti, žaidžia, žaidė (ką?)
mėgti, mėgsta, mėgo (ką?)

Šeima

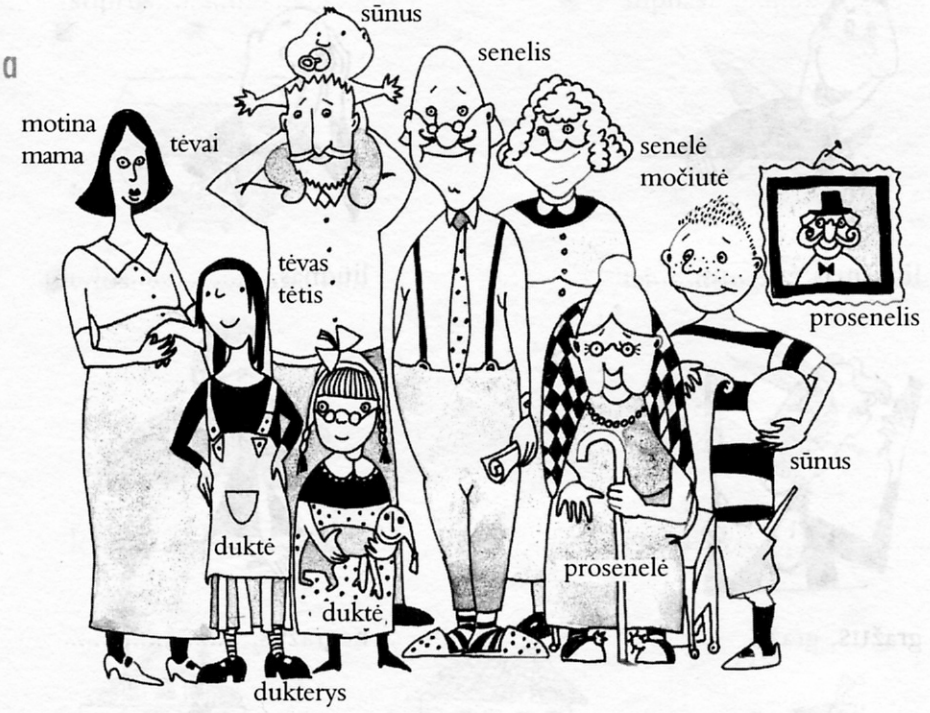

vyras, žmona
brolis, sesuo
vaikas, kūdikis
anūkas / vaikaitis
anūkė / vaikaitė
vedęs, ištekėjusi
išsiskyręs, išsiskyrusi
miręs, mirusi

Giminės

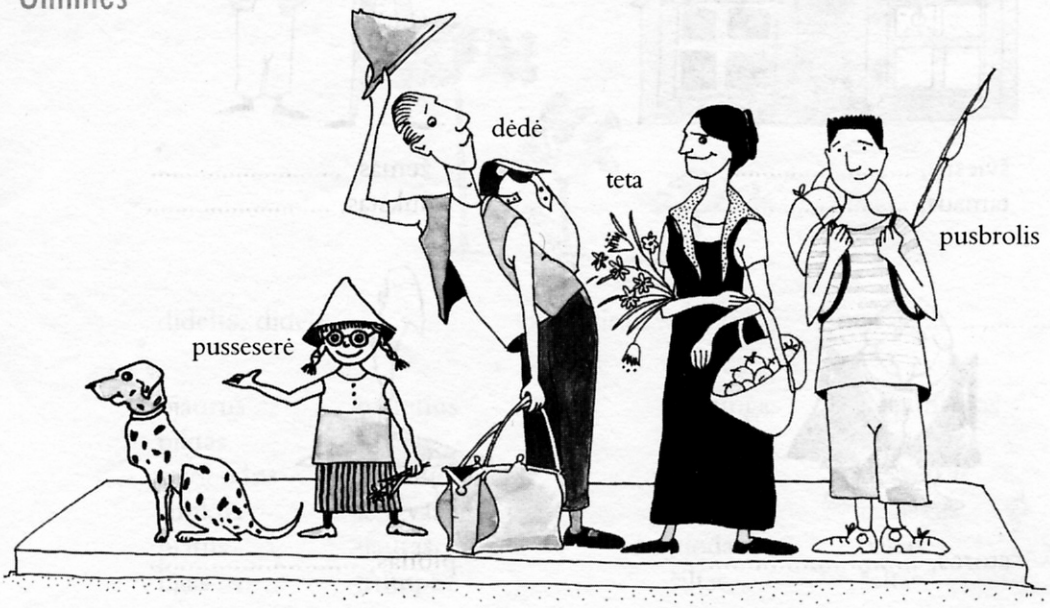

Koks? Kokia?



jaunas, jauna



senas, ...



linksmas, ...



liūdnas, ...



gražus, graži



negražus, ...

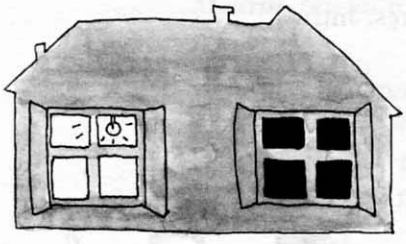

šviesus, ...
tamsus, ...

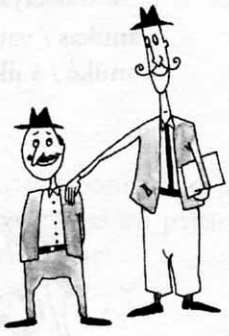

žemas, ...
aukštas, ...



storas, ...

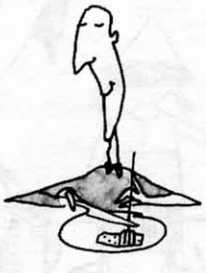

plonas, ...



stiprus, ...

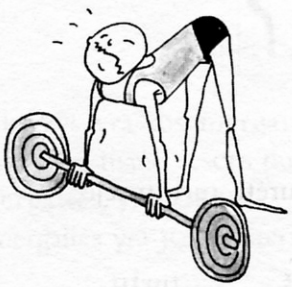

silpnas, ...

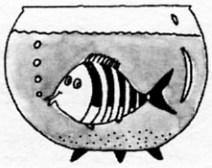

tylus, ...

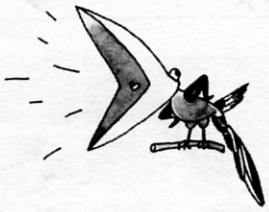

triukšmingas, ...



lėtas, ...

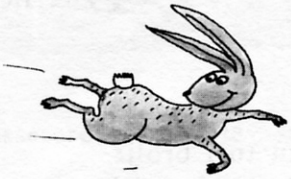

greitas, ...



puikus, ...



geras, ...



blogas, ...

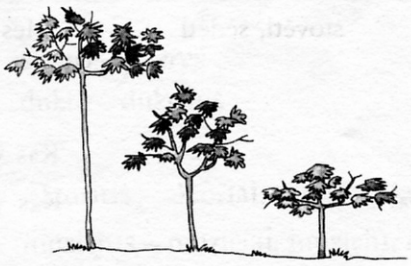

didelis, didelė

vidutinis, ...

mažas, ...

bjaurus	malonus	laimingas	nelaimingas
piktas	mielas	naujas	senas
nuobodus	įdomus	sveikas	nesveikas
sunkus	lengvas	aiškus	neaiškus
platus	siauras	juodas	baltas
ilgas	trumpas	šiltas	šaltas

Gramatika

1. turėti, turi, turėjo

aš	turiu			mes	turime
tu	turi			jūs	turite
jis, ji		→	turi	←	jie, jos

2. Ar tu turi ... ?

Ar jūs turite ... ?



turėti, turi, turėjo

neturėti, neturi, neturėjo

G. (Acc.) ką? brolį

K. (Gen.) ko? brolio

Ar tu turi brolį?
Taip, aš turiu brolį.
Ne, aš neturiu brolio.

Ar jūs turite brolį?
Taip, mes turime brolį.
Ne, mes neturime brolio.

3. Gal galiu padėti?

Gal galite padėti?

galėti, gali, galėjo	+Inf.	Ar jau galiu eiti?
mėgti, mėgsta, mėgo	eiti, kalbėti	Vaikai mėgsta žaisti kieme.
norėti, nori, norėjo	važiuoti, žaisti	Mes norime kalbėti lietuviškai.
turėti, turi, turėjo	stovėti, sėdėti	Mes jau turime eiti.

4. Kas yra šis vyras?
Kas yra šie vaikinai?

Kas yra ši moteris?
Kas yra šios mergaitės?

Kas yra tas vyras?
Kas yra tie vaikinai?

Kas yra ta moteris?
Kas yra tos mergaitės?

5. Kieno?

aš - mano	mes - mūsų
tu - tavo	jūs - jūsų
jis - jo	jie, jos - jų
ji - jos	

Priklausomybės kilmininkas

K. (Gen.) ko?

Kieno sūnus yra tas berniukas?
Tas berniukas yra Vytauto sūnus.
Ar tas berniukas yra jūsų sūnus?
Taip, tas berniukas mūsų sūnus.

Kieno dukterys yra tos mergaitės?
Tos mergaitės yra mano sesers dukterys.
Ar tos mergaitės yra Danutės dukterys?
Taip, tos mergaitės yra jos dukterys.

6. Daugiskaita

Vns. V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-us	-a	-ė	-is	-uo, -ė
Dgs. V. (Nom.) kas?	-ai	-iai	-iai	-ūs	-os	-ės	-ys	-ys
Dgs. K. (Gen.) ko?	-ų	-ių	-ių	-ų	-ų	-ių	-ų,-ių	-ų
Dgs. G. (Acc.) ką?	-us	-ius	-ius	-us	-as	-es	-is	-is

tėv as	brolis	sūnus	teta	pusseserė	moteris	sesuo, duktė
tėv ai	broliai	sūnūs	tetos	pusseserės	moterys	seserys, dukterys
tėv ų	brolių	sūnų	tetų	pusseserių	moterų	seserų, dukterų
tėv us	brolius	sūnus	tetas	pusseseres	moteris	seseris, dukteris



sesuo – ses*er*ys
duktė – dukt*er*ys



aktor*ius* – aktor*iai*, aktor*ių*, aktor*ius*
muzie*jus* – muzie*jai*, muzie*jų*, muzie*jus*



d → dž
me*d*is – me*dž*io, me*dž*iai, me*dž*ių, me*dž*ius
t → č
viešbu*t*is – viešbu*č*io, viešbu*č*iai, viešbu*č*ių, viešbu*č*ius

7. Kiek + dgs. K. (Gen.) ko?

V. (Nom.) kas?



vienas
du
trys
keturi - devyni



viena
dvi
trys
keturios - devynios

Kiek vaikų žaidžia kieme?
Kieme žaidžia **du** vaikai.

Kiek tavo pusseserių gyvena Vilniuje?
Vilniuje gyvena **dvi** mano pusseserės.

8. G. (Acc.) ką?



vieną
du
tris
keturis - devynis



vieną
dvi
tris
keturias - devynias

Kiek tu turi brolių?
Aš turiu **keturis** brolius.

Kiek tu turi seserų?
Aš turiu **tris** seseris.

9. Koks? Kokia? Kokie? Kokios?

Koks tavo brolis?
Mano brolis aukštas ir gražus vaikinas.
Kokie tavo broliai?
Mano broliai aukšti ir gražūs vaikinai.

Kokia tavo sesuo?
Mano sesuo graži ir linksma mergina.
Kokios tavo seserys?
Mano seserys gražios ir linksmos merginos.

vidutinis miestas, vidutiniai miestai
vidutinė kavinė, vidutinės kavinės



Vns. V. (Nom.) koks?	-as	-us	-is
Dgs. V. (Nom.) kokie?	-i	-ūs	-iai



Vns. V. (Nom.) kokia?	-a	-i	-ė
Dgs. V. (Nom.) kokios?	-os	-ios	-ės



1. *Įrašykite tinkamą veiksmažodžio formą.*

turėti, turi, turėjo

1. Ar tu *turi* brolį? 2. Kas ..... brolį? 3. Ar jūs ..... žodyną? 4. Mes ..... žodyną. 5. Ne, šiandien aš ..... laiko.

mylėti, myli, mylėjo

1. Ką tu ..... ? 2. Tėvai labai ..... vaikus.

galėti, gali, galėjo

1. Kas ..... ateiti rytoj rytą? 2. Ar tu ..... eiti į teatrą šiandien? 3. Gal aš ..... padėti? 4. Ar jūs ..... padėti?

sėdėti, sėdi, sėdėjo

1. Senelė ..... parke. 2. Aš ..... prie sūnaus. 3. Mes ..... auditorijoje.

stovėti, stovi, stovėjo

1. Kas ..... prie tėvo? 2. Aš ..... prie sūnaus.

žiūrėti, žiūri, žiūrėjo

1. Ką tu ..... ? 2. Ar jūs vakare ..... televizorių? 3. Mes ..... filmą. 4. Aš ..... filmą.

2. *Įrašykite tinkamus veiksmažodžius.*

1. Vėluoju į darbą. Jau turiu *eiti.*
2. Atsiprašau, ar aš galiu ..... angliškai?
3. Šiandien aš noriu ..... į kavinę.
4. Trečiadienį aš būtinai turiu ..... seminare.
5. Vaikai nori ..... kieme.
6. Sūnus nori ..... Vilniaus universitete.
7. Aš noriu ..... televizorių.
8. Autobuse vaikai mėgsta ..... prie lango.
9. Vasarą aš mėgstu ..... prie jūros.

3. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

tėvas	*tėvai*
	sūnūs
duktė	
	vaikai
dėdė	
	pusbroliai
dainininkė	

sekretorė	
	dėstytojos
profesorius	
	muziejai
aktorius	
	studentai
mokytoja	

4. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

Tomas turi	Rūta neturi
brolį,	*brolio,*
	sesers,
dukterį,	
	sūnaus,
dėdę,	
	tetos,
pusseserę,	
	pusbrolio.

5. *Įrašykite tinkamą formą.*

viešbutis

1. Mieste yra du *viešbučiai*. 2. Prie ..... yra bažnyčia. 3. ..... pavadinimas „Centras“. 4. Mano draugas gyvena ..... .

medis

1. Automobilis stovi prie ..... . 2. Prie tavo namo yra trys ..... , o prie mano namo nėra ..... .

6. *Sudarykite skaitvardžių ir daiktavardžių poras.*

du, penkios, viena, trys, dvi, septynios, aštuoni, vienas, keturi	vaikai, studentas, moteris, gėlė, dukterys, dėstytojai, kavinės, žurnalai, sūnūs

Du vaikai, ...

.....

.....

7. *Parašykite klausimus pagal pavyzdį.*

medis – *medžiai*	*Kiek medžių yra prie namo?*
studentė	
knyga	
brolis	
sekretorė	
miestas	
senelis	
teta	
draugė	

8. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. Kiek šiandien yra *studentų* (studentai)?
2. Kiek tu turi ..... (seserys)?
3. Kiek tavo ..... (draugai) gyvena Vilniuje?
4. Kiek ..... (vaikai) jūs turite?
5. Kiek ..... (parduotuvės) yra prie tavo namų?
6. Kiek ..... (kavinės) yra Senamiestyje?
7. Kiek ..... (katės) turi tavo senelė?
8. Kiek tavo ..... (pusseserės ir pusbroliai) gyvena Šilutėje?

9. *Parašykite tinkamą formą.*

Mūsų grupėje yra
- (6, anglas) *šeši anglai.*
- (3, ispanė) ..... .
- (4, rusė) ..... .
- (2, prancūzas) ..... .
- (8, vyras) ..... .
- (7, moteris) ..... .

Turiu
- 1, brolis ..... .
- 4, dėdė ..... .
- 2, sesuo ..... .
- 5, pusseserė ..... .
- 2, senelis ..... .

10. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Tėvai turi ***vieną sūnų ir vieną dukterį*** (vienas sūnus ir viena duktė).
2. Aš turiu tik ..... (du pusbroliai ir dvi pusseserės).
3. Seneliai turi ..... (penki anūkai ir penkios anūkės).
4. Mes turime ..... (keturis vaikai: du sūnūs ir dvi dukterys), o mūsų draugai turi ..... (šeši vaikai: trys dukterys ir trys sūnūs).
5. Rūtos mama turi ..... (šešios seserys ir vienas brolis).
6. Mano vaikai turi ..... (trys tetos).

11. *Pabaikite sakinius.*

1. Aš turiu seserį. Daiva turi dvi ***seseris***.
2. Jis turi brolį. Ji turi tris ..... .
3. Aušra turi tetą. Milda turi keturias ..... .
4. Ramunė turi senelį. Aš turiu du ..... .
5. Aš turiu senelę. Jis turi dvi ..... .
6. Rimas turi draugą. Rimantė turi tris ..... .
7. Violeta turi draugę. Vilma turi dvi ..... .

12. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Mano ***trys*** (3) ***broliai*** (brolis) gyvena Alytuje. Aš turiu ***tris brolius***.
2. Prašom susipažinti, čia ..... (3) mano ..... (studentė). Aš turiu ..... .
3. Kaune gyvena ..... (4) mano ..... (draugė). Aš turiu ..... .
4. ..... (5) mano ..... (draugas) važiuoja į Italiją. Aš turiu ..... .

13. *Įrašykite skaičius pagal pavyzdį.*

1. Turiu ***tris*** knygas.
2. Turime ..... mašinas.
3. Turiu ..... brolius ir ..... seserį.

4. Turiu ..... tetas ir ..... dėdes.

5. Vilniuje gyvena ..... Jono pusseserės.

6. Nijolė turi ..... sūnus, o jos sesuo turi ..... dukteris.

7. Kas turi ..... žodynus?

8. Aš turiu tik ..... draugę.

14. *Įrašykite tinkamus daiktavardžius pagal pavyzdį.*

1. Auditorijoje yra penki *studentai.*

2. Kieme yra penkios ..... .

3. Mano grupėje studijuoja dvi ..... ir du ..... .

4. Aš turiu keturias ..... .

5. Mano sūnus turi keturis ..... .

6. Automobilyje sėdi trys ..... ir trys ..... .

7. Keturi ..... studijuoja Vilniuje, o viena ..... studijuoja Kaune.

8. Mes turime penkis ..... .

9. Mano mama turi šešias ..... .

15. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

1. Aš	*turiu*	du	*sūnus.*
2. Joana		dvi	
3.	turime		tetą.
4. Jie		keturias	
5. Rūta			lėles.
6. Paulius			mašiną.
7. Jurga ir Juozas		penkis	
8. Jonas ir Irena			pusseseres.

16. *Sudarykite sakinius.*

1. Mes, turėti, namas, ir, sodas.

Mes turime namą ir sodą.

2. Vytautas, ir, Virginija, turėti, keturi, vaikai.

..... .

3. Mes, jau, turėti, eiti, į, darbas.

..... .

4. Gal, jūs, galėti, padėti?

..... ?

5. Aš, turėti, dirbti, kasdien.

..... .

6. Mes, labai, mėgti, dainuoti.

..... .

7. Šeima, norėti, važiuoti, į, kaimas, pas, seneliai.

..... .

8. Vaikai, mėgti, žaisti, miškas, ir, prie, upė.

..... .

17. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. *Aušros* (Aušra) brolis yra mažas.
2. ..... (Tomas) draugas yra studentas.
3. ..... (Aš) mama visada yra linksma.
4. ..... (Sesuo) vyras yra vokietis.
5. ..... (Mes) butas yra senamiestyje.
6. Ar ..... (jūs) automobilis yra naujas?
7. ..... (Vilnius) senamiestis yra didelis.

18. *Įrašykite tinkamą formą.*

Mano (aš) vardas Milda. Mano ..... (mama) vardas Rimantė. ..... (Tėvelis) vardas Tomas. ..... (Sesuo) vardas Snieguolė. Mano ..... (senelis) vardas labai gražus – Kristijonas, o ..... (močiutė) – Jūratė. Mano broliukas dar labai mažas, jis neturi ..... (vardas).

19. *Sujunkite sakinių dalis.*

Kiek jūs turite 1.	1. pakviesti Ireną?
Mes turime vieną 2.	2. dukterį.
Kur gyvena ši jauna 3.	3. vaikų?
Kieno yra ši juoda 4.	4. katė?
Jie turi dvi 5.	5. o kitas – Lietuvoje.
Gal galite 6.	6. ištekėjusi?
Vienas jos brolis gyvena Amerikoje, 7.	7. dukteris.
Ar tavo duktė 8.	8. šviesūs ar tamsūs?
	9. šeima?

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
3.							

20. *Sujunkite būdvardžius su tinkamais daiktavardžiais.*

stiprus 1.	1. namas	siaura 1.	1. mergina
didelė 2.	2. moteris	aukštas 2.	2. medis
jauna 3.	3. vyras	aukšta 3.	3. filmas
naujas 4.	4. mokykla	linksmas 4.	4. upė

21. *Sudarykite daiktavardžių ir būdvardžių junginius.*

baltas, jaunas, šalta, aukštas, šviesi, greitas, gera, puikus, plati, tylus, triukšminga, žema, nauja	diena, studentė, šuo, bažnyčia, vynas, vyras, knyga, tortas, automobilis, kava, sesuo, gatvė, medis, stotis, berniukas

Šalta, šviesi, gera diena. .....

.....

.....

.....

.....

22. *Sujunkite būdvardžius su tinkamais daiktavardžiais.*

stiprūs 1.	1. mergaitės	draugiškos 1.	1. šuo
tvarkinga 2.	2. dėdė	seni 2.	2. seserys
linksmos 3.	3. mergaitė	jaunas 3.	3. knygos
protingas 4.	4. vyrai	naujos 4.	4. automobiliai

23. *Parašykite daugiskaitą.*

šaltas rytas	– *šalti rytai*	šalta diena	–
ilgas vakaras	–	ilga pamoka	–
liūdnas vaikas	–	liūdna moteris	–
įdomus filmas	–	įdomi knyga	–
gražus miestas	–	graži mergaitė	–
vidutinis namas	–	vidutinė kavinė	–

24. *Įrašykite žodžius pagal pavyzdį.*

baltas *vynas*	*balta kava*	*balti namai*	*baltos rožės*
geras			
jaunas			
puikus			
įdomus			
mažas			
tylus			

25. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Ar tavo butas didelis? Ne, *mažas.*
2. Ar tavo automobilis naujas? Ne, ...
3. Ar jūsų duktė taip pat šviesi? Ne, ...
4. Ar filmas ilgas? Ne, ...
5. Ar jūsų vaikai jau dideli? Ne, ...
6. Ar tavo brolis linksmas? Ne, ...
7. Ar jūsų tėvai jauni? Ne, jau ..... .

26. *Įrašykite būdvardžius pagal pavyzdį.*

1. Namai Vilniaus senamiestyje labai *gražūs.*
2. Žiemos Lietuvoje ..... ir ..... .
3. Mano sesers vyras yra ..... .
4. Mano sūnus yra dar ..... .
5. Mano draugės dukterys yra labai ..... .
6. Vasarą Baltijos jūra yra ..... .
7. Rytą ir vakare mano gatvė yra labai ..... .
8. Tėvai yra dar ..... , o vaikai yra jau ..... .

27. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

1. *Kas* jis yra? – Jis yra vairuotojas.
2. ..... jis nori? – Jis nori mašinos.
3. ..... jis turi brolių? – Jis turi du brolius.
4. ..... Tomo žmona? – Jauna ir labai graži.
5. ..... Violeta turi sūnų? – Ne, Violeta neturi sūnaus.
6. ..... šiandien nėra mokykloje? – Linos šiandien nėra mokykloje.

7. ..... yra Lina? – Lina yra bibliotekoje.

8. ..... yra šis studentas? – Jis yra iš Amerikos.

9. ..... studijuoja Ana? – Ana studijuoja Vilniuje.

10. ..... eina Viktoras? – Viktoras eina pas draugą.

11. ..... automobilis stovi prie universiteto? – Jono automobilis stovi prie universiteto.

28. *Pabaikite klausimus ir parašykite atsakymus.*

1. Kas *jis yra*?

Jis yra mano draugas.

2. Kokia ..... ?

..... .

3. Koks ..... ?

..... .

4. Kur ..... ?

..... .

5. Iš kur ..... ?

..... .

6. Ko ..... ?

..... .

7. Ką ..... ?

..... .

8. Kokios ..... ?

..... .

9. Kokie ..... ?

..... .

10. Kieno ..... ?

..... .

11. Kada ..... ?

..... .

12. Kiek ..... ?

..... .

29. *Sudarykite sakinius.*

1. Kartais, sekmadienis, aš, eiti, į, kinas.

Kartais sekmadienį aš einu į kiną.

2. Vakaras, mes, visada, sėdėti, ir, žiūrėti, televizorius.

..... .

3. Ar, jūs, turėti, sūnus, ir, duktė?

..... ?

4. Kiek, vaikai, jūs, turėti?

..... ?

5. Italija, dabar, gyventi, trys, Lina, draugai.

..... .

6. Saulius, teta, turėti, trys, katės.

..... .

7. Savaitgalis, mes, važiuoti, prie, ežeras, arba, prie, upė.

..... .

8. Kur, gyventi, Paulius, tėvai?

..... ?

30. *Pažiūrėkite į paveikslėlį ir atsakykite į klausimus.*



1. Kas ji? .....
2. Kas jis? .....
3. Kur jis dirba? .....
4. Ar ji dirba? .....
5. Koks vyras? .....
6. Kokia moteris? .....
7. Iš kur jie važiuoja? .....
8. Kur jie važiuoja? .....
9. Kokia yra diena? .....

31. *Aprašykite, ką matote paveikslėliuose.*



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

32. *Pabaikite sakinius ir įrašykite į langelius.*

1. Mano mama ir tėvas yra mano ...
2. Mano vaikų motina yra mano ...
3. Mamos brolio duktė yra mano ...
4. Tėvo sesuo yra mano ...
5. Mamos brolis yra mano ...
6. Mano vaikų tėvas yra mano ...
7. Tėvo mama yra mano ...
8. Aš, mano vyras, sūnus ir duktė yra mano ...
9. Mamos tėvas yra mano ...
10. Mamos brolio sūnus yra mano ...

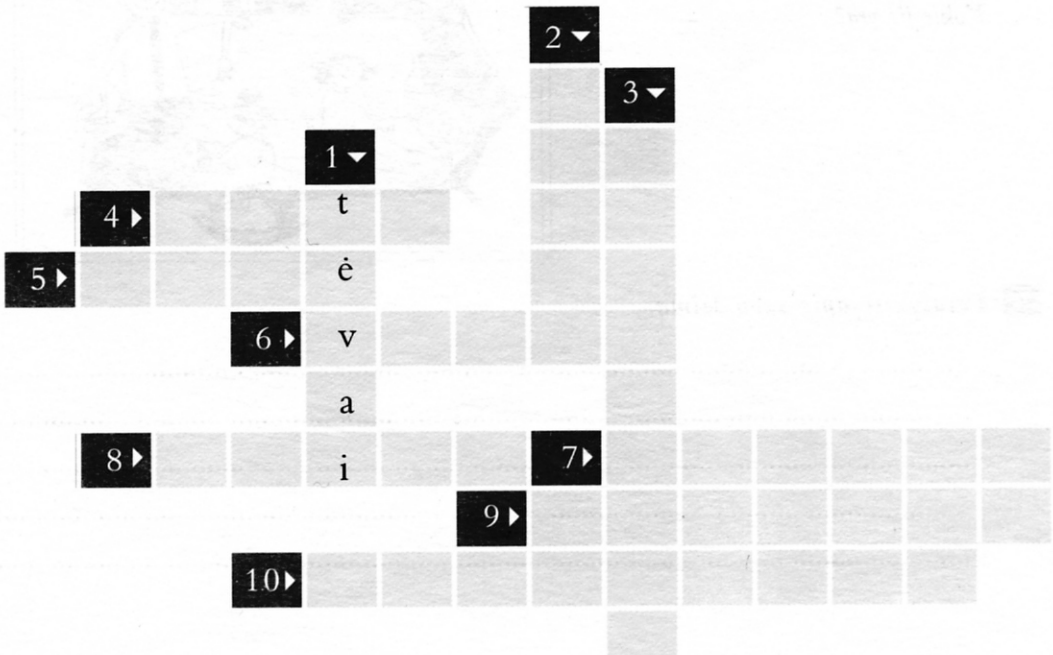

33. *Įrašykite tinkamus žodžius.*

1. Jono duktė turi sūnų. Jonas yra *senelis*. 2. Lina turi vyrą. Lina yra ..... . 3. Aš neturiu senelio. Mano senelis yra ..... . 4. Mano brolis turi žmoną. Jis yra ..... . 5. Violetos sesuo turi dukterį Onutę. Violeta yra Onutės ..... .

34. *Užpildykite anketą.*

Anketa

Vardas	
Pavardė	
Lytis	
Pilietybė	
Namų adresas	
Namų telefonas	
Šeiminė padėtis	
Profesija	
Kur dirbate?	

35. *Tai sena jūsų šeimos nuotrauka. Atsakykite į draugo klausimus. Kas jie? Kur jie dabar gyvena? Kur studijuoja? Kur dirba? Kokie jie yra?*



36. *Parašykite apie savo šeimą.*

.....

.....

.....

.....

.....

Klausymas



1. *Paklausykite Vytuko ir kaimynės pokalbio. Pažymėkite, kas kur eina šeštadienį.*

Kas?		Kur eina?
1. Vytukas	*B*	A į kavinę
2. brolis		B į kiną
3. sesuo		C į teatrą
4. mama		D į mokyklą
5. tėvelis		E į muziejų
6. senelė		F į kirpyklą
		G į parduotuvę
		H pas draugę

Skaitymas

1. *Perskaitykite tekstą ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie - neteisingi.*

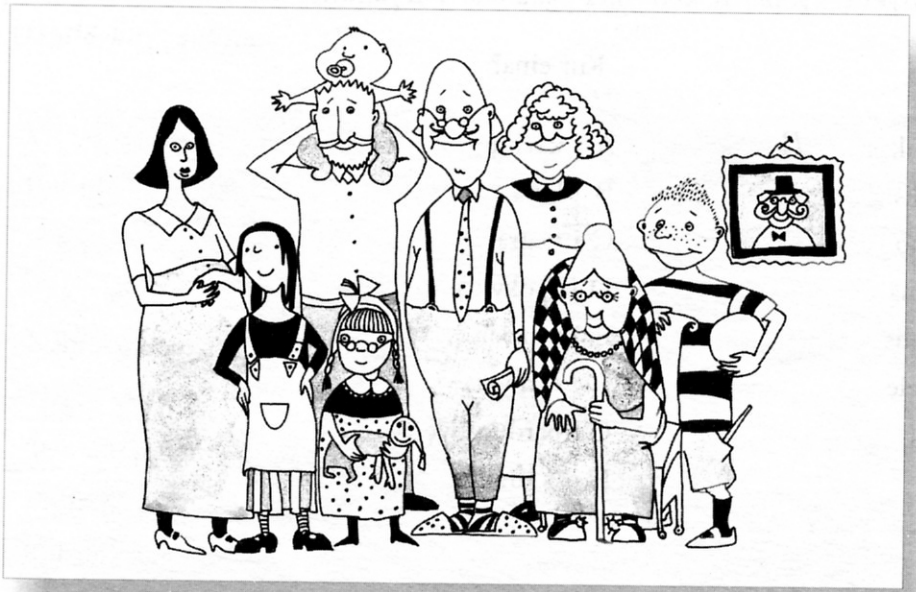

Šeimos nuotrauka

Čia nauja mūsų šeimos nuotrauka.

Norite pažiūrėti?

Ši tamsi moteris – mano mama. Ji jauna, labai graži ir labai labai gera. Tik pavargusi. Mamos vardas Liudvika. Toks pat ir mano prosenelės vardas. Prosenelė yra mano senelės mama. Ji sena ir labai protinga. Mano mama – vertėja. Ji verčia iš ispanų kalbos į lietuvių kalbą. Dabar mama prie knygų sėdi nedaug, nes mano broliukas Linas dar labai mažas. Jis nemėgsta būti vienas ir dažnai verkia. Verkia dieną ir naktį.

Prie mamos stovi tėvelis. Jis visada linksmas. Jis gydytojas, dirba ligoninėje. Jo niekada nėra namie. Tėvelis visada skuba pas ligonius. Kartais jis dirba net šeštadienį ir sekmadienį. Bet atostogaujame visada kartu prie jūros. Arba važiuojame į kaimą pas senelius, tėvelio tėvus. Jie gyvena prie Rokiškio.

Nuotraukoje tėvelio tėvų nėra. Čia mamos tėvai. Seneliai nedirba, jie pensininkai. Senelis mėgsta žiūrėti televizorių. Senelės draugė Filomena skambina kasdien. Jos kalba, kalba, kalba... Po to jos susitinka, eina į kavinę arba į parką. Ir vėl kalba...

O čia mano sesės. Viena – Onutė. Kita – Margarita. Man patinka, kai Margarita išeina į mokyklą, nes ji visada nori sėdėti ten, kur sėdžiu aš, ir stovėti ten, kur stoviu aš.

Onutė dar neina į mokyklą. Ji labai myli lėlę Martyną. Sesė žaidžia namie arba kieme. Kartais ji padeda prižiūrėti broliuką. Onutė labai panaši į tėvelį. Ar ne? Į ką panašus aš? Gal į mamą?

Čia, prie prosenelio Juozapo portreto, aš. Mano vardas Andrius...

Margarita jau namie.

Bėgu į kiemą! Labai mėgstu žaisti futbolą!

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Prosenelės vardas Liudvika.	✔	
2. Mama nesupranta ispaniškai.		
3. Dabar mama labai daug verčia.		
4. Broliukas labai tylus.		
5. Tėvelis labai daug dirba.		
6. Tėvelis dirba namie.		
7. Tėvelis visada atostogauja vienas.		
8. Tėvelio tėvai gyvena kaime.		
9. Mamos tėvai kasdien eina į darbą.		
10. Senelė ir jos draugė labai daug kalba.		
11. Margarita yra mokinė.		
12. Andrius ir Margarita visada žaidžia kartu.		
13. Onutė turi lėlę.		
14. Berniuko vardas Juozapas.		
15. Andrius, Margarita, Onutė ir Linas yra Liudvikos vaikai.		

2. *Surašykite sakinius eilės tvarka.*



Tetos šeima

A Jie turi dukterį Dalią ir sūnų Vykintą.
B Šuns vardas Bona.
C Mano pusseserė ir pusbrolis labai myli Boną.
D Ji ir jos vyras, dėdė Valdas, gyvena prie Vilniaus.
E Aš taip pat.
F Dar jie turi šunį.
G Ir aš noriu važiuoti kartu.
H Teta Lina yra mano mamytės sesuo.
I Šiandien jie važiuoja prie ežero.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
H								

Ketvirtoji pamoka 4

Pokalbiai

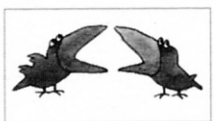

1. *Aušra:* Prašom prie stalo, Bjornai!
Bjornas: Ačiū. O, kiek čia visko daug!
Aušra: Prašom paragauti balto sūrio su medumi.
Bjornas: Sūris su medumi! Įdomu! Paragausiu. Aš niekada nevalgiau sūrio su medumi.
Aušra: Man labai patinka. Medus iš mano vyro gimtinės. Vyro tėvas – bitininkas.
Bjornas: Kaip skanu! Ir man patinka.

2. *Sekretorė:* Ponia Egle, kavos ar arbatos?
Direktorė: Kavos.
Sekretorė: Gal su pienu?
Direktorė: Ačiū, ne. Aš mėgstu juodą kavą.
Sekretorė: Prašom cukraus.
Direktorė: Ačiū.

3. *Mama:* Vytuk, kepsiu pyragą. Būk geras, pažiūrėk, ar yra sviesto ir kiaušinių.
Vytukas: Truputį palauk. Kiaušinių yra, o sviesto – tik mažas gabalėlis.
Mama: Nubėk į parduotuvę, nupirk sviesto ir aviečių uogienės.

4. *Rasa:* Ar nori valgyti, Mindaugai?
Mindaugas: Taip, esu labai alkanas.
Rasa: Valgome sumuštinių su kumpiu?
Mindaugas: Gerai.
Rasa: Ko gersi? Arbatos, kavos?
Mindaugas: Arbatos.
Rasa: Nori ledų su braškėmis? O gal su šokoladu?
Mindaugas: Su braškėmis.

5. *Asta:* Rita, einame gerti kavos. Aš turiu labai skanių bandelių.
Rita: Gerai, o aš turiu „Karūnos“ šokolado.
Asta: Man labai patinka lietuviškas šokoladas.
Rita: Man taip pat, ypač su riešutais ir razinomis.

6. *Andrius:* Labas, Rūta!
Rūta: Sveikas, Andriau!
Andrius: Kaip sekasi?
Rūta: Ačiū, puikiai!
Andrius: Kviečiu į svečius. Gali ateiti šiandien vakare?
Rūta: Taip, ačiū.
Andrius: Mama kepa obuolių pyragą.
Rūta: Būtinai ateisiu!
Andrius: Iki vakaro!
Rūta: Iki!

7. *Ieva:* Jonai, ar patinka cepelinai?
Jonas: Labai skanūs cepelinai! Dar vieną suvalgysiu!
Ieva: Grietinės?
Jonas: Įdėk truputį ir, būk gera, paduok man druskos. Aš viską valgau sūriai.
Ieva: Gal nori mineralinio vandens?
Jonas: Įpilk.

mėgti, mėgsta, mėgo (ką?)
patikti, patinka, patiko (kam? kas?)
valgyti, valgo, valgė (ką? / ko?)
gerti, geria, gėrė (ką? / ko?)
ragauti, ragauja, ragavo (ką? / ko?)
pusryčiauti, pusryčiauja, pusryčiavo
pietauti, pietauja, pietavo
vakarieniauti, vakarieniauja, vakarieniavo
kviesti, kviečia, kvietė (ką?)
laukti, laukia, laukė (ko?)
virti, verda, virė (ką? / ko?)
kepti, kepa, kepė (ką? / ko?)
imti, ima, ėmė (ką? / ko?)
duoti, duoda, davė (ką? / ko?)
pilti, pila, pylė (ką? / ko?)
dėti, deda, dėjo (ką? / ko?)
atrodyti, atrodo, atrodė
manyti, mano, manė
prašyti, prašo, prašė
daryti, daro, darė (ką?)

Maistas

Pienas, pieno produktai

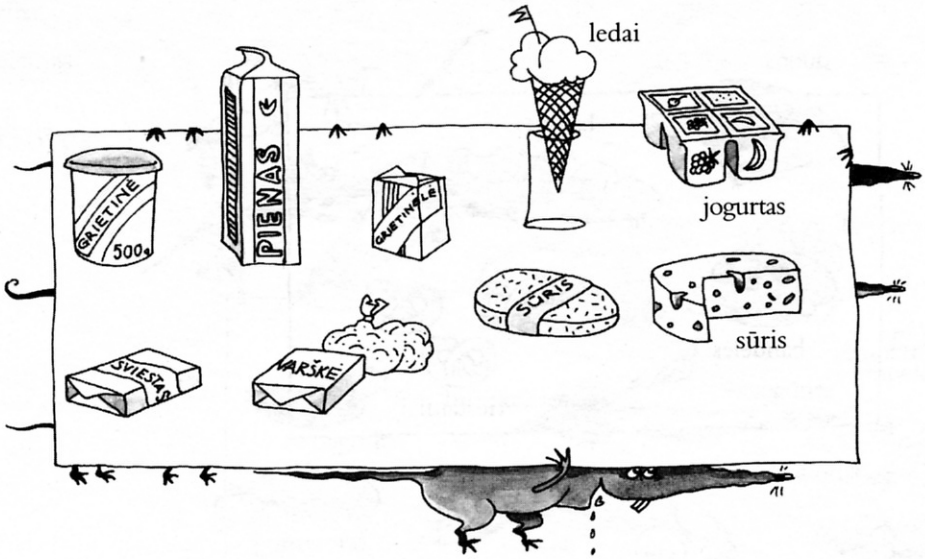

Mėsa, mėsos produktai

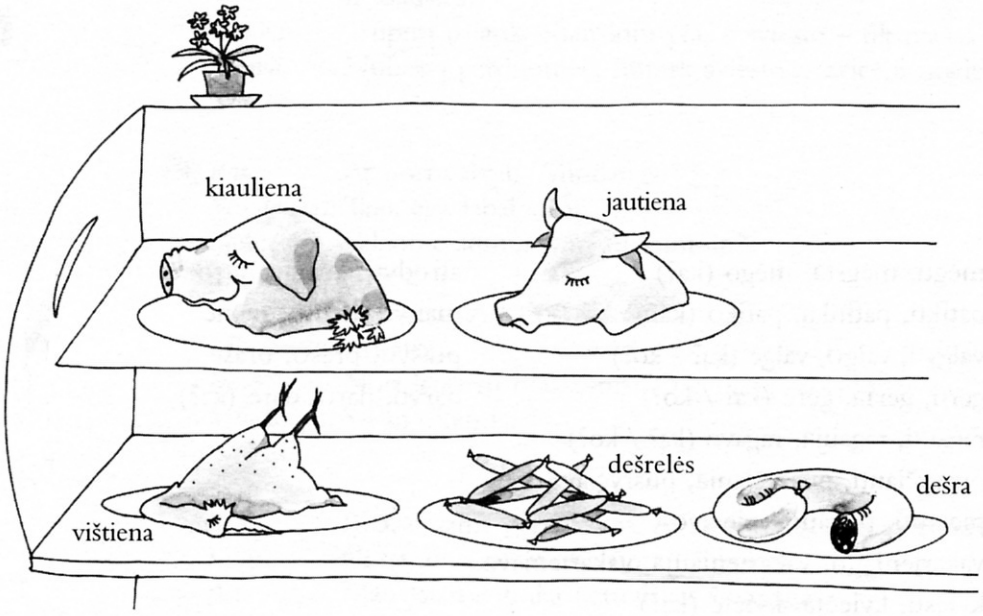

Žuvis

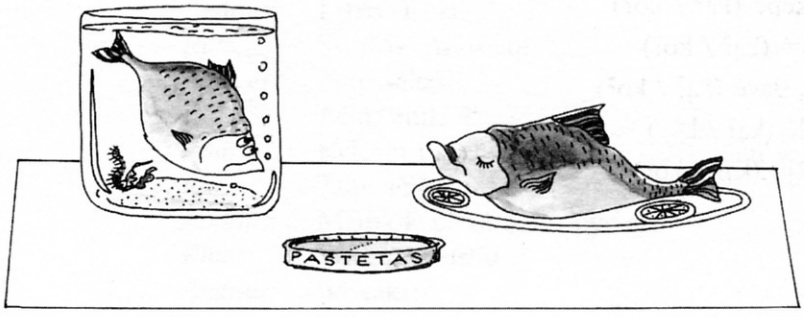

Duona, duonos gaminiai

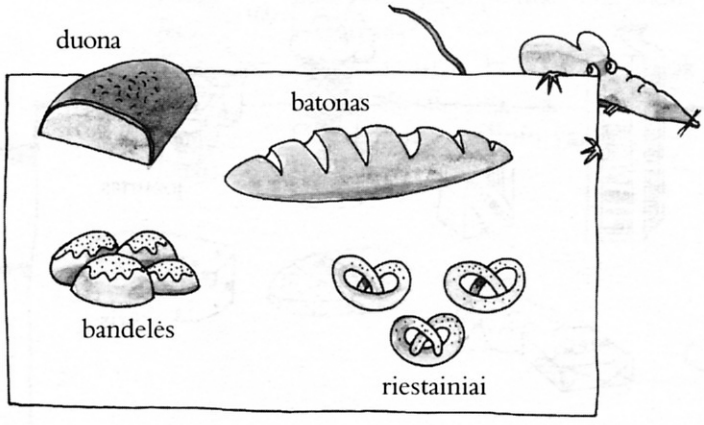

Vaisiai ir uogos

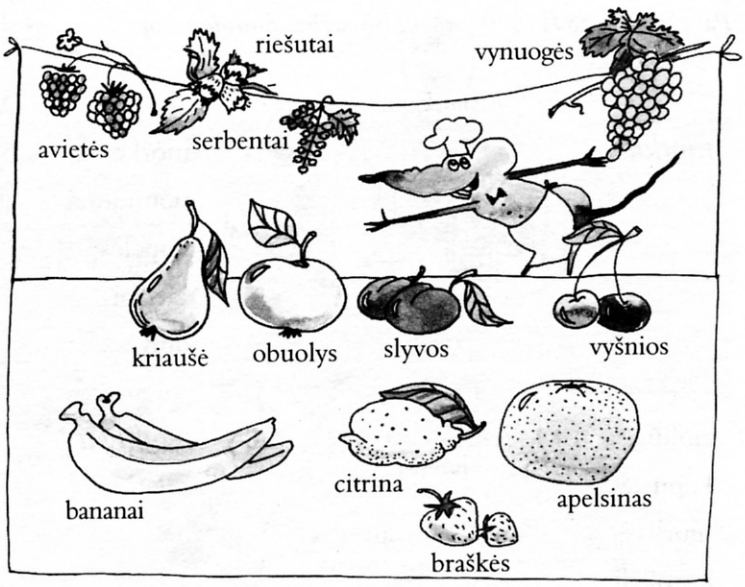

Parašykite žodžių vienaskaitą arba daugiskaitą.

Vienaskaita	*Daugiskaita*
avietė	avietės
	riešutai
	serbentai
	vyšnios
	vynuogės
	braškės
kriaušė	*kriaušės*
obuolys	
slyva	
bananas	
citrina	
apelsinas	

Daržovės

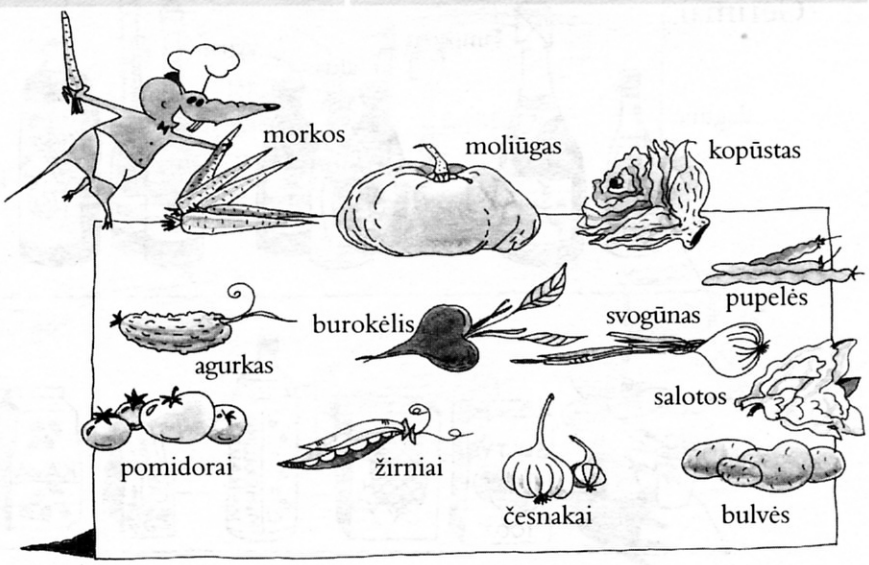

Parašykite žodžių vienaskaitą arba daugiskaitą.

Vienaskaita	*Daugiskaita*
morka	morkos
	pomidorai
	pupelės
	žirniai
	bulvės
——	salotos
moliūgas	*moliūgai*
kopūstas	
agurkas	
burokėlis	
svogūnas	
česnakas	

Saldumynai

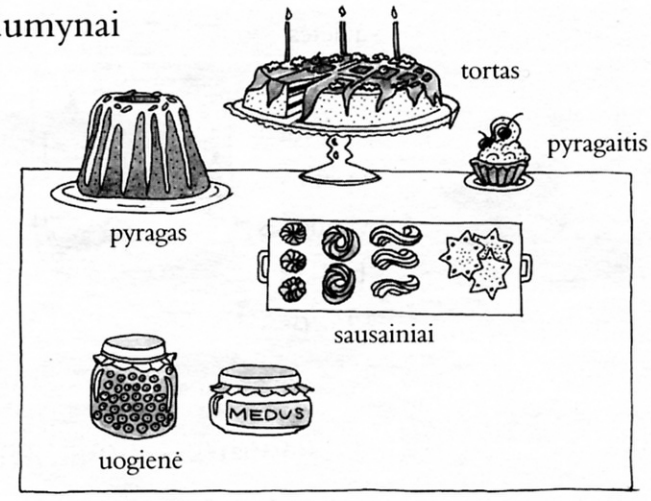

Gėrimai

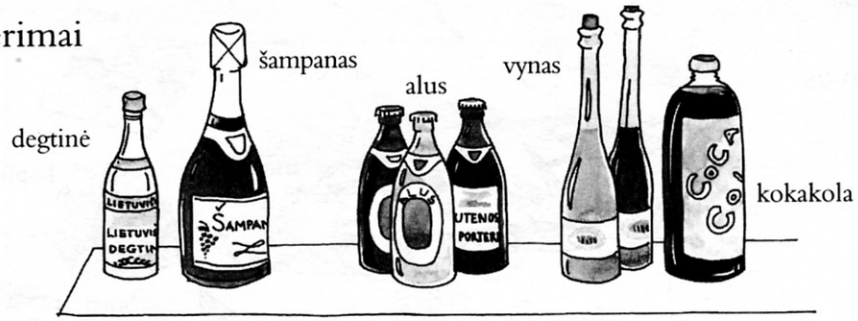

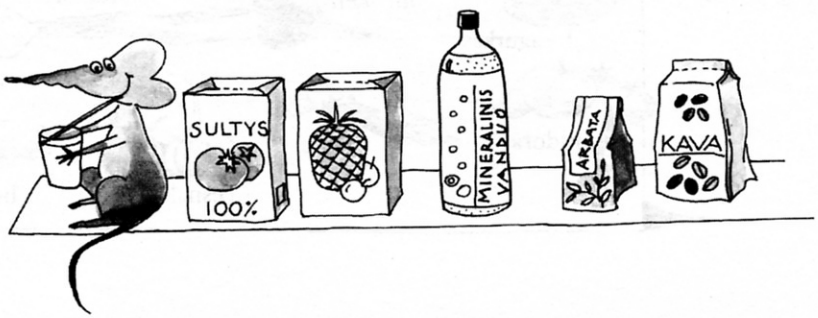

Kitos maisto prekės

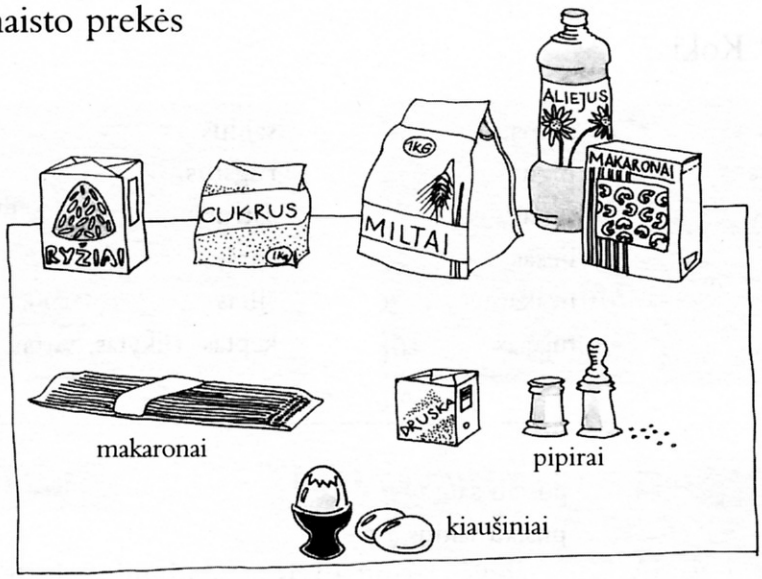

prieskoniai	bazilikai	kremas
padažas	krapai	aguonos
actas	petražolės	cinamonas
garstyčios	salierai	razinos
krienai		vanilė

Indai. Stalo įrankiai

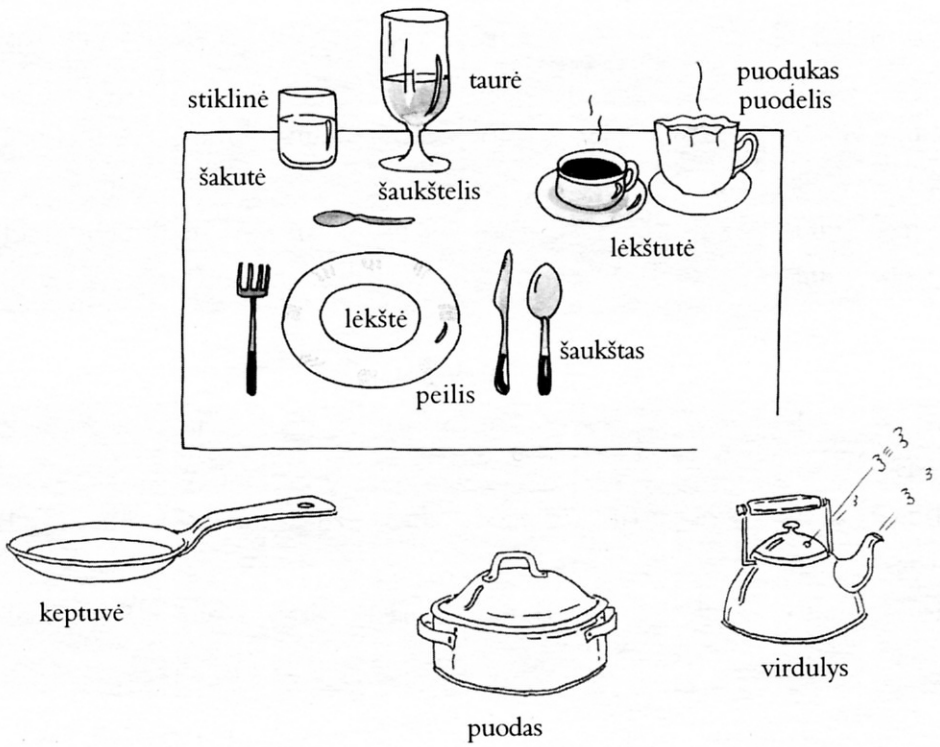

Koks? Kokia?

alkanas	sotus
brangus	pigus
šviežias	senas
riebus	liesas
skanus	neskanus
pilnas	tuščias

saldus	sūrus
rūgštus	kartus
aštrus	švelnus
karštas	šaltas
šiltas	vėsus
keptas, rūkytas, virtas, žalias	

Vynas

sausas	pusiau sausas
saldus	pusiau saldus



1. valgyti, valgo, valgė

aš	valgau			mes	valgome
tu	valgai			jūs	valgote
jis, ji		→ valgo ←		jie, jos	

2.

V. (Nom.) kas?	K. (Gen.) ko?	G. (Acc.) ką?
Ar tau patinka obuoliai? Taip, man patinka obuoliai.	Ar tu nori sriubos? Taip, aš noriu sriubos.	Ar tu mėgsti daržoves? Taip, aš mėgstu daržoves.
Kas tau patinka? Man patinka juoda duona.	Ko jūs norite? Mes norime žuvies.	Ką tu mėgsti? Aš mėgstu bulves.
Kas tau nepatinka? Man nepatinka serbentai.	Ko tu nemėgsti? Aš nemėgstu bulvių.	Ką jūs valgote rytą? Rytą mes valgome jogurtą. Ką jūs geriate rytą? Rytą mes geriame arbatą.

3.

Vienaskaita

V. (Nom.) kas?	-as	-is	-ys	-a	-ė	-is	-us -ius	-uo, -ė
N. (Dat.) kam?	-ui	-iui	-iui	-ai	-ei	-iai	-ui -iui	-en-iui -er-iai
Įn. (Inst.) kuo?	-u	-iu	-iu	-a	-e	-imi	-umi -iumi	-en-iu -er-ia

Daugiskaita

V. (Nom.) kas?	-ai	-iai	-iai	-os	-ės	-ys	-ūs -iai	-en-ys, -er-ys
N. (Dat.) kam?	-ams	-iams	-iams	-oms	-ėms	-ims	-ums -iams	-en-ims -er-ims
Įn. (Inst.) kuo?	-ais	-iais	-iais	-omis	-ėmis	-imis	-umis -iais	-en-imis -er-imis

N. (Dat.) kam?

patikti, patinka, patiko

kam patinka *kas*

Kam patinka šokoladas?
Šokoladas patinka Andriui ir Aušrai.

Kam mama kepa pyragą?
Mama kepa pyragą vaikams.

su + Įn. (Inst.) kuo?

Ar tu mėgsti ledus su uogiene?
Ne, aš mėgstu ledus su šokoladu.

Su kuo tu eini į kavinę?
Aš einu į kavinę su draugais.

4.

Vienaskaita

V. (Nom.) kas?	aš	tu	jis	ji
K. (Gen.) ko?	manęs	tavęs	jo	jos
N. (Dat.) kam?	man	tau	jam	jai
Įn. (Inst.) kuo?	manimi	tavimi	juo	ja

Daugiskaita

V. (Nom.) kas?	mes	jūs	jie	jos
K. (Gen.) ko?	mūsų	jūsų	jų	jų
N. (Dat.) kam?	mums	jums	jiems	joms
Įn. (Inst.) kuo?	mumis	jumis	jais	jomis

Kam tu kepi pyragą?

Šiandien ateina mano draugai.
Aš kepu pyragą jiems.

Ko tu lauki?

Šiandien atvažiuoja mano draugai. Aš laukiu jų.

Su kuo tu eini į kavinę?

Čia mano draugai. Aš einu į kavinę su jais.

5. be + K. (Gen.) ko?

Ar tu geri kavą be cukraus?
Taip, aš visada geriu kavą be cukraus ir be pieno.

Ar tu mėgsti sriubą su grietine?
Ne, sriubą aš visada valgau be grietinės.

6. K. (Gen.) ko?

Ar tau patinka obuolių sultys?
Ne, man nepatinka obuolių sultys, man patinka vynuogių sultys.

Ar tu mėgsti vyšnių pyragą?
Ne, aš nemėgstu vyšnių pyrago, aš mėgstu obuolių pyragą.

daržovės, salotos → daržovių salotos
burokėliai, sriuba → burokėlių sriuba
vaisiai, desertas → vaisių desertas
obuoliai, pyragas → obuolių pyragas
vištiena, kepsnys → vištienos kepsnys

7. Liepiamoji nuosaka

ger – ti
žiūrė – ti + k + ...
valgy – ti

aš	–––––	mes	valgykime
tu	valgyk	jūs	valgykite
jis, ji	→ tegu valgo / tevalgo ←	jie, jos	

8. Būtasis kartinis laikas

gerti, geria, gėrė
norėti, nori, norėjo
ragauti, ragauja, ragavo
valgyti, valgo, valgė

valgė, gėrė

aš	valgiau	mes	valgėme
tu	valgei	jūs	valgėte
jis, ji	→ valgė ←	jie, jos	

norėjo, ragavo

aš	norėjau	mes	norėjome
tu	norėjai	jūs	norėjote
jis, ji	→ norėjo ←	jie, jos	

9. Būsimasis laikas

ger – ti
turė – ti + s + ...
valgy – ti

aš	valgysiu			mes	valgysime
tu	valgysi			jūs	valgysite
jis, ji		→ valgys ←		jie, jos	

10. *savo*

Čia yra mano draugas.
Aš einu į kavinę su savo draugu.
Čia yra tavo draugas.
Aš neinu į kavinę su tavo draugu.
Aš einu į kavinę su savo draugu.
Tu eini į kavinę su savo draugu.

11.

geras		Valdas geras draugas.
gerà		Ši kavinė labai gerà.
gẽra	geras → gera	Mums čia labai gẽra.
gerai	geras + ai → gerai	Mes gyvename gerai.

skanus		Pyragas labai skanus.
skani		Bandelė labai skani.
skanu	skanus → skanu	Ačiū, labai skanu!
skaniai	skanus + iai → skaniai	Ji verda skaniai.

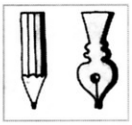

1. *Parašykite pagal pavyzdį.*

Man patinka duona, žuvis, sūris, medus, uogienė.

Aš noriu *duonos,* ..... .

Aš mėgstu ..... .

Mums patinka pomidorai, salotos, obuoliai, vyšnios, bulvės.

Mes norime ..... .

Mes mėgstame ..... .

2. *Įrašykite tinkamą formą.*

valgyti, valgo, valgė

1. Aš *valgau* salotas. 2. Šiandien visai nenoriu ..... . 3. Ji ..... daug daržovių. 4. Ką tu ..... ? 5. Kur jūs ..... pietus?

daryti, daro, darė

1. Ką tu ..... ? 2. Ką jūs ..... šiandien vakare? 3. Nieko nenoriu ..... . 4. Dabar mes ..... salotas.

manyti, mano, manė

1. Kaip tu ..... , ar vištienos kepsnys skanus? 2.Aš ..... , kad skanus.

3. *Parašykite, ką jūs valgote ir geriate rytą ir vakare.*

Dažnai rytą valgau ..... ,
geriu ..... .

Kartais rytą valgau ..... ,
geriu ..... .

Niekada rytą nevalgau ..... ,
negeriu ..... .

Dažnai vakare valgau ..... ,
geriu..... .

Kartais vakare valgau ..... ,
geriu ..... .

Niekada vakare nevalgau..... ,
negeriu ..... .

4. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. obuoliai, sultys	*obuolių sultys*
2. daržovės, salotos	
3. obuoliai, pyragas	
4. grybai, sriuba	
5. vaisiai, desertas	
6. vyšnios, sultys	
7. pomidorai, padažas	
8. bulvės, košė	

5. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Vytautas mėgsta *vynuogių sultis* (vynuogių sultys).
2. Aš valgau mėsą su ..... (agurkų salotos).
3. Ar tu nori ..... (morkų pyragas)?
4. Šiandien mes valgysime ..... (daržovių salotos).
5. Vakar viriau ..... (ryžių sriuba).
6. Prašom paragauti ..... (mėtų arbata).

6. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Ar tu mėgsti bananus? Ne, *aš nemėgstu bananų, aš mėgstu obuolius.*
2. Ar tu mėgsti rūgpienį? Ne, ...
3. Ar jūs norite kavos? Ne, ...
4. Ar jums patinka cepelinai? Ne, ...
5. Ar jūs norite ananasų sulčių? Ne, ...
6. Ar jūs mėgstate ledus? Ne, ...
7. Ar jūs dažnai kepate žuvį? Ne, ...
8. Ar šiandien verdate burokėlių sriubą? Ne, ...

7. *Pabaikite sakinius.*

1. Mano draugė labai mėgsta bananus, o aš *mėgstu apelsinus.*
2. Vytautui patinka sumuštiniai su kumpiu, o man su ..... .
3. Rasa nemėgsta saldumynų, o aš ..... .
4. Mama nori kavos, o aš ..... .
5. Dalius niekada negeria pomidorų sulčių, o aš ..... .
6. Milda visada pietauja namie, o aš ..... .
7. Linas mėgsta ledus su riešutais, o aš ..... .
8. Jam patinka daržovių sriuba, o man ..... .
9. Ji labai nemėgsta mėsos, o aš ..... .
10. Dabar Loreta nori cepelinų, o aš ..... .
11. Brolis dažnai geria alų, o aš ..... .

8. *Parašykite pagal pavyzdį.*

Jis *jam*
Jie .....
Mes .....
Ji ..... patinka daržovių salotos.
Jos .....
Tu .....

Jonas *Jonui*
Paulius .....
Dalia .....
Eglė ..... patinka sriuba.
Draugės .....
Dukterys .....
Mokiniai .....

9. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. *Violetai* (Violeta) ir ..... (Saulius) labai nepatinka riebus maistas. 2. ..... (Aš) nepatinka saldumynai. 3. Aš nežinau, ar ..... (jie) patinka medus. 4. Perku obuolių ..... (draugė). 5. Šokoladinis tortas labai

patinka mano ..... (mama) ir ..... (sesuo). 6. ..... (Kas) patinka juoda kava? 7. Ar ..... (Angelė) patinka šaltibarščiai ir cepelinai? 8. Prašom paduoti ..... (jie) duonos. 9. Perku vaisių ..... (sūnūs). 10. Einu pirkti ..... (svečiai) torto. 11. Ar ..... (brolis) patinka žuvis? 12. Tėvai eina pirkti ..... (vaikai) vaisių ir saldumynų. 13. ..... (Mes) patinka lietuviški patiekalai, o ..... (jūs)?

10. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. Tomas su ***mumis*** (mes) eina į kavinę. Ir ..... (jis), ir ..... (mes) labai patinka pietauti itališkų patiekalų kavinėje. 2. Mes norime su ..... (jūs) susitikti. 3. Ar ..... (tu) patinka makaronai? 4. Čia mūsų draugai. Su ..... (jie) mes šiandien vakarieniaujame. 5. Čia mano draugė Rima. Su ..... (ji) kartu dirbame. 6. Čia mano draugas Andrius. Su ..... (jis) dažnai einu pietauti. 7. Šiandien noriu su ..... (tu) papietauti. Gal tavo sesuo taip pat nori eiti su ..... (aš)?

11. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Aš ne sotus, o ***alkanas***.
2. Pienas ne riebus, o ..... .
3. Arbata ne karšta, o ..... .
4. Kumpis ne pigus, o ..... .
5. Šis sūris ne šviežias, o ..... .
6. Žuvis ne virta, o ..... .
7. Lėkštė ne pilna, o ..... .
8. Obuolys ne rūgštus, o ..... .

12. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite pagal pavyzdį.*

Pipirai yra kartūs.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

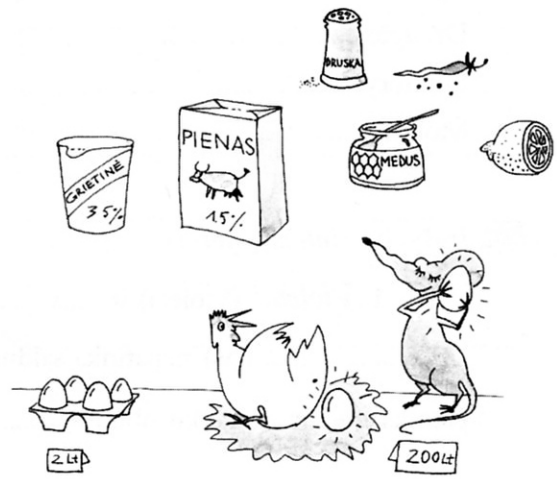

13. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Nijolė, imti, obuoliai. *Nijole, imk obuolių!*
2. Vytukas, ragauti, tortas! ..... !
3. Ponia Ugnė, valgyti, salotos. ..... .
4. Paulius, ir, Ramunė, gerti, arbata! ..... !
5. Mindaugas, paduoti, cukrus! ..... !
6. Ponas, Antanas, pietauti, kartu. ..... .
7. Mamytė, įpilti, sriuba! ..... !

14. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

1. Vakar aš *valgiau* (valgyti) cepelinų, o rytoj *valgysiu* kepsnį.
2. Vakar mes ..... (pietauti) kavinėje, o rytoj ..... namie.
3. Vakar tu ..... (būti) darbe, o rytoj ..... namie.
4. Vakar vakare jie ..... (eiti) į svečius, o rytoj vakare ..... į koncertą.
5. Vakar rytą Jonas ..... (gerti) arbatos, o rytoj rytą jis ..... kavos.
6. Vakar mes ..... (vakarieniauti) namie, o rytoj su draugais ..... restorane.

15. *Įrašykite esamojo, būtojo kartinio ir būsimojo laiko veiksmažodžius.*

laukti, laukia, laukė

1. Šiandien aš *laukiu* draugo. 2. Vakar jis ..... tėvų. 3. Rytoj mes ..... draugų iš Kauno.

valgyti, valgo, valgė

1. Dabar jie ..... daug mėsos. 2. Rytą tu nieko ..... 3. Kitą sekmadienį mes ..... cepelinų.

kviesti, kviečia, kvietė

1. Šiandien mes ..... Elvyrą ir Algimantą į kavinę. 2. Aną vakarą aš ..... Joną į alaus barą, bet jis nenorėjo eiti. 3. Kitą savaitgalį jie ..... draugus į svečius.

gerti, geria, gėrė

1. Rytą aš niekada ..... juodos kavos. 2. Vakar vakare aš truputį ..... alaus. 3. Rytoj Sauliaus gimtadienis, jo svečiai ..... šampano ir vyno.

16. *Įrašykite tinkamus veiksmažodžius.*

1. Ką jūs *valgote* rytą? 2. Kur jūs ..... vakar vakare? 3. Kas vakar ..... pietus, tu ar mama? 4. Vakar vakare aš ..... kavą, o tu ..... pieną. 5. Ar jūs ..... valgyti? 6. Ar jūs vakar ..... kavinėje? 7. Dabar aš ..... laiko, ... eiti pietauti. 8. Vakar mano šeima ..... į svečius, o šiandien ..... namie. 9. Aš ..... tau padėti. 10. Jonai, ... prie kavinės. 11. Vakar aš ..... daržovių ir vaisių, o mano draugė nieko ..... 12. Aš labai ..... tortą, o mano sesuo ..... torto.

17. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite sakinius.*



Vakar *berniukas žaidė namie.*



Dabar ....



Rytoj ....



Vakar ....



Dabar ....



Rytoj ....



Vakar ....



Dabar ....



Rytoj ....



Vakar ....



Dabar ....



Rytoj ....

18. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. Aš valgau duoną su *sviestu* (sviestas). 2. Vakare geriu arbatą su ..... (medus) ir ..... (citrina). 3. Mano šeima valgo mėsą su ..... (daržovės). 4. Man patinka vištiena su ..... (ryžiai) ir ..... (morkos), o mano draugui – su ..... (bulvės) ir ..... (agurkai). 5. Šiandien verdu sriubą su ..... (jautiena) ir ..... (grybai), rytoj virsiu sriubą be ..... (mėsa). 6. Aš geriu arbatą be ..... (cukrus), o kavą su ..... (cukrus). 7. Mano sūnus valgo košę su ..... (sviestas), o aš – su ..... (uogienė). 8. Labai mėgstu tortą su ..... (braškės) ir ..... (grietinėlė). 9. Lietuviai daržovių sriubą paprastai valgo su ..... (grietinė), o amerikiečiai be ..... (grietinė). 10. Aš mėgstu ledus be ..... (niekas), mano draugė – su ..... (riešutai), o mano sūnūs – su ..... (šokoladas). 11. Su ..... (kas) tu valgai košę? 12. Be ..... (kas) tu negali gyventi? 13. Tu mėgsti kiaušinienę su ..... (druska) ir ..... (pipirai), ar su pomidorų ..... (padažas)? 14. Prašom valgyti blynelių su ..... (varškė) arba su ..... (bananai). 15. Vakar pirkau vaikams bandelių su ..... (razinos), šiandien perku su ..... (aguonos), o rytoj pirksiu pyragaičių su ..... (kremas).

19. *Parašykite pagal pavyzdį.*

maisto produktai	*su*	*be*
1. arbata	*pienu*	*cukraus*
2. sriuba		
3. mėsa		
4. blynai		
5. ledai		
6. salotos		

20. *Pabraukite tinkamą žodį.*

1. Aš einu į kavinę su *mano* / *savo* teta.
2. Ar *tavo* / *savo* brolis dirba kavinėje?
3. Mes buvome kavinėje su *mūsų* / *savo* draugais.

4. Ar ten yra *tavo / savo* draugas?

5. Susitikau su *mano / savo* draugu prie restorano.

6. Aš einu pas *mano / savo* draugą. Ar tu eini pas *tavo / savo* draugą?

7. Čia yra *mūsų / savo* draugai.

21. *Įrašykite trūkstamus žodžius.*

1. Jurga	*mėgsta*	vaisius	ir	*saldumynus.*
2.	patinka		ir	kava.
3. Mes		žuvies	arba	
4.	geriame		su	grietinėle.
5. Aš		burokėlių	ir	
6.	valgau	ledus	su	
7. Jis	geria		be	

22. *Įrašykite tinkamą klausiamąjį žodį.*

1. *Kur* šiandien eisite? – Į svečius.

2. ..... darysite šį vakarą? – Kepsiu sausainius.

3. ..... valgai? – Sumuštinį su sūriu.

4. ..... nori sulčių? – Ačiū, dabar ne.

5. ..... labai mėgsta saldumynus? – Mano sūnūs.

6. ..... mėgstate varškės sūrį? – Ne.

7. ..... kava jums patinka? – Juoda, be cukraus.

8. ..... yra šios bandelės? – Su razinomis.

9. ..... išvirė sriubą? – Mano mama.

10. ..... tau patinka šokoladas? – Taip, labai.

23. *Pavartokite tinkamą formą.*

saldus, saldi, saldu, saldžiai

1. Tortas yra *saldus* ir bandelė yra ..... . 2. Jis valgo..... .

3. Labai ..... !

skanus, skani, skanu, skaniai

1. Šiandien aš valgau ..... . 2. Ačiū, labai ..... !

3. Dešra yra ..... . 4. Kavinėje maistas yra ..... .

brangus, brangi, brangu, brangiai

1. Mėsa šioje parduotuvėje yra labai ..... . 2. Šioje kavinėje viskas labai ..... . 3. Kavą jis pirko labai ..... . 4. Rūkytas kumpis yra ..... .

šiltas, šiltà, šil̃ta, šiltai

1. Kambaryje yra ..... . 2. Arbata yra ..... . 3. Nelaikykite pieno produktų ..... ! 4. Maistas yra ..... .

riebus, riebi, riebu, riebiai

1. Mano šeima nevalgo ..... . 2. Man nepatinka ..... sriuba. 3. Sultinys buvo labai ..... . 4. Oi, kaip ..... , aš nevalgysiu!

sūrus, sūri, sūru, sūriai

1. Jis valgo labai ..... . 2. Dešra buvo labai ..... . 3. Labai ..... , negaliu valgyti! 4. Kotletas labai ..... .

24. *Sudarykite sakinius.*

1. Šiandien, jis, valgyti, pietūs, restoranas.

Šiandien jis valgo pietus restorane.

2. Vakar, aš, valgyti, saldumynai.

..... .

3. Aš, nemėgti, pienas, su, pyragaičiai.

..... .

4. Rytoj, jis, eiti, į, kavinė, ir, valgyti, blynai, su, grybai.

..... .

5. Jie, visada, gerti, kava, su, pienas, bet, be, cukrus.

..... .

6. Rytoj, aš, virti, sriuba, su, daržovės.

..... .

7. Tu, visada, virti, labai, skaniai.

..... .

25. *Sujunkite sakinių dalis.*

Prašom imti dar 1.	1. obuolių sultis.
Man nepatinka 2.	2. ar su batonu?
Mes mėgstame 3.	3. su vaisiais ir kremu.
Gal norite 4.	4. nei jautienos.
Aš noriu torto 5.	5. patinka.
Sriubą valgysite su juoda duona 6.	6. žuvies?
Aš niekada negeriu kavos 7.	7. du bananus.
Aš visai nieko 8.	8. be pieno ir cukraus.
Sekmadienį visada pietauju 9.	9. riebi kiauliena.
Jis nemėgsta nei vištienos,10.	10. nenoriu.
	11. namie.
	12. riebu.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
7.									

26. *Sujunkite klausimus ir atsakymus.*

Ar tu alkanas? 1.	1. Man visai nepatinka pieno produktai.
Ar tu mėgsti arbatą su citrina? 2.	2. Vaikams.
Su kuo tu mėgsti ledus? 3.	3. Citrina.
Ar tau patinka varškė ir rūgpienis? 4.	4. Taip, labai mėgstu dešrą.
Ko nevalgo tavo draugas? 5.	5. Kaip vilkas!
Kam patinka saldainiai? 6.	6. Taip, ir su cukrumi.
Dar mėsos su bulvėmis? 7.	7. Su riešutais arba šokoladu.
Ar tu nori sumuštinio su dešra? 8.	8. Košės.
	9. Aštru.
	10. Ačiū, aš jau sotus.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
5.							

27. *Pažiūrėkite į paveikslėlį.*
Pasiūlykite draugui valgyti ir gerti.

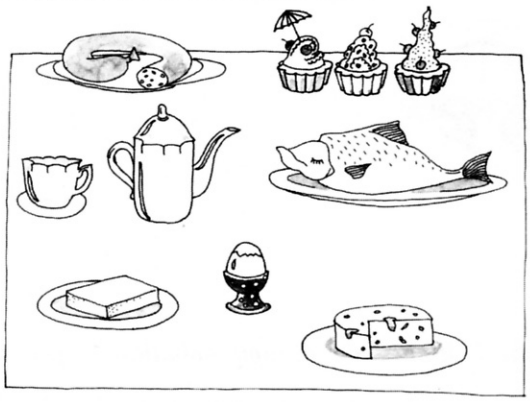

28. *Parašykite, ką moteris valgo ir geria ryią.*



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

29. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Parašykite,*
ko nemėgsta berniukas ir mergaitė.





.....

.....

.....

30. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Parašykite,*
ką mėgsta šuo, katė, pelė ir musė.



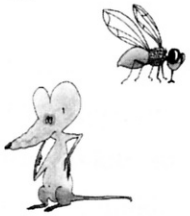

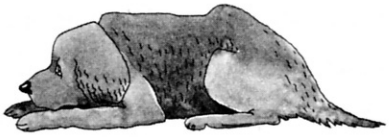

.....

.....

.....

Klausymas



1. *Paklausykite draugų pokalbio ir įrašykite informaciją.*

1. Kada?	*šeštadienį*
2. Kavinės pavadinimas	
3. Kavinės adresas	
4. Tomo telefono numeris	

2. *Paklausykite ir išmokite padainuoti.*

Jurgeli, meistreli, mokyk savo vaikus. / 2 k.
O jūs, vaikai, taip darykit, kaip Jurgelis daro. / 2 k.

Tetule, Uršule, mokyk savo vaikus. / 2 k.
O jūs, vaikai, taip darykit, kaip Uršulė daro. / 2 k.

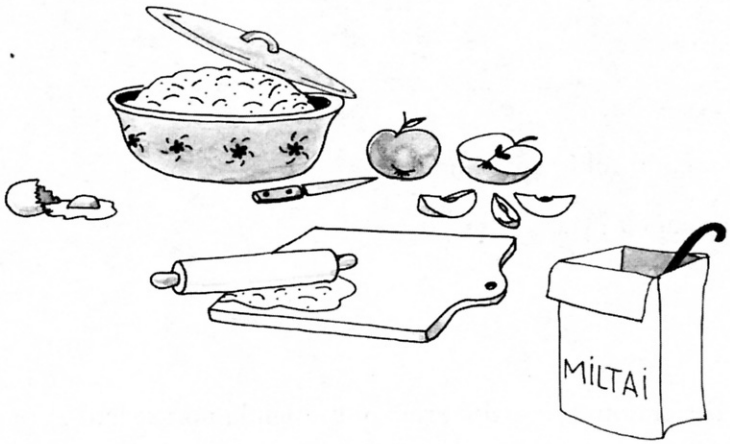

1. *Perskaitykite obuolių pyrago receptą ir įrašykite žodžius:*
cukrumi, draugams, galite, nemėgsta, nulupkite, obuolių, paprasta, riebalų, sako, skanu, spirgučiais, valgo, vokiečiai

Obuolių pyrago receptas

Šis obuolių pyragas patinka visiems: mamai, sūnums ir *draugams*. Mano studentai: amerikiečiai, anglai, ... , rusai, ragauja ir ..... : „Kaip skanu!“ Tikrai ..... . Ir sveika. Žinote, kodėl? Neriebu. Pyragas visai be ..... . Produktų reikia nedaug. Ir iškepti pyragą labai paprasta.

Produktai:

8 – 9 obuoliai,

2 stiklinės cukraus,

2 stiklinės miltų,

6 – 7 kiaušiniai.

Ir viskas!

Obuolius nuplaukite, ... , supjaustykite ir sudėkite į skardą. Labai tinka cinamonas. Galite truputį užbarstyti ant ..... . Tešla labai ..... . Kiaušinius gerai išmaišykite su ..... . Po to pilkite miltus ir vėl maišykite. Tada ant obuolių supilkite tešlą. O dabar jau ..... kepti. Reikia laukti visai neilgai.

Mano vyras ..... saldumynų. Jam labai patinka alus ir žirniai su ..... . Bet obuolių pyragą visada ..... ir jis.

2. *Pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, kurie - neteisingi.*

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Pyragą mėgsta visi.	✔	
2. Iškepti pyragą sunku.		
3. Pyragas su vaisiais.		
4. Pyragas sūrus.		
5. Užbarstykite truputį miltų ant obuolių.		
6. Vyras mėgsta obuolių pyragą.		

3. *Pasijuokime.*

Tėta: Dabar prašom prie stalo. Prie ko tu, Algiuk, nori sėdėti?

Algiukas: Prie torto.

4. *Įminkite mįsles.*

Kas buvo vakar ir kas bus rytoj?

Mažas puodelis, skani košelė.

Mažas kaip žirnis, piktas kaip šuo.

Penktoji pamoka 5



Pokalbiai

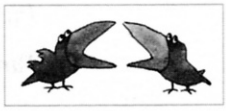

1. *Padavėjas:* Laba diena. Ko norėtumėte?

   Klientas: Laba diena. Norėčiau kavos ir salotų.

   Padavėjas: Juodos ar baltos kavos?

   Klientas: Baltos. Su cukrumi. Ar turite salotų be mėsos?

   Padavėjas: Taip, prašom. Gal norėtumėte pikantiškų ar morkų salotų?

   Klientas: Ar pikantiškos salotos be česnakų ir be svogūnų?

   Padavėjas: Su česnakais, bet labai skanios. Prašom paragauti!

   Klientas: Aš labai mėgstu česnakus, bet dabar negaliu valgyti, einu į pasimatymą. Geriau duokite morkų salotų.

   Padavėjas: Labai gaila, bet morkų salotos taip pat su česnakais. Gal galėčiau jums pasiūlyti agurkų ir pomidorų salotų?

   Klientas: Gerai.

   Padavėjas: Su duona ar be duonos?

   Klientas: Norėčiau riekutės baltos duonos. Ir prašom dabar atnešti sąskaitą, nes skubu.

2. *Pirkėjas:* Atsiprašau, ar jūsų obuoliai saldūs?

Pardavėjas: Taip, labai saldūs ir labai sultingi. Kiek kilogramų norėsite?

Pirkėjas: Prašom man duoti vieną kilogramą.

Pardavėjas: Tik vieną?! Imkite daugiau. Mano obuoliai tikrai labai skanūs!

Pirkėjas: Aną sekmadienį pirkau turguje obuolių. Pardavėjas taip pat sakė, kad labai skanūs. Nepatiko nei žmonai, nei vaikams – rūgštūs rūgštūs... Mačiau, kad dar ir dabar namie yra keletas. Gal žmona pyragą iškeps...

Pardavėjas: Mano obuoliai visiems patinka. Manau, kad kitą kartą vėl norėsite pirkti iš manęs.

Pirkėjas: Norėčiau paragauti. Duokite kilogramą. Jeigu patiks šeimai, obuolius visada pirksiu tik iš jūsų.

3. *Pirkėjas:* Norėčiau gero raudono vyno.

Pardavėjas: Kokio norėtumėte: sauso ar saldaus?

Pirkėjas: Sauso arba pusiau sauso.

Pardavėjas: Siūlyčiau vengriško. Šis vynas labai geras.

Pirkėjas: Kiek kainuoja?

Pardavėjas: Septyniolika litų.

4. *Administratorius:* Kavinė „Prie parko".

Klientas: Laba diena. Norėčiau užsisakyti staliuką keturiems žmonėms.

Administratorius: Atsiprašau! Labai blogai girdžiu! Prašom kalbėti garsiau!

Klientas: Norėčiau užsisakyti staliuką keturiems žmonėms! Ar dabar gerai girdite?

Administratorius: Taip, dabar geriau. Jūs norite staliuko keturiems žmonėms?

Klientas: Taip.

Administratorius: Maistą užsisakysite dabar?

Klientas: Ne, kai ateisime.

Žodynas



Skaičiai nuo 11 iki 19, dešimtys, šimtai ir tūkstančiai

11 – vienuolika
12 – dvylika
13 – trylika
14 – keturiolika
15 – penkiolika
16 – šešiolika
17 – septyniolika
18 – aštuoniolika
19 – devyniolika

20 – dvidešimt
21 – dvidešimt vienas
22 – dvidešimt du
23 – dvidešimt trys
24 – dvidešimt keturi
25 – dvidešimt penki
26 – dvidešimt šeši
27 – dvidešimt septyni
28 – dvidešimt aštuoni
29 – dvidešimt devyni

30 – trisdešimt
40 – keturiasdešimt
50 – penkiasdešimt
60 – šešiasdešimt
70 – septyniasdešimt
80 – aštuoniasdešimt
90 – devyniasdešimt

100 – šimtas
200 – du šimtai
300 – trys šimtai
400 – keturi šimtai
500 – penki šimtai
600 – šeši šimtai
700 – septyni šimtai
800 – aštuoni šimtai
900 – devyni šimtai
1000 – tūkstantis
2000 – du tūkstančiai
3000 – trys tūkstančiai
4000 – keturi tūkstančiai
5000 – penki tūkstančiai
6000 – šeši tūkstančiai
7000 – septyni tūkstančiai
8000 – aštuoni tūkstančiai
9000 – devyni tūkstančiai

kainuoti, kainuoja, kainavo (kas? ką?)
pirkti, perka, pirko (ką? / ko?)
parduoti, parduoda, pardavė (ką? / ko?)
reikėti, reikia, reikėjo (kam? ko?)
siūlyti, siūlo, siūlė (ką? / ko?)
sakyti, sako, sakė (ką?)
užsisakyti, užsisako, užsisakė (ką? / ko?)
girdėti, girdi, girdėjo (ką?)

Maisto įpakavimas

Raudonas kaip burokas.
Šaukštai po pietų.

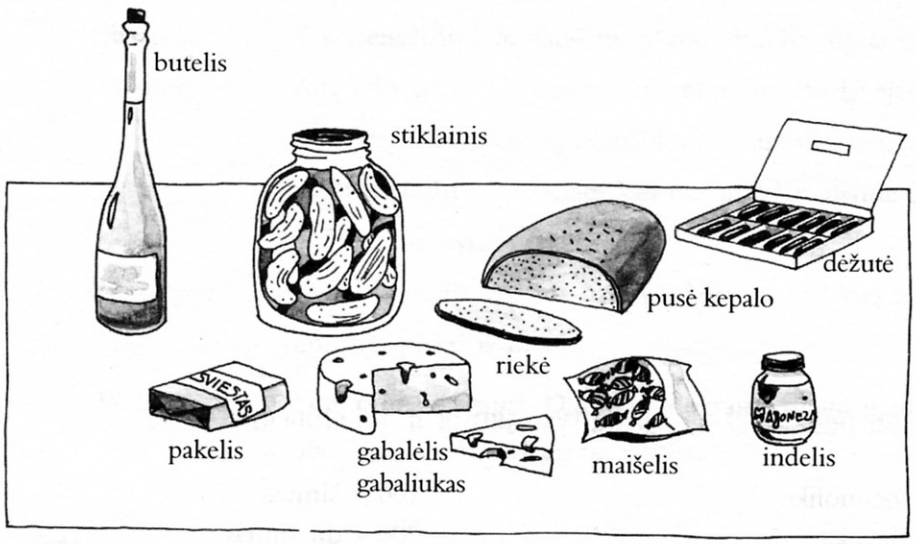

kilogramas

gramas

Spalvos

raudona
balta
juoda
geltona
žalia
mėlyna
ruda
pilka

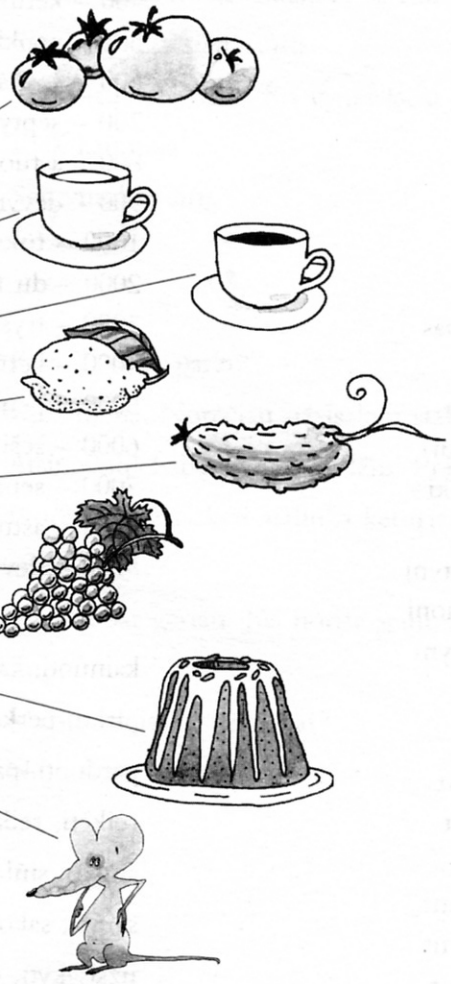

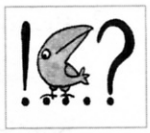

1. kiek, daug, daugiau, keletas, mažai, mažiau, pusantro, pusantros, pusė, šiek tiek, truputis + K. (Gen.) ko?

kiek	indelis Kiek indelių jogurto jūs norėtumėte?
daug	obuoliai Pirkau daug obuolių.
daugiau	tortas Aš noriu daugiau torto.
keletas	kriaušė Lėkštėje yra keletas kriaušių.
mažai	vaisiai Jie valgo mažai vaisių.
mažiau	šokoladas Reikia valgyti mažiau šokolado.
pusantro, pusantros	kilogramas Prašom duoti pusantro kilogramo dešrelių. bandelė Suvalgiau pusantros bandelės.
pusė	obuolys Noriu tik pusės obuolio.
šiek tiek	cukrus Prašom duoti šiek tiek cukraus.
truputis	duona Perku truputį duonos.

2. Prašom duoti (imti) ką? / ko?

	ko?	*ką?*
pomidorai →	pomidorų	keturis pomidorus
pyragaičiai →	pyragaičių	šešis pyragaičius
dešrelės →	dešrelių	aštuonias dešreles
kriaušės →	kriaušių	penkias kriaušes

Norėčiau *ko?*

pomidorai →	pomidorų	keturių pomidorų
pyragaičiai →	pyragaičių	šešių pyragaičių
dešrelės →	dešrelių	aštuonių dešrelių
kriaušės →	kriaušių	penkių kriaušių

3. Yra *kas? ko?*

Yra indelis jogurto.

Yra ...	*kas? ko?*	*kas? ko?*
indelis, jogurtas →	indelis jogurto	šeši indeliai jogurto
pakelis, sultys →	pakelis sulčių	trys pakeliai sulčių
kilogramas, bulvės →	kilogramas bulvių	keturi kilogramai bulvių
kepalas, duona →	kepalas duonos	du kepalai duonos
lėkštė, sriuba →	lėkštė sriubos	dvi lėkštės sriubos
puodukas, arbata →	puodukas arbatos	penki puodukai arbatos

Prašom duoti *ką? ko?*

Prašom duoti (imti) indelį jogurto.

Prašom duoti ...	*ką? ko?*	*ką? ko?*
indelis, jogurtas →	indelį jogurto	šešis indelius jogurto
pakelis, sultys →	pakelį sulčių	tris pakelius sulčių
kilogramas, bulvės →	kilogramą bulvių	keturis kilogramus bulvių
kepalas, duona →	kepalą duonos	du kepalus duonos
lėkštė, sriuba →	lėkštę sriubos	dvi lėkštes sriubos
puodukas, arbata →	puoduką arbatos	penkis puodukus arbatos

Norėčiau (noriu) *ko?*
Norėčiau (noriu) indelio jogurto.

Norėčiau (noriu) ...	*ko?*	*ko?*
indelis, jogurtas →	indelio jogurto	šešių indelių jogurto
pakelis, sultys →	pakelio sulčių	trijų pakelių sulčių
kilogramas, bulvės →	kilogramo bulvių	keturių kilogramų bulvių
kepalas, duona →	kepalo duonos	dviejų kepalų duonos
kepalas, duona →	lėkštės sriubos	dviejų lėkščių sriubos
puodukas, arbata →	puoduko arbatos	penkių puodukų arbatos

4. Kiek kainuoja kilogramas ... ?
Kiek kainuoja pakelis ... ?
Kiek kainuoja viena bandelė?
Kiek kainuoja puodukas kavos?
Prašom duoti dešimt butelių alaus.

kainuoti, kainuoja, kainavo

kas kainuoja *ką*

Bandelė kainuoja penkiasdešimt penkis centus.

Pyragaitis kainuoja litą.

Puodukas kavos kainuoja du litus.

Kilogramas žuvies kainuoja devynis litus.



Yra dvidešimt vienas litas.

Tortas kainuoja dvidešimt vieną litą.

11, 12 ... 19

10, 20 ... 90

100, 200 ... 900

1000, 2000 ... 9000

+ K. (Gen.) ko?

Kilogramas mėsos kainuoja penkiolika litų.

Bandelė kainuoja penkiasdešimt centų.

Kilogramas vynuogių kainuoja vienuolika litų.

Prašom duoti dešimt bandelių.

Prašom duoti vienuolika pyragaičių.

Prašom duoti dar septyniolika litų.

5.

Vyriškoji giminė

V. (Nom.) kas?	vienas	du	trys	keturi	devyni
K. (Gen.) ko?	vieno	dviejų	trijų	keturių	devynių
N. (Dat.) kam?	vienam	dviem	trims	keturiems	devyniems
G. (Acc.) ką?	vieną	du	tris	keturis	devynis
Įn. (Inst.) kuo?	vienu	dviem	trimis	keturiais	devyniais
Vt. (Loc.) kur?	viename	dviejuose	trijuose	keturiuose	devyniuose

Moteriškoji giminė

V. (Nom.) kas?	viena	dvi	trys	keturios	devynios
K. (Gen.) ko?	vienos	dviejų	trijų	keturių	devynių
N. (Dat.) kam?	vienai	dviem	trims	keturioms	devynioms
G. (Acc.) ką?	vieną	dvi	tris	keturias	devynias
Įn. (Inst.) kuo?	viena	dviem	trimis	keturiomis	devyniomis
Vt. (Loc.) kur?	vienoje	dviejose	trijose	keturiose	devyniose

Norėčiau (ko?) dviejų puodukų kavos.

Užsakiau stalą (kam?) šešiems žmonėms.

Pirkau (ką? ko?) keturis kilogramus bulvių.

Vakar susitikau su (kuo?) penkiomis draugėmis.

Savaitgalį buvome (kur?) dviejose kavinėse.

6. reikėti, reikia, reikėjo

kam reikia *ko*

Ar tau reikia duonos ir pieno?

Ne, man reikia grietinės ir varškės.

kam reikia + *Inf.*

Jums dar nereikia važiuoti?

Mums jau reikia važiuoti.

7.

gerai	geriau	geriausiai
skaniai	skaniau	skaniausiai

negu + V. (Nom.) kas?	už + G. (Acc.) ką?

Lina verda skaniai.

Linos sesuo verda skaniau negu Lina.
Linos sesuo verda skaniau už Liną.

Mama verda skaniausiai.



Aš labiausiai mėgstu bandeles su aguonomis. Ką tu labiausiai mėgsti?

Mano brolis labiau mėgsta agurkus, o aš – pomidorus.

labai	labiau	labiausiai

8.

gẽra	geriau	geriausia
skanu	skaniau	skaniausia

„Senamiesčio“ kavinėje skanu.	„Sostinės“ kavinėje skaniau negu „Senamiesčio“ kavinėje.	Namie skaniausia.

9. Tariamoji nuosaka

Norėčiau puoduko kavos.

Ko norėtumėte jūs?
Gal galėčiau jums pasiūlyti puoduką kavos?

aš	norėčiau	mes	norėtu(mė)me
tu	norėtum(ei)	jūs	norėtu(mė)te
jis, ji	→ norėtų ←	jie, jos	

10. *Jeigu / jei* galėsi, ateik į svečius šeštadienį.

Jis nemėgsta *nei* torto, *nei* šokolado.

Eisiu į turgų, *nes* reikia daržovių.

Rytoj valgysime daržovių *arba* grybų sriubą.

Mes nežinome, *ar* rytoj eisime į svečius.



1. *Sujunkite pagal pavyzdį.*

Maišelis	alaus
indelis	vyno
dėžutė	šokolado
pakelis	apelsinų
kilogramas	sausainių
maišas	grietinės
butelis	saldainių
taurė	kefyro
plytelė	bulvių

2. *Kas suras daugiau žodžių?*

A	L	U	S	D	Ė	Ž	U	T	Ė
K	I	T	A	U	R	Ė	M	Ė	O
O	E	P	U	O	D	U	K	A	S
P	S	A	O	T	U	G	A	Š	I
Ū	A	K	G	I	O	E	K	T	A
S	S	E	A	M	N	R	A	R	T
T	U	L	I	T	A	S	V	U	R
A	P	I	L	I	Š	I	A	S	Y
S	O	S	A	L	I	E	J	U	S
G	A	B	A	L	I	U	K	A	S

3. *Parašykite, kokie yra maisto produktai.*

1. Obuolys *yra raudonas, geltonas arba žalias vaisius, gali būti saldus arba rūgštus.*
2. Braškės .....
3. Ledai .....
4. Sviestas .....
5. Grietinė .....
6. Bulvės .....

7. Saldainiai ..... .

8. Serbentai ..... .

9. Sūris ..... .

4. *Kas tai yra?*

1. Dažnai labai gražus, kartais riebus, kartais su vaisiais. *Tortas.*

2. Balta arba juoda. Valgome daug. ..... .

3. Su obuoliais, su varške, su sūriu. ..... .

4. Juoda arba žalia. Su citrina ir su cukrumi arba be citrinos ir be cukraus. ..... .

5. Karšta. Su sviestu, su uogiene. Dažnai valgome rytą. ..... .

6. Rūkyta, virta arba kepta. Valgome su daržovėmis. ..... .

7. Kepame labai trumpai, tik 5 minutes. Valgome su druska, su pipirais arba pomidorų padažu. ..... .

8. Gali būti stiklinėje, butelyje, pakelyje. Iš vaisių arba uogų. ..... .

9. Dažniausiai karšta. Valgome dieną. Lietuviai mėgsta su grietine. ..... .

10. Gali būti stiklinėje, butelyje arba pakelyje. Baltas. Šaltas arba šiltas. Kartais karštas. ..... .

5. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

Prašom duoti vieną obuolį.	*Prašom duoti du obuolius.*	*Prašom duoti obuolio.*	*Prašom duoti obuolių.*
		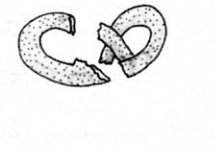	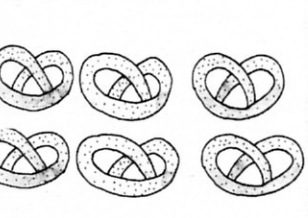
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
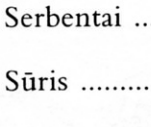	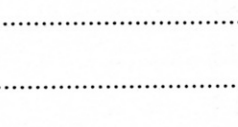	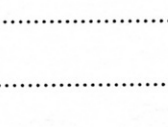	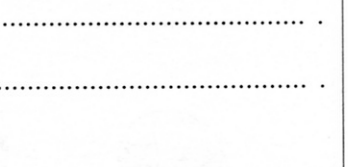

....

....



....

....

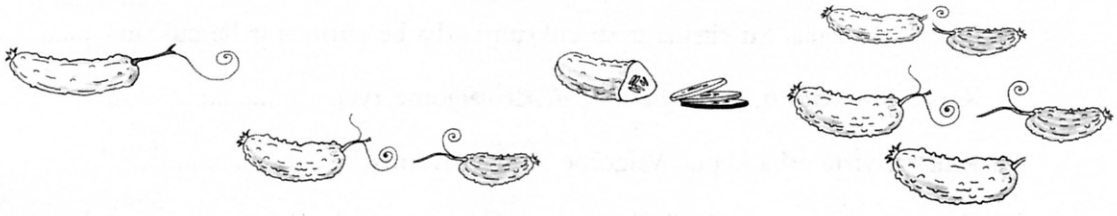

....

....

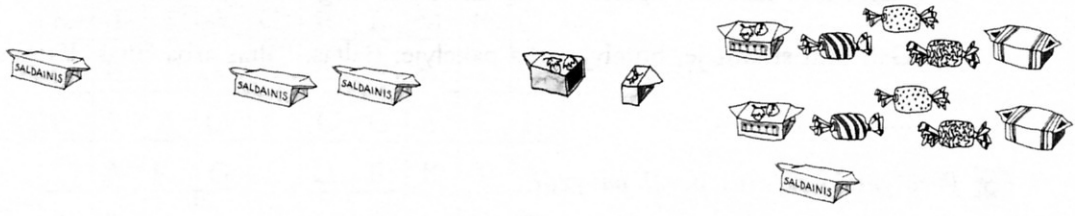

....

....



6. *Parašykite tinkamą formą.*

Prašom duoti (imti) *slyvą* (slyva).

..... (tortas).

..... (dešra).

..... (sūris).

..... (žuvis).

..... (pyragaitis).

Prašom duoti (imti) *slyvų* (slyvos).

..... (tortas).

..... (dešra).

..... (sūris).

..... (žuvis).

..... (pyragaičiai).

Prašom duoti (imti) *penkias slyvas* (5, slyvos).

..... (2, tortai).

..... (1, dešra).

..... (2, sūriai).

..... (3, žuvys).

..... (4, pyragaičiai).

7. *Parašykite tinkamą formą.*

Prašom duoti	2, pakeliai, sultys	*du pakelius sulčių,*
	1, indelis, grietinė	
	pusė, kepalas, duona	
	200, gramai, sūris	
	3, kilogramai, obuoliai	
	10, bananai	
	2, porcijos, ledai	

Norėčiau (noriu)	2, pakeliai, sultys	*dviejų pakelių sulčių,*
	1, indelis, grietinė	
	pusė, kepalas, duona	
	200, gramai, sūris	
	3, kilogramai, obuoliai	
	10, bananai	
	2, porcijos, ledai	

8. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Vakar pirkau *tris kilogramus* (trys kilogramai) bulvių.
2. Norėtume užsisakyti staliuką ..... (penki žmonės).
3. Su draugais buvome ..... (dvi kavinės).
4. Mama davė vaikams ..... (keturi obuoliai).
5. Vaikas ima ..... (penki saldainiai).
6. Saldumynai yra ..... (dvi lėkštės).
7. Norime ..... (dvi stiklinės sulčių).
8. Daviau saldainių ..... (du berniukai).

9. *Parašykite tinkamą tariamosios nuosakos formą.*

norėti

1. Aš *norėčiau* juodos kavos. 2. Ko ..... tu? 3. Ko jūs ..... ?
4. Mes ..... tik vandens.

galėti

1. Andriau, gal ..... įpilti sulčių? 2. Ar jūs ..... paduoti salotų? 3. Ar ..... pasiūlyti jums kavos? 4. Ar Vytautas ..... užsakyti staliuką kavinėje?

10. *Įrašykite jungtukus: ar; arba ..., arba; nei ..., nei; ir ..., ir ...; nes; jeigu.*

1. *Jeigu* jūs norite, aš iškepsiu pyrago.
2. Jie nemėgsta ..... kiaulienos, ... jautienos.
3. Norėčiau ..... kiaulienos, ... jautienos.
4. Norėčiau ..... mėsos, ... sriubos.
5. Nežinau, ... vaikai valgys sriubos.
6. Skubu namo, ... šiandien vakare eisime į kavinę.

11. *Parašykite tinkamą formą.*

Mindaugai,

Šiandien vakare ateis Andrius su Onute ir vaikais. Aš neturėsiu laiko nueiti į parduotuvę. Būk geras, nupirk maisto :

kepalą (kepalas) duonos (duona),

..... (pakelis) ..... (pienas),

..... (3, indeliai) ..... (jogurtas),

..... (gabalėlis) ..... (sūris),

..... (2, pakeliai) ..... (vynuogių sultys),

..... (butelis) ..... (vanduo),

..... (pusė, kilogramas) ..... (kumpis),

..... (dėžutė) ..... (saldainiai), ...

(pakelis) ..... (sviestas).

Gal dar galėtum nueiti į turgų ir nupirkti:

..... (2, kilogramai) ..... (bulvės),

..... (3, kilogramai) ..... (obuoliai),

..... (keletas) ..... (kriaušės).

Labai ačiū! *Jolanta*

12. *Šiandien negalite nueiti į parduotuvę. Parašykite laiškelį draugui ir paprašykite jo nupirkti maisto produktų.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Maišelyje dabar yra *penkiolika apelsinų* (15, apelsinai). 2. Šiandien valgiau daug ..... (bandelės). 3. Piniginėje yra 100 ..... (litai). 4. Noriu šiek tiek ..... (medus). 5. Prašom duoti truputį ..... (cukrus). 6. Yra pusantros ..... (bandelė). 7. Maistas kainavo 100 ..... (litai). 8. Reikia gerti mažiau ..... (kava), daugiau ..... (arbata). 9. Reikia valgyti mažiau ..... (šokoladas), daugiau .... (daržovės ir vaisiai). 10. Imu tik keletą ..... (slyvos).

14. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

1. Mes	*perkame*	dešimt	*pyragaičių.*
2.	turiu	trisdešimt penkis	
3.	reikia		saldainių.
4. Violeta			rožes.
5. Berniukas	nori		
6.	noriu	penkiolikos	
7.	turi		apelsinus.
8. Vaikai		dviejų	
9. Moterys	perka		
10. Vytautas		daug	
11.	noriu	daugiau	
12.	duok	pusę	
13. Mama		truputį	

15. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Ant stalo yra *šešiolika puodukų* (16, puodukai) ir tik .... (7, lėkštutės). 2. Man dar reikia .... (9, lėkštutės). 3. Gal dar gali paduoti .... (10, taurės) ir ..... (7, bokalai). 4. Mes turime ..... (26, šakutės) ir ..... (26, peiliai). 5. Reikia ..... (12, šaukšteliai) ir ..... (5, šaukštai).

16. *Parašykite pagal pavyzdį.*

Yra (kas?)	19 Lt: *devyniolika litų.*
	21 Lt:
	59 Lt:
	10 Lt:
	100 Lt:

Man reikia (ko?)	19 Lt: *devyniolikos litų.*
	21 Lt:
	59 Lt:
	10 Lt:
	100 Lt:

Viskas kainuoja (ką?)	19 Lt: *devyniolika litų.*
	21 Lt:
	59 Lt:
	10 Lt:
	100 Lt:

17. *Užpildykite lentelę.*

1.	*skaniai*	*skaniau*	skaniausiai
2.	saldžiai		
3.	puiku		
4.			maloniausia
5.			sočiausiai
6.	sūriai		
7.			lėčiausiai
8.	rūgščiai		

18. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

*skanu, **skaniau, skaniausia***

Universiteto kavinėje yra ***skanu***. „Pilies“ kavinėje yra ..... negu universiteto kavinėje. Namie yra ..... .

brangu, ...

„Vilniaus“ parduotuvėje yra ..... . „Kauno“ parduotuvėje ..... negu „Vilniaus“ parduotuvėje. „Senamiesčio“ parduotuvėje yra ..... .

pigu, ...

Jūsų parduotuvėje yra ..... . Mūsų parduotuvėje yra ..... negu jūsų parduotuvėje. Turguje yra ..... .

19. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

*labai, **labiau, labiausiai***

Aš ***labai*** mėgstu obuolius. Kriaušes mėgstu ..... negu obuolius. O ..... mėgstu bananus.

daug, ...

Mano šeima valgo ..... daržovių. Mano brolio šeima valgo ..... daržovių negu mes. O ..... daržovių valgo mano tėvai.

lėtai, ...

Ji dirba ..... . Mano sesuo dirba ..... . O sesers draugė dirba ..... .

20. *Parinkite ir įrašykite tinkamą žodį: skaniau, skanu, rūgščiai, sūru, riebiai, pigiai, sūriai, rūgščios, riebi.*

1. Mano mama verda ***skaniau*** negu aš. 2. Ji deda daug druskos, visada valgo ..... . 3. Ačiū, buvo labai ..... ! 4. Tu įdėjai labai daug druskos, negaliu valgyti, labai ..... ! 5. Man nepatinka kiauliena, nes dažnai ji yra ..... . 6. Nevalgau kiaulienos, nes negaliu valgyti ..... . 7. Mėsą pirkau ..... , kilogramas mėsos kainavo tik 15 litų. 8. Man nepatinka nei citrinų sultys, nei obuolių sultys, nes jos labai ..... . 9. Ji nevalgo citrinų, ji nemėgsta ..... .

21. *Sugalvokite sakinius pagal pavyzdį.*

Sriuboje labai daug druskos.	*Labai sūru! Kaip sūru! Sriuba per sūri.*
Nedėk į arbatą daugiau cukraus.	
Nemėgstu citrinų sulčių.	
Niekada nevalgau kiaulienos.	
Padaže per daug pipirų.	

22. *Palikite tinkamą žodį, o kitus išbraukite.*

1999 12 11

Sveikas, Gabrieliau!

Kaip tu gyveni? Aš gyvenu gerai. Tik čia, Lietuvoje, labai ~~*šaltas, šaltà*~~, *šálta*, ~~*šaltai*~~. Mano kambarys *šaltas, šaltà, šálta, šaltai*, auditorija *šaltas, šaltà, šálta, šaltai*. Brrr... labai *šaltas, šaltà, šálta, šaltai*! Nenoriu žiemos! Labai laukiu pavasario.

Maistas kavinėje *geras, gerà, gẽra, gerai*. Mes, studentai, valgome *pigus, pigi, pigu, pigiai* ir *skanus, skani, skanu, skaniai*. Lietuviai valgo *riebus, riebi, riebu, riebiai*. Jiems patinka spirgučiai ir grietinė. Aš nevalgau nei spirgučių, nei grietinės. Labai *riebus, riebi, riebu, riebiai*! Man patinka sriuba be grietinės. Bulvių blynus aš valgau su uogiene.

Čia turiu daug draugų. Mes kartu studijuojame. Studijuoti labai *įdomus, įdomi, įdomu, įdomiai*.

Kaip tau sekasi Klaipėdoje?

Laukiu laiško.

Viljamas

23. *Parašykite laišką Viljamui. Parašykite, kaip jums sekasi, ką jūs mėgstate valgyti.*

24. *Perskaitykite valgiaraštį. Pasitarkite su draugu, kiek kas kainuoja ir surašykite kainas. Užsisakykite valgyti ir gerti kavinėje.*

Valgiaraštis

Salotos

Vištienos ir grybų salotos ..... 3,20 Lt

Krevečių salotos .....

Daržovių salotos .....

Lietuviškos salotos .....

Pikantiškos salotos .....

Karšti užkandžiai

Kepta žuvis su daržovėmis .....

Omletas su kumpiu, grybais ir sūriu .....

Žirniai su spirgučiais .....

Karštas sumuštinis su kumpiu .....

Sriubos

Dienos sriuba (klausti padavėjų) .....

Daržovių sriuba .....

Šaltibarščiai .....

Sultinys su bandele .....

Karšti patiekalai

Cepelinai .....

Bulviniai blynai .....

Žemaičių blynai .....

Blyneliai su sūriu .....

Blyneliai su mėsa .....

Blyneliai su varške .....

Blyneliai su obuoliais .....

Vištienos kepsnys .....

Jautiena su daržovėmis .....

Veršiena su bulvėmis .....

Keptas karpis .....

Desertai

Ledai su vaisiais ir grietinėle .....

Ledai su šokoladu .....

Želė su vaisiais .....

Medaus tortas .....

Pyragaičiai .....

Gėrimai

Kava .....

Kava su grietinėle .....

Arbata .....

Arbata su citrina .....

Apelsinų sultys .....

Ananasų sultys .....

Obuolių sultys .....

Mineralinis vanduo .....

25. *Pažiūrėkite į paveikslėlį.*

Turguje nusipirkite šių vaisių.

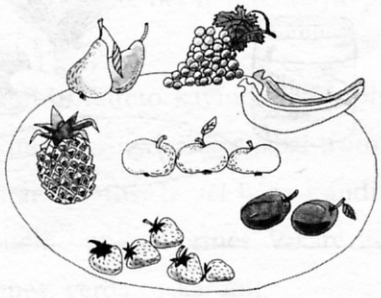

26. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Šių maisto produktų nusipirkite parduotuvėje, užsisakykite kavinėje.*

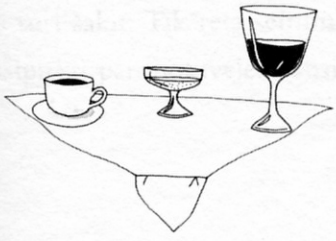



Klausymas

1. *Paklausykite vyro ir moters pokalbio. Įrašykite maisto produktų kainas.*

litras pieno	*1 Lt 40 cnt*
litras kefyro	
kilogramas „Rokiškio sūrio“	
kilogramas jautienos	
bandelė	
butelis vyno	

2. *Pažiūrėkite į paveikslėlį. Paklausykite salotų recepto. Sužymėkite maisto produktus tokia tvarka, kuria girdite.*

Lietuviškos salotos

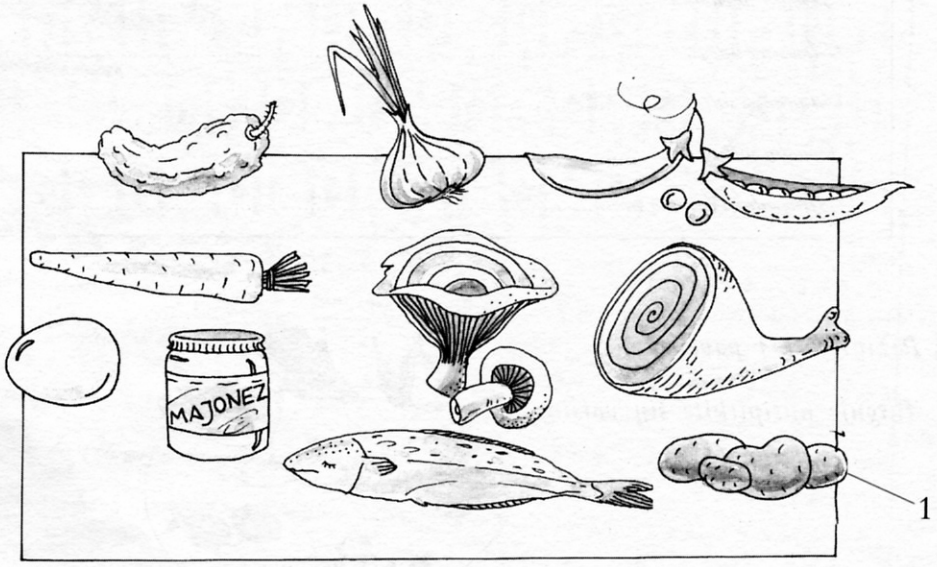

1. *Perskaitykite ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, o kurie - neteisingi.*

Cepelinai, šaltibarščiai ir šakotis

Kaime lietuviai daug dirba žiemą ir vasarą. Daug dirba ir daug valgo. Jie mėgsta lašinius su svogūnais, agurkais, pomidorais ir su juoda duona. Nežinote, kas tai yra lašiniai? Tai labai riebi kiauliena. Paprastai rūkyta. Ne visiems patinka.

Lietuviai valgo daug bulvių. Labai mėgsta bulvių blynus. Ar ragavote cepelinų? Jeigu neragavote, būtinai nueikite į lietuviškų patiekalų restoraną. Cepelinus mes darome iš virtų ir iš žalių bulvių. Į vidų dedame kiaulienos, varškės arba grybų. Po to verdame. Bulvių blynus ir cepelinus valgome su grietine arba spirgučiais.

Ar jau valgėte šaltibarščių? Tai šalta sriuba. Labai nesunku pasidaryti namie. Mes labai mėgstame šaltibarščius vasarą. Reikia grietinės, vandens, kefyro, agurkų, svogūnų, trupučio krapų. Jeigu patinka - burokėlių, kiaušinio. Druskos pagal skonį. Valgome su bulvėmis. Šaltibarščius mėgsta ne tik kaime, bet ir mieste. Jie patinka ir užsieniečiams. Vasarą galite užsisakyti šaltibarščių kavinėje.

Studentai dažniausiai valgo universiteto kavinėje. Ten pigiau negu senamiesčio kavinėse. Studentai dažniausiai skuba, nes pertraukos labai trumpos. Jie valgo tik salotų ar bandelę, geria puoduką kavos ar arbatos. Ir vėl bėga į auditorijas. Jeigu jie neturi laiko, suvalgo tik sumuštinį ar obuolį iš savo kuprinės. Vakare studentų bendrabutyje jie dažnai kepa bulvių arba kiaušinienės, verda makaronų.

Šeštadienį ir sekmadienį laukiame svečių. Mėgstame juos pavaišinti. Ar jūs matėte parduotuvėje didelį gražų pyragą? Jo pavadinimas – šakotis. Tas pyragas panašus į medį. Medis turi šakų, ir šakotis turi šakų. Tik reta šeimininkės moka jį iškepti. Bet jūs galite nusipirkti parduotuvėje. Labai skanu!



šakotis

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Lašiniai – tai mėsos produktas.	✔	
2. Cepelinai – bulvių patiekalas.		
3. Cepelinai gali būti su mėsa, su varške arba su grybais.		
4. Šaltibarščiams padaryti reikia pieno produktų.		
5. Studentų pietų pertraukos ilgos.		
6. Studentai vakarieniauja bendrabutyje.		
7. Šakotį iškepti paprasta.		

2. *Pasijuokime.*

1. – Jeigu nevalgysi ryžių košės, pakviesiu raganą, – sako mama dukteriai.

– Mamyte, tu manai, kad ragana košę valgys?

2. Jonas moko mažą broliuką matematikos:

– Kiek bus, jeigu iš keturių atimsi keturis?

– Nežinau.

– Pagalvok. Tavo lėkštėje yra keturi gabalėliai mėsos. Aš juos paimu. Kas yra lėkštėje?

– Bulvės.

mokyti, moko, mokė + ką? ko? (Mokytoja moko vaikus matematikos.)

atimti, atima, atėmė + iš ko? ką? (Kiek bus, jeigu iš penkių atimsi tris? – Du.)

3. *Įminkite mįslę.*

Žalia žolė, bet ne žolė, su uodega, bet ne pelė.

Šeštoji pamoka 6

Pokalbiai

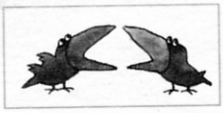

1. *Praeivis:* Atsiprašau, kur yra Universitetas?
   Praeivė: Eikite tiesiai Trakų gatve, o po to taip pat tiesiai Domininkonų gatve. Už kirpyklos pasukite į kairę. Tada vėl eikite tiesiai Universiteto gatve. Kairėje pamatysite gražų baltą pastatą. Tai – Prezidentūra. Dešinėje – Universitetas.
   Praeivis: Ar toli?
   Praeivė: Ne, netoli.
   Praeivis: Labai ačiū.

2. *Praeivis:* Atsiprašau, kur yra „Helios“ kino teatras?
   Praeivė: Pereikite gatvę ir pasukite į dešinę. Po to visą laiką eikite tiesiai iki Rotušės aikštės. Ten ir bus „Helios“.

3. *Praeivis:* Atsiprašau, kur yra Pavasario gatvė?
Praeivė: Iš Gedimino stotelės jums reikia važiuoti ketvirtu arba dvyliktu troleibusu iki Mokyklos stotelės.
Praeivis: Gal galėčiau nueiti pėsčiomis?
Praeivė: Geriau važiuokite. Išlipkite penktoje stotelėje.
Praeivis: Prašom pasakyti, kur yra Gedimino stotelė?
Praeivė: Pereikite gatvę ir paeikite tiesiai apie šimtą metrų. Stotelė yra šalia poliklinikos, prieš bažnyčią.
Praeivis: Dėkui.
Praeivė: Prašom.

4. *Keleivis:* Atsiprašau, ar jūs lipsite kitoje stotelėje?
Keleivė: Ne.
Keleivis: Gal galėtumėte praleisti?
Keleivė: Prašom.

5. *Praeivė:* Gal galėtumėte pasakyti, kiek dabar valandų?
Praeivis: Lygiai pirma.
Praeivė: Ačiū.
Praeivis: Nėra už ką.


6. *Keleivis:* Gal galėtumėte pasakyti, kada ryte išvyksta autobusas į Alytu
Darbuotoja: Pirmas autobusas šeštą, po to septintą valandą trisdešimt minučių ir aštuntą valandą keturiasdešimt penkios minutės.
Keleivis: Kiek laiko važiuoja į Alytų?
Darbuotoja: Dvi valandas.
Keleivis: Ar galėčiau užsisakyti bilietą telefonu?
Darbuotoja: Taip, prašom skambinti 65 60 15.


7. *Keleivis:* Norėčiau užsisakyti du bilietus į Alytų.
Darbuotoja: Kada važiuojate?
Keleivis: Rytoj septintą valandą trisdešimt minučių.
Darbuotoja: Jūsų vietos yra keturiolikta ir penkiolikta. Užsakymo numeris A 854. Bilietus prašom atsiimti prieš valandą iki išvykimo.


8. *Klientas:* Norėčiau išsikviesti taksi.
Dispečerė: Prašom. Koks adresas?
Keleivis: Tilto gatvė 8, butas penkioliktas.
Dispečerė: Koks telefono numeris?
Keleivis: 38 16 40.
Dispečerė: Kur važiuosite?
Keleivis: Į oro uostą.
Dispečerė: Taksi bus po dešimt minučių. Mes paskambinsime.
Klientas: Ačiū.

9.
Keleivė: Prašom sustoti už sankryžos.
Vairuotojas: Atsiprašau, bet už sankryžos sustoti negaliu. Sustoti draudžiama.
Keleivė: Ar galite sustoti truputį toliau, prie parduotuvės?
Vairuotojas: Taip, prašom.

Transportas
Krypties ir vietos prieveiksmiai

Moki žodį – žinai kelią.

važiuoti, važiuoja, važiavo (kuo?)
vykti, vyksta, vyko (kuo?)
grįžti, grįžta, grįžo (kuo?)
keliauti, keliauja, keliavo (kuo?)
skristi, skrenda, skrido (kuo?)
plaukti, plaukia, plaukė (kuo?)
sukti, suka, suko
ieškoti, ieško, ieškojo (ko?)
rasti, randa, rado (ką?)

arti
toli
dešinė
kairė
dešinėn / į dešinę
kairėn / į kairę
tiesiai

kalnas
aũkštas
laiptai
lipti, lipa, lipo (kuo?)
aukštyn
žemyn

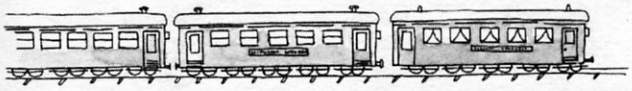

traukinys

autobusas
keltas
taksi

keleivis
kelionė
kelias

bilietas
nuolaida
vieta
bauda

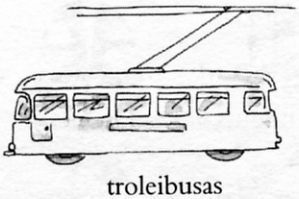

troleibusas

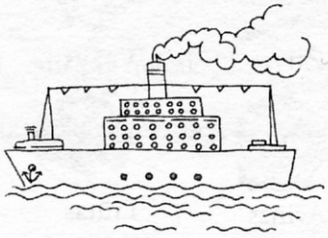

laivas

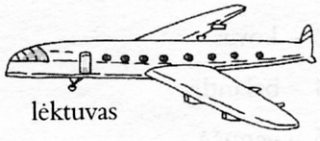

lėktuvas



motociklas

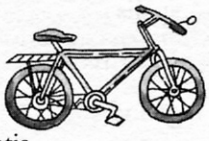

dviratis

Metai. Mėnesių pavadinimai
Valandos ir minutės

Negirk dienos be vakaro.

pradėti, pradeda, pradėjo (ką?)
prasidėti, prasideda, prasidėjo
baigti, baigia, baigė (ką?)
pasibaigti, pasibaigia, pasibaigė
gimti, gimsta, gimė
mirti, miršta, mirė

mėnuo
metai
para
pietūs
savaitė

valanda
vidurdienis
vidurnaktis

laikas
laikrodis

lygiai
anksti
vėlai

Kelintas? Kelinta?

1 – pirmas / pirma
2 – antras / antra
3 – trečias / trečia
4 – ketvirtas / ketvirta
5 – penktas / penkta
6 – šeštas / šešta
7 – septintas / septinta
8 – aštuntas / aštunta
9 – devintas / devinta
10 – dešimtas / dešimta
11 – vienuoliktas / vienuolikta
12 – dvyliktas / dvylikta
13 – tryliktas / trylikta
14 – keturioliktas / keturiolikta
15 – penkioliktas / penkiolikta
16 – šešioliktas / šešiolikta
17 – septynioliktas / septyniolikta
18 – aštuonioliktas / aštuoniolikta
19 – devynioliktas / devyniolikta
20 – dvidešimtas / dvidešimta

Mėnuo, mėnesiai

1 – sausis
2 – vasaris
3 – kovas
4 – balandis
5 – gegužė
6 – birželis
7 – liepa
8 – rugpjūtis
9 – rugsėjis
10 – spalis
11 – lapkritis
12 – gruodis

Zodiako ženklai


Ožiaragis


Jautis


Mergelė


Vandenis


Dvyniai


Svarstyklės


Žuvys


Vėžys


Skorpionas


Avinas


Liūtas


Šaulys



1. Kada jūs gimėte?
   Gimiau 1984 metais.
   Gimiau tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt ketvirtaisiais metais.



V. (Nom.) kas? ketvirtieji
K. (Gen.) ko? ketvirtųjų
N. (Dat.) kam? ketvirtiesiems
G. (Acc.) ką? ketvirtuosius
Įn. (Inst.) kuo? ketvirtaisiais
Vt. (Loc.) kur? ketvirtuosiuose

pirmieji	pirmaisiais
antrieji	antraisiais
tretieji	trečiaisiais
ketvirtieji	ketvirtaisiais
penktieji	penktaisiais
šeštieji	šeštaisiais
septintieji	septintaisiais
aštuntieji	aštuntaisiais
devintieji	devintaisiais
dešimtieji	dešimtaisiais

	dabar yra / buvo / bus	kada? kelintais metais?
1999 m.	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt devintieji metai	tūkstantis devyni šimtai devyniasdešimt devintaisiais metais
2000 m.	dutūkstantieji metai	dutūkstantaisiais metais
2001 m.	du tūkstančiai pirmieji metai	du tūkstančiai pirmaisiais metais

2. Atsiprašau, kiek dabar valandų?

Atsiprašau, kiek dabar laiko?

Dabar yra ...

16.00 val.	16.30 val.	16.10 val.	16.50 val.
šešiolika valandų	šešiolika valandų trisdešimt minučių	šešiolika valandų dešimt minučių	šešiolika valandų penkiasdešimt minučių
ketvirta (valanda)	pusė penktos	dešimt (minučių) po ketvirtos (valandos)	be dešimt (minučių) penkta (valanda)
keturios (valandos)	pusė penkių	dešimt (minučių) po keturių (valandų)	be dešimt (minučių) penkios (valandos)

Kada susitinkame? Kelintą valandą susitinkame?

16.00 val.	16.30 val.	16.10 val.	16.50 val.
šešioliktą valandą	šešioliktą valandą trisdešimt minučių	šešioliktą valandą dešimt minučių	šešioliktą valandą penkiasdešimt minučių
ketvirtą (valandą)	pusę penktos	dešimt (minučių) po ketvirtos (valandos)	be dešimt (minučių) penktą (valandą)
	pusę penkių		

3. *Be ko? Kas?*



be penkių minučių trečia



be dvidešimt minučių trečia



be penkiolikos minučių trečia

Kas? Po ko?



penkios minutės po septintos



dvidešimt minučių po septintos



penkiolika minučių po septintos

4. Kada dirba parduotuvė?

Nuo aštuntos iki dešimtos.

Kada susitinkame?

Po savaitės.

nuo, iki, po + K. (Gen.) ko?

valanda	po valandos	po dviejų valandų
savaitė	po savaitės	po trijų savaičių
mėnuo	po mėnesio	po keturių mėnesių
metai		po metų
pietūs		po pietų
rytas, vakaras	nuo ryto iki vakaro	
pirma valanda,	nuo pirmos (valandos)	
antra valanda	iki antros (valandos)	

5. Kada atvažiavote į Lietuvą?

Prieš mėnesį.

Per kiek laiko atvažiuojate į darbą?

Per dvidešimt minučių.

Kada susitinkame?

Prieš paskaitą.

Kiek laiko būsite prie jūros?

Apie dvi savaites.

prieš, per, apie + G. (Acc.) ką?

valanda	prieš valandą per valandą apie valandą	prieš dvi valandas per dvi valandas apie dvi valandas
savaitė	prieš savaitę per savaitę apie savaitę	prieš tris savaites per tris savaites apie tris savaites
mėnuo	prieš mėnesį per mėnesį apie mėnesį	prieš keturis mėnesius per keturis mėnesius apie keturis mėnesius
metai		prieš metus per metus apie metus
pietūs		prieš pietus per pietus apie pietus

6.

ant	+	K. (Gen.) ko?
aplink	+	G. (Acc.) ką?
prie	+	K. (Gen.) ko?
prieš	+	G. (Acc.) ką?
už	+	K. (Gen.) ko?
tarp	+	K. (Gen.) ko?
vidury	+	K. (Gen.) ko?









1. Pilis yra ant kalno.
2. Aplink kavinę yra medžių.
3. Kino teatras yra tarp pašto ir kavinės.
4. Ligoninė yra už kino teatro.
5. Kino teatras yra už pašto, kavinė yra už kino teatro.
6. Vidury aikštės yra bokštas.

7. ateiti į *ką?*
ateiti pas *ką?*



Jis atėjo į svečius pas draugą.

įeiti į *ką?*



Jis įėjo į auditoriją.

išeiti iš *ko?*



Jis išėjo iš auditorijos.

nueiti į *ką?*
nueiti pas *ką?*



Jis nuėjo į parduotuvę.

pereiti (per) *ką?*

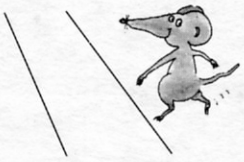

Jis perėjo per gatvę.

praeiti (pro) *ką?*



Jis praėjo pro draugą.

prieiti prie *ko?*

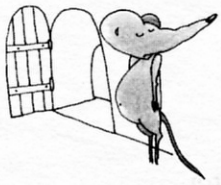

Jis priėjo prie namo.

sueiti į *ką?*



Draugai suėjo į gimtadienio šventę.

užeiti už *ko?*

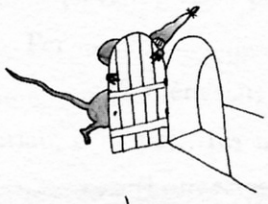

Jis užlindo už durų.

paeiti



Jis truputį paėjo.

įlipti į *ką?*

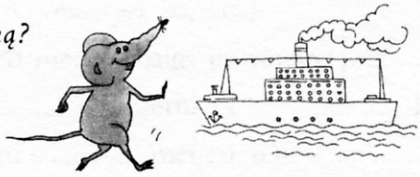

Jis įlipo į laivą.

išlipti iš *ko?*

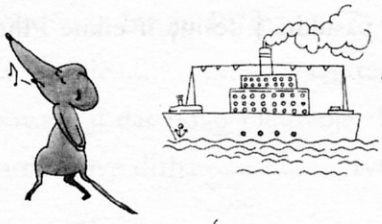

Jis išlipo iš laivo.

užlipti ant *ko?*

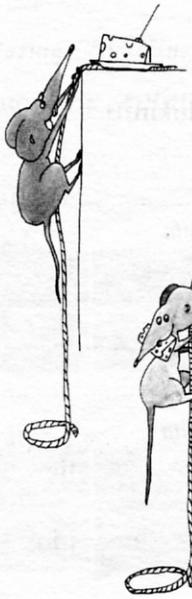

Jis užlipo ant stalo.

nulipti nuo *ko?*

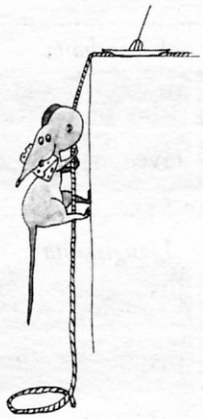

Jis nulipo nuo stalo.

vaikščioti po *ką?*

Vakar visą dieną vaikščiojome po miestą.

keliauti po *ką?*

Vasarą jie keliavo po Lietuvą.



Jis parėjo namo.



Pas Gintarą užeisiu rytoj.



Užlipkite į ketvirtą aukštą.

Nulipkite į pirmą aukštą.

7. Prašom pasakyti, kur yra auditorija.

Auditorija yra ...	*Prašom eiti ...*
kairėje	į kairę / kairėn
dešinėje	į dešinę / dešinėn
žemai	žemyn
aukštai / viršuje	aukštyn / viršun

8. Kaip nueiti iki pašto?

Įn. (Inst.) kuo?

Eikite tiesiai Gedimino prospektu, pasukite į dešinę ir eikite Pilies gatve.

9. Kaip atvažiavote į Lietuvą?
Kuo atvažiavote į Lietuvą?

Įn. (Inst.) kuo?

Aš atvažiavau autobusu, o mano draugas – traukiniu.

10.

	Vienaskaita			
V. (Nom.) kas?	aš	tu	jis	ji
G. (Acc.) ką?	mane	tave	jį	ją

	Daugiskaita			
V. (Nom.) kas?	mes	jūs	jie	jos
G. (Acc.) ką?	mus	jus	juos	jas



1. *Parašykite tinkamą linksnio galūnę.*

1. Per *pietus* (pietūs) linksmai kalbėjome. 2. Po ..... (metai) studijuosime universitete. 3. Po ..... (valanda) būsiu namie. 4. Per ..... (savaitė) viską padarysiu. 5. Per ..... (2 dienos) daug pamatėme. 6. Per ..... (mėnuo) išmokau truputį kalbėti lietuviškai, o po ..... (2 mėnesiai) kalbėsiu daug geriau. 7. Per ..... (diena) viską padariau, o jis per ..... (3 savaitės) nieko nepadarė. 8. Prieš ..... (koncertas) užeisiu pas tave. 9. Per ..... (pertrauka) neturėjau laiko pavalgyti. 10. Po ..... (darbas) buvau alkanas kaip vilkas. 11.Po ..... (pietūs) važiuosime į parką. 12. Po ..... (egzaminai) bus atostogos.

2. *Įrašykite: iki, nuo, per, po, prieš.*

1. *Po* metų ji baigs universitetą. 2. ..... mėnesio aš išvažiuoju. 3. Baigsiu darbą ..... pietus. 4. ..... koncerto važiuoju pas draugus. 5. Knygą perskaičiau ..... mėnesį, o tu – ..... šešias dienas. 6. ..... pirmadienio ..... trečiadienio buvau Palangoje. 7. Nežinau, kur būsiu ..... dešimt metų. 8. Būsiu namie ..... savaitės. 9. Susitinkame ..... pietų. 10. ..... savaitę ji dar buvo Lietuvoje. 11. ..... metus mes susipažinome Vilniuje. 12. Parduotuvė dirba ..... ryto ..... vakaro.

3. *Įrašykite tinkamą formą. Skaičius rašykite žodžiais.*

1. Vakar parėjau namo *pusę septintos* (18.30 val.), o mano brolis parėjo vėliau, ... (19.30 val.).
2. Mes visada pietaujame ..... (13.00 val.).
3. Koncertas prasideda ..... (19.00 val.), mums reikia susitikti prieš ..... (19.00 val.).
4. Po ..... (penkios minutės) aš laukiu tavęs prie mokyklos.
5. Prieš ..... (2 valandos) aš dar nieko nežinojau.
6. Prašom baigti pratimą per ..... (pusė valandos).
7. Po ..... (4 paskaitos) aš esu labai pavargusi.
8. Ar prieš ..... (mėnuo) tu nors kiek kalbėjai lietuviškai?
9. Mes susipažinome prieš ..... (dvi savaitės).

10. Ar mes susitiksime po ..... (dvi dienos)?
11. Paskaita prasideda po ..... (pusė valandos), ... (12.30 val.). Prašom nevėluoti.
12. Per ..... (2 mėnesiai) aš perskaičiau knygą, per kiek ..... (mėnesiai) tu perskaitei knygą?
13. Po ..... (vakarienė) aš eisiu pasivaikščioti.
14. Vakar susitikome prieš ..... (pietūs), šiandien susitinkame po ..... (pietūs).
15. Po ..... (koncertas) užeisime pas draugus.
16. Po ..... (metai) studentai laisvai kalbės lietuviškai.
17. Prašom paskambinti po ..... (15 minučių).
18. Grįžome po ..... (vidurnaktis).

4. *Parašykite, kelintas.*

Dvidešimt pirma (21) diena
..... (8) savaitė
..... (15) namas
..... (27) butas
..... (3) aukštas
..... (9) kabinetas
..... (84) auditorija
..... (12) kambarys

5. *Parašykite pagal pavyzdį.*

		Šiandien yra	*Išvažiuoju*
1.	05 05	*gegužės penkta,*	*gegužės penktą,*
2.	01 12		
3.	03 23		
4.	12 26		
5.	04 19		
6.	08 29		
7.	09 18		
8.	02 14		
9.	11 10		
10.	10 20		
11.	07 02		

6. *Parašykite pagal pavyzdį.*

	Dabar yra ... Buvo ...	*Gimė ...*
1.	1985 – *tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt penktieji metai,*	*tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt penktaisiais metais,*
2.	1979 –	
3.	1964 –	
4.	1980 –	
5.	2000 –	
6.	2001 –	

7. *Parašykite, kiek valandų ir kada susitinkame.*

	Dabar yra ...	*Susitinkame ...*
13.00	*pirma valanda,*	*pirmą valandą,*
15.30		
10.00		
21.00		
11.30		
18.00		
9.50		
8.15		
14.55		

8. *Pabaikite sakinius.*

1. Nuvažiuok *į turgų*.
2. Kada parvažiuosi ..... ?
3. Ar Monikos brolis išvažiavo ..... ?
4. Ateik ..... .
5. Mašina pervažiavo ..... .
6. Lygiai devintą jis privažiavo ..... .
7. Vakar turėjome laiko ir apėjome ..... .
8. Jei nori susitikti su Petru, užeik ..... .
9. Tėvas įėjo į ..... .

9. *Pabaikite sakinius.*

1. Aš nežinau, kada *prasideda filmas*.
2. Aš nežinau, ar ..... .
3. Ateisiu, kai ..... .
4. Mes važiuosime į Kauną, jeigu ..... .
5. Mes nebuvome nei ..... , nei ..... , nes ..... .
6. Šiandien mes nesusitiksime, nes ..... .

10. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Aš einu į darbą pėsčiomis, o mano brolis važiuoja *autobusu* (autobusas).
2. Į centrą važiuokite ..... (antras arba ketvirtas troleibusas).
3. Mano mama bijo skristi ..... (lėktuvas). Jai labiausiai patinka važiuoti ..... (traukinys).
4. Nedaug žmonių važiuoja į darbą ..... (dviračiai) arba ..... (motociklai).
5. Daug studentų važiuoja į paskaitas ..... (automobiliai).
6. Iš Klaipėdos į Stokholmą galima plaukti ..... (keltas).

11. *Įrašykite tinkamą veiksmažodžio su priešdėliu formą.*

eiti, eina, ėjo

1. Aš *pareinu* namo septintą valandą. 2. Visi studentai ..... į auditoriją. 3. Būk geras, ... į parduotuvę. 4. Truputį ..... tiesiai, po to pasukite į kairę. 5. Kai ..... prie parduotuvės, pamatysite mano namą. 6. Iš namų ..... pusę aštuntos. 7. ..... pas mane rytoj vakare, išgersime kavos, pakalbėsime. 8. Berniukas ..... aplink dėdės mašiną tris kartus.

lipti, lipa, lipo

1. Mes ..... į antrą aukštą. 2. Kitoje stotelėje mums reikia ..... . 3. ..... ant kalno ir pamatėme ežerą. 4. Ar visi keleiviai jau ..... į autobusą?

važiuoti, važiuoja, važiavo

1. Ar jūs ..... iš Rusijos? 2. Kada jūs ..... iš Lietuvos? 3. Kada tu ..... namo? 4. Čia nėra automobilių stovėjimo aikštelės, reikia ..... už namo. 5. Remontuoja tiltą, reikia ..... aplink. 6. Buvo labai slidu, troleibusai negalėjo ..... ant kalno.

vykti, vyksta, vyko

1. Dėmesio! Po penkių minučių ..... traukinys į Klaipėdą. 2. Traukinys iš Kauno į Klaipėdą ..... prieš valandą. 3. Autobusas į Vilnių ..... po valandos. 4. Ar tu nori ..... į Paryžių?

12. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. Vakar aš mačiau *tave* (tu) stotelėje. – Ar tu matei ..... (aš)? 2. Ar eisi į koncertą su ..... (mes)? – Atvažiavo mano brolis, aš eisiu su..... (jis) į teatrą. 3. Ar jūs atsimenate ..... (mes), mes buvome jūsų mokiniai. – Aš labai gerai atsimenu ..... (jūs). 4. Prie ..... (mes) apsigyveno ..... (jūs) geri draugai. – Ar dažnai susitinkate su ..... (jie)? 5. Vakar ilgai laukiau ..... (tu), o tu neatėjai. – Labai atsiprašau. 6. Ar tu atsimeni Rasą? Vakar buvo ..... (ji) gimtadienis, su Dalia ėjome pas ..... (ji).

13. *Pažiūrėkite į paveikslėlį. Parašykite, kas kur yra. Pavartokite prielinksnius ant, prie, tarp, už, vidury.*

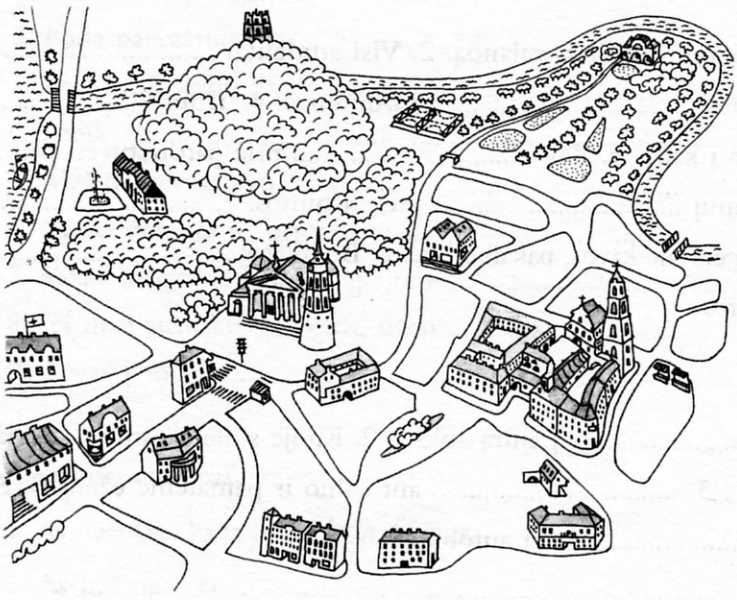

.....

.....

.....

.....

.....

14. *Parašykite draugui laišką ir pakvieskite jį į gimtadienį. Parašykite, kaip iš stoties atvažiuoti į jūsų namus.*

Klausymas



1. *Paklausykite teksto ir pažymėkite plane, kas kur yra.*

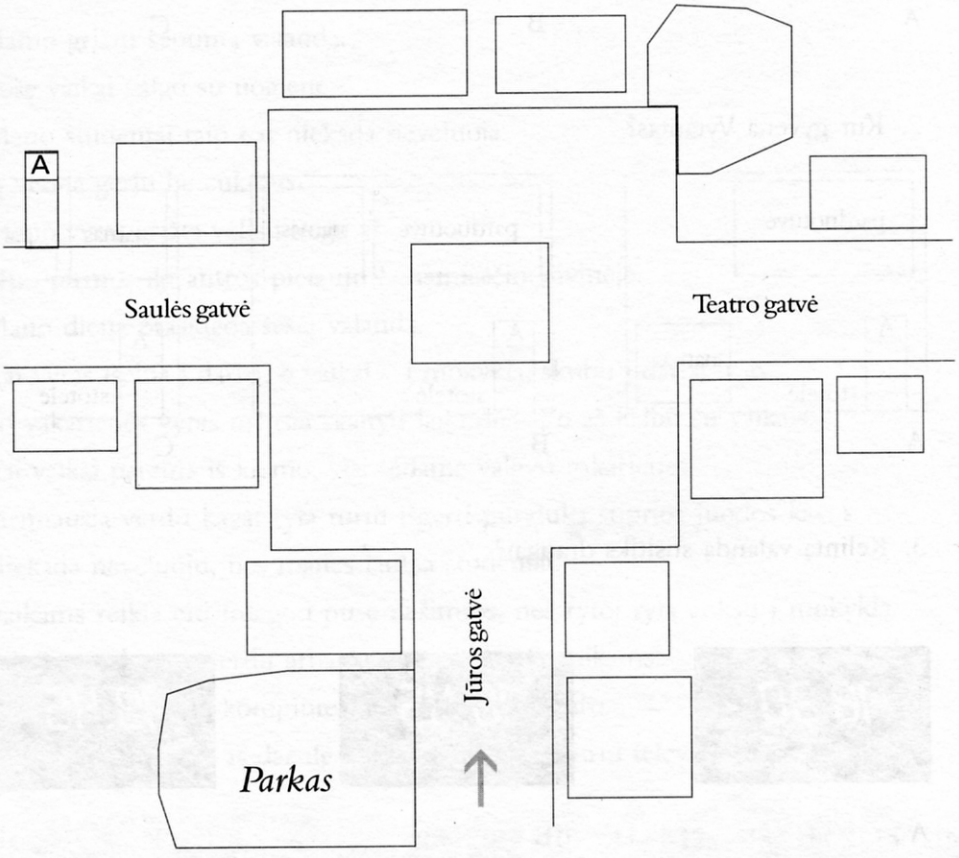

2. *Paklausykite autobusų stoties informacijos ir parašykite, kada išvyksta autobusai.*

AUTOBUSAI

į Kauną	*7.50 val.*
į Panevėžį	
į Palangą	
į Rokiškį	
į Šiaulius	
į Lazdijus	

3. *Paklausykite, kiek valandų, ir nupieškite laikrodžio rodykles.*



4. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklausykite dialogų. Pažymėkite teisingus atsakymus.*

1. Kaip atvyko į darbą?



A



B

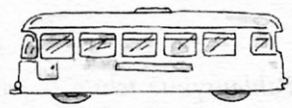

C

2. Kur gyvena Vytautas?

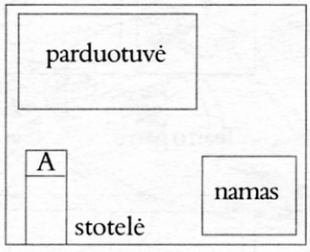

A

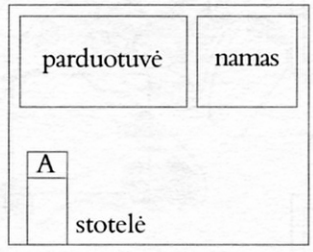

B

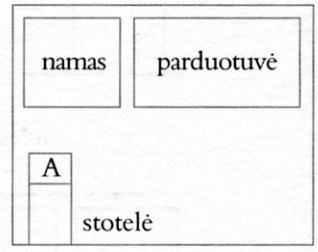

C

3. Kelintą valandą susitiks draugai?



A



B



C

5. *Paklausykite dainos ir išmokite padainuoti.*

Atskrido paukšteliai

1. Atskrido paukšteliai iš šiltų kraštų,
Čiulbėjo ulbėjo kaip mudu abu. / 2 k.

Kairėn dešinėn,
Pirmyn atgal,
Aukštyn žemyn,
Kaip mudu abu.

2. Sutūpė paukšteliai ant medžių šakų,
Čiulbėjo ulbėjo kaip mudu abu. / 2 k.

Kairėn dešinėn …

3. Susuko lizdelį iš šiltų pūkų,
Čiulbėjo ulbėjo kaip mudu abu. / 2 k

Kairėn dešinėn …

4. Sudėjo kiaušelius tarp šiltų pūkų,
Čiulbėjo ulbėjo kaip mudu abu. / 2 k.

Kairėn dešinėn …



1. *Surašykite sakinius eilės tvarka pagal pavyzdį.*

Mano diena

A Namo grįžtu septintą valandą.

B Košę vaikai valgo su uogiene.

C Mano studentai taip pat niekada nevėluoja.

D Ją visada geriu be cukraus.

E Mano vyras grįžta vėliau negu aš.

F Nuo pirmos iki antros pietauju Senamiesčio kavinėje.

G Mano diena prasideda šeštą valandą.

H Kai vyras išeina į darbą, o vaikai – į mokyklą, skubu į darbą ir aš.

I Po vakarienės vyras mėgsta skaityti laikraščius, o aš kalbu su vaikais.

J Kai vaikai pareina iš kiemo, visi sėdame valgyti vakarienės.

K Pirmiausia verdu kavą: rytą turiu išgerti puoduką stiprios juodos kavos.

L Niekada nevėluoju, nes manęs laukia studentai.

M Vaikams reikia eiti miegoti pusę dešimtos, nes rytoj rytą anksti į mokyklą.

N Kai išgeriu kavos, verdu arbatos vyrui ir košės vaikams.

O Po pietų sėdu prie kompiuterio ir dirbu iki vakaro.

P Vaikai jau miega, o aš dar ilgai neinu miegoti: žiūriu televizorių, rašau laiškus.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
G															

2. *Perskaitykite ir pažymėkite, kuris teiginys yra teisingas, kuris - neteisingas.*

Lietuvis Norvegijoje

Per atostogas Jonas buvo Lietuvoje, bet paskutinę savaitę išvyko į Norvegiją. Suvenyrų parduotuvėje jis pirko dovanų draugams. Išėjo iš parduotuvės ir pasuko į kairę. Perėjo per siaurą senamiesčio gatvelę. Praėjo pro didelę raudoną bažnyčią.

Dar truputį paėjo ir suprato, kad tikrai nežino, kur yra jo viešbutis. Įėjo į mažą kavinę. Gestais ir žodžiais Jonas aiškino, ko nori, bet padavėjas nesuprato. Buvo labai malonus ir simpatiškas, labai norėjo padėti, bet negalėjo.

Jonui buvo labai liūdna. Jau buvo tamsu. Gatvės tuščios. Visi namai buvo panašūs vieni į kitus. Pamatė seną vyrą su šuniuku. Jonas priėjo prie jo ir tik kartojo viešbučio pavadinimą: *Admiral Hotel, Admiral Hotel...* Vyras suprato, ko Jonas ieško, ir parodė, kur eiti! Viešbutis buvo netoli.

Kai Jonas parvažiavo namo, papasakojo draugams, kaip negalėjo rasti viešbučio ir sakė: „Jeigu norite važiuoti į kitas šalis, mokykitės kalbų!"

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Jonas per atostogas buvo užsienyje.	✔	
2. Jonas buvo bažnyčioje.		
3. Padavėjas neturėjo laiko kalbėti su Jonu.		
4. Jonui buvo nemalonu naktį vaikščioti po miestą.		
5. Senas vyras suprato lietuviškai.		
6. Iki viešbučio reikėjo truputį paeiti.		

4. *Perskaitykite skelbimą ir laišką. Laiške įrašykite praleistus žodžius.*

DĖMESIO!

Mieli studentai!

Rytoj, spalio 7 dieną, kviečiame į ekskursiją. Važiuosime į Anykščius.

Susitinkame 8 valandą prie bendrabučio arba 8.15 val. Teatro aikštėje prie Universiteto.

Anykščiai - tai nedidelis Aukštaitijos miestas. Aplink Anykščius puikūs miškai.

Galėsite nueiti į garsių lietuvių rašytojų muziejus, aplankyti originalų Arklio muziejų.

Pasiimkite ko nors pavalgyti, nes pietausime tik apie 15 valandą kavinėje.

Namo grįšime vakare, apie 19-20 val.

Iki pasimatymo!

Studentų klubas „Turistas"

2000 10 17

Vilnius

Sveikas, Jonai,

Kaip Tau sekasi? Aš gyvenu gerai. Kavinėje, parduotuvėje jau kalbu lietuviškai. Kalbu, o pardavėjai ir padavėjai supranta. Valio! Aš patenkintas.

Neseniai, ... mėnesį buvau ..... . Išvažiavome anksti, apie ..... valandą. Autobusas atvažiavo prie studentų ..... . Važiavome į nedidelį Aukštaitijos ..... . Jo pavadinimas – ..... . Ar Tu buvai ten? Jeigu nebuvai, būtinai ..... !

Prie Anykščių labai gražūs ..... . Buvo puiki šilta rudens diena. Keletą valandų vaikščiojome po ..... . Buvome rašytojų ..... . Buvo įdomu, bet man ir mano draugams labiausiai patiko ..... muziejus.

Ekskursijos organizatoriai siūlė pasiimti ..... . Turėjau sumuštinių ir arbatos. Bet trečią valandą buvau alkanas kaip vilkas! ..... ėjome į kavinę. Bulviniai blynai su grietine buvo labai skanūs.

Namo grįžti planavome apie ..... , bet grįžome tik devintą.

Buvau pavargęs, bet patenkintas. Kita ekskursija bus tik pavasarį. Gal ir Tu norėsi važiuoti kartu?

Kai atvažiuosi į Vilnių, kalbėsime tik lietuviškai.

Laukiu laiško.

Sudie!

Artūras

4. *Įminkite mįslę.*

Einu einu, bet vis vietoje.

Septintoji pamoka 7



Pokalbiai



1. *Nuomininkas:* Laba diena. Laikraštyje skaičiau jūsų skelbimą. Norėčiau išsinuomoti butą. Ar galiu sužinoti daugiau apie jį?
Buto šeimininkė: Prašom.
Nuomininkas: Kiek kainuoja?
Buto šeimininkė: 800 litų per mėnesį. Ir jūs turite sumokėti mokesčius už vandenį, šildymą, telefoną, dujas ir elektrą.
Nuomininkas: Kokiame rajone yra jūsų butas?
Buto šeimininkė: Paupio rajone. Mūsų namas ramioje vietoje, prie parko.
Nuomininkas: Ar namas plytinis?
Buto šeimininkė: Ne, blokinis.
Nuomininkas: Kokio dydžio?
Buto šeimininkė: 68 kvadratinių metrų.
Nuomininkas: Kelintame aukšte?
Buto šeimininkė: Trečiame.
Nuomininkas: Ar yra balkonas?
Buto šeimininkė: Yra du balkonai. Vienas – mažas, kitas – didelis.
Nuomininkas: Vonia ir tualetas kartu ar atskirai?
Buto šeimininkė: Kartu.
Nuomininkas: Kada galėčiau apžiūrėti?
Buto šeimininkė: Rytoj visą dieną būsiu namie. Galite ateiti, kai jums patogu.
Nuomininkas: Ateisiu po pietų. Apie ketvirtą valandą.
Buto šeimininkė: Prašom. Mano adresas – Sodų gatvė 36 – 14.

2. *Klientas:* Norėčiau užsisakyti kambarį.
Administratorė: Prašom. Kokio norėtumėte: vienviečio ar dviviečio?
Klientas: Vienviečio, su televizoriumi.
Administratorė: Nuo kurios dienos?
Klientas: Nuo spalio 14 dienos trims paroms. Kiek kainuotų?
Administratorė: Du šimtus litų.
Klientas: Ačiū.

3. *Dalia:* Pone Algimantai, prašom eiti į svetainę.
Algimantas: O, koks jaukus kambarys, ponia Dalia! Kokie šiuolaikiški baldai! Užsienietiški?
Dalia: Ne, lietuviški.
Algimantas: Užuolaidos labai tinka prie kambario sienų spalvos.
Dalia: Užuolaidos taip pat lietuviškos. Lininės. Man visada patiko linas.
Algimantas: Kiek gėlių!
Dalia: Gėles labai mėgsta mano vyras. Per jo gimtadienį draugai visada dovanoja jam naujų kambarinių gėlių. Jo darbo kambaryje yra net dešimt skirtingų kaktusų, didelių ir mažų.
Algimantas: Kiek daug knygų jūsų namuose!
Dalia: Mes visi: ir aš, ir vyras, ir vaikai negalime gyventi be knygų.
Algimantas: Jūs skaitote ir angliškai?
Dalia: Ne. Šiose lentynose sūnaus knygos, jis studijuoja anglų kalbą. Prašom sėsti ant sofos, bus patogiau.
Algimantas: Ačiū.

4. *Onutė:* Girdėjau, Juozai, dabar jau gyvenate naujame name.
Juozas: Taip, pirkome mažą namelį užmiestyje. Mano žmonai ir dukterims patinka dirbti sode. Kai atvažiuosite, pamatysite, kokie gražūs jų gėlynai.
Onutė: Ar toli už miesto? Ilgai reikia važiuoti iš miesto centro?
Juozas: Ar žinai, Onute, kur yra Gilužio ežeras?
Onutė: Taip, buvome su šeima vasarą.
Juozas: Iš centro automobiliu važiuojame apie 40 minučių. Gal atvažiuosite savaitgalį? Mes būsime namie.
Onutė: Labai norėčiau!
Juozas: Puiku. Nueisime į mišką. Vidury miško yra kitas ežeras. Jums patiks! Jeigu norėsite, galėsite pas mus pernakvoti.
Onutė: Tu sakei, kad namas mažas. Ar bus vietos?
Juozas: Žinoma. Palėpėje yra du jaukūs kambarėliai svečiams. Vakare galėsime ilgiau pasėdėti prie židinio, pakalbėsime.
Onutė: Ačiū už kvietimą. Kaip surasti jūsų namą?
Juozas: Už ežero, prie miško yra keletas naujų namų. Vienas yra ant kalno. Baltas, su raudonu stogu. Tai ir yra mūsų namas. Prieš namą – veja ir gėlynai.
Onutė: Jeigu galėsime, Juozai, būtinai atvažiuosime. Rytoj paskambinsiu.

5. *Birutė:* Gediminai, gal stalą geriau statyti ten, prie sienos?
Gediminas: Manau, kad stalui geriausia vieta prie lango. Ten šviesiausia.
Birutė: Prie lango bus šalta žiemą.
Gediminas: Langai labai geri, naujas namas. Nebus šalta, Birute!
Birutė: Kaip manai, ar reikėtų naujo kilimo? Gal tamsiai žalio ar raudono?
Gediminas: Labiausiai čia tiktų tavo senas rusvas kilimas.
Birutė: Neturiu nei paveikslų, nei gėlių. Kambarys atrodo labai liūdnai. Gal reikėtų nusipirkti?
Gediminas: Nepirk. Bus įkurtuvės – nupirksiu tau gėlę. Jonas sakė, kad padovanos tau savo paveikslą.
Birutė: Tikrai, bus įkurtuvės. Ateis svečių, o aš turiu tik keturias kėdes. Kur sėdės mano svečiai?
Gediminas: Svečiai galės sėdėti ant kilimo, ant sofos. Galės pastovėti.

Namas. Butas. Kambarys. Baldai

Namai pragarai – be namų negerai.
Nėra namų be dūmų.

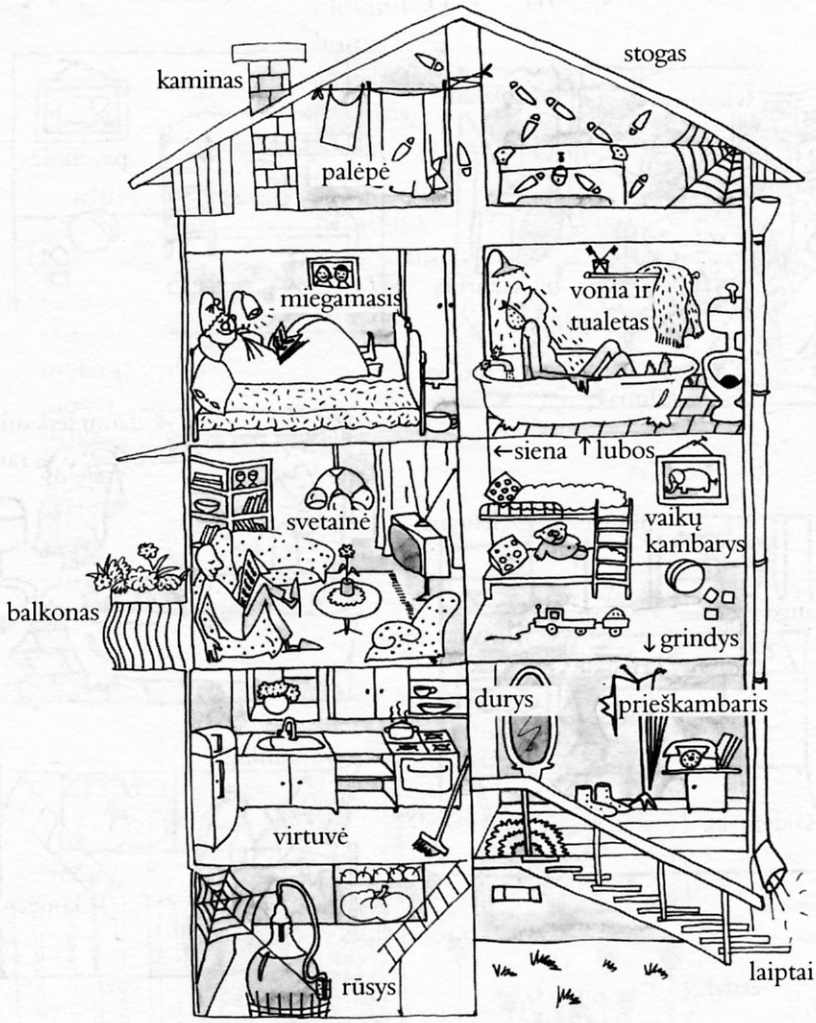

apsigyventi, apsigyvena, apsigyveno
nakvoti, nakvoja, nakvojo
persikelti, persikelia, persikėlė (iš, į)
statyti, stato, statė (ką?)
taupyti, taupo, taupė (ką? kam?)
nuomoti, nuomoja, nuomojo (ką?)
išsinuomoti, išsinuomoja, išsinuomojo (ką?)
atidaryti, atidaro, atidarė (ką?)
uždaryti, uždaro, uždarė (ką?)
atrakinti, atrakina, atrakino (ką? kuo?)
užrakinti, užrakina, užrakino (ką? kuo?)
raktas
palydėti, palydi, palydėjo (ką?)
pasitikti, pasitinka, pasitiko (ką?)

pastatas
laiptinė
liftas
garažas
viduje
lauke

patogumai (su patogumais, be patogumų)
mokestis už butą, vandenį, šildymą, elektrą, dujas

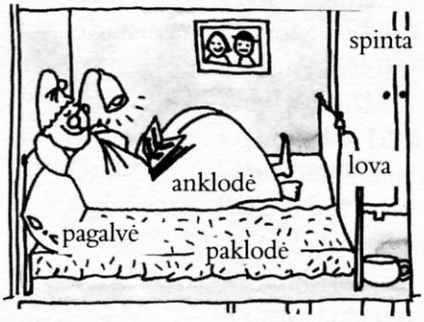

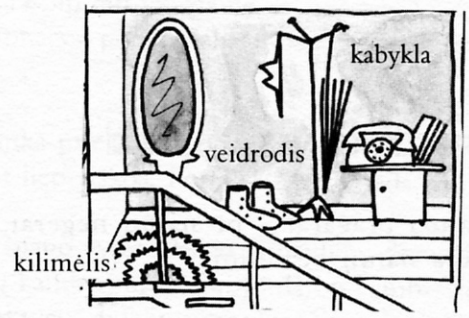

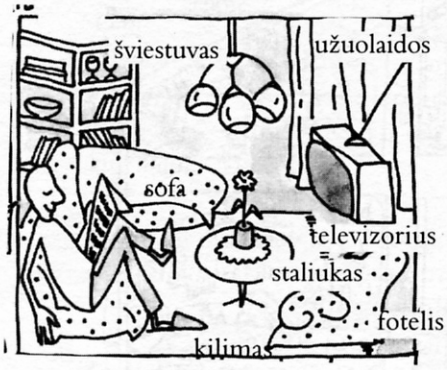

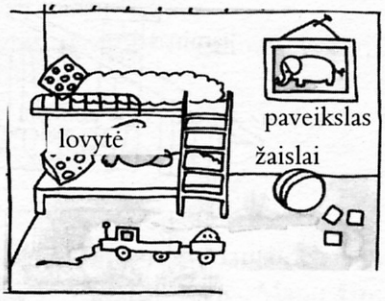

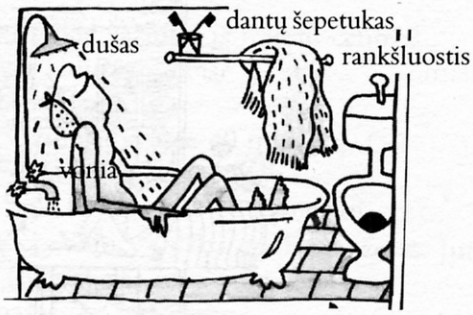

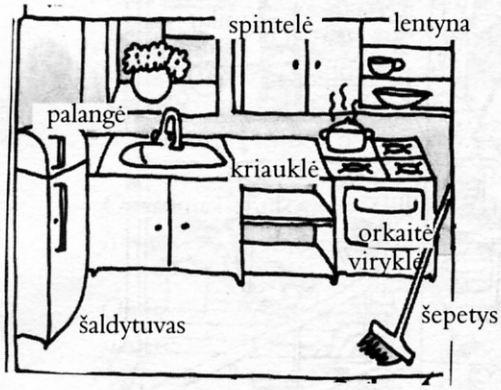

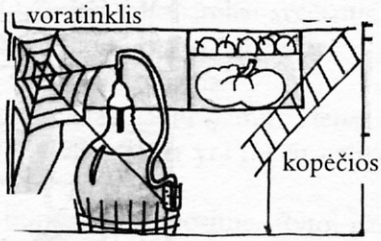

šiukšlės
šiukšlių dėžė
išmesti, išmeta, išmetė (ką?)
išnešti, išneša, išnešė (ką?)
kabėti, kaba, kabėjo
kabinti, kabina, kabino (ką? ant ko?)
siurbti, siurbia, siurbė (ką? kuo?)
dulkės
dulkių siurblys
šluoti, šluoja, šlavė (ką? kuo?)
šepetys
šluota
šveisti, šveičia, šveitė (ką? kuo?)

tvarkyti, tvarko, tvarkė (ką?)
valyti, valo, valė (ką? kuo?)
skuduras
šluostė
kibiras

aukštis
ilgis
plotis
plotas
kvadratiniai metrai

švarus
tvarkingas
jaukus
patogus
ramus
atskiras
bendras
tvankus
minkštas
kietas

medinis
plytinis
mūrinis
blokinis
lininis
ąžuolinis
stiklinis
molinis (keraminis)

naminis
kambarinis

Spalvos

raudona	rausva
mėlyna	melsva, žydra
juoda	juosva
balta	balkšva
geltona	gelsva
žalia	žalsva
ruda	rusva
pilka	pilkšva
oranžinė	
violetinė	

Kiemas

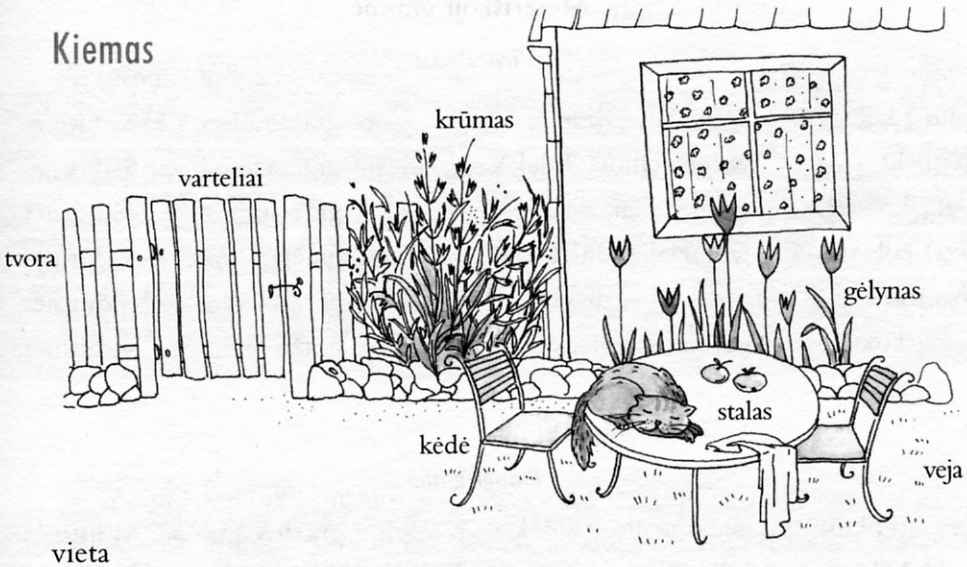

vieta
vartai
sodas
medis
gėlė

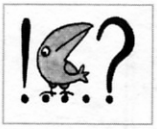

Vyriškoji giminė

Vienaskaita

1.

V. (Nom.) koks?	geras, žalias, didelis	gražus	vidutinis
K. (Gen.) kokio?	gero, žalio, didelio	gražaus	vidutinio
N.(Dat.) kokiam?	geram, žaliam, dideliam	gražiam	vidutiniam
G. (Acc.) kokį?	gerą, žalią, didelį	gražų	vidutinį
Įn. (Inst.) kokiu?	geru, žaliu, dideliu	gražiu	vidutiniu
Vt. (Loc.) kokiame?	gerame, žaliame, dideliame	gražiame	vidutiniame

Daugiskaita

V. (Nom.) kokie?	geri, žali, dideli	gražūs	vidutiniai
K. (Gen.) kokių?	gerų, žalių, didelių	gražių	vidutinių
N.(Dat.) kokiems?	geriems, žaliems, dideliems	gražiems	vidutiniams
G. (Acc.) kokius?	gerus, žalius, didelius	gražius	vidutinius
Įn. (Inst.) kokiais?	gerais, žaliais, dideliais	gražiais	vidutiniais
Vt. (Loc.) kokiuose?	geruose, žaliuose, dideliuose	gražiuose	vidutiniuose

Moteriškoji giminė

Vienaskaita

V. (Nom.) kokia?	gera, žalia, didelė	graži	vidutinė
K. (Gen.) kokios?	geros, žalios, didelės	gražios	vidutinės
N. (Dat.) kokiai?	gerai, žaliai, didelei	gražiai	vidutinei
G. (Acc.) kokią?	gerą, žalią, didelę	gražią	vidutinę
Įn. (Inst.) kokia?	gera, žalia, didele	gražia	vidutine
Vt. (Loc.) kokioje?	geroje, žalioje, didelėje	gražioje	vidutinėje

Daugiskaita

V. (Nom.) kokios?	geros, žalios, didelės	gražios	vidutinės
K. (Gen.) kokių?	gerų, žalių, didelių	gražių	vidutinių
N. (Dat.) kokioms?	geroms, žalioms, didelėms	gražioms	vidutinėms
G. (Acc.) kokias?	geras, žalias, dideles	gražias	vidutines
Įn. (Inst.) kokiomis?	geromis, žaliomis, didelėmis	gražiomis	vidutinėmis
Vt. (Loc.) kokiose?	gerose, žaliose, didelėse	gražiose	vidutinėse



geresnis kaip didelis — geresnė kaip didelė
geriausias kaip žalias — geriausia kaip žalia

Vyriškoji giminė

Vienaskaita

2.

V. (Nom.)	koks	toks	šis	tas	anas	kitas	visas	kuris
K. (Gen.)	kokio	tokio	šio	to	ano	kito	viso	kurio
N. (Dat.)	kokiam	tokiam	šiam	tam	anam	kitam	visam	kuriam
G. (Acc.)	kokį	tokį	šį	tą	aną	kitą	visą	kurį
Įn. (Inst.)	kokiu	tokiu	šiuo	tuo	anuo	kitu	visu	kuriuo
Vt. (Loc.)	kokiame	tokiame	šiame	tame	aname	kitame	visame	kuriame

Daugiskaita

V. (Nom.)	kokie	tokie	šie	tie	anie	kiti	visi	kurie
K. (Gen.)	kokių	tokių	šių	tų	anų	kitų	visų	kurių
N. (Dat.)	kokiems	tokiems	šiems	tiems	aniems	kitiems	visiems	kuriems
G. (Acc.)	kokius	tokius	šiuos	tuos	anuos	kitus	visus	kuriuos
Įn. (Inst.)	kokiais	tokiais	šiais	tais	anais	kitais	visais	kuriais
Vt. (Loc.)	kokiuose	tokiuose	šiuose	tuose	anuose	kituose	visuose	kuriuose

Moteriškoji giminė

Vienaskaita

V. (Nom.)	kokia	tokia	ši	ta	ana	kita	visa	kuri
K. (Gen.)	kokios	tokios	šios	tos	anos	kitos	visos	kurios
N. (Dat.)	kokiai	tokiai	šiai	tai	anai	kitai	visai	kuriai
G. (Acc.)	kokią	tokią	šią	tą	aną	kitą	visą	kurią
Įn. (Inst.)	kokia	tokia	šia	ta	ana	kita	visa	kuria
Vt. (Loc.)	kokioje	tokioje	šioje	toje	anoje	kitoje	visoje	kurioje

Daugiskaita

V. (Nom.)	kokios	tokios	šios	tos	anos	kitos	visos	kurios
K. (Gen.)	kokių	tokių	šių	tų	anų	kitų	visų	kurių
N. (Dat.)	kokioms	tokioms	šioms	toms	anoms	kitoms	visoms	kurioms
G. (Acc.)	kokias	tokias	šias	tas	anas	kitas	visas	kurias
Įn. (Inst.)	kokiomis	tokiomis	šiomis	tomis	anomis	kitomis	visomis	kuriomis
Vt. (Loc.)	kokiose	tokiose	šiose	tose	anose	kitose	visose	kuriose

3.

Vienaskaita

V. (Nom.)	tas pats	ta pati
K. (Gen.)	to paties	tos pačios
N. (Dat.)	tam pačiam	tai pačiai
G. (Acc.)	tą patį	tą pačią
Įn. (Inst.)	tuo pačiu	ta pačia
Vt. (Loc.)	tame pačiame	toje pačioje

Daugiskaita

V. (Nom.)	tie patys	tos pačios
K. (Gen.)	tų pačių	tų pačių
N. (Dat.)	tiems patiems	toms pačioms
G. (Acc.)	tuos pačius	tas pačias
Įn. (Inst.)	tais pačiais	tomis pačiomis
Vt. (Loc.)	tuose pačiuose	tose pačiose

Aš gyvenu toje pačioje gatvėje kaip ir tu.

Man patinka tas pats stalas kaip ir tau.

4.

geras	geresnis (negu kas? už ką?)	geriausias (iš visų, pats ...)
gražus	gražesnis	gražiausias
gera	geresnė	geriausia (iš visų, pati ...)
graži	gražesnė	gražiausia
geri	geresni	geriausi (iš visų, patys ...)
gražūs	gražesni	gražiausi
geros	geresnės	geriausios (iš visų, pačios ...)
gražios	gražesnės	gražiausios



didelis	didesnis	didžiausias
didelė	didesnė	didžiausia

Mano brolio namas yra naujesnis negu sesers namas. O tėvų namas yra naujausias / pats naujausias / naujausias iš visų.

Mano virtuvė patogi. Tetos virtuvė patogesnė už mano virtuvę. O mano draugės virtuvė patogiausia / pati patogiausia / patogiausia iš visų.

5. virš + K. (Gen.) ko?

Lempa kaba virš stalo.

Virš mūsų gyvena jauna šeima.

po + Įn. (Inst.) kuo?

Katė miega po stalu.

6. Kokioje gatvėje tu gyveni?

Aš gyvenu ramioje gatvėje.

Kurioje gatvėje tu gyveni – Parko ar Pavasario?

Aš gyvenu Pavasario gatvėje.



1. *Pabraukite tinkamą formą.*

1. Jis gyvena miesto *centro, centru, centre.*
2. Jis ateis pasitikti *tau, tavęs, tave.*
3. Ilgai ieškojau *rakto, raktą, raktu.*
4. Neradau *rakto, raktą, raktu.*
5. Sunkiai radau tavo *namo, namui, namą.*
6. Persikėlėme gyventi į *užmiesčio, užmiestį, užmiesčiu.*
7. Mes palydėsime *jūs, jūsų, jus.*
8. Prašom atidaryti *langų, langus, langais.*
9. Išeikite pro *vartai, vartų, vartus* ir pasukite į kairę.
10. Jie išsinuomojo pigų butą be *patogumų, patogumus, patogumams.*
11. Reikia pakabinti *paveikslui, paveikslus, paveikslais.*

2. *Parašykite tinkamą įvardžių formą.*

1. Čia yra mano gatvė. *Ji* man labai patinka. ..... visada tylu ir ramu.
2. Čia yra naujas stalas. ..... yra didelis, gražus ir nelabai brangus. Ant ..... visada daug knygų, po ..... mėgsta miegoti mano katinas.
3. Aš eisiu pirkti spintos. Gal galėtum eiti su ..... ? ..... labai reikia tavo pagalbos.
4. Mano nauja spinta didelė ir patogi. ..... pirkau „Baldų rojuje". ..... yra visi mano drabužiai.
5. Vakar atvažiavo studentai. ..... reikia bendrabučio. Į bendrabutį su ..... važiuos administratorius.
6. Vakar mes buvome svečiuose. ..... patiko naujas draugų butas. O kitą savaitę mūsų draugai ateis pas ..... .

3. *Įrašykite: kuris, kuri, kurie, kurios.*

1. Stalas, *kuris* man patinka, kainuoja 1000 litų. Viryklė, ... man patinka, kainuoja 2000 litų.
2. Kaimynai, ... gyvena virš mūsų, yra labai triukšmingi.

3. Kėdės, ... stovi svetainėje, patinka senelei.

4. Man visai nepatinka baldai, ... yra aname kambaryje.

5. Ar tie žmonės, ... dabar atvažiavo, yra jūsų kaimynai?

6. Sodyba, ... yra tarp ežero ir miško, yra pati gražiausia.

7. Vaikai, ... žaidė kieme, dabar eis į parką.

8. Parduotuvėje yra lentynos, ... patiks ir tau.

4. *Parašykite tinkamą kuris, kuri formą.*

1. Ar tau patinka baldai, ***kuriuos*** mes pirkome?

2. Butas, ... nuomojame, yra centre.

3. Kambariai, ... gyvena studentai, yra gražūs.

4. Namai, ... dabar stato statybininkai, bus labai patogūs.

5. Sodyba, ... pirko mūsų draugai, yra prie gražaus ežero.

6. Miestas, ... aš gimiau, yra prie jūros.

7. Studentai, ... reikia bendrabučio, atvyko iš Vokietijos.

5. *Įrašykite tinkamą kuris, kuri formą su prielinksniu.*

1. Kaimynės, ***su kuriomis*** kalbėjau, dirba mokykloje.

2. Stalas, ... stovi kompiuteris, per mažas.

3. Langas, ... stovi stalas, yra į kiemą.

4. Name, ... yra puikus sodas, gyvena mano dėdė.

5. Kėdė, ... tupi katinas, stovi prie sienos.

6. Kėdės, ... mes sėdime, yra ąžuolinės.

6. *Parašykite tinkamą formą.*

naujas gražus medinis namas

1. Ant kalno stovi ***naujas gražus medinis namas.***

2. Mano šeima nori ..... .

3. Mes neturime pinigų (kam?) ..... .

4. Pernai brolis pirko ..... .

5. Gyvename ..... .

nauji patogūs automobiliai

1. Už namo stovi .....
2. Draugai nori .....
3. Reikia daug pinigų (kam?) .....
4. Bankas pirko penkis .....
5. Gera važiuoti .....
6. Taksi vairuotojai sėdi .....

7. *Parašykite tinkamą formą.*

nauja graži spinta

1. Kambaryje stovi *nauja graži spinta.*
2. Mums reikia .....
3. Taupau pinigus (kam?) .....
4. Pirksime .....
5. Katinas miega po .....
6. Knygos yra .....

naujos gražios kėdės

1. Kambaryje stovi .....
2. Mes sėdime ant .....
3. Taupau pinigus (kam?) .....
4. Pirksime .....
5. Kilimas yra ant grindų po .....

8. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Ji gyvena ne *šiame mažame name* (šis mažas namas), bet ..... (tas didelis namas).
2. Mes norime ne ..... (tas žalias kilimas), bet ..... (anas raudonas kilimas).
3. Prašom parodyti ..... (ši stiklinė vaza) ir ..... (ta keraminė vaza).

4. ..... (Šie puikūs kambariai) gyvena mano broliai.

5. ..... (Ši lova) miegu aš, o ..... (ta lova) – mano sesuo.

6. Ar ..... (tos kėdės) tau dovanojo tėvai?

9. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Vytautas ir Daiva yra iš *to paties miesto* (tas pats miestas).

2. Rimantė ir Agnė gyvena ..... (tas pats namas), ... (ta pati laiptinė).

3. Draugai gyvena ..... (ta pati gatvė).

4. Jau dešimt metų Justinas gyvena ..... (tas pats butas).

5. Mes visada einame į ..... (ta pati parduotuvė).

10. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį.*

1. Vidury kambario *stovi* didelis stalas.

2. Ant sienos ..... paveikslas.

3. Aš ..... paveikslus ant sienos.

4. Mums ..... naujo šviestuvo.

5. Vakar ..... raudoną kilimą.

6. Mes ..... puikiame viešbutyje.

7. Man patinka ..... prie židinio.

8. Pernai mes ..... į naują patogų butą.

9. Prie parduotuvės statybininkai ..... didelius šiuolaikiškus namus.

10. Jie ..... didelį šunį.

11. Kiek ..... tas apvalus veidrodis?

12. Aš ..... rausvas užuolaidas.

13. Jam ..... pinigų naujam šaldytuvui.

14. Aš ateisiu prie stotelės ..... tavęs.

15. Jau tamsu, aš ..... tave namo.

11. *Pabaikite sakinius.*

1. Prašom atidaryti *duris*.
2. Gal galėtumėte ..... ?
3. Kur būtų galima ..... ?
4. Aš išvažiuoju šeštą valandą, jeigu gali, ...
5. Draugai atvažiuoja rytoj vakare, mes juos ..... .
6. Neseniai persikėlėme ..... .
7. Kokiame viešbutyje jūs ..... ?

12. *Parašykite, kur yra pelės.*

Pelė yra prie stiklainio.

.....

.....

.....

.....

.....

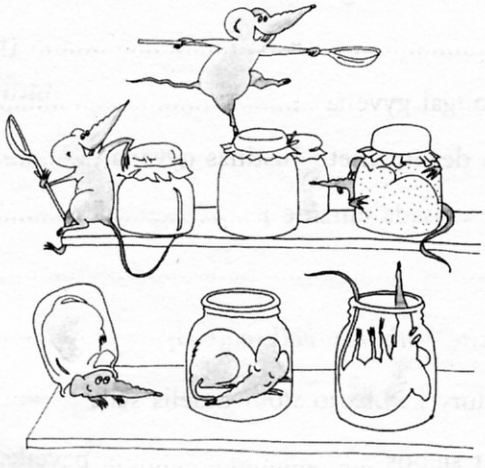

13. *Įrašykite tinkamą formą.*

1. Aš gyvenu prie *viešbučio* (viešbutis).
2. Aplink ..... (kaimas) yra daug ..... (gražios vietos).
3. Lempa yra virš ..... (stalas).
4. Iki ..... (mano namai) dar toli.
5. Katinas tupi po ..... (didelis ąžuolinis stalas) ir žiūri tiesiai į ..... (tu).
6. Seneliai gyvena prie ..... (didelis ežeras) už ..... (miškas).
7. Už ..... (ši upė) gyvena mano tėvai. Jų namas šalia ..... (kelias).
8. Vaikai žaidžia vidury ..... (kiemas). Jie niekada nežaidžia prie ..... (gatvė).
9. Kambaryje ant ..... (stalas) ir ..... (kėdės) buvo daug ..... (daiktai).
10. Stalas yra prieš ..... (langas), o lova prie ..... (spinta).

11. Nedėk knygų ant ..... (palangės), geriau padėk ant ..... (stalo).

12. Senelis visada sėdi ant ..... (sofa) arba ant ..... (fotelis).

13. Prie ..... (ši lova) reikia kilimėlio.

14. Paltai kabo ant ..... (kabykla), kuri yra prie ..... (durys).

14. *Parašykite pagal pavyzdį.*

Mes gyvename	*naujuose namuose.*	nauji namai puikūs viešbučiai patogūs kambariai ramios gatvės pigūs bendrabučiai nauji rajonai jaukūs butai
Mes dirbame		šviesios auditorijos puikios bibliotekos

15. *Parinkite tinkamą būdvardį ir parašykite tinkamą formą. Sugalvokite daugiau sakinių.*

1. „Saulės“ viešbutis yra geras. „Pavasario“ viešbutis yra *geresnis* už „Saulės“ viešbutį. „Miško“ viešbutis yra pats *geriausias*.

2. Brolio butas yra didelis. Mano butas yra ..... negu brolio butas. O mano tėvų butas yra ..... .

3. Universiteto kavinė yra jauki. „Senamiesčio“ kavinė yra ..... už Universiteto kavinę. „Centro“ kavinė yra ..... iš visų kavinių.

4. Mano gėlynas yra gražus. Mano mamos gėlynas..... . Mano senelės gėlynas yra pats ..... .

5. .....

..... .

6. .....

..... .

16. *Sugalvokite savo sakinių su šiais žodžiais: plačiausia, gražesnės, naujesni, mažiausi, jaukiausia, jaukesnis.*

1. .....

2. .....

3. .....

4. .....

5. .....

6. .....

17. *Suraskite žodžius.*

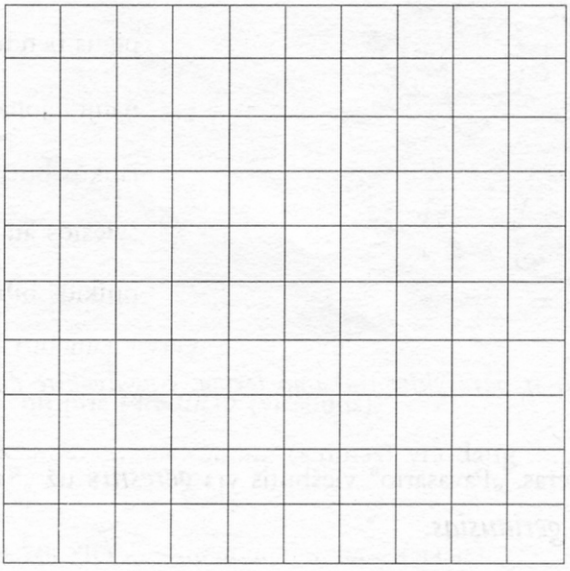

18. *Palyginkite šiuos namus.*



1.



2.



3.

19. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Jūs parduodate vieną iš šių namų. Pasiūlykite pirkėjui.*



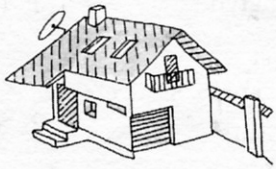
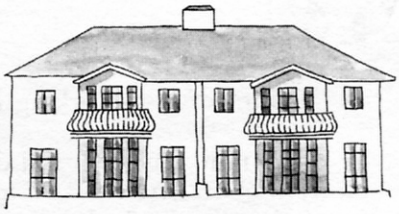

20. *Pažiūrėkite į paveikslėlį ir patarkite draugui, kokius baldus reikia pirkti ir kur pastatyti.*

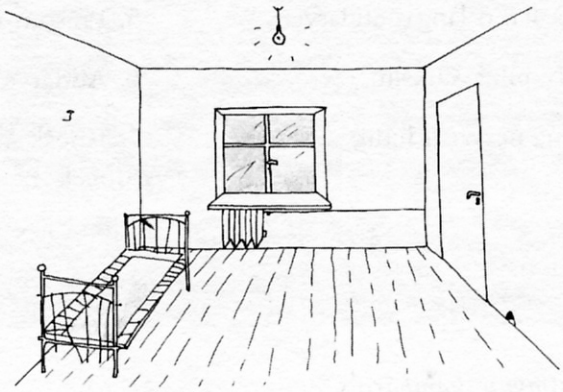

21. *Aprašykite kambarį. Pavartokite: ant, už, prie, šalia, po, prieš, virš.*

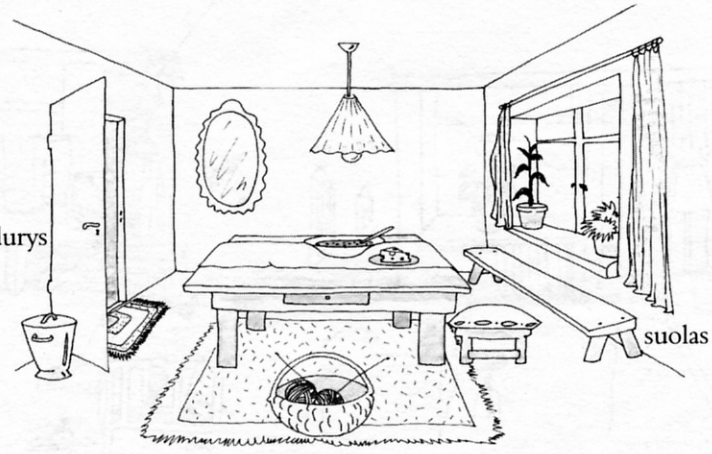

.....

.....

.....

.....

.....

.....

22. *Perskaitykite ir pažymėkite, kada ką sakome. Pabaikite sakinius.*

Jeigu ...	*... sakome:*
1. kambaryje netvarkingai išmėtyti drabužiai, knygos ir kiti daiktai,	1. Prašom nuvalyti ..... .
2. kambaryje tvanku,	2. Sutvarkykite ..... .
3. nešvarus kilimas,	3. Prašom uždaryti ..... .
4. ant stalo, ant lentynų daug dulkių,	4. Būk geras, išplauk ..... .
5. kambaryje šalta, o langas atidarytas,	5. Prašom išsiurbti ..... .
6. šiukšlių dėžė pilna šiukšlių,	6. Atidaryk ..... .
7. kriauklė pilna nešvarių indų,	7. Išnešk ..... .

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
2.						

23. *Palyginkite kaimynų kambarius.*

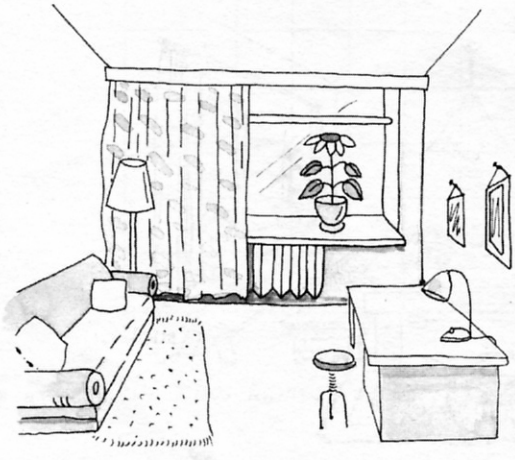



Klausymas



1. *Paklausykite vyro ir moters pokalbio apie naują butą. Pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, kurie - neteisingi.*

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Rimos šeima gyvena naujame bute.		✔
2. Naujame bute jau yra baldų.		
3. Bute yra keturi kambariai.		
4. Sūnūs gyvens viename kambaryje.		
5. Darbo vieta bus prieškambaryje.		
6. Virtuvė ir svetainė atskirai.		
7. Bute yra du balkonai.		

Skaitymas

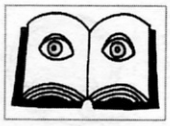

1. *Perskaitykite skelbimus apie butus, kuriuos parduoda ir perka Vilniaus centre, Senamiestyje ir naujuose rajonuose. Suraskite pirkėjui tinkamą butą.*

PERKU

1. 1-2 kambarių butą. Naujuose rajonuose nesiūlyti. Tel. 22 08 54
2. Gerą 4-5 kambarių butą centre arba netoli centro. Pirmame aukšte nesiūlyti. Tel. 35 65 11
3. Suremontuotą 2 – 3 kambarių butą antrame arba trečiame aukšte su telefonu naujuose rajonuose. Blokiniuose namuose nesiūlyti. Tel. 26 14 62
4. Medinį namą prie Vilniaus. Būtų gerai prie upės arba ežero. Tel. 45 36 87 (skambinti vakare).
5. Didelį butą su garažu kieme. Pageidautina Pilies gatvėje arba kitur Senamiestyje. Tel. 73 69 54

PARDUODU

1. 5 kambarių butą (ketvirtame aukšte) ramioje vietoje centre (šalia Gedimino prospekto). Didelis prieškambaris ir virtuvė, be balkono. Tel. 69 87 21
2. 75 kvadratinių metrų medinį namą Vilniaus rajone (30 km nuo Vilniaus). Šalia miškas ir ežeras. Tel. 8-27 66 45 96
3. 1, 2 ir 3 kambarių butus plytiniuose namuose naujuose rajonuose. Tel. 22 18 45
4. 4 kambarių butą Senamiestyje. Pirmas aukštas, garažas. Tel. 66 15 18
5. Įvairius butus blokiniuose namuose naujuose rajonuose. Tel. 42 56 65
6. 1 kambario suremontuotą, jaukų butą Senamiestyje. Yra atskiras kiemas ir garažas. Tel. 70 54 85

1.	2.	3.	4.	5.

2. *Perskaitykite pasaką ir pabaikite sakinius.*

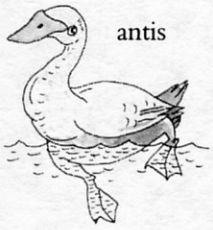
antis


gegužė


kregždė

Gegužė

Letuvių pasaka


gandras

Labai labai seniai, kai Perkūnas buvo žvėrių ir paukščių karalius, jis visiems paukščiams paskyrė vietą gyventi: gandrui – aukštą medį, ančiai – vandenį, vyturiui – lauką, varnai, gegužei – mišką, kregždei, žvirbliui – pastogę.

Visi paukščiai apsigyveno savo vietose. Gegužei nepatiko gyventi miške. Nuskrido ji pas kaimynus paukštelius. Į laukus, prie upės, prie žmonių namų. Nepatiko jai niekur: aukštas medis – per daug atvira vieta, vanduo – drėgnas, laukas – kietas, miškas – tamsus ir baisus, o pastogė – tvanki.

Tada ji nuskrido pas Perkūną ir sako:

– Aš norėčiau gyventi ten, kur būtų šviesu, šilta, linksma, lengva, malonu ir nepavojinga.

Perkūnas supyko ir sako gegužei:

– Jeigu taip, tai ir gyvenk taip, be savo vietos.

Ir dabar gegužė kiekvieną naktį nakvoja kitame medyje, neturi savo lizdo, kiaušinius deda į kitų paukščių lizdus. Svetimi paukščiai jos vaikus augina.

Taip gegužė ir gyvena be namų, be šeimos, vis kažko ieško, verkia, liūdnai kukuoja. Jos gyvenimas be didelių rūpesčių, bet tikriausiai nelabai linksmas.

1. Seniai, labai seniai paukščiai ..... .
2. Perkūnas paukščiams ..... .
3. Gegužei nepatiko gyventi miške, nes ..... .
4. Perkūnas supyko ant gegužės, nes ..... .
5. Gegužė neturi daug rūpesčių, bet nėra laiminga, nes ..... .

3. *Įminkite mįsles.*

Dieną naktį žiūri – niekad neužmiega.

Septynios tetulės vienoj lovoj guli.

Yra tokie namai: tuose namuose dvylika langų, ant tų langų po keturis stiklus, ant tų stiklų po septynias paukštes.

Keturios senelės po vienu stogu gyvena.

Auksinis obuoliukas pro langą žiūri.

Senas senelis sėdi ant kalnelio ir pypkelę rūko.

4. *Pasijuokime.*

Darželio auklėtoja klausia Simuko:

– Kuo tu norėtum būti, kai būsi didelis?

– Architektu. Pastatyčiau namą be kampų.

– Kodėl be kampų?

– Aš nenoriu stovėti kampe. Man jau nusibodo.

Aštuntoji pamoka 8



Pokalbiai

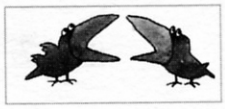

1. *Giedrius:* Ar šiandien šalta, Audra?
   Audra: Dabar ne, tik du laipsniai šalčio, nėra vėjo, sausa. Bet girdėjau orų prognozę: po pietų bus šalta, pūs stiprus šiaurės vėjas.
   Giedrius: Gerai, kad paklausiau. Reikia apsirengti šilčiau.

2. *Gintaras:* Į darbą važiavau visą valandą. Slidu ir rūkas. Labai pavojinga.
   Danguolė: Keista. Kaune šiandien rytą švietė saulė.
   Gintaras: Tik šimtas kilometrų, o oras toks skirtingas!

3. *Pardavėja:* Atsiprašau. Gal galiu jums padėti?
   Pirkėjas: Labai ačiū. Prašom parodyti tą pilką striukę.
   Pardavėja: Kokio dydžio?
   Pirkėjas: Keturiasdešimt antro.
   Pardavėja: Labai gaila, bet neturime keturiasdešimt antro dydžio pilkos striukės. Yra puiki tamsiai mėlyna lietuviška striukė. Prašom pažiūrėti.
   Pirkėjas: Tikrai puiki! Kur galiu pasimatuoti?
   Pardavėja: Prašom čia.
   Pardavėja: Ar tinka?
   Pirkėjas: Taip. Norėčiau pirkti. Kiek kainuoja?
   Pardavėja: 400 Lt.
   Pirkėjas: Prašom supakuoti. Kur mokėti?
   Pardavėja: Ten, kasoje.

4. *Milda:* Pažiūrėk, Aušra, ar man tinka šis megztinis?
Aušra: Ne, tau visiškai netinka geltona spalva. Geriau pasimatuok tą violetinį.
Milda: Aš manau, kad violetinė spalva man labiau netinka negu geltona. Geriau paduok man tą juodą megztinį su aukšta apykakle. Juoda spalva visiems tinka – storiems ir ploniems, jauniems ir seniems.
Aušra: Man atrodo, kad jis tau per mažas. Pažiūrėsiu, gal yra didesnis.
Milda: Nereikia, šis megztinis man geras. Prie jo labai tiks mano gintarinė sagė.

5. *Marius:* Sauliau, jeigu važiuoji prie jūros, būtinai pasiimk šiltų drabužių: vilnonį megztinį ir striukę. Pajūryje dažnai vėjuota, drėgna.
Saulius: Birželio mėnuo buvo labai šiltas. Nė karto nelijo. Gal ir liepa bus šilta.
Marius: Liepa gali būti lietinga. Nepamiršk ir skėčio!

6. *Giedrė:* Snieguole, kaip gražiai tu atrodai!
Snieguolė: Ačiū.
Giedrė: Tau labai tinka šis kostiumėlis. Aš seniai tokio norėjau. Kur tu jį pirkai?
Snieguolė: Medžiagą pirkau Vilniuje, o pasiuvo mama.
Giedrė: Tavo mama siuvėja?
Snieguolė: Ne, bet ji labai mėgsta siūti. Dažnai pasiuva sijonų, kelnių man ir mano dukteriai.


7. *Rasa:* Susitinkame rytoj prie universiteto knygyno trečią valandą. Aš vilkėsiu tamsiai mėlynu ilgu paltu, dėvėsiu skrybėlaitę. O kaip aš jus pažinsiu, pone Dainiau?
Dainius: Aš būsiu juoda striuke, ryškiu margu šaliku, su akiniais. Manau, kad pažinsite, ponia Rasa.

Oras

Savi marškiniai arčiau kūno.
Sutinka pagal drabužį, palydi pagal protą.
Auksas ir pelenuose žiba.
Lyja kaip iš kibiro.
Baltas kaip sniegas.
Šaltas kaip ledas.

lyti, lyja, lijo
lietus
lietingas
bala
snigti, sninga, snigo
sniegas
pūga
ledas
slidus
šlapdriba
krituliai
pūsti, pučia, pūtė
vėjas
vėjuotas
audra
temperatūra
laipsniai
šiluma (plius)
atšilti, atšyla, atšilo
šaltis (minus)
atšalti, atšąla, atšalo
perkūnija
griaustinis
žaibas

rūkas
šviesti, šviečia, švietė
saulė
saulėtas
giedras
pragiedruliai
dangus
debesis
debesuotas
apsiniaukę
vaivorykštė

drėgnas
šlapias
sausas

šiaurė – pietūs
rytai – vakarai

visur
kai kur (vietomis)

Drabužiai. Medžiagos. Avalynė. Papuošalai

dėvėti, dėvi, dėvėjo (ką? / kuo?)
vilkėti, vilki, vilkėjo (ką? / kuo?)
apsirengti, apsirengia, apsirengė (ką? / kuo?)
nusirengti, nusirengia, nusirengė (ką?)
apsiauti, apsiauna, apsiavė (ką? / kuo?)
nusiauti, nusiauna, nusiavė (ką?)
yra apsirengęs / yra apsirengusi (ką? / kuo?)

pasimatuoti, pasimatuoja, pasimatavo (ką?)
parodyti, parodo, parodė (ką?)
tikti, tinka, tiko (kam? kas?)
patarti, pataria, patarė (kam?)
dydis
madingas
senamadiškas (nemadingas)

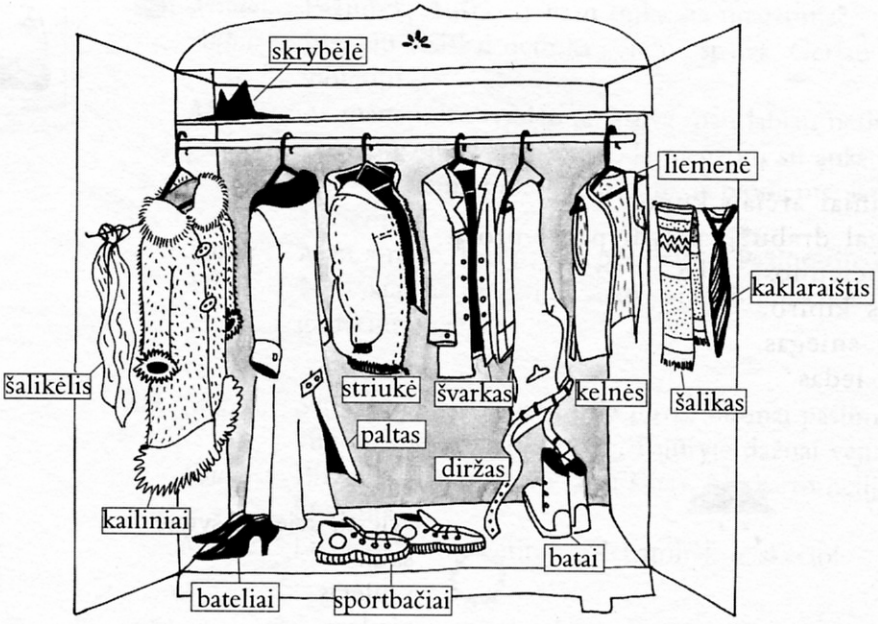

kepurė
kostiumas
kostiumėlis
skarelė

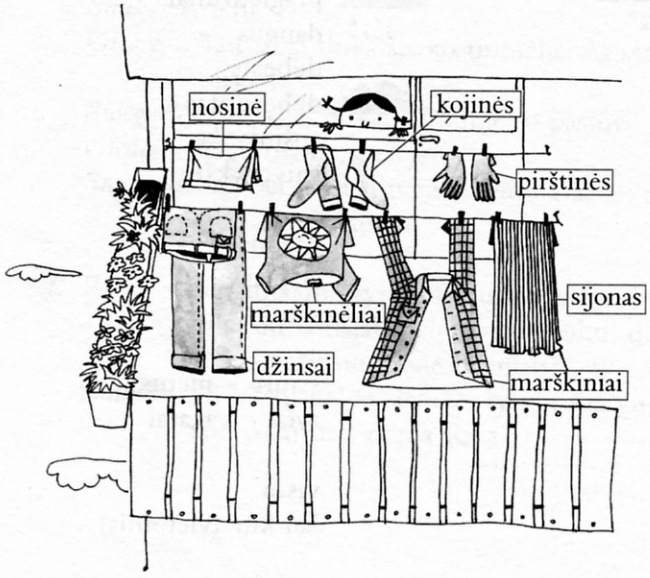

saga
kišenė
užtrauktukas

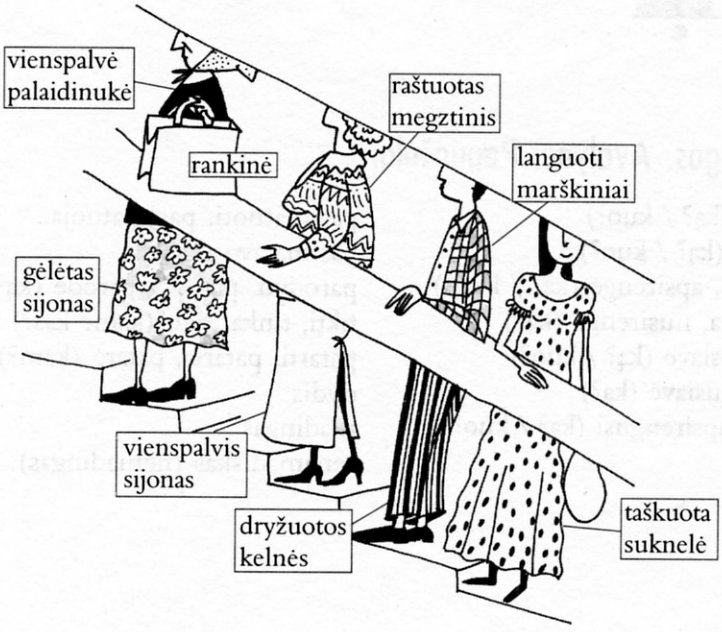

piniginė
rankinukas
portfelis
kuprinė

vienspalvis
languotas
dryžuotas
taškuotas
raštuotas
gėlėtas

margas
ryškus

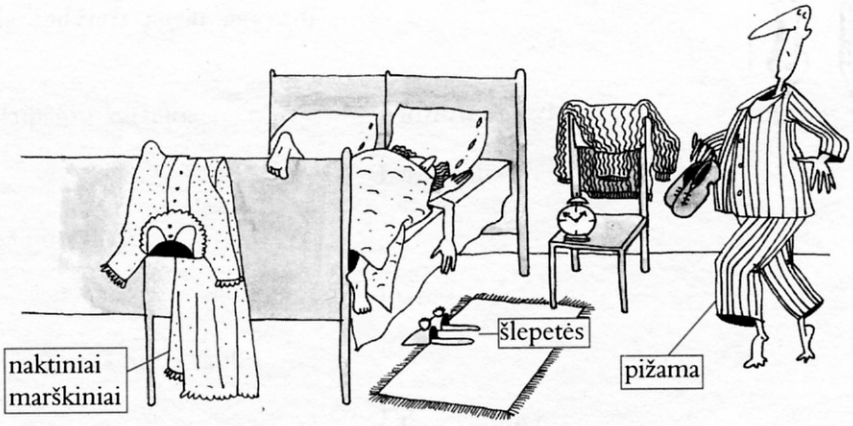

Iš ko pagaminta?

vilna – vilnonis
medvilnė – medvilninis
šilkas – šilkinis
oda – odinis
sintetika – sintetinis
kailis – kailinis

natūralus
dirbtinis
švelnus
šiurkštus

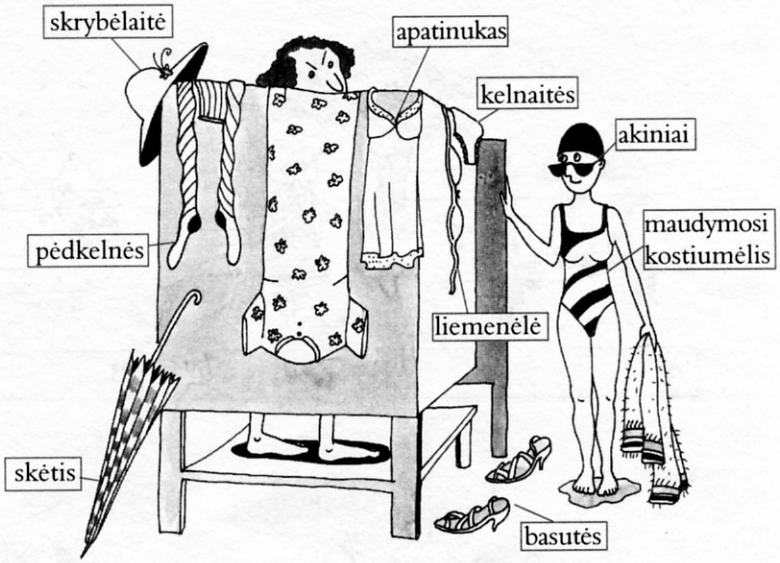

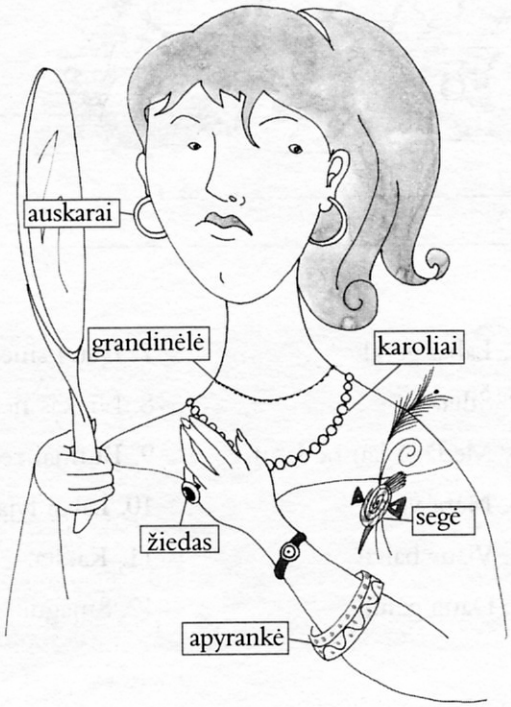

sidabras – sidabrinis
auksas – auksinis
gintaras – gintarinis

1. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Kurie sakiniai tinka šiems paveikslėliams?*



A

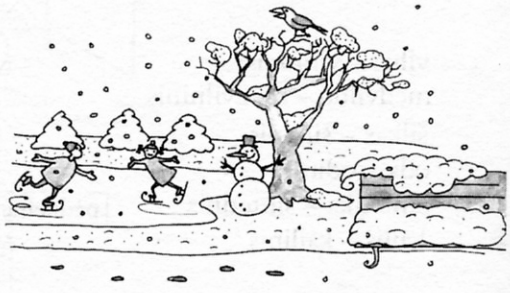

B

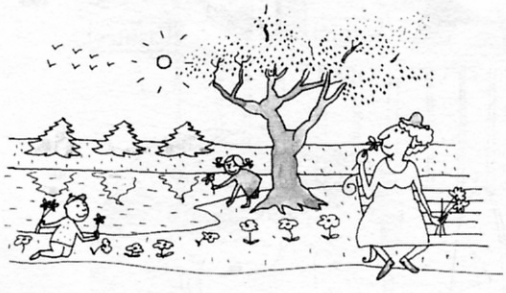

C



D

1. Labai gera!	7. Daug sniego.	13. Bjauru!
2. Šilta.	8. Niekas nenori eiti į lauką.	14. Medžiai dar be lapų.
3. Medžiai jau be lapų.	9. Būtinai reikia skėčio.	15. Stiprus vėjas.
4. Nėra vėjo.	10. Labai lyja.	16. Drėgna.
5. Visur balta!	11. Karšta.	17. Viskas žalia!
6. Daug gėlių.	12. Smagu!	18. Yra daug balų.

2. *Parašykite kitais žodžiais pagal pavyzdį.*

1. Šiandien 30 laipsnių karščio.	*Šiandien karšta.*
2.	Labai šalta.
3. Lyja nuo ryto iki vakaro.	
4.	Debesuota.
5. Nuo ryto iki vakaro šviečia saulė.	
6.	Labai vėjuota.
7. Vairuotojai, būkite atsargūs!	
8.	Kaip gražu!
9. Snigo visą dieną ir naktį.	

3. *Parašykite, kas yra koks.*

1. *baltas*	sniegas
2.	lietus
3.	temperatūra
4.	dangus
5.	saulė
6.	debesis
7.	vėjas
8.	vaivorykštė
9.	pūga

4. *Įrašykite veiksmažodį.*

1. Saulė *šviečia.*
2. Lietus ..... .
3. Sniegas ..... .
4. Vėjas ..... .
5. Oras ..... .

5. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

1. šilkinė gėlėta	*skarelė*	8. raštuota vilnonė	
2. languoti medvilniniai		9. pilkas angliškas	
3. žalias vilnonis		10. plona šilkinė	
4. ilgas margas		11. ryškūs	
5. rudi odiniai		12. šiltos kailinės	
6. sidabrinė		13. auksinis	
7. gintariniai		14. ilgos tamsiai mėlynos	

6. *Parašykite, kokie yra šie daiktai.*

1. *auksinis*	žiedas	8.	basutės
2.	šalikas	9.	batai
3.	auskarai	10.	sijonas
4.	skrybėlė	11.	kelnės
5.	diržas	12.	rankinė
6.	saga	13.	marškinėliai
7.	kišenės	14.	striukė

7. *Parašykite, kas kiek kainuoja.*

1. *Kepurė*	kainuoja	*penkiasdešimt penkis litus.*	55 Lt
2.			640 Lt
3.			115 Lt
4.			21 Lt
5.			94 Lt
6.			72 Lt

8. *Parašykite, kas tai yra.*

1. Labai šiltas drabužis, kurį dėvime žiemą.

k	*a*	*i*	*l*	*i*	*n*	*i*	*a*	*i*

2. Drabužis, kurį vyrai dėvi po švarku.

3. Drabužis, kurį mėgsta dėvėti visi žiemą ir vasarą.

4. Drabužis, kurį dėvi moterys ir mergaitės.

5. Drabužis, kurį dėvi visi, kai šalta.

6. Drabužis, dažniausiai medvilninis, kurį mėgsta dėvėti visi, kai šilta.

7. Drabužis, dažniausiai vilnonis, kurį visi mėgsta dėvėti, kai šalta.

9. *Įrašykite tinkamus žodžius.*

1. Man patinka ši *šilta* striukė. 2. Žiemą reikia ..... palto. 3. Šiandien jis dėvi ..... kelnes, ... marškinius, ... megztinį, avi ..... batus. 4. Ar tau reikia ..... kelnių? 5. Šios kelnės tau netinka, jos per ..... . 6. Ar jums patinka ..... spalva? 7. Noriu ..... suknelės.

10. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Ar man tinka *toks švarkas* (toks švarkas)? 2. Mano brolis turi..... ..... (juodas paltas), o aš turiu ..... (ruda odinė striukė). 3. Mes nupirkome ..... (balti kailiniai) dukteriai. 4. Ar jūs turite ..... (šilti žieminiai batai)? 5. Prašom parodyti ..... (tos pilkos kelnės). 6. Mano draugė nori .... (tokia marga vasarinė suknelė).

11. *Iš šių žodžių sudarykite sakinius.*

1. Kas, tu, dėvėti, rytoj, per, vakarėlis?

Ką tu dėvėsi rytoj per vakarėlį?

2. Koks, dydis, batai, tu, reikėti?

.....

3. Kokia, spalva, tu, labiausiai, tikti?

.....

4. Kur, jūs, pirkti, šios, puikios, šiltos, pirštinės?

.....

5. Aš, reikėti, žieminė, striukė, šilti, batai, kepurė, ir, vilnonis, megztinis.

.....

6. Jis, labai, netikti, šviesiai, žalia, spalva.

.....

7. Ji, retai, dėvėti, ilgas, sijonas.

.....

8. Paprastai, ji, dėvėti, trumpi, sijonai, arba, plačios, kelnės.

.....

9. Vakar, mama, nupirkti, duktė, gėlėta, suknelė, ir, balti, bateliai.

.....

12. *„Paslėpkite“ žodžius. Duokite draugams surasti.*

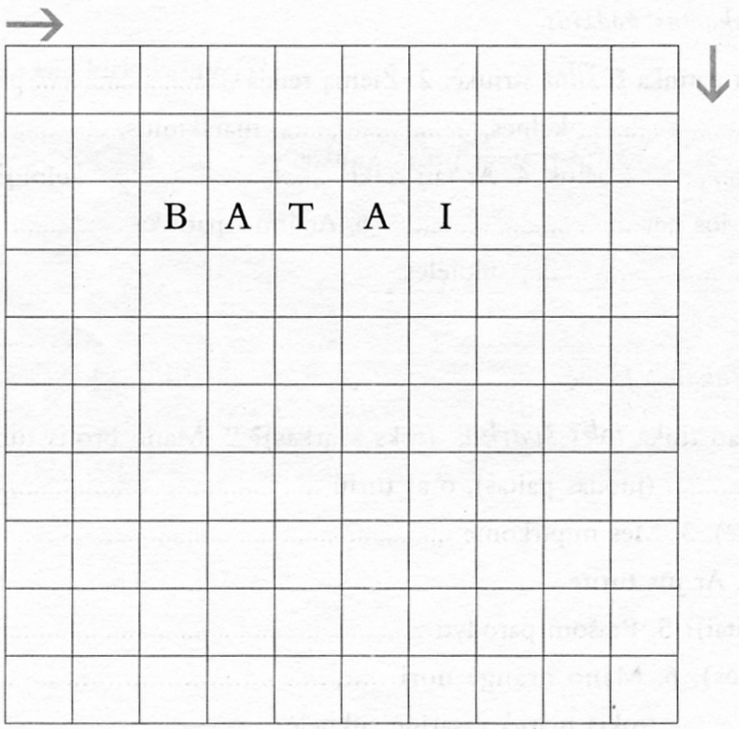

13. *Parašykite tinkamą kuris, kuri formą.*

1. Spinta, ***kurioje*** kaba mūsų paltai, yra nauja. 2. Kelnės, ... pirkome pernai sūnui, dabar jam jau per mažos. 3. Paltas, ... noriu, labai brangus. 4. Jai labai tinka suknelė, ... pasiuvo mama. 5. Megztinis, ... pirkau Pilies gatvėje, plonas, bet labai šiltas. 6. Pirštinės, ... yra ant stalo, yra labai šiltos. 7. Batų, ... norėjau, jau nebėra. 8. Basutės, ... šiandien aviu, gražios, bet nepatogios. 9. Kailiniai, ... man patinka, nėra labai brangūs. 10. Ar pirksi striukę, ... pasimatavai? 11. Ar jums patinka marškinėliai, ... dėvi tie vaikai?

14. *Parašykite sakinius.*

1. *Suknelė,*	kurį jis dėvi,	yra labai brangios.
2. Batai,	kuriai dovanojau karolius,	stovi prieškambaryje.
3. Spinta,	*kurią tu dėvi,*	*yra labai madinga.*
4. Draugė,	kuriuos avi brolis,	buvo labai patenkinta.
5. Pirštinės,	kurioje dabar yra mūsų drabužiai,	yra šiurkštus.
6. Megztinis,	kurios man patinka,	yra labai šilti.

1. *Suknelė, kurią tu dėvi, yra labai madinga.*

2. ..... .

3. ..... .

4. ..... .

5. ..... .

6. ..... .

15. *Parašykite, ką jūs dėvite, kai einate į svečius, į darbą, į teatrą, kai važiuojate vasarą prie jūros.*

Einate į svečius	Einate į darbą	Einate į teatrą	Važiuojate vasarą prie jūros

16. *Parašykite, kas ką dėvi.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

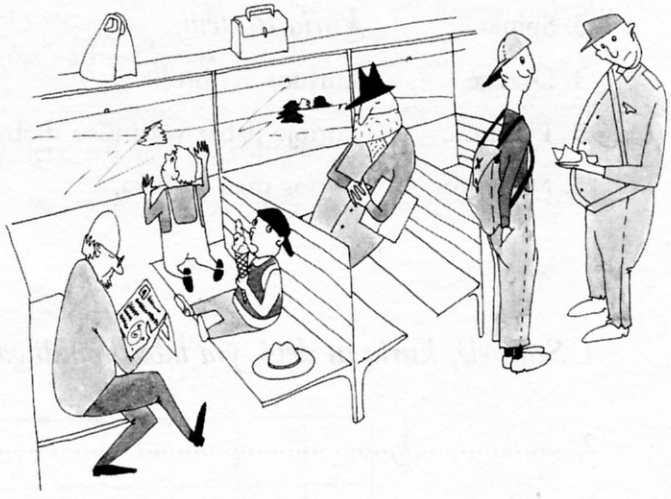

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....



17. *Sujunkite ir surašykite į lentelę*

Ką tu paprastai dėvi žiemą? 1.	1. Nelabai, truputį siauri ir nepatogūs.
Ar tavo megztinis naujas? 2.	2. Ne, jis man per mažas.
Kokia spalva tau patinka? 3.	3. Dryžuotų, baltų ir mėlynų.
Ar tu pirksi šį megztinį? 4.	4. Ryte ir kartais vakare.
Kokio dydžio batus tu avi? 5.	5. Tamsiai mėlyna.
Kur tavo šalikas ir pirštinės? 6.	6. Apie penkis šimtus litų.
Ar jums tinka šie batai? 7.	7. Dėviu šiltą striukę arba paltą.
Ką pirkai seseriai? 8.	8. Tamsiai rudos.
Kokie marškiniai tau patinka? 9.	9. Ne, senas. Aš jį dėviu tik namie.
Kiek kainuoja žieminiai paltai? 10.	10. Keturiasdešimto.
Kokios spalvos tavo kelnės? 11.	11. Languoti.
	12. Pamiršau namie.
	13. Karolius.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
7.										

18. *Įrašykite klausiamuosius žodžius ir atsakykite į klausimus.*

1. *Kaip* aš atrodau? *Puikiai!*
2. ..... nepirkai to gėlėto sijono? .....
3. ..... parduotuvėje jūs pirkote paltą? .....
4. ..... papuošalus mėgstate? .....
5. ..... yra ta juoda skrybėlė? .....
6. ..... batai tau patinka? .....
7. ..... dydžio batus jūs avite? .....
8. ..... kelnės dabar madingos? .....
9. ..... kostiumo jums reikėtų? .....
10. ..... tos kelnės senamadiškos? .....
11. ..... tinka raudona spalva? .....
12. ..... spalvos drabužiai tau patinka? .....
13. ..... megztinį tu nori pirkti? .....

19. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Pasiūlykite draugui ar draugei nusipirkti.*

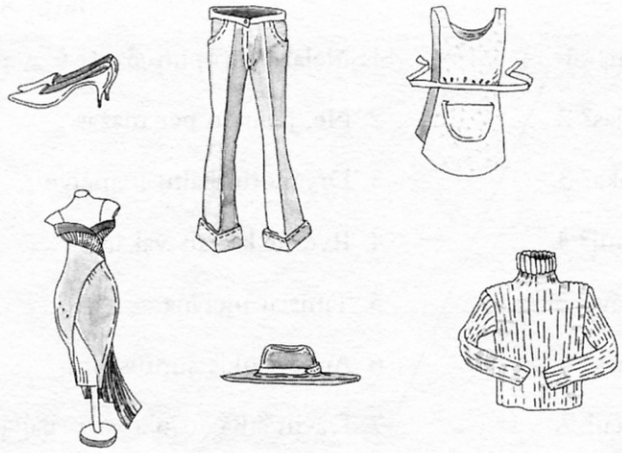

20. *Pažiūrėkite į paveikslėlį. Parašykite orų prognozę pagal paveikslėlį.*

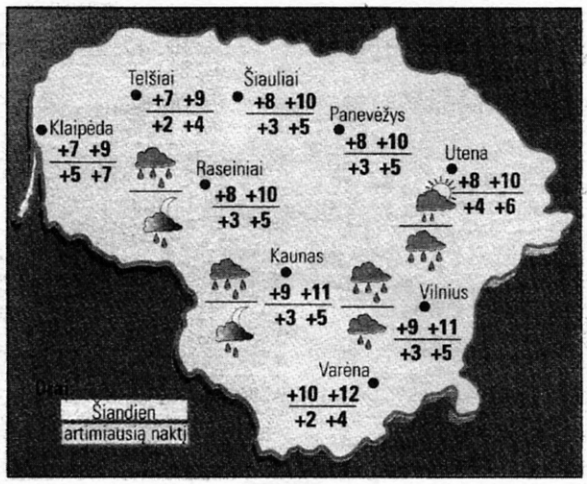

.....

.....

.....

.....

.....

Klausymas



1. *Paklausykite skelbimo ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, kurie - neteisingi.*

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Skelbimas baldų parduotuvėje.		✔
2. Drabužių vaikams galite pirkti pigiau.		
3. Po dviejų savaičių nuolaidos nebus.		
4. Antrajame aukšte vyrai gali nusipirkti madingos avalynės.		
5. Moterims siūlo užsienietiškų skrybėlaičių.		

2. *Paklausykite orų prognozės. Žemėlapyje pažymėkite, koks oras ir kiek laipsnių.*

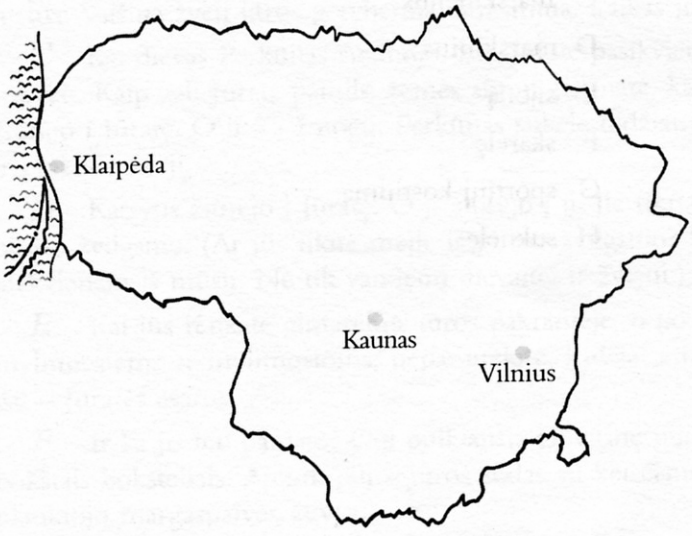

3. *Paklausykite ir pažymėkite, kokių profesijų žmonės kalba apie drabužius. Prie profesijos pavadinimo pažymėkite skaičių 1–5.*

A darželio auklėtoja
B gydytojas *1*
C mokytoja
D padavėja
E policininkas
F studentas
G verslininkas

4. *Paklausykite ir parašykite, kas kiek kainuoja.*

Naujos drabužių kainos:

Paltai kainuoja apie *800* Lt.
Striukės ..... Lt.
Sijonai nuo ..... iki ..... Lt.
Kelnės apie ..... Lt.
Švarkai iki ..... Lt.

5. *Paklausykite, kaip moteris pasakoja vyrui, ką pirko drabužių parduotuvėje. Pažymėkite, kam ir ką pirko moteris.*

Kam?		Ką pirko?
1. broliui	*D*	A kostiumą
2. sūnui		B liemenę
3. dukteriai		C marškinėlius
4. seseriai		D marškinius
5. mamai		E sijoną
6. tėvui		F skarelę
		G sportinį kostiumą
		H suknelę

1. *Perskaitykite ir lentelėje sužymėkite pastraipas eilės tvarka.*



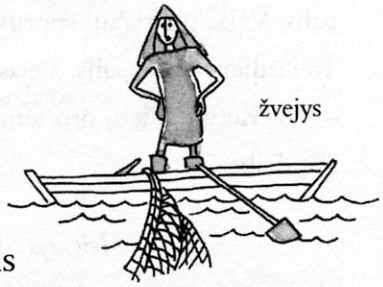

Jūratė ir Kastytis

A Seniai, labai seniai jūros pakrantėje gyveno jaunas gražus žvejys. Jo vardas buvo Kastytis. Jis žvejojo nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro. Kastyčio motina nekantriai jo laukė. Žiūrėjo ir žiūrėjo į jūrą.

B O kur Jūratė? Ji jau laukia Kastyčio prie pilies, kviečia jį į vidų, rodo jam savo turtus. Vaišina žvejį jūros gėrybėmis, linksmina. Laikas jūros dugne taip greit bėga...

C Kai dievas Perkūnas sužinojo, kad Jūratė pasikvietė žvejį į savo pilį, labai supyko. Kaip gali Jūratė pamilti žemės sūnų? Jis matė, kaip jaunas žvejys švelniai žiūrėjo į Jūratę. O ji – į žmogų. Perkūnas sukėlė didžiausią audrą, sudaužė Jūratės pilį ir pražudė žvejį.

D Kastytis žiūrėjo į Jūratę. O ji žiūrėjo į jį. Jie tikriausiai pamilo vienas kitą iš pirmo žvilgsnio. (Ar jūs tikite meile iš pirmo žvilgsnio? Sako, taip gali atsitikti kiekvienam iš mūsų. Ne tik vandenų dievaitei ir žvejui.)

E Kai jūs renkate gintarėlius jūros pakrantėje, o po to juos dovanojate savo mylimiesiems ar mylimosioms, nepamirškite, kad tai gintarinės pilies gabalėliai. O gal – Jūratės ašaros.

F Ir ką jis ten pamatė? Ogi puikiausią gintarinę pilį su didesniais ir mažesniais bokštais bokšteliais. Aplink pilį – jūros sodas su keisčiausiais augalais. O po sodą plaukiojo margaspalvės žuvys.

G Nebegrįžo Kastytis namo. Tik po audros bangos išmetė į krantą jo laivą.

H Tada Jūratė suprato, kad negalės gyventi be žvejo. Pasikvietė ji Kastytį į savo pilį. Žvejys pamiršo, kad ant kranto jo laukia motina. Nebereikėjo jam nei laivo, nei žuvies. Nėrė jis į jūros dugną paskui Jūratę.

I Kartą žvejys nuplaukė labai toli ir tarp jūros bangų pamatė labai gražią merginą. Tai buvo ne paprasta mergina, o vandenų dievaitė Jūratė.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
A								

2. *Perskaitykite orų prognozę ir pažymėkite, kurie teiginiai teisingi, kurie – neteisingi.*

Orų prognozė

Antradienį bus debesuota. Kai kur, daugiausia vakariniuose rajonuose, truputį palis. Vėjas pietryčių, stiprus – 15-20 m/s. Oro temperatūra dieną 7-12 laipsnių šilumos. Trečiadienį visur palis. Vėjas pietryčių. Temperatūra dieną – 5-10 laipsnių šilumos, naktį – 4-9. Ketvirtadienį oro temperatūra gali nukristi iki nulio. Pietiniuose rajonuose galima šlapdriba.

Teiginys	*Teisingas*	*Neteisingas*
1. Antradienį visur palis.		✔
2. Antradienį pūs silpnas vėjas.		
3. Trečiadienio naktį šilčiau negu dieną.		
4. Ketvirtadienį gali atšalti.		
5. Pietiniuose rajonuose galimi krituliai.		

3. *Perskaitykite pasaką ir atsakykite į klausimus. Papasakokite, kas jums atsitiko: a) jei jūs būtumėte buvusi senelė; b) jei jūs būtumėte buvęs kiškis.*

Stikliniai bateliai

Lietuvių pasaka

Seniau kiškiai buvo labai mieli žvėreliai. Su žmonėmis draugavo. Bet vienas kvailas kiškis viską sugadino. O buvo taip.

Viena senutė nešė savo anūkėliui stiklinius batelius. Norėjo padovanoti. Ir susitiko pamiškėje kiškį.

– Sveika, senutėle! – pasisveikino kiškis. – Kur eini? Ką čia neši?

– Einu pas dukterį ir nešu anūkėliui stiklinius batelius.

– Parodyk man tuos batelius, – paprašė kiškis. – Pažiūrėsiu, gal tiks, tai ir aš tokius nusipirksiu.

Senutė parodė batelius kiškiui.

– Kokie gražūs bateliai! Gal tiktų ir man? Ar galiu pasimatuoti?

Ir kiškis apsiavė batelius.

– Vaje, kaip man tinka bateliai!

Ir nubėgo kiškis laukais su stikliniais bateliais.



kiškis

Senutė parėjo namo ir papasakojo kaimynams, kaip kiškis ją apgavo. Kaimynai supyko, pasiėmė šautuvus

ir su šunimis išėjo kiškio ieškoti. Daug kiškių jie tą dieną sumedžiojo. Ir niekas nežino, ar kiškis apgavikas liko gyvas.

Nuo to laiko žmonės ir medžioja kiškius, o šunys jiems padeda.



1. Kaip seniau sugyveno žmonės ir kiškiai?
2. Kokią dovaną nešė senutė anūkui?
3. Ko paprašė kiškis?
4. Ką kiškis padarė?
5. Ką papasakojo senutė kaimynams?
6. Ką darė senutės kaimynai?

4. *Įminkite mįsles.*

Ir plonas, ir ilgas, kai atsisėda žolėje – nematyti.
Dieną pilna, naktį tuščia.
Ne namas, bet su stogu, ne durys, bet su rankena.
Už žmogų mažesnis, už žmogų didesnis.

5. *Pasijuokime.*

– Ponia, jūsų sūnus mano džinsus nunešė į jūrą!

– Čia ne mano sūnus. Mano sūnus ten. Jis plauna vyšnias jūsų skrybėlėje.

Devintoji pamoka 9

Pokalbiai

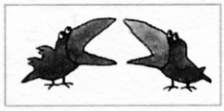

1. *Dainius:* Kaip sekasi tavo mamai, Agne? Kaip jos sveikata?
Agnė: Ačiū, Dainiau, jau geriau. Keletą savaičių gulėjo ligoninėje. Dabar jau namie.
Dainius: Kas atsitiko?
Agnė: Iš pradžių buvo bronchitas, po to – net plaučių uždegimas.
Dainius: Kaip gaila! Perduok nuo manęs linkėjimų.
Agnė: Ačiū, būtinai perduosiu.

2. *Pacientė:* Mano sūnus jau eis į mokyklą ir reikia sveikatos pažymos. Norėčiau paklausti, pas kuriuos gydytojus reikia nueiti?
Registratorė: Pirmiausia reikia nueiti pas apylinkės gydytoją, po to – pas specialistus: pas akių, ausų, nosies, gerklės, nervų ligų gydytojus, chirurgą, reikia padaryti kardiogramą, pamatuoti kraujospūdį, ištirti kraują.
Pacientė: Ar galima užsiregistruoti iš anksto?
Registratorė: Taip. Geriausia ateiti trečiadienį nuo 8 iki 14 val. Tada dirba visi gydytojai.
Pacientė: Ačiū už informaciją.
Registratorė: Prašom.

3. *Pacientas:* Norėčiau išsikviesti gydytoją.
Registratorė: Kokia jūsų pavardė?
Pacientas: Tamošaitis.
Registratorė: Koks vardas?
Pacientas: Vytautas.
Registratorė: Gimimo metai?
Pacientas: 1981.
Registratorė: Kas atsitiko?
Pacientas: Labai aukšta temperatūra, kosėju, sloguoju.
Registratorė: Gydytojas ateis iki pietų. Prašom pasakyti adresą.
Pacientas: Pasakų gatvė 6 – 16.

4. *Tomas:* Rasa, žinau, kad su draugais buvai kalnuose. Kaip sekėsi?
Rasa: Viskas būtų gerai, Tomai...
Tomas: Kas atsitiko?
Rasa: Mano draugas Saulius susilaužė koją.
Tomas: Kokia nelaimė! Ar turėjo sveikatos draudimą?
Rasa: Taip. Nuvežėme į polikliniką, ten padarė rentgeno nuotrauką ir sugipsavo koją. Dabar turi nedarbingumo lapelį – porą mėnesių negalės eiti į darbą.

5. *Mindaugas:* Rimante, mano sesuo jau turi sūnų!
Rimantė: Kokia puiki naujiena, Mindaugai! Kada jis gimė?
Mindaugas: Aną ketvirtadienį.
Rimantė: Koks ūgis?
Mindaugas: 51 centimetras.
Rimantė: O svoris?
Mindaugas: Trys kilogramai ir šeši šimtai gramų. Kūdikis sveikas, gražus!
Rimantė: Norėčiau jį pamatyti.
Mindaugas: Manau, kad po mėnesio galėsi aplankyti.
Rimantė: Puiku! O kaip jaučiasi tavo sesuo?
Mindaugas: Labai gerai! Ir yra labai laiminga.

6. *Vytautas:* Vakar mačiau jūsų anūką, ponia Anele. Koks gražus berniukas! Tik negaliu pasakyti, į ką panašus – į tėtį ar į mamą.
Anelė: Ir į tėtį, ir į mamą, pone Vytautai. Plaukučiai tamsūs ir banguoti kaip sūnaus. Antakiai juodi ir tankūs, kaip mūsų visų. O akys – mamos, didelės ir mėlynos. Blakstienos ilgos, nosytė truputį riesta. Lūpytės storos, veidukas apvalus.

Kūno dalys. Išvaizda

Sveikas kaip ridikas.

Auksinė širdis.

Auksinės rankos.

Nekišk nosies, kur nereikia.

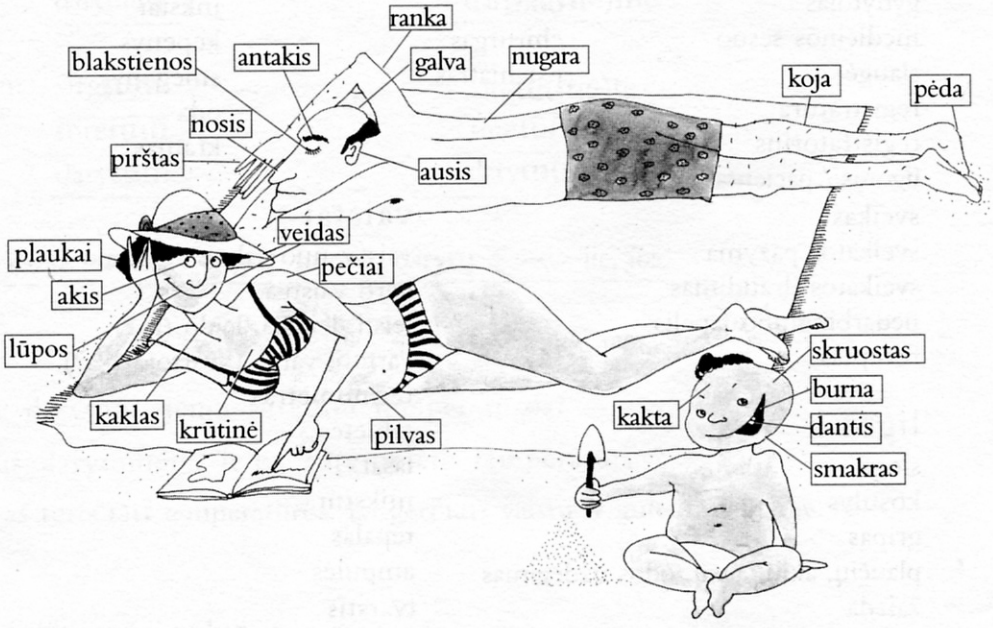



figūra
lieknas
stambus
ūgis
svoris

veidas
apvalus
pailgas
kampuotas
strazdanotas

plaukai
šukuosena
žilas žmogus / žili plaukai

Sveikata. Ligos

ligoninė
klinika
poliklinika
kabinetas
palata
gydytojas
medicinos sesuo
slaugė
registratūra
registratorius
ligonis / pacientas
sveikas
sveikatos pažyma
sveikatos draudimas
nedarbingumo lapelis
receptas

gydytojai
akių
ausų, nosies ir gerklės
dantų
nervų
odos
chirurgas
psichiatras

organai
širdis
gerklė
skrandis
plaučiai
inkstai
kepenys
smegenys
oda
kraujas

ligos
sloga
kosulys
gripas
plaučių, akių, ausų, odos uždegimas
žaizda
skausmas

vaistai
vaistai nuo galvos skausmo
gerti vaistus
leisti, leidžia, leido (ką?)
vartoti, vartoja, vartojo (ką?)
termometras
tabletės
lašai
mikstūra
tepalas
ampulės
tvarstis
pleistras
skiepai

sirgti, serga, sirgo (kuo?)
skaudėti, skauda, skaudėjo (kam? ką?)
apsinuodyti, apsinuodija, apsinuodijo (kuo?)
peršalti, peršąla, peršalo
užsikrėsti, užsikrečia, užsikrėtė (kuo?)
kosėti, kosėja, kosėjo
sloguoti, sloguoja, slogavo
susilaužyti, susilaužo, susilaužė (ką?)
lūžti, lūžta, lūžo
susižeisti, susižeidžia, susižeidė (ką? kuo?)

lankyti, lanko, lankė (ką?)
linkėti, linki, linkėjo (kam? ko?)
pasveikti, pasveiksta, pasveiko

tikrinti, tikrina, tikrino (ką?)
matuoti, matuoja, matavo (ką?) kraujospūdį
daryti tyrimus, rentgeno nuotrauką

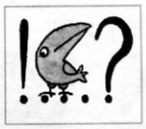

1. Tariamoji nuosaka

sirgti	turėti	daryti
aš sirgčiau	mes sirgtu(mė)me	
turėčiau	turėtu(mė)me	
daryčiau	darytu(mė)me	
tu sirgtum	jūs sirgtu(mė)te	
turėtum	turėtu(mė)te	
darytum	darytu(mė)me	

jis, ji → sirgtų turėtų darytų ← jie, jos

Ką tu darytum, jeigu turėtum temperatūros?

Ką jūs darytumėte, jeigu turėtumėte temperatūros?

Jeigu aš turėčiau temperatūros, tai gerčiau vaistų ir gulėčiau lovoje.

norėti, linkėti, prašyti + kad ...

Noriu, kad jūs ateitumėte.

Linkiu, kad greičiau pasveiktumėte.

Prašiau, kad mama nupirktų vaistų.

eiti, važiuoti, skambinti + kad ...

Nuėjau pas gydytoją, kad patikrintų sveikatą.

Kad greičiau pasveiktumėte, reikia vartoti šiuos vaistus.

2. Ar turi temperatūros?

Vakar dar turėjau, o šiandien nebeturiu.

Ar sergi?

Aną savaitę sirgau, o šią nebesergu.

3. Deminutyvai

–elis, –elė		–utis, –utė
vai – kas	no – sis	vaikas – vaikutis
vaikelis	noselė	plaukai – plaukučiai
		mažas – mažutis, maža – mažutė
–ėlis, –ėlė		
straz – da – nos	a – nū – kas	**–ytė**
strazdanėlės	anūkėlis	akis – akytė
		nosis – nosytė
		ranka – rankytė

4. Kiek tau metų?

Man dvidešimt dveji metai.

Kiek metų jūsų vaikams?

Mano vyriausiam sūnui jau dešimt metų, dukteriai – septyneri, o jauniausiam sūnui – tik treji.

vieneri	ketveri	septyneri
dveji	penkeri	aštuoneri
treji	šešeri	devyneri

5. ir | nei ... nei | o | bet | ar | arba | kad | kai | kada | kol | jeigu | nors | todėl | nes | kadangi

1. Vakar jai skaudėjo galvą ir gerklę.
2. Jis pirko vaistų, o aš – vitaminų.
3. Jis serga, bet eina į darbą.
4. Aš nežinau, ar jis jau pasveiko.
5. Jums reikia gerti vaistažolių arbatos arba vaistų nuo kosulio.
6. Dar dirba ir akių gydytojas, ir chirurgas.
7. Jau nebedirba nei akių gydytojas, nei chirurgas.
8. Jis neatėjo, nes susirgo.
9. Jis neatėjo todėl, kad susirgo.
10. Jam skaudėjo galvą, todėl jis neatėjo.
11. Kadangi jis susirgo, neatėjo.
12. Kai jis susirgo, mama iškvietė gydytoją.
13. Aš nežinau, kada dirba gydytojas.
14. Kol aš buvau pas gydytoją, mama laukė manęs.
15. Nors vakar buvo šalta, bet ėjome pasivaikščioti.
16. Aš žinau, kad medus sveika.
17. Linkime, kad tu greičiau pasveiktum.
18. Jeigu turėsiu laiko, ateisiu pas tave.
19. Jeigu turėčiau laiko, ateičiau pas tave.

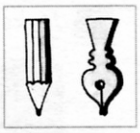

1. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Jeigu aš *būčiau* (būti) sveikas, tai ..... (atvažiuoti). 2. Jeigu jie ..... (turėti) laiko, ... (aplankyti) ligonį. 3. Jeigu ..... (nelyti) ir oras ..... (būti) gražus, mes ..... (eiti) pasivaikščioti. Ar jūs ..... (eiti) su mumis? 4. Jeigu man ..... (skaudėti) galvą, aš ..... (gerti) vaistų. 5. Jeigu vitaminai ..... (kainuoti) mažiau, mes ..... (pirkti) jų. 6. Jeigu tu ..... (nesirgti), mes ..... (galėti) kartu eiti pas Martyną.

2. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Aš noriu, kad jūs pas mane *ateitumėte* (ateiti). 2. Linkiu, kad tu greičiau ..... (pasveikti). 3. Linkiu, kad jūs ..... (būti) sveiki. 4. Prašiau jūsų, kad man ..... (paskambinti), bet jūs nepaskambinote. 5. Būtų gerai, kad tu ..... (išsikviesti) gydytoją į namus arba ..... (užsirašyti) pas jį pirmadienį. 6. Vaikai, žiemą reikia dėvėti šiltesnius drabužius, kad ..... (neperšalti). 7. Nuėjau pas gydytoją, kad jis man ..... (parašyti) sveikatos pažymą.

3. *Pabaikite sakinius.*

1. Jeigu nesirgčiau, *savaitgalį važiuočiau prie ežero.*
2. Jeigu mes turėtume temperatūros, ...
3. Mes norime, kad .....
4. Jeigu dabar būtų vasara, ...
5. Jeigu aš turėčiau ilgus plaukus, ...
6. Linkime, kad .....
7. Aš prašiau, kad .....
8. Jeigu aš mažiau miegočiau, ...
9. Jeigu tu norėtum, ...
10. Mes atėjome anksčiau, ...
11. Mes susitikome su jais, ...

4. *Iš kelių sakinių pagal pavyzdį sudarykite vieną.*

1. Negaliu skaityti. Negaliu žiūrėti televizoriaus. Skauda akis.	*Negaliu <u>nei</u> skaityti, <u>nei</u> žiūrėti televizoriaus, <u>nes</u> skauda akis.*
2. Gydytojas Rasai liepė tris dienas gulėti lovoje. Gydytojas Rasai liepė gerti vaistus. Rasa neklausė gydytojo.	
3. Jam skaudėjo galvą. Jis išgėrė vaistų nuo skausmo.	
4. Mes gyvenome prie jūros. Vaikai nesirgo sloga.	
5. Jis pasveiks. Jis ateis į Universitetą.	
6. Jam labai skaudėjo gerklę. Jis negėrė vaistų. Jis negėrė arbatos su medumi.	
7. Jis valgė daug braškių. Jam skauda pilvą.	

5. *Parašykite tinkamą jis, ji formą.*

1. Rasa yra gydytoja. *Ji* dirba ligoninėje. ..... labai patinka ..... darbas.

2. Vaikai pasveiko. ..... neturi temperatūros. ..... nieko neskauda.

3. Geriu vaistus. ..... gerti turiu tris kartus per dieną. Jeigu ..... negerčiau, sirgčiau ilgiau.

4. Senelis guli ligoninėje. ..... skauda skrandį. Vaikai ..... kasdien lanko.

5. Šis tepalas labai geras. ..... vakare tepkite rankas.

6. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį.*

1. Vakar man labai *skaudėjo* galvą. 2. Prašom ..... vaistus du kartus per dieną. 3. Geriau ..... gydytoją į namus. 4. Jeigu ..... gripu, neikite į darbą. 5. Šiandien aš jau ..... temperatūros, manau, kad jau ..... . 6. Mes ..... jums geros sveikatos.

7. *Suraskite žodžius.*

A	K	I	S	N	U	G	A	R	A
N	E	P	L	A	U	K	A	I	T
T	E	P	A	L	A	S	A	E	A
A	P	L	I	K	A	S	U	S	N
K	O	Š	I	R	D	I	S	T	K
I	S	K	A	U	D	A	I	A	Ū
S	E	R	G	A	N	O	S	I	S
B	L	A	K	S	T	I	E	N	A
K	A	S	A	P	E	Č	I	A	I
G	R	I	P	A	S	L	Ū	Ž	O

8. *Įrašykite tinkamą žodį.*

1. Vakar brolis žaidė futbolą ir *susilaužė* koją.
2. Iš žaizdos bėga ..... .
3. Vakar labai peršalau, naktį ..... .
4. Man skauda galvą, reikia ..... vaistų.
5. Man labai bloga, manau, kad ..... grybais.
6. Sergu, ... gripu nuo savo draugo.
7. Aštriu peiliu jis ..... pirštą.
8. Draugai ..... tau linkėjimų ir ..... , kad tu greičiau ..... .

9. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite, ką jiems skauda, pas kokį gydytoją jiems reikia eiti.*



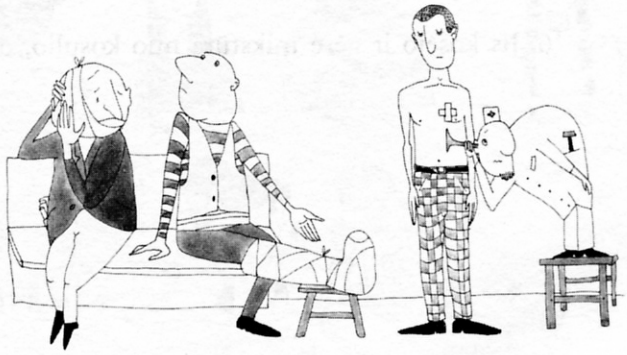

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. *Pabaikite sakinius.*

1. Jeigu norite būti sveiki, ...
2. Jeigu norite būti gražūs, ...
3. Jeigu norite būti liekni, ...
4. Jeigu norite nesirgti gripu, ...

11. *Parašykite tinkamą formą.*

atrodyti, atrodo, atrodė

1. Kaip gražiai tu šiandien *atrodai*! 2. Vakar vakarėlyje merginos ..... puikiai. 3. Kaip aš dabar ..... ? 4. Einu į kirpyklą, įdomu, kaip aš ..... trumpais plaukais.

sirgti, serga, sirgo

1. Kuo tu ..... ? 2. Girdėjau, kad jūs neseniai ..... gripu, kaip dabar jaučiatės? 3. Šiandien man bloga, gal ..... . 4. Jeigu ..... , būčiau namie.

skaudėti, skauda, skaudėjo

1. Ar jums dabar ..... dantį? 2. Jei naktį man ..... pilvą, skambinčiau 03. 3. Vakar niekur nebuvau, labai ..... galvą. 4. Išgerk vaistų ir galvos ..... .

12. *Parašykite pagal pavyzdį.*

1. Per paskaitą man skaudėjo galvą, o dabar *nebeskauda*.
2. Vakar dar turėjau temperatūros, o šiandien ..... .
3. Visą savaitę slogavau, o dabar ..... .
4. Jis sunkiai sirgo, o dabar ..... .
5. Vaikai žiemą vartoja vitaminus, o dabar ..... .
6. Jis kosėjo ir gėrė mikstūrą nuo kosulio, o dabar ..... .

13. *Pažiūrėkite į paveikslėlį ir parašykite pagal pavyzdį.*



rankytė

.....

.....

.....

14. *Parašykite pagal pavyzdį.*

Laurutė

Sesers dukteriai Laurutei penkeri *metukai* (metai). Jos ..... (plaukai) šviesūs ir garbanoti. ..... (Akys) žydros kaip dangus. Blakstienos tankios ir tamsios. Kai ji šypsosi ir juokiasi, visi mato, kokie balti ir sveiki jos ..... (dantys). Jos ..... (nosis) maža ir truputį riesta kaip senelio. Laurutės ..... (lūpos) visada raudonos kaip vyšnios. Atrodo, kad prieš keletą minučių ji valgė uogų. Laurutės ..... (kojos) ilgos ir plonos. Visi sako, kad ji bus šokėja.

15. *Pažiūrėkite į paveikslėlį ir parašykite, kiek jiems metų.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



16. *Čia jūsų grupės draugai. Aprašykite du iš jų.*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



17. *Įrašykite tinkamą žodį.*

Apie meilę

Jono draugė buvo pati *gražiausia* mergina pasaulyje. Jos ..... buvo šviesūs, ilgi ir garbanoti. ..... tamsios kaip naktis. Blakstienos ..... ir .... nedidelė ir tiesi. ..... širdies formos ir ..... kaip rožė. Ji buvo ilgakojė ir grakšti kaip stirna. Visi Jono draugai svajojo turėti tokią ..... . Bet po metų ji ištekėjo už Jono draugo Rimanto. Jonui ilgai skaudėjo ..... . Jis liūdėjo metus.

Vėliau Jonas vedė Agnę. Jos plaukai buvo ..... negu Rasos plaukai. Agnės blakstienos buvo ..... už Rasos blakstienas, o akys ..... už Rasos akis. Bet jos širdis buvo daug ..... už Rasos širdį.

Agnė ir Jonas gyveno ..... ir ..... , turėjo tris ..... sūnus.

Gražuolės Rasos ir Rimanto jau seniai nemačiau. Draugai kalba, kad Rasa nebe tokia graži. Dabar ji daug ..... negu anksčiau, nes labai mėgsta saldumynus.

18. *Įrašykite galūnes.*

Saus*io* 23 dien..... apie 19 valand..... . Parko stotel..... įlipau į ketvirtą troleibusą. Tu sėdėj..... prieš mane. Esi labai graži: švies..... plaukais, rudomis ak..... . Buvai apsirengusi odin..... striuke, dryžuot..... kelnėmis, avėjai juod..... batais. Miela mergait....., paskambink arba parašyk man.

19. *Įrašykite šiuos žodžius: apie, ar (2), į, iš, jeigu, kad, kaip, kuriame, kokie, kokios, kuris, nei..., nei... .*

Tikite *ar* netikite, pamilau ją ..... pirmo žvilgsnio. Nežinau ..... jos vardo, ... pavardės. Nežinau, ... mieste ji gyvena. Nežinau, ... jos plaukai. Nežinau, ... jos kaklas ilgas ..... gulbės. Nežinau, ... spalvos jos akys. Tik žinau, ... tai buvo Ji.

Mergaite, tave mačiau sekmadienį, rugsėjo 7 dieną, ... 20–21 valandą traukinyje *Kaunas–Vilnius.* ..... atsimeni aukštą vaikiną, ... traukinyje ilgai žiūrėjo ..... tave, parašyk.

20. *Jūs pamatėte vaikiną arba merginą, su kuriuo arba su kuria norite susipažinti. Parašykite žinutę į laikraštį.*

.....

.....

.....

.....

21. *Žurnale jūs perskaitėte moters laišką. Parašykite jai atsakymą.*



Mieli žurnalo skaitytojai,

Patarkite man!

Jau daug metų mano išvaizda nesikeičia. Ilgus ir tiesius plaukus visada susisuku į kuodą, mėgstu didelius akinius, dėviu tik ilgus ir plačius sijonus, palaidines, vilnones raštuotas liemenes ir megztinius, nešioju tik gintarinius papuošalus. Kelnes dėviu tik tada, kai važiuoju į mišką. Visada aviu tik juodais batais.

Anksčiau man tai patiko, o dabar nebepatinka. Nebenoriu kuodo, nebenoriu liemenių ir plačių sijonų, nebepirksiu gintarinių papuošalų. Noriu pasikeisti, tik nežinau, kaip. Truputį bijau.

Laukiu jūsų laiškų!

A. iš Vilniaus

Klausymas

1. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Paklausykite vyro ir moters pokalbio telefonu. Pažymėkite, su kuria moterimi susitiks vyras.*



A



B



C

2. *Paklausykite radijo pranešimo apie gripo epidemiją ir užrašykite informaciją.*

SKIEPŲ KABINETAS

Vienų skiepų kaina	*21* Lt
Nuolaida 10 žmonių grupei	..... procentų
Adresas	Stoties g. .....
Darbo laikas	..... val.
Poilsio dienos	.....
Telefonas	.....

3. *Paklausykite. Išmokite padainuoti ir pažaisti.*

Graži mūsų šeimynėlė

Graži mūsų šeimynėlė šiandien susirinko,
Sėdi mūsų šeimininkas už stalelio linksmas.

Su rankelėm pliaukšt pliaukšt,
Su kojelėm taukš taukš.
Labas rytas jums jums,
Vakarėlis mums mums. (Daug kartų.)

1. *Perskaitykite ir pažymėkite, kuris teiginys yra teisingas, kuris neteisingas.*



MIKSTŪRA NUO KOSULIO

Prieš vartojimą suplakite!

Kaip vartoti

Suaugusiems ir paaugliams gerti prieš valgį po vieną valgomąjį šaukštą tris kartus per dieną.
Vaikams nuo 6 iki 12 m. – prieš valgį po desertinį šaukštą du kartus per dieną (rytą ir vakare).
Vaikams iki 6 m. vakare prieš valgį po arbatinį šaukštelį.

Dėmesio!

Negalima vartoti nėščioms moterims ir kūdikiams.
Jeigu esate alergiški, reikėtų pasikonsultuoti su gydytoju.
Mikstūrą laikyti sausoje ir vėsioje vietoje.

Teiginys	*Teisingai*	*Neteisingas*
1. Jeigu skauda širdį, gerkite mikstūrą nuo kosulio.		✔
2. Jeigu esate 45 m., galite gerti mikstūrą po pusryčių, po pietų, po vakarienės.		
3. Vaikams nuo 6 iki 12 m. mikstūros reikia gerti mažiau negu suaugusiems.		
4. Vaikams iki 6 m. mikstūrą reikia gerti su arbata.		
5. Vaikams iki 6 m. mikstūrą reikia gerti vieną kartą per dieną.		
6. Trijų mėnesių vaikutis gali gerti mikstūrą.		
7. Jeigu esate alergiški, atsargiai!		
8. Mikstūrą galima laikyti šiltai.		

2. *Perskaitykite tekstą ir pabaikite sakinius.*

Medus – ir maistas, ir vaistas

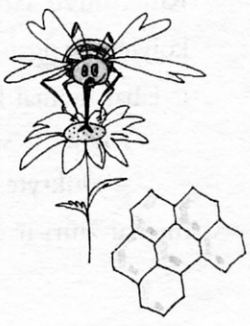

Miškuose ir laukuose – daug įvairių augalų: gėlių, krūmų, medžių. Vieni žydi pavasarį, kiti – vidurvasarį, dar kiti – vėlyvą rudenį. Bitutės pradeda dirbti ankstyvą pavasarį. Iš žiedų bitės neša medų, kuris mums yra ir maistas, ir vaistas.

Jeigu persišaldėte, gerkite arbatos su medumi. Įsidėkite truputį aviečių uogienės, nepamirškite citrinos. Viską gerai išmaišykite ir išgerkite.

Jeigu skauda skrandį, taip pat galima vartoti medų. Tik ligoniams reikėtų daugiau žinoti apie savo ligą, pasitarti su gydytoju. Tiems, kuriems sunku užmigti, vakare būtina išgerti stiklinę šilto pieno su medumi.

Dažnai užsieniečiams keista, kad lietuviai mėgsta medų su šviežiais agurkais. Neragavote? Būtinai paragaukite šio skanėsto!

Per Kalėdas eglutę puošiame meduoliais. Į meduolių tešlą reikia įdėti truputį medaus.

Nors bitės ir skaudžiai gelia, bet lietuviai labai myli jas: apie žmogų ir apie bitę jie sako *mirė,* vadina bites *Dievo vabalėliais.*

1. Augalai žydi ..... .
2. Bitės renka medų iš ..... .
3. Arbata su medumi, aviečių uogiene ir citrina yra labai sveika, jeigu
..... .
4. Gydytojas gali jums patarti, kaip ..... .
5. Stiklinė šilto pieno su medumi yra labai gerai, jeigu ..... .
6. Būtinai reikia paragauti ..... .
7. Jeigu kepsite meduolius, ...
8. Lietuviai bites ..... .

3. *Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Papasakokite tekstą be tiesioginės kalbos.*

Pelės ir katinas

Lietuvių pasaka



Vieną kartą gyveno pelytė. Išėjo ji iš savo urvelio, išbėgo į kiemą ir pamatė gaidį ir katiną. Parėjo namo ir sako mamai:

– Mamyte mamyte, ką aš šiandien mačiau!

– Na, ką dukryte?

– Du žvėris: vienas labai gražus, kitas labai baisus.

– Kaip atrodė tie žvėrys?



– Vienas buvo labai baisus: ilgu kaklu, raudona barzda, labai piktai į mane žiūrėjo ir labai garsiai šaukė! Kitas buvo labai gražus: baltu kakliuku, margomis kojytėmis, ilgais ilgais ūsais. Labai meiliai į mane žiūrėjo ir labai meiliai kalbėjo: „miau- miau"...

Mama ir sako:

– Dukryte, reikia bijoti ne to, kuris piktai žiūri ir garsiai šaukia, o to, kuris meiliai žiūri ir švelniai kalba.

1. Kur gyveno pelytė? .....

2. Ką pelytė susitiko kieme? .....

3. Kodėl pelytei nepatiko gaidys? .....

4. Kaip atrodė katinas? .....

5. Ką patarė pelytei mama? .....

4. *Perskaitykite eilėraščius. Vieną išmokite atmintinai.*

Janina Degutytė

Dvi rankelės

Aš turiu dvi rankeles,
kad leliją pasodinčiau.
Kad paglostyčiau šunelį
ir paukščiuką pamaitinčiau.

Aš turiu dvi rankeles,
kad linksmai katučių pločiau.
Aš turiu dvi rankeles,
kad darbelio nebijočiau.

Dvi kojelės

Dar man duotos dvi kojelės
šokt su kiškiais ir drugeliais,
šokt lauke per patį lietų,
kad saulutė suspindėtų.

Dvi kojelės – eit į tolį
ir iš tolių grįžt namolio.

Ausytės ir burnelė

Dvi ausytės kaip kriauklytės –
pasakėlių man klausytis.
Dvi ausytės – kad girdėčiau,
kaip dangus kregždutę kviečia.

Ką aš dar turiu? – Burnelę!
Kad dainuočiau jums dainelę.

Parašykite žodžius pagal pavyzdį.

rankelė	*ranka*	ausytė	
šunelis		kriauklytė	
paukščiukas		pasakėlė	
darbelis		kregždutė	
kojelė		burnelė	
saulutė		dainelė	

5. *Įminkite mįsles.*

Turi kepurę, bet yra be galvos, turi vieną koją, bet be bato ant jos.

Be rankų, be kojų duris atidaro.

Kas bėga be kojų?

Be veido, bet kitų veidus rodo.

Raudona mergelė, balta širdelė.

Panelė kambaryje, o kasa lauke.

Kieno galva be nosies?

Kokiai galvai nereikia šukų?

Dešimtoji pamoka 10

Pokalbiai



1. *Rūta:* Kaip manai, Vyteni, ar brangu siųsti siuntinį į Suomiją?
   Vytenis: Ką tu nori siųsti, Rūta?
   Rūta: Keletą lietuviškų laikraščių ir žurnalų kolegei, kuri dirba Helsinkyje.
   Vytenis: Nemanau, kad brangu. Jeigu nėra skubu, siųsk paprastu paštu. Oro paštu greičiau, bet brangiau.

2. *Eglė:* Pažiūrėk, Kęstuti, ar aš gerai užrašiau adresą?
   Kęstutis: Rašybos klaidų nėra. Tik pamiršai užrašyti pašto indeksą. Draugo adresą tu užrašei kairėje voko pusėje, o savo adreso neparašei.
   Eglė: Aš labai išsiblaškiusi! Mano adresas turėtų būti kairėje voko pusėje, viršuje? Draugo adresą turėčiau rašyti dešinėje voko pusėje?
   Kęstutis: Taip, Egle! Nepamiršk užklijuoti pašto ženklo.

3. *Pardavėja:* Atsiprašau, bet šio banknoto aš negaliu iš jūsų imti. Pažiūrėkite – kampas nuplėštas.
   Pirkėjas: Bet ne aš nuplėšiau. Tokį banknotą man davė grąžos batų parduotuvėje.
   Pardavėja: Tokių banknotų nereikia imti.
   Pirkėjas: Ką man dabar daryti?
   Pardavėja: Nesijaudinkite. Čia netoli yra bankas. Nueikite į banką ir paprašykite pakeisti.

4. *Klientas:* Ar galėčiau išsikeisti litus į Latvijos latus?
Banko darbuotoja: Labai atsiprašau, latų dabar neturime. Jums reikėtų nueiti į Vilniaus banką.

5. *Milda:* Jurgi, gal galėtum paskolinti pinigų?
Jurgis: Žinoma. Kiek tau reikia?
Milda: 200 litų. Poryt gausiu algą ir atiduosiu skolą.
Jurgis: Nesirūpink, Milda! Keletą dienų tikrai galiu palaukti.

6. *Klientė:* Norėčiau išsiųsti į Ameriką šį suvenyrą.
Pašto darbuotojas: Prašom. Tik turiu pagalvoti, kaip geriau jį supakuoti.
Klientė: Būkit malonus! Sakykite, o per kiek laiko siuntinys nueis į Ameriką? Labai norėčiau, kad iki Kalėdų mano draugė jį gautų.
Pašto darbuotojas: Per dvi savaites.

7. *Klientas:* Laba diena. Gal turite atvirukų su Vilniaus vaizdais?
Pašto darbuotoja(1): Taip, yra, bet prašom eiti prie kito langelio.
Klientas: Laba diena. Norėčiau nusipirkti atvirukų su Vilniaus vaizdais.
Pašto darbuotoja (2): Prašom pažiūrėti. Šie, su pilimi, yra po litą, o tie, su Senamiesčiu, – po pusantro lito. Kurių norėtumėte?
Klientas: Prašom duoti tris tokius ir tris tokius. Sakykite, o kur aš galėčiau nusipirkti įvairesnių atvirukų: su Universitetu, naujais Vilniaus rajonais?
Pašto darbuotoja (2): Siūlyčiau jums nueiti į centrinį knygyną.
Klientas: Labai ačiū. Dar prašom man duoti šešis vokus ir šešis pašto ženklus siųsti laiškams į užsienį.

8. *Klientas:* Laba diena. Čia Petras Biliūnas iš Sveikatos ministerijos. Norėčiau pasikalbėti su vedėja.
Sekretorė: Vedėjos dabar nėra. Ji komandiruotėje. Prašom paskambinti rytoj – ji jau bus darbe. O gal jūs norėtumėte, kad aš jai ką nors perduočiau?
Klientas: Taip. Prašom priminti vedėjai, kad rytoj, 15 valandą, ministerijoje posėdis.

9. *Klientas:* Prašom pasakyti, kada prasideda lietuvių kalbos kursai užsieniečiams?
Sekretorė: Kursai prasideda sausio 5 dieną ir trunka dvi savaites.
Klientas: Iki sausio aštuonioliktos?
Sekretorė: Ne, šeštadienį ir sekmadienį nesimokysite. Kursai baigiasi sausio 16 dieną.
Klientas: Ar yra kursų registracijos mokestis?
Sekretorė: Taip. 100 litų.

10. *Klientė:* Prašom pasakyti, kur galėčiau rasti direktoriaus pavaduotoją?
Darbuotojas: Prašom eiti tiesiai šiuo koridoriumi. Po to pasukite į dešinę. Šiek tiek paeikite – antros durys kairėje. Bus užrašas – „Direktoriaus pavaduotojas".
Klientė: Ten aš jau buvau. Kabinete nieko nėra.
Darbuotojas: Dabar pietų pertrauka. Prašom sėstis ir truputį palaukti.

Darbas. Paštas. Bankas

Verkia duona, tinginio valgoma.
Kas nedirba, tas nevalgo.
Gera pradžia - pusė darbo.
Darbas ne meška – į mišką nepabėgs.

prasidėti, prasideda, prasidėjo
baigtis, baigiasi, baigėsi
skyrius
pertrauka
atostogos
darbuotojas
direktorius
direktoriaus pavaduotojas
vedėjas
viršininkas
bendradarbis, bendradarbė / kolega, kolegė
bedarbis

sutartis
prašymas
parašas
pasirašyti, pasirašo, pasirašė (ką?)
dokumentas
pasas
gyvenimo aprašymas
alga / atlyginimas

posėdis
susirinkti, susirenka, susirinko
susirinkimas
susitikimas
seminaras
konferencija
dalyvis
trukti, trunka, truko
dalyvauti, dalyvauja, dalyvavo
teirautis, teiraujasi, teiravosi (ko?)
kreiptis, kreipiasi, kreipėsi (į ką?)
tartis, tariasi, tarėsi (su kuo? dėl ko?)
derėtis, derasi, derėjosi (su kuo? dėl ko?)
komandiruotė
kursai
ruoštis, ruošiasi, ruošėsi (kam?)
išsilavinimas (aukštasis, vidurinis)
vykti, vyksta, vyko
priimti, priima, priėmė (ką? į ką?)
atleisti, atleidžia, atleido (ką? iš ko?)

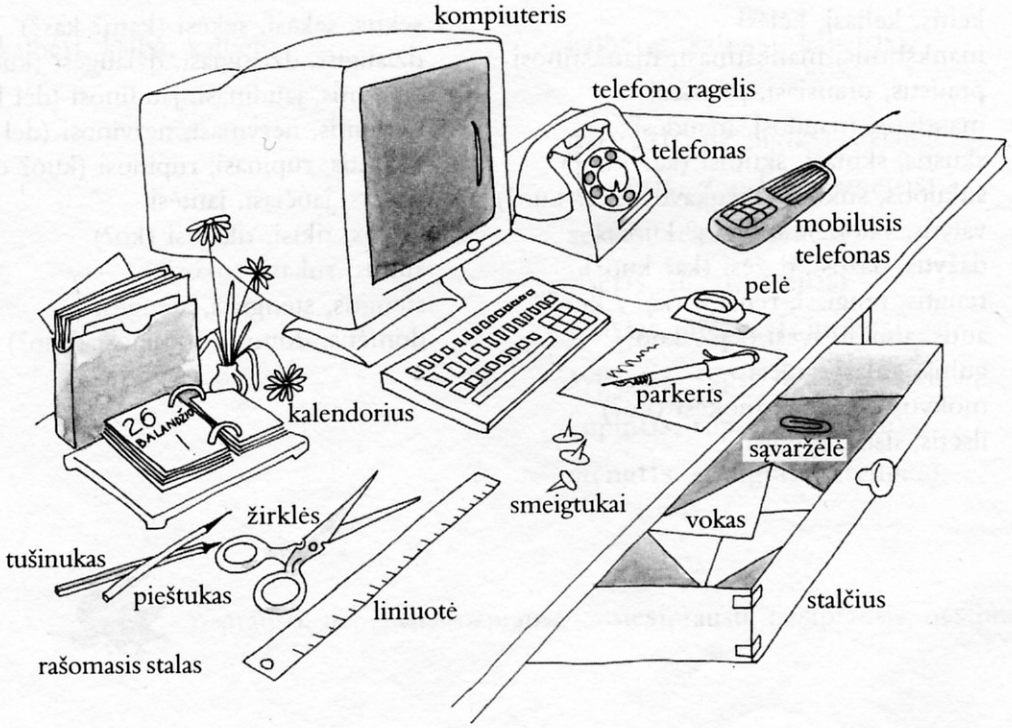

stalinė lempa

pieštukas
tušinukas
klijai
klijuoti, klijuoja, klijavo (ką? kuo?)
susegti, susega, susegė (ką? kuo?)

sąsiuvinis
bloknotas
užrašų knygelė
popieriaus lapas
aplankas
segtuvas
skaičiuoklė

atvirukas
pašto ženklas

pinigai
banknotas
moneta
skola
grąžinti, grąžina, grąžino (ką?)
skolinti(s), skolina(si), skolino(si) (ką? ko?)
keisti, keičia, keitė (ką? į ką?)
sąskaita
atsidaryti sąskaitą
mokėjimo kortelė

keltis, keliasi, kėlėsi
mankštintis, mankštinasi, mankštinosi
praustis, prausiasi, prausėsi
maudytis, maudosi, maudėsi
skustis, skutasi, skutosi (ką? kuo?)
šukuotis, šukuojasi, šukavosi (ką? kuo?)
valytis, valosi, valėsi (ką? kuo?)
dažytis, dažosi, dažėsi (ką? kuo?)
rengtis, rengiasi, rengėsi (ką? / kuo?)
autis, aunasi, avėsi (ką? / kuo?)
gultis, gulasi, gulėsi
mokytis, mokosi, mokėsi (ko?)
ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi

trintukas
trinti, trina, trynė (ką? kuo?)
kirpti, kerpa, kirpo (ką? kuo?)
matuoti, matuoja, matavo (ką? kuo?)
dauginimo aparatas
kopijuoti, kopijuoja, kopijavo (ką?)
kopija
įjungti, įjungia, įjungė (ką?)
išjungti, išjungia, išjungė (ką?)
elektroninis paštas
elektroninis laiškas

gauti, gauna, gavo (ką?)
siųsti, siunčia, siuntė (ką?)
siuntinys
laiškas

sektis, sekasi, sekėsi (kam? kas?)
džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi (kuo?)
jaudintis, jaudinasi, jaudinosi (dėl ko?)
nervintis, nervinasi, nervinosi (dėl ko?)
rūpintis, rūpinasi, rūpinosi (kuo? dėl ko?)
jaustis, jaučiasi, jautėsi
tikėtis, tikisi, tikėjosi (ko?)
suktis, sukasi, sukosi
stengtis, stengiasi, stengėsi
domėtis, domisi, domėjosi (kuo?)

Sangrąžiniai veiksmažodžiai

1. prausti, prausia, prausė — praustis, prausiasi, prausėsi
   skusti, skuta, skuto — skustis, skutasi, skutosi
   šukuoti, šukuoja, šukavo — šukuotis, šukuojasi, šukavosi
   valyti, valo, valė — valytis, valosi, valėsi
   maudyti, maudo, maudė — maudytis, maudosi, maudėsi
   rengti, rengia, rengė — rengtis, rengiasi, rengėsi
   auti, auna, avė — autis, aunasi, avėsi

2. nešti, neša, nešė — neštis, nešasi, nešėsi
   virti, verda, virė — virtis, verdasi, virėsi
   pirkti, perka, pirko — pirktis, perkasi, pirkosi

3. sukti, suka, suko — suktis, sukasi, sukosi
   baigti, baigia, baigė — baigtis, baigiasi, baigėsi

4. kalbėti, kalba, kalbėjo — kalbėtis, kalbasi, kabėjosi

5. džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi
   domėtis, domisi, domėjosi
   sektis, sekasi, sekėsi
   ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi
   juoktis, juokiasi, juokėsi
   šypsotis, šypsosi, šypsojosi
   rūpintis, rūpinasi, rūpinosi
   stengtis, stengiasi, stengėsi



neprausti, neprausia, neprausė — nesiprausti, nesiprausia, nesiprausė

Esamasis laikas

šukuoti, šukuoja, šukavo

šukuotis, šukuojasi, šukavosi

aš	šukuoju – šukuojuosi	mes	šukuojame – šukuojamės
tu	šukuoji – šukuojiesi	jūs	šukuojate – šukuojatės
jis, ji	→ šukuoja – šukuojasi ←	jie, jos	

tikėti, tiki, tikėjo

tikėtis, tikisi, tikėjosi

aš	tikiu – tikiuosi	mes	tikime – tikimės
tu	tiki – tikiesi	jūs	tikite – tikitės
jis, ji	→ tiki – tikisi ←	jie, jos	

maudyti, maudo, maudė

maudytis, maudosi, maudėsi

aš	maudau – maudausi	mes	maudome – maudomės
tu	maudai – maudaisi	jūs	maudote – maudotės
jis, ji	→ maudo – maudosi ←	jie, jos	

Būtasis kartinis laikas

šukuoti, šukuoja, šukavo

šukuotis, šukuojasi, šukavosi

maudyti, maudo, maudė

maudytis, maudosi, maudėsi

šukavo, šukavosi

aš	šukavau – šukavausi	mes	šukavome – šukavomės
tu	šukavai – šukavaisi	jūs	šukavote – šukavotės
jis, ji	→ šukavo – šukavosi ←	jie, jos	

maudė, maudėsi

aš	maudžiau – maudžiausi	mes	maudėme – maudėmės
tu	maudei – maudeisi	jūs	maudėte – maudėtės
jis, ji	→ maudė – maudėsi ←	jie, jos	

Būsimasis laikas

šukuo – tis
tikė – tis + s + ...
maudy – tis

aš	maudysiu – maudysiuosi	mes	maudysime – maudysimės
tu	maudysi – maudysiesi	jūs	maudysite – maudysitės
jis, ji	→ maudys – maudysis ←	jie, jos	

Tariamoji nuosaka

šukuo–tis
tikė–tis + ...
maudy–tis

aš	šukuočiau – šukuočiausi	mes	šukuotu(mė)me – šukuotu(mė)mės
tu	šukuotum – šukuotumeisi	jūs	šukuotu(mė)te – šukuotu(mė)tės
jis, ji	→ šukuotų – šukuotųsi ←	jie, jos	

Liepiamoji nuosaka

šukuo – tis
tikė – tis + k + ...
maudy – tis

aš	----------	mes	maudykime – maudykimės
tu	maudyk – maudykis	jūs	maudykite – maudykitės
jis, ji	→ tegu maudo – tegu maudosi / tesimaudo ←	jie, jos	



1. *Parašykite tinkamą esamojo laiko veiksmažodžio formą.*

prausti, prausia, prausė; praustis, prausiasi, prausėsi

1. Mama visada vakare *prausia* savo mažą vaiką. 2. Mes visada ..... rytą ir vakare.

mokyti, moko, mokė; mokytis, mokosi, mokėsi

1. Mokytoja dabar ..... mus kalbėti lietuviškai. 2. Mes jau truputį kalbame angliškai, nes dabar ..... anglų kalbos kursuose.

virti, verda, virė; virtis, verdasi, virėsi

1. Rytą aš paprastai ..... arbatos ir ..... kavos savo žmonai. 2. Senelė dabar ..... šeimai pietus.

pirkti, perka, pirko; pirktis, perkasi, pirkosi

1. Studentė dabar ..... žodyną. 2. Aš dabar ..... draugui dovaną.

baigti, baigia, baigė; baigtis, baigiasi, baigėsi

1. Petras paprastai ..... darbą šeštą valandą. 2. Darbas paprastai ..... aštuntą valandą.

valyti, valo, valė; valytis, valosi, valėsi

1. Andriuk, ar tu ..... dantis? 2. Moteris ..... grindis.

skolinti, skolina, skolino; skolintis, skolinasi, skolinosi

1. Aš ..... pinigų draugui. 2. Kartais aš ..... pinigų iš draugo.

2. *Parašykite sakinius.*

1. Moteris, pirktis, skarelė. *Moteris perkasi skarelę.*

2. Algis, dabar, skustis, barzda. ..... .

3. Vytukas, maudytis, kasdien. ..... .

4. Aš, virtis, pietūs. ..... .

5. Mes, jaudintis, prieš, egzaminas. ..... .

6. Jonas, kodėl, tu, keltis, anksti? ..... ?

7. Aš, labai, džiaugtis, kad, jūs, sektis. ..... .

8. Mes, neštis, ši, knyga, į, namai. ..... .

9. Kaip, tu, dabar, jaustis? ..... ?

10. Mes, tikėtis, kad, viskas, būti, gerai. ..... .

3. *Įrašykite veiksmažodžius, parašykite tinkamą formą: džiaugtis, praustis, prausti, pirktis, pirkti, šypsotis, šukuotis, šukuoti, maudytis, rengtis, rengti.*

1. Aš labai *džiaugiuosi*, kad jūs dažnai pas mus atvažiuojate. 2. Jolanta ..... savo lėlę, o pati nenori ..... . 3. Šiandien einu į parduotuvę ..... naujos užrašų knygelės. Jeigu nori, galiu ..... ir tau. 4. Kodėl tu tik tyli, ... ir nieko nesakai? 5. Mano sūnus nemėgsta ..... . Kai jis nueina į mokyklą, mokytoja visada juokauja: „Mama vėl pamiršo tave ..... ?!“ 6. Ne visi žmonės ..... madingai. 7. Mama ..... dukterį paltuku. 8. Jonas ..... šaltoje jūroje. Aš ..... tik tada, kai vandens temperatūra yra apie dvidešimt laipsnių šilumos. 9. Reikia ..... gyvenimu ir daugiau ..... . 10. Dabar žiema ir ..... reikia šilčiau. 11. Ji visada ..... mėlynais drabužiais, nors jai labai netinka ši spalva. 12. Jis ..... draugei auksinį žiedą.

4. *Parašykite tinkamą formą.*

ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi

Aną vasarą mes *ilsėjomės* Lietuvoje. Kitą vasarą mes ..... Latvijoje.

stengtis, stengiasi, stengėsi

Vakar aš ..... nepavėluoti į darbą. Rytoj rytą ..... ateiti dar anksčiau.

tartis, tariasi, tarėsi

Vakar Jono bendradarbiai ..... , kaip geriau pasiruošti konferencijai. Rytoj jie ..... , ką pakviesti į konferenciją.

džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi

Pernai Nijolė labai ..... , kad ją pakvietė į konferenciją. Ji mums sakė, kad labai ..... , jeigu galės važiuoti ir kitąmet.

5. *Įrašykite tinkamą veiksmažodžio formą.*

1. Aš domiuosi sportu. Kuo tu *domiesi*?
2. Mes keliamės septintą valandą. Kada jūs ..... ?
3. Jie rūpinasi savo vaikais. Ar jūs taip pat ..... savo vaikais?
4. Aš klausausi klasikinės muzikos. Ar tavo draugės taip pat ..... klasikinės muzikos?
5. Ji labai džiaugėsi gera naujiena. Ar jūs taip pat tuo ..... ?
6. Mes kitą vasarą ilsėsimės Palangoje, prie jūros. Kur tu ..... ?
7. Per paskaitą mes stengiamės kalbėti tik lietuviškai. O tu ar ..... ?
8. Aš labai jaudinausi prieš egzaminą. Ar tu ..... ?

6. *Parašykite tinkamą veiksmažodžių formą. Pabaikite sakinius.*

1. Pernai, birželio mėnesį, tu *maudeisi* (maudytis) jūroje, o aš *nesimaudžiau* (maudytis), nes *vanduo buvo šaltas.*
2. Šiandien rytą vyrai ..... (praustis) šaltu vandeniu, nes ....
3. Rytoj Rimantas ..... (pirktis) naują kompiuterį ir ....
4. Pernai mes ..... (mokytis) rusų kalbos, šįmet ..... (mokytis) italų kalbos, kitąmet ..... anglų kalbos, nes ....
5. Jie labai ..... (džiaugtis), jeigu rytoj ..... .
6. Lina, kol mes ..... (praustis, rengtis, šukuotis), tu ..... .
7. Kadangi mano sesuo dabar ..... (klausytis) muzikos, ...
8. Maži vaikai ..... (gultis) anksti, nors ....

7. *Įrašykite tinkamą formą.*

	kas	*dabar*	*dabar*	*vakar*	*rytoj*
1.	*aš*	prausiuosi	*nesiprausiu*	*prausiausi*	*prausiuosi*
2.				maudeisi	
3.			nesimokome		
4.					virsis
5.		domiesi			
6.		džiaugiuosi			

7.					kelsitės
8.			nesiruošiu		
9.				ilsėjaisi	
10.					stengsis
11.		gulamės			

8. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Vaikai, ***nesijuokite*** (juoktis) iš silpnesnių. 2. Sūnau, ... (praustis) ir ..... (valytis) dantis! 3. Aš jus fotografuoju, ... (šypsotis)! 4. Jonai, ... (keltis), – jau rytas! 5. Mokiniai, ... (stengtis) rašyti be klaidų. 6. Onute, ne..... (maudytis), vanduo dar labai šaltas. 7. Oras atšalo, ... (rengtis) šilčiau. 8. Lina, ... (nesirengti) geltono megztinio, geriau ..... (rengtis) baltą. 9. Elvyra, ... (nesišukuoti) šukomis, geriau ..... (šukuotis) šepečiu. 10. Martynai, ... (nesijaudinti), viskas bus gerai. 11. Vaikai, ... (nesiprausti) šaltu vandeniu, ... (praustis) šiltu vandeniu!

9. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį.*

1. Aš stengiuosi gerai dirbti, jis taip pat ***stengiasi***. Mes visi ..... gerai dirbti. Ar jūs taip pat ..... gerai dirbti?

2. Jis džiaugiasi pirmu sniegu. Ar tu taip pat ..... ? Ar jūs ..... pirmu sniegu? Aš visiškai ..... , nes labai bijau šalčio ir nemėgstu žiemos.

3. Vakar mes pirkomės knygų. Ar jūs taip pat ..... knygų? Jonai, kodėl tu ..... šios knygos? Jonai, ... šios knygos, aš tau nupirksiu.

4. Vyrai nebijo maudytis šaltame vandenyje. Aš niekada ..... šaltame vandenyje. Ar jūs ..... šaltame vandenyje? Vaikai, ... vasarą jūroje ir žiemą nesirgsite nei sloga, nei gripu!

5. Vakar aš labai jaudinausi prieš egzaminą. Ar tu vakar taip pat ..... ? Onute, ... , viskas bus gerai! Ar tu manai, kad studentai visada ..... prieš egzaminą?

6. Kaip tu dabar jautiesi? Vakar aš ..... blogai, o šiandien ..... daug geriau. Ar jūs taip pat ..... geriau? Kaip ..... tavo mama?

10. *Įrašykite pagal pavyzdį.*

maudytis	*maudausi*	*nesimaudau*	*nesimaudyk*	*maudosi*
				džiaugiasi
	rengiuosi			
			nesiderėk	
pirktis				
				kalbasi
keistis				
jaudintis				
		nesijuokiu		
				šypsosi
			nesivirk	
		nesidomiu		
stengtis				

11. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Jeigu mes ***keltumėmės*** (keltis) anksčiau, eitume į darbą pėsčiomis. Jeigu mano draugai ..... (keltis) anksčiau, jie taip pat eitų į darbą pėsčiomis.

2. Jie labai ..... (džiaugtis), jeigu jūs atvažiuotumėte, aš taip pat ..... (džiaugtis).

3. Jeigu tu ..... (domėtis) istorija, aš galėčiau tau paskolinti labai įdomią knygą. Jeigu tavo draugai ..... (domėtis) istorija, aš duočiau knygų ir jiems.

4. Jeigu aš labiau ..... (stengtis), geriau dirbčiau. Jeigu jie labiau ..... (stengtis), taip pat dirbtų geriau.

5. Jeigu Petras rytą ..... (skustis), jis atrodytų geriau.

6. Jeigu mokiniai ..... (gultis) anksčiau, per pirmą pamoką jie būtų žvalesni.

12. *Įrašykite jungtukus ir jungiamuosius žodžius.*

1. ***Jeigu*** turite daug pinigų, siūlau atsidaryti sąskaitą banke. 2. Aš nežinau, ... bankas yra geriausias. 3. ..... aš jam paskolinau pinigų, jis man ilgai dėkojo. 4. Atsidariau sąskaitą banke, ... yra prie Universiteto. 5. ..... aš skaičiavau pinigus, mano draugas stovėjo šalia manęs. 6. ..... aš neturiu labai daug pinigų, ... juos laikau banke. 7. Dar nežinau, ... ateisiu pas tave, ... ne. 8. Tu ateisi rytoj, ... ne? 9. Ji laiko pinigus namuose, ... aš – banke. 10. Kada atiduosi skolą, šiandien ..... rytoj? 11. Atiduosiu tau skolą šiandien ..... rytoj. 12. Ji klausė, ...

atiduosiu skolą šiandien. 13. Ji sakė, kad atiduos man skolą ..... šiandien, ... rytoj. 14. Nesaugu laikyti pinigus namie, ... juos gali pavogti. 15. ..... man patinka derėtis, aš dažnai perku turguje.

13. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Parašykite, ką veikia vyras.*



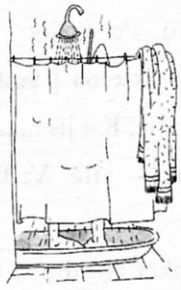



....

....




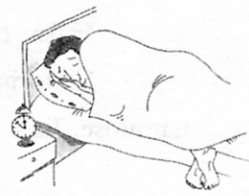

....

....

14. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį.*

1. Kai susitinku gerą draugą, labai *džiaugiuosi.*
2. Sekmadienį mes nedirbame, ...
3. Kai tau reikia informacijos, tu jos ..... .
4. Man labai patinka Lietuvos istorija, aš jau daug metų ja ..... .
5. Kai žiūrime linksmą filmą, mes ..... .
6. Kai tu nori gerai padaryti darbą, tu ..... .
7. Kai reikia eiti į mokyklą, vaikai anksti ..... .
8. Jeigu neparuoščiau namų darbų, aš ..... .
9. Jeigu sūnus ilgai negrįžtų namo, tėvas labai ..... .
10. Jeigu jūs norite turguje mokėti mažiau, reikia ..... .
11. Jeigu nebežinau, ką daryti, visada ..... su draugais.
12. Jeigu nori būti gražios figūros, reikia ..... .

15. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį.*

Viktorijos rytas

Viktorija paprastai ***keliasi*** šeštą valandą. ..... kavos, geria ją, tada eina į vonią. Ten ji ..... , ...

Apie pusę septintos ji ..... savo vyrą. Jis įsijungia radiją ir ..... žinių. Po to jis ..... , atsidaro langą ir ..... . Tada jis eina į vonią, ... ir garsiai dainuoja. Jam labai patinka dainuoti vonioje. Kai jis ..... barzdą, vonioje užtrunka ilgiau. Tada prie vonios durų – eilė. Vaikams taip pat reikia ..... ir ..... .

Stotelėje Viktorija laukia autobuso ir visada ..... , nes kartais jos autobusas nuvažiuoja anksčiau ir jai reikia laukti kito. Tada ji vėluoja į darbą. Kai Viktorija pavėluoja, jai atrodo, kad viršininkė piktai žiūri į ją. Tada visą dieną viskas blogai ..... . Jeigu Viktorija laiku atvažiuoja į darbą, labai ..... . Ir viršininkė tada ..... .

Vaikai taip pat ..... nevėluoti.

Viktorijos vyras ..... , kad jam nereikia niekur skubėti. Jis dirba namuose. Jis – rašytojas.

16. *Parašykite galimus žodžių junginius.*

Jeigu reikia, pavartokite prielinksnius: į, iš ir kt. Sugalvokite sakinių.

klijuoti, siųsti, rašyti, gauti, matuoti, vykti, priimti, kirpti, keisti, trinti, atleisti	parkeris, posėdis, popierius, kirpėjas, žirklės, valiuta, darbas, pašto ženklas, laiškas, siuntinys, prašymas, trintukas, klijai, susirinkimas, liniuotė, komandiruotė, parašas

klijuoti pašto ženklą, klijuoti klijais, ...

.....

.....

.....

Pašto ženklą klijuojame ant voko. .....

.....

.....

.....

17. *Parašykite, kas tai yra.*

1. Daiktas, kuriuo mokiniai rašo ir piešia.
2. Dokumentas, kurį mes rašome, kai norime, kad mus priimtų į darbą.
3. Šiuo daiktu kerpame.
4. Vieta, iš kur siunčiame siuntinius ir laiškus.

5. Daiktas, į kurį dedame laišką arba atviruką.
6. Pinigai, kuriuos mums moka už darbą.
7. Paimti pinigai, kuriuos reikia grąžinti.
8. Metalinis pinigas.
9. Kokioje nors šalyje vartojami pinigai.
10. Žmogus, kuris neturi darbo.
11. Daiktas, kuriuo susegame popierius.

1.	*p*	*i*	*e*	*š*	*t*	*u*	*k*	*a*	*s*
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									

18. *Įrašykite tinkamą žodį.*

1. Šiandien einu į banką. Noriu atsidaryti *sąskaitą*. 2. Ar galite man duoti lapą ..... ? 3. Norėčiau ..... dolerius į litus. 4. Kuo ..... – kortele ar grynais? 5. Norėčiau išsiųsti ..... draugui. 6. ..... reikia užklijuoti ant voko. 7. Prašom duoti ..... su Vilniaus vaizdu. 8. Vakar gavau ..... iš namų. 9. Mane priėmė į ..... .

19. *Parašykite pagal pavyzdį.*

6 žirklės	*šešerios žirklės*	4 mėnesiai
2 kelnės		6 dienos
5 kailiniai		3 metai
3 kostiumai		5 savaitės

20. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Praėjo ***dveji metai*** (2 metai). 2. Važiuoju į komandiruotę, noriu nusipirkti ..... (3 marškinius) ir ..... (3 marškinėliai). 3. Reikia ..... (2 žirklės). 4. Mūsų name yra ..... (9 durys) ir ..... (8 langai). 5. Ant stalo yra ..... (4 akiniai). 6. Po ..... (5 metai) susitiksime savo mokykloje.

21. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Parašykite, kas yra mokinės kuprinėje, moters rankinėje ir vyro portfelyje.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....



.....
.....
.....
.....
.....
.....



.....
.....
.....
.....
.....
.....



22. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite, kas yra ant stalų. Kieno yra šie stalai?*



.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

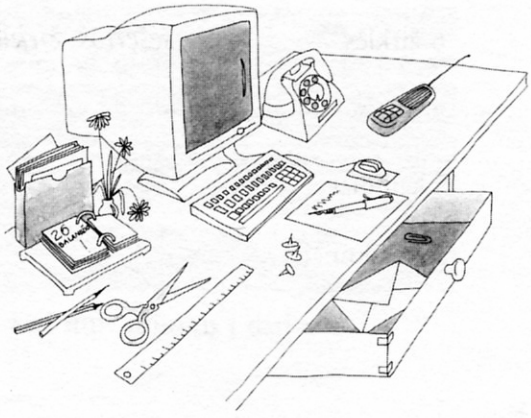

23. *Perskaitykite prašymo pavyzdį. Jūs norite dirbti mokykloje. Parašykite prašymą.*

Tomo Didžiulio
Tauro g. 47 – 35
LT–2009 Vilnius

PRAŠYMAS
2000 09 12
Vilnius

Parduotuvės „Muzika“
Direktoriui

Prašyčiau priimti į darbą nuo š.m. rugsėjo mėn. 15 dienos.

T. Didžiulis

24. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite Petro Petraičio gyvenimo aprašymą.*

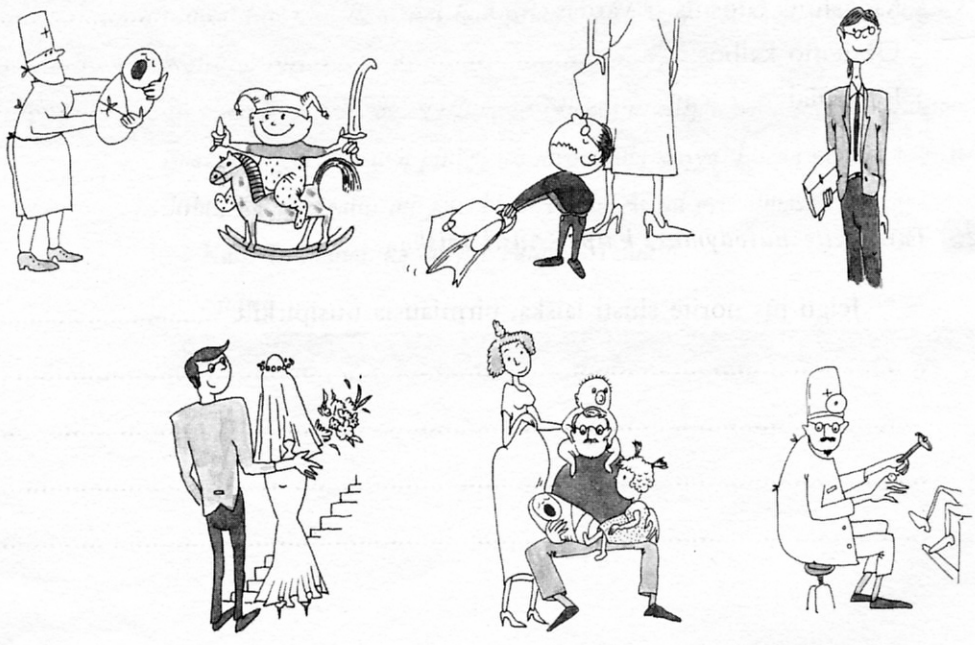

Gyvenimo aprašymas

Vardas, pavardė .....

Lytis .....

Gimimo data .....

Gimimo vieta .....

Šeiminė padėtis .....

Namų adresas .....

Telefonas .....

Išsilavinimas .....

Darbovietės .....

Mokslinis laipsnis ir vardas .....

Užsienio kalbos .....

Pomėgiai .....

25. *Parašykite savo gyvenimo aprašymą.*

Gyvenimo aprašymas

Vardas, pavardė .....

Lytis .....

Gimimo data .....

Gimimo vieta .....

Šeiminė padėtis .....

Namų adresas .....

Telefonas .....

Išsilavinimas .....

Darbovietės .....

Mokslinis laipsnis ir vardas .....

Užsienio kalbos .....

Pomėgiai .....

26. *Parašykite nurodymus, kaip išsiųsti laišką.*

Jeigu jūs norite siųsti laišką, pirmiausia nusipirkite .....

.....

.....

.....

.....

27. *Aprašykite paveikslėlyje parodytą pašto ženklą. Pavartokite: kairėje – dešinėje, viršuje – apačioje.*

.....

.....

.....

.....

.....



28. *Nupieškite pašto ženklą ir aprašykite jį.*

.....

.....

.....

.....

.....

29. *Perskaitykite Jono laišką ir parašykite jam atsakymą. Patarkite Jonui, nuraminkite jį.*



20010928

Vilnius

Sveikas, Povilai!

Kaip sekasi? Atsiprašau, kad taip ilgai Tau nerašiau. Seniai ruošiausi, bet vis neturėjau laiko.

Puiki buvo vasara. Kaip Tu manai, kur aš buvau ir ką dariau? Gal Tu manai, kad aš maudžiausi Baltijos jūroje? Ne! Gal Tu manai, kad vedžiau Nijolę? Ne! Gal Tu manai, kad gėriau alų ir plepėjau su savo senais draugais? Ne! Ne! Ne!

Visas atostogas sėdėjau namuose. Niekur negalėjau išeiti, niekur negalėjau išvažiuoti: gavau kalną pinigų už savo naują knygą. Dieną negaliu ramiai dirbti, naktį negaliu miegoti: bijau vagių. Ar tai gyvenimas?!

Kaip Tu manai, ką daryti? Parašyk. Laukiu.

Sudie! *Jonas*

Klausymas

1. *Paklausykite teksto. Įrašykite praleistus skaičius ir žodžius.*



Kalėdų Senelis jau laukia Lietuvos vaikų laiškų

Kalėdų Senelis jau laukia Lietuvos vaikų laiškų. Jo adresas - Pamėnkalnio gatvė *34*, Vilnius. Ant voko būtina užrašyti ..... . Į visus vaikų laiškus Kalėdų Senelis atsakys ir, jeigu jis bus turtingas, kartu su laiškais vaikai gaus po mažą ..... . Galima rašyti ne tik lietuviškai, bet ir ..... , ... Dabar Kalėdų Senelis jau turi apie ..... vaikų laiškų.

Jeigu norite su juo susitikti, ateikite į Vingio ..... gruodžio 9 dieną, ... valandą. Kalėdų Senelis iš Šiaurės atskris sraigtasparniu. ..... galės paduoti jam savo laiškus. Senelis turi didelį ..... , į kurį susidės visus vaikų laiškelius.

2. *Paklausykite skelbimo apie Skandinavų kalbų mokyklą ir įrašykite informaciją.*

SKANDINAVŲ KALBŲ MOKYKLA

Intensyvūs kursai

Kursų pradžia *sausio* 5 dieną.
Trukmė ..... savaitės.
Pamokų pradžia ..... val.
Kursų kaina ..... Lt.
Registracijos mokestis ..... Lt.
Anketas siųsti iki ..... 15 dienos.
Fakso numeris ..... .
Adresas ..... gatvė 9.
Telefonas ..... .

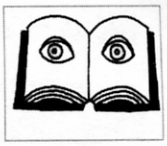

1. *Perskaitę tekstą parašykite klausimus ir atsakykite į juos.*

Kultūros naujienos

Šiandien, rugsėjo 23 dieną, į Lietuvą dviejų dienų vizito atvyksta Latvijos Respublikos kultūros ministras. Rytoj 10 val. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje jis susitiks su Lietuvos Respublikos kultūros darbuotojais: Nacionalinės filharmonijos direktoriumi, Nacionalinio muziejaus direktoriumi, Operos ir baleto teatro bei Dramos teatro meno vadovais, režisieriais, žinomais aktoriais, muzikantais ir solistais. Susitikime taip pat dalyvaus Seimo nariai, Kultūros ministerijos darbuotojai.

Susitikimo dalyviai aptars dviejų šalių kultūrinio bendradarbiavimo perspektyvas, pasirašys sutartį. Taigi mūsų šalies meno kolektyvai dažniau vyks į kaimyninę šalį, o mes geriau susipažinsime su Latvijos menininkais. Po susitikimo vyks spaudos konferencija.

16 val. Latvijos Respublikos kultūros ministrą priims Lietuvos Respublikos Prezidentas. Po to 19 val. Nacionalinėje filharmonijoje vyks koncertas. Koncertuos Lietuvos Respublikos nacionalinės filharmonijos simfoninis orkestras ir Latvijos Respublikos nacionalinės filharmonijos choras.

1. Kas *atvyksta į Lietuvą? Į Lietuvą atvyksta Latvijos Respublikos kultūros ministras.*

2. Kada ..... ? .....
..... .

3. Kiek ..... ? .....
..... .

4. Kur ..... ? .....
..... .

5. Kas ..... ? .....
..... .

6. Ką ..... ? .....
..... .

7. Kas ..... ? .....
..... .

8. Kada ..... ? .....
..... .

9. Kas ..... ? .....
..... .

2. *Perskaitykite pasaką ir pabaikite sakinius.*

Aukso nevalgysi

Lietuvių pasaka

Vienas jaunikaitis norėjo būti turtingas. Tik nesugalvojo, kaip. Galvojo dieną, galvojo naktį ir nutarė iškeliauti į pasaulį. Eina jis keliu ir sutinka senuką. Tas ir klausia:

– Ko toks liūdnas, jaunuoli?

– Noriu būti turtingas, tik nežinau, kaip.

– Tai ko gi labiausiai norėsi? – vėl klausia senelis.

– Sako, turtingi žmonės daug aukso turi. Ir aš norėčiau turėti, nes kas turtingas, tas ir laimingas. Aš norėčiau, kad viskas, ką aš paimčiau į rankas, auksu taptų.

– Gerai,– sako senelis, – grįžk namo, ir bus, kaip nori.

Parėjo jaunikaitis namo. Nori valgyti. Paima duonos, žiūri – auksas. Paima peilį – ir tas auksas. Ir taip viskas, ką jaunuolis paimdavo į rankas, tapdavo auksu.

Džiaugėsi vaikinas, kad turės aukso. Pridėjo kalną auksinių daiktų, ir vis dar maža. Jau ir namas pilnas, ir kiemas, ir sodas.

Atsiminė vaikinas, kad valgyti nori. Bet duona, bulvės, mėsa ir kiekvienas daiktas, kurį jis paėmė į rankas, tapo auksu ir negalima buvo valgyti.

Tada nuėjo jis į mišką, bandė rinkti grybų, laukinių obuoliukų, bet ir tie tapo auksu. Nuliūdo jaunuolis, atsisėdo ir galvojo: „Jeigu taip bus ir toliau, tai aš mirsiu, ir nereikės man to aukso. Kur dabar tas senelis? Pasakyčiau, kad aukso jau nebenoriu".

Žiūri, ateina priešais tas pats senukas.

– Ir vėl tu liūdnas? – klausia senelis. – Kas gi atsitiko?

– Kaip aš būsiu linksmas? Jau trys dienos, kaip nieko nevalgiau.

– Bet tu turi aukso, kiek nori. Esi labai turtingas.

– Kas man iš to aukso, jeigu aš nieko valgyti nebegaliu. Seneli, aš turtingas nebenoriu būti, geriau gyvensiu, kaip anksčiau.

Senelis atsakė:

– Eik namo ir bus, kaip nori.

Vaikinas parėjo namo. Visi auksiniai daiktai, kuriuos jis ėmė į rankas vėl tapo tuo, kuo buvo.

Apsidžiaugė jaunikaitis, nes galėjo valgyti ir gyventi. Jis suprato, kad ne turtai laimė.

1. Jaunuolis nutarė iškeliauti į pasaulį, nes .....
.....

2. Jaunuolis pasakė senukui, kad .....
.....

3. Vaikino namuose ir kieme buvo daug aukso, nes .....
.....

4. Nors vaikinas buvo turtingas, bet .....

.....

5. Kadangi jaunuolis nebenorėjo aukso, ...

.....

6. Senelis padarė taip, kad .....

.....

7. Jaunuolis suprato, kad .....

.....

3. *Perskaitykite garsiai.*

Janina Degutytė

Juokias duonelė

Ant mano delno guli duonelė,
Ant mano delno juoda riekelė.
Tai verks duonelė, jei aš tingėsiu,
Jei aš tingėsiu – jos nemylėsiu.

Tinginio valgoma, verkia duonelė.
Ant mano delno ji verkt negali.
Aš viską dirbsiu, ką tik mokėsiu,
Per visą savo dienelę šviesią.

Tegul tik juokias mano duonelė,
Tegul tik juokias juoda riekelė.

4. *Įminkite mįsles.*

Kai mėlynas – juokiasi, kai pilkas – verkia.

Ko negalima pasiskolinti?

Vienuoliktoji pamoka 11

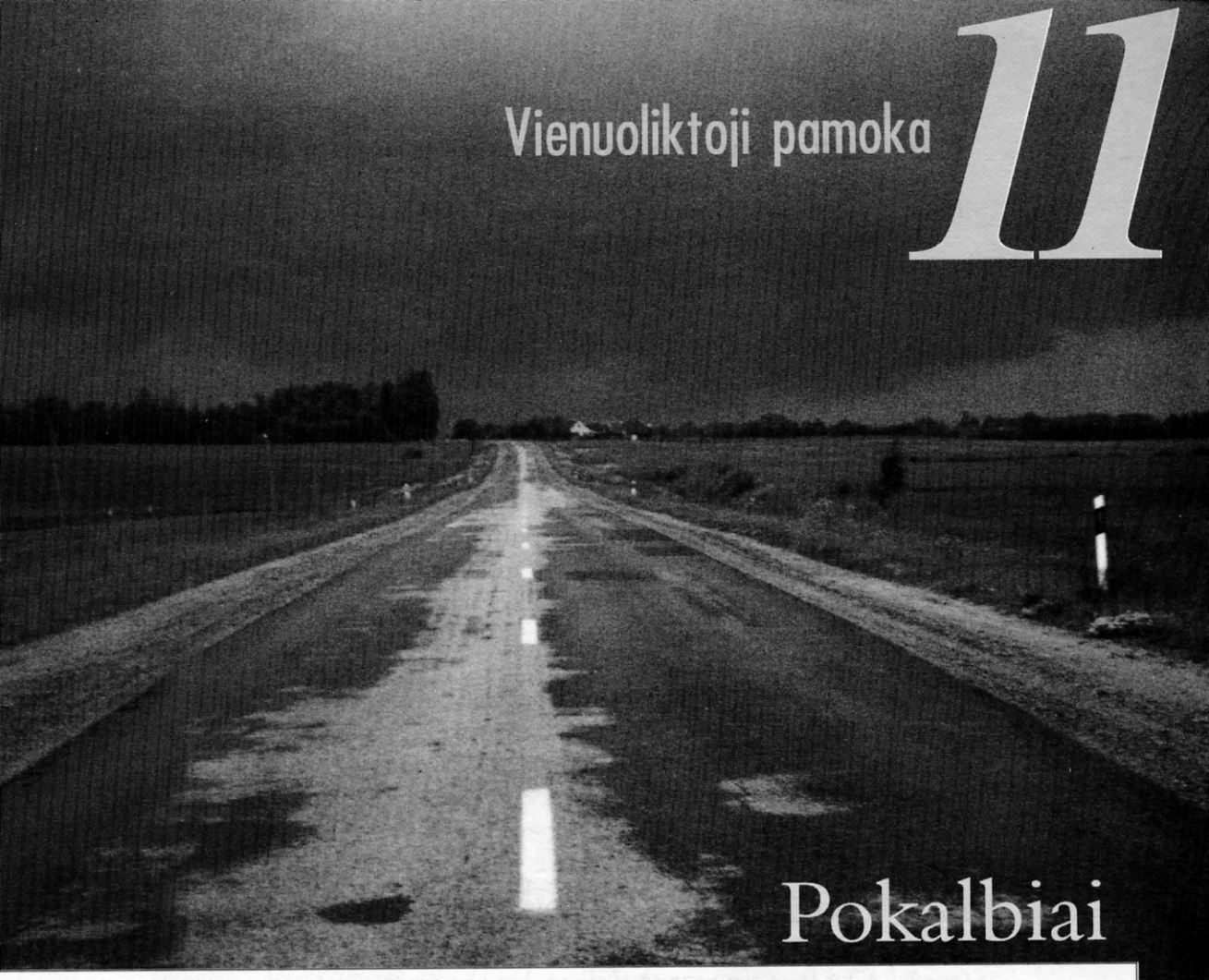

Pokalbiai

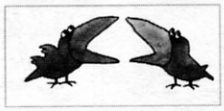

1. *Dovilė:* Ar tu jau po atostogų, Šarūnai?
   Šarūnas: Dar ne. Atostogas praleisiu namie. Gal su draugais nuvažiuosime į Palangą. O tu jau atostogavai?
   Dovilė: Prieš porą dienų grįžome iš kaimo. Ten praleidome tris savaites.
   Šarūnas: Jūs atostogavote kaime?!
   Dovilė: Taip, žinoma! Aš labai pavargstu nuo miesto triukšmo. Kaime – rojus! Kai rytą pabundu, pro langą matau sodą, girdžiu, kaip čiulba paukščiai. Niekas niekur neskuba, nebėga.
   Šarūnas: Tu visada buvai romantikė, Dovile! Jeigu man reikėtų tris savaites praleisti kaime, jausčiausi prastai. Gal net susirgčiau iš liūdesio. Aš negaliu gyventi be savo draugų, be filmų ir kavinių.
   Dovilė: Kiekviena diena kaime buvo kaip puikiausias filmas. Jaučiausi puikiai.
   Šarūnas: Nebuvo nuobodu?! Ką tu ten veikei?
   Dovilė: Padėjau vyro tėvams dirbti sode ir darže. Su vaikais kasdien eidavome maudytis į ežerą, grybaudavome, uogaudavome.
   Šarūnas: O vakarais, Dovile?
   Dovilė: Vakarais skaitydavau. Kalbėdavomės su vyro mama – ji taip įdomiai pasakoja apie praeitį. Net senovinių dainų man padainavo.

2. *Paulius:* Lina, bėgame į kiemą. Pažiūrėk, kiek sniego!
   Lina: Valio! Atrodo, galėsime lipdyti senį besmegenį!
   Paulius: Paimk morką iš virtuvės – bus nosis. Gal mama duos seną kibirą ar puodą – bus kepurė.
   Lina: O tu, Pauliau, paprašyk mamos dviejų didesnių sagų – bus akys.

Paulius: Gerai! Kieme prie jūsų durų yra sena šluota. Gal galime ją paimti? Įduotume besmegeniui.

Lina: Paklausiu mamos. O dabar bėgu – reikia pasikviesti daugiau vaikų!

3. *Tadas:* Juste, gal šiandien vakare eikime į kiną?

Justė: Geras pasiūlymas, Tadai! O koks filmas?

Tadas: Pamiršau pavadinimą. Girdėjau, kad tai rimtas istorinis lenkų filmas. Vaidina garsūs aktoriai.

Justė: Šiandien mieliau pažiūrėčiau komediją. Buvo labai sunki diena: nesisekė darbe, susipykau su drauge.

Tadas: Tada einame pažiūrėti komedijos „Ponas Bynas". Šeštą valandą, „Vilniaus" kino teatre.

Justė: Puiku! Gal tu galėtum nupirkti bilietus?

Tadas: Žinoma. Ateik truputį anksčiau, pusę šeštos. Dar kavos išgersime. Prie kino teatro yra maža jauki kavinukė.

Justė: Būtų labai gerai! Ateisiu pusę šeštos.

4. *Žiūrovas:* Prašom duoti du bilietus šeštai valandai.

Kasininkė: Kur norėtumėte sėdėti?

Žiūrovas: Dvyliktoje arba vienuoliktoje eilėje, viduryje.

Kasininkė: Jūsų vietos šešiolikta ir septyniolikta vienuoliktoje eilėje. Ar gerai?

Žiūrovas: Taip, labai gerai. Ačiū.

5. *Linas:* Per Kalėdų atostogas su Rasa ruošiamės važiuoti slidinėti į kalnus. Gal norėtumėte važiuoti kartu, Onute?

Onutė: Tai sena mano vyro svajonė, bet aš nemoku slidinėti.

Linas: Aš tave pamokysiu.

Onutė: Oi, ne, Linai! Aš ne tik nemoku slidinėti, bet ir labai bijau aukščio, nemėgstu šalčio.

Linas: Tada tau reikia važiuoti į pietus.

Onutė: Jau skaičiau kelionių skelbimus. Ir vyrui sakiau, kad norėčiau praleisti porą savaičių Graikijoje arba Ispanijoje. Dabar yra kalėdinių nuolaidų – nekainuos labai brangiai.

Linas: Ten tikrai nebus šalta. Gero poilsio, Onute!

Onutė: Ačiū, Linai. Gerų atostogų!

6. *Antanas:* Vakar buvome su Juozu ir Petru žvejoti.

Stasys: Bet vakar visą dieną lijo!

Antanas: Oras tikrai buvo nelabai geras, bet aš sugavau tokią didelę žuvį... Gal tu ir netiki, Stasy, bet tikrai buvo penkių kilogramų žuvis.

Stasys: Negali būti, Antanai! Ar mūsų ežere gali būti tokių didelių žuvų?

Antanas: Gali gali! Ne tik gali, bet ir yra. Na, gal ne penkių kilogramų, o keturių...

Stasys: Buvo puikūs pietūs visai tavo šeimai?

Antanas: Ne. Nuplaukėme į salą, susikūrėme laužą ir išsivirėme skaniausios žuvienės. Pasėdėjome, pasikalbėjome...

Stasys: Per lietų!? Man maloniau tokiu bjauriu oru sėdėti namie: skaityti, žiūrėti televizorių, gerti arbatą.

Antanas: Kai žiūri pro langą, tik atrodo, kad labai lyja ir šalta. Aš manau, kad nėra blogo oro. Miške, prie ežero visada puiku, reikia tik gerai apsirengti.

Laisvalaikis. Pomėgiai. Kaimas. Gamta

Rašo kaip vištos koja.
Dirbu kaip juodas jautis.
Dirbu kaip arklys.
Užsispyręs kaip ožys.
Zyzia kaip uodas.
Tyli kaip pelė po šluota.
Darbšti kaip bitutė.
Vyras kaip ąžuolas.
Gudrus kaip lapė.
Bailus kaip kiškis.
Kvailas kaip asilas.

atostogos
atostogauti, atostogauja, atostogavo
nuspręsti, nusprendžia, nusprendė
sumanyti, sumano, sumanė
leisti, leidžia, leido (ką?)
leisti laiką
leisti kam ką daryti
ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi
poilsis

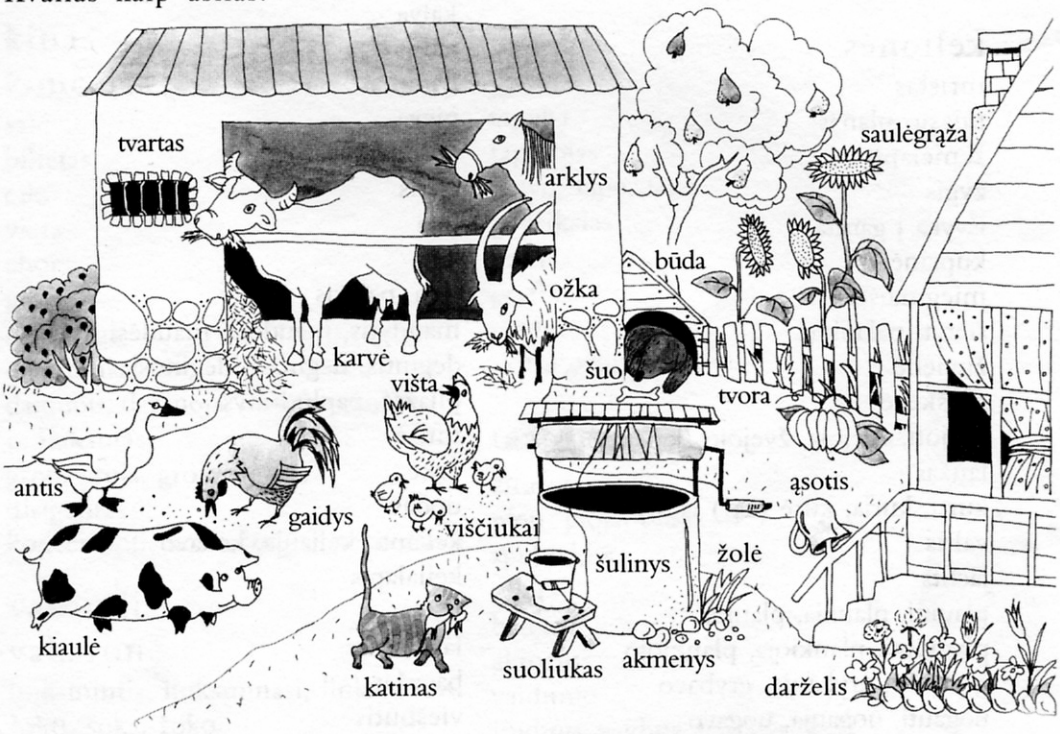

sodyba
daržas
sodas
vaismedis (obelis, vyšnia, kriaušė)
vaiskrūmis (serbentas, agrastas)
augti, auga, augo
auginti, augina, augino (ką?)
vartai
tvenkinys

naminiai gyvuliai ir gyvūnai

karvė / jautis
arklys
žirgas
avis / avinas
ožka / ožys
katė / katinas

naminiai paukščiai

žąsis
kalakutas

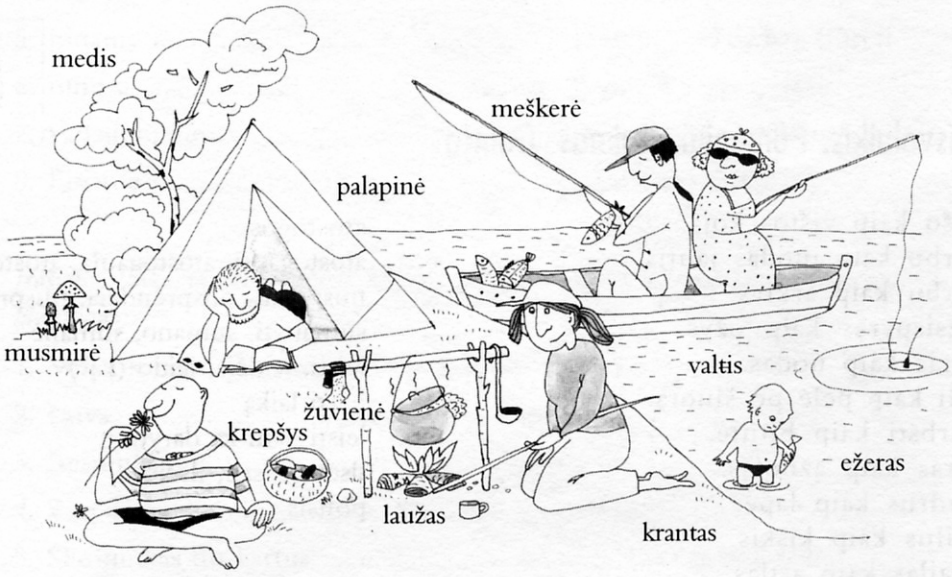

kelionės

turistas
miesto planas
žemėlapis
žygis
išvyka į gamtą
kuprinė
miegmaišis
statyti palapinę
žuvienė
meškerė
žvejoti, žvejoja, žvejojo (ką? kuo?)
laužas
kurti, kuria, kūrė (ką?) laužą
valtis
jachta
plaukti, plaukia, plaukia
plaukioti, plaukioja, plaukiojo
grybauti, grybauja, grybavo
uogauti, uogauja, uogavo
pasiklysti, pasiklysta, pasiklydo

kalva
kalnas
lyguma
pieva
kelias
takas
sala
upė
jūra, pajūris
maudytis, maudosi, maudėsi
degintis, deginasi, deginosi
pliažas, paplūdimys
musė
erkė
uodas
keliauti, keliauja, keliavo
kelialapis
viza
lagaminas
bagažas
viešbutis
nakvoti, nakvoja, nakvojo

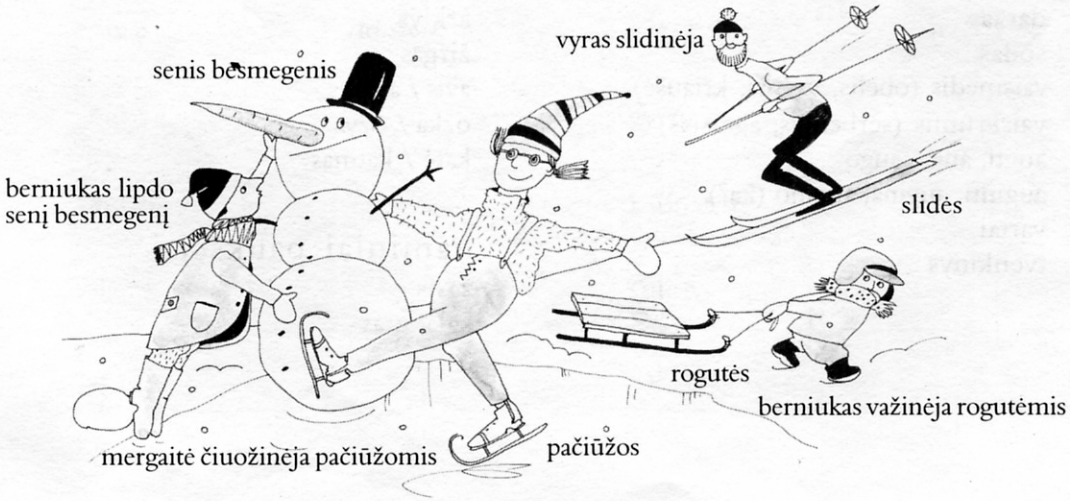

sportas

varžybos
krepšinis
futbolas
tinklinis
tenisas
sportuoti, sportuoja, sportavo
žaisti (ką?) krepšinį, futbolą
kamuolys, kamuoliukas
aikštė, aikštelė, stadionas
šachmatai
šaškės
žaisti (kuo?) šachmatais, šaškėmis
jodinėti, jodinėja, jodinėjo (kuo?)
slidės
slidinėti, slidinėja, slidinėjo (kuo?)
čiuožti, čiuožia, čiuožė
pačiūžos
čiuožinėti, čiuožinėja, čiuožinėjo (kuo?)
čiuožykla
rogutės
važinėti, važinėja, važinėjo (kuo?)
lipdyti, lipdo, lipdė (ką?) senį besmegenį
bėgioti, bėgioja, bėgiojo

kinas

koncertas

salė
bilietas
eilė
vieta
choras
grupė
orkestras
dainininkas
dainuoti, dainuoja, dainavo (ką?)
muzikantas
groti, groja, grojo (kuo?)
dirigentas
koncertuoti, koncertuoja, koncertavo

vakarėlis

vakaronė

linksmintis, linksminasi, linksminosi
šokti, šoka, šoko

pomėgiai

klausytis, klausosi, klausėsi (ko?)
klausytis muzikos
piešti, piešia, piešė (ką? kuo?)
fotografuoti, fotografuoja, fotografavo (ką? kuo?)
megzti, mezga, mezgė (ką? kuo?)
siūti, siuva, siuvo (ką? kuo?)
lošti, lošia, lošė (kuo?) kortomis
kortos

dailė

paroda
tapyba
tapytojas
tapyti, tapo, tapė
paveikslas
grafika
grafikas
skulptūra
skulptorius

teatras

žiūrovas
ploti, ploja, plojo
spektaklis
opera
baletas
aktorius
vaidmuo
vaidinti, vaidina, vaidino (ką?)

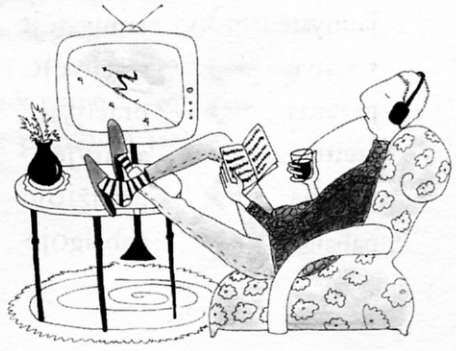

Gramatika

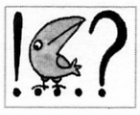

1. Būtasis dažninis laikas

ei–**tì**
turė–**tì** + dav + ...
skaity–**tì**

aš	eidavau		mes	eidavome
tu	eidavai		jūs	eidavote
jis, jie	→	eidavo ←	jie, jos	

Anksčiau per atostogas visada važiuodavau į kaimą pas senelius.

Jis skaitydavo knygas, o jo žmona megzdavo.

2. Įn. (Inst.) kuo?

Kada tu skaitai?

Aš paprastai skaitau vakarais.

3. Vt. (Loc.) kur?

Kada jūs atostogaudavote Palangoje?

Vaikystėje mes atostogaudavome Palangoje.

Kada?

vaikystė	→	vaikystėje
jaunystė	→	jaunystėje
senatvė	→	senatvėje
praeitis	→	praeityje
ateitis	→	ateityje
pradžia	→	pradžioje
pabaiga	→	pabaigoje

4. N. (Dat.) kam?

Kuriam laikui tu išvažiuoji?
Aš išvažiuoju trims dienoms.

Kelintai valandai nupirkai bilietus?
Nupirkau bilietus šeštai valandai.

5. G. (Acc.) ką?

Kiek laiko tu būsi pajūryje?
Pajūryje būsiu tris dienas.

6. Tikslo kilmininkas

K. (Gen.) ko?

eiti, važiuoti, vykti, bėgti, plaukti, skristi, kviesti ...

Ji žiūri (ką?) filmą. – Ji eina (ko?) filmo žiūrėti.
Ji valgo (ką?) pietus. – Ji kviečia (ko?) pietų valgyti.
Mes važiuojame (ko?) atostogų.

7.

-inėti	-(i)oti
važiuoti – važinėti	bėgti – bėgioti
čiuožti – čiuožinėti	plaukti – plaukioti
joti – jodinėti	

Jis važiuoja iš Vilniaus į Kauną.
Jis mėgsta važinėti dviračiu.

Vaikas bėga per kiemą.
Mes rytais bėgiojame po mišką.

Vaikas važiuoja nuo kalno rogutėmis.
Žiemą jie važinėja rogutėmis.

Laivas plaukia upe.
Mėgstame plaukioti jachta.

Jonas joja keliu.
Jiems patinka jodinėti.



1. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Šiuolaikinio meno centras nedirba *pirmadieniais* (pirmadieniai).
2. ..... (Šiltos rudens dienos) mama su vaikais mėgsta pasivaikščioti po parką.
3. ..... (Savaitgaliai) mes dažniausiai važiuojame į gamtą.
4. Jis mėgsta bėgioti ..... (rytai).
5. ..... (Ilgi ir tamsūs vakarai) jie mėgsta būti namie: skaito knygas, žiūri televizorių.
6. Andriaus draugai ..... (naktys) klausosi muzikos.
7. Ką jūs veikiate ..... (laisvalaikis)?

2. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Seniau žiemą dažniau *slidinėdavome* (slidinėti).
2. Kai man buvo dvylika metų, kasdien po pamokų ..... (klausytis) muzikos.
3. Kai Jonas gyveno prie miško, jis kasdien ..... (bėgioti) kartu su kaimynu.
4. Prieš dešimt metų Dainius daugiau ..... (sportuoti).
5. Kai Ramunė buvo jauna, ji dažnai ..... (eiti) į diskotekas ir ..... (šokti) iki vidurnakčio.
6. Šioje upėje mes anksčiau ..... (žvejoti).
7. Anksčiau mūsų draugai kiekvieną vasarą ..... (ilsėtis) Palangoje.
8. Kai mūsų giminės ..... (atostogauti) kaime, jie kasdien ..... (grybauti) ir ..... (uogauti).

3. *Parašykite tinkamą formą.*

išvažiuoju, išeinu	penkios dienos	*penkioms dienoms*
	savaitė	
	metai	
	trys valandos	
	mėnuo	
	penkiolika minučių	

4. *Parašykite tinkamą formą.*

Kelionė

Iš namų išvažiuoju po *valandos* (valanda). Lėktuvas išskrenda .... (pirma valanda). Rytoj ..... (pusė dienos) būsiu Kopenhagoje. Apžiūrėsiu miestą. Tada skrisiu į Helsinkį. Ten .... (keturios paros) užsisakiau viešbutį. Helsinkyje būsiu iki ..... (penktadienis). Tada noriu ..... (trys dienos) nuvažiuoti į Stokholmą.

Bilietą į Vilnių užsisakiau ..... (vasario dešimta diena, dvylikta valanda). Po ..... (pietūs) būsiu namie. Būtų gerai, vakare ..... (pora valandų) nueiti pas Jolantą ir pasveikinti ją. Tikiuosi, tu nepamiršai, kad ..... (vasario dešimta) jos gimtadienis.

5. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Andrius žaidžia *futbolą* (futbolas), o jo brolis – ..... (krepšinis).
2. Jam nepatinka žaisti nei ..... (šaškės), nei ..... (šachmatai).
3. Loškime ..... (kortos)!
4. Vasarą, pavasarį ir rudenį jis mėgsta važinėti ..... (dviratis), o žiemą jam labiausiai patinka važinėti ..... (rogutės).
5. Berniukai žaidžia kieme ..... (didelis kamuolys).
6. Vytukas žvejoja ..... (nauja meškerė).
7. Muzikantai grojo ..... (įvairūs instrumentai).

6. *Parašykite tinkamą formą.*

1. Ir *senatvėje* (senatvė) Daivos tėvai daug sportuoja.
2. ..... (Vaikystė) jis dainavo chore.
3. ..... (Praeitis) jis buvo žinomas krepšininkas.
4. Filmo ..... (pabaiga) daug žiūrovų verkė.
5. ..... (Jaunystė) Vytautas labai mėgo žvejoti.
6. ..... (Ateitis) šis orkestras dažniau koncertuos Lietuvoje.

7. Parašykite tinkamą formą.

1. Einame *kavos* (kava) gerti.
2. Važiuojame ..... (atostogos).
3. Kviečiame ..... (pietūs).
4. Berniukai eina ..... (tenisas) žaisti.

5. Einame ..... (naujas spektaklis) žiūrėti.
6. Einu ..... (įdomi knyga) pirktis.
7. Vaikai, eikite ..... (kambarys) tvarkytis!
8. Einame ..... (vakarienė) virtis!

8. *Įrašykite tinkamą veiksmažodį: išbėgo, bėgioja, nučiuožė, čiuožinėja, atjojo, jodinėja, išplaukė, plaukiojo.*

1. Mūsų kaimynas kiekvieną rytą *bėgioja* po parką.
2. Laivas ..... iš Klaipėdos į Nidą.
3. Berniukas ..... į kiemą.
4. Visą dieną jie ..... valtimi.
5. Slidininkas du kartus ..... nuo aukšto kalno.
6. Vaikai visą dieną ..... ant ledo.
7. Vaikinas tą vakarą ..... baltu žirgu.
8. Savaitgaliais jie dažnai ..... žirgyne.

9. *Parašykite sakinius pagal pavyzdį.*

1. Jeigu *bus šilta, maudysimės.*
2. Nors ..... , ...
3. Kol ..... , ...
4. ..... , nes ..... .
5. ..... nei ..... , nei ..... .
6. ..... , ar ..... .
7. ..... , kodėl ..... .
8. Kai ..... , ...
9. ..... , kaip ..... .

10. *Padarykite deminutyvus.*

namas	*namelis*	ežeras	*ežerėlis*
suolas		gyvūnas	
krūmas		katinas	
sala		šulinys	
tvora		vakaras	

11. *Parašykite, ką kas mėgsta daryti.*

1. Mama mėgsta *megzti* megztinius, liemenes, šalikus, pirštines, kepures vaikams, vyrui ir sau.
2. Sesuo mėgsta ..... drabužius. Ji labai retai perkasi sijonus, kelnes, sukneles.
3. Vytautas mėgsta ..... . Jis turbūt bus dailininkas.
4. Viktorija ir Eglė mėgsta ..... ir ..... . Jos lanko folkloro ansamblį.
5. Tomas mėgsta ..... , jam patinka būti prie ežero. Jis turi kelias meškeres.
6. Rasa mėgsta ..... . Ji jau buvo Italijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Anglijoje, šią vasarą ruošiasi vykti į Norvegiją.
7. Jūratė ir Paulius mėgsta ..... . Jie žaidžia tenisą, bėgioja parke, plaukioja.
8. Daiva mėgsta ..... . Gaila, kad šią žiemą Lietuvoje mažai sniego.
9. Vasarą vaikai labai mėgsta ..... ežeruose, upėse, jūroje, kai vanduo šiltas.

12. *Parašykite galimus žodžių junginius. Jeigu reikia, pavartokite prielinksnius. Su junginiais sugalvokite sakinių.*

žaisti, tapyti, vykti, dainuoti, groti, degintis, leisti, nakvoti, kurti, pirkti, plaukioti, kabėti	orkestras, choras, miegmaišis, ežeras, viešbutis, laisvalaikis, paveikslas, gamta, tapytojas, daina, opera, kamuolys, atostogos, futbolas, valtis, krepšininkas, varžybos, koncertas, gitara, laikas, tvora, pajūris, musė, avis, paplūdimys

žaisti futbolą, ...
.....
.....

Vaikai kieme žaidžia futbolą. .....
.....
.....

13. *Parašykite daugiau žodžių pagal pavyzdį.*

koncertas	futbolas	kaimas	paroda
dirigentas	*aikštė*	*sodas*	*tapyba*

Paulius: Gerai! Kieme prie jūsų durų yra sena šluota. Gal galime ją paimti? Įduotume besmegeniui.

Lina: Paklausiu mamos. O dabar bėgu – reikia pasikviesti daugiau vaikų!

3. *Tadas:* Juste, gal šiandien vakare eikime į kiną?

Justė: Geras pasiūlymas, Tadai! O koks filmas?

Tadas: Pamiršau pavadinimą. Girdėjau, kad tai rimtas istorinis lenkų filmas. Vaidina garsūs aktoriai.

Justė: Šiandien mieliau pažiūrėčiau komediją. Buvo labai sunki diena: nesisekė darbe, susipykau su drauge.

Tadas: Tada einame pažiūrėti komedijos „Ponas Bynas". Šeštą valandą, „Vilniaus" kino teatre.

Justė: Puiku! Gal tu galėtum nupirkti bilietus?

Tadas: Žinoma. Ateik truputį anksčiau, pusę šeštos. Dar kavos išgersime. Prie kino teatro yra maža jauki kavinukė.

Justė: Būtų labai gerai! Ateisiu pusę šeštos.

4. *Žiūrovas:* Prašom duoti du bilietus šeštai valandai.

Kasininkė: Kur norėtumėte sėdėti?

Žiūrovas: Dvyliktoje arba vienuoliktoje eilėje, viduryje.

Kasininkė: Jūsų vietos šešiolikta ir septyniolikta vienuoliktoje eilėje. Ar gerai?

Žiūrovas: Taip, labai gerai. Ačiū.

5. *Linas:* Per Kalėdų atostogas su Rasa ruošiamės važiuoti slidinėti į kalnus. Gal norėtumėte važiuoti kartu, Onute?

Onutė: Tai sena mano vyro svajonė, bet aš nemoku slidinėti.

Linas: Aš tave pamokysiu.

Onutė: Oi, ne, Linai! Aš ne tik nemoku slidinėti, bet ir labai bijau aukščio, nemėgstu šalčio.

Linas: Tada tau reikia važiuoti į pietus.

Onutė: Jau skaičiau kelionių skelbimus. Ir vyrui sakiau, kad norėčiau praleisti porą savaičių Graikijoje arba Ispanijoje. Dabar yra kalėdinių nuolaidų – nekainuos labai brangiai.

Linas: Ten tikrai nebus šalta. Gero poilsio, Onute!

Onutė: Ačiū, Linai. Gerų atostogų!

6. *Antanas:* Vakar buvome su Juozu ir Petru žvejoti.

Stasys: Bet vakar visą dieną lijo!

Antanas: Oras tikrai buvo nelabai geras, bet aš sugavau tokią didelę žuvį... Gal tu ir netiki, Stasy, bet tikrai buvo penkių kilogramų žuvis.

Stasys: Negali būti, Antanai! Ar mūsų ežere gali būti tokių didelių žuvų?

Antanas: Gali gali! Ne tik gali, bet ir yra. Na, gal ne penkių kilogramų, o keturių...

Stasys: Buvo puikūs pietūs visai tavo šeimai?

Antanas: Ne. Nuplaukėme į salą, susikūrėme laužą ir išsivirėme skaniausios žuvienės. Pasėdėjome, pasikalbėjome...

Stasys: Per lietų!? Man maloniau tokiu bjauriu oru sėdėti namie: skaityti, žiūrėti televizorių, gerti arbatą.

Antanas: Kai žiūri pro langą, tik atrodo, kad labai lyja ir šalta. Aš manau, kad nėra blogo oro. Miške, prie ežero visada puiku, reikia tik gerai apsirengti.

2. Spektaklyje ..... garsūs aktoriai. Sėdėjau penktoje ..... , dešimtoje ..... . Aktoriams malonu, kai teatro ..... yra pilna. Jiems taip pat malonu, kai po spektaklio žiūrovai ilgai ..... .

3. Koncertas ..... 19 val., o baigiasi 21 val. Prieš koncertą kasoje jau nebebuvo ..... . Orkestras ..... J. S. Bacho kūrinius. Orkestrui dirigavo garsus rusų ..... .

17. *Parašykite tinkamą formą.*

Žiemą kaime

Vaikai labai laukia žiemos ***atostogų*** (atostogos). Per atostogas mėgsta važiuoti pas ..... (seneliai) į kaimą. Paprastai važiuoja ..... (viena savaitė), bet kartais ten būna ir trumpiau – .... (keturios arba penkios dienos).

Kaime vaikai gali miegoti iki ..... (pietūs). Kartais senelė atneša ..... (pusryčiai) į lovą. Ji supranta, kad anūkai pavargsta mokykloje. O po ..... (pusryčiai) vaikai bėga į lauką. Kaip smagu važinėti ..... (rogutės) nuo kalniuko! Onutei senelis nupirko ..... (puikios pačiūžos). Kai pasninga ir nešalta, vaikai lipdo ..... (senis besmegenis). Kai daug ..... (sniegas), Vytukas čiuožia slidėmis ..... (laukai) iki miško. Jam nereikia nei ..... (keliai), nei ..... (takeliai).

18. *Perskaitykite ir pažymėkite lentelėje, kuris žodis ką reiškia.*

1. Daiktas, į kurį dedamės daiktus, kai važiuojame į gamtą, mokyklą arba universitetą. 2. Daiktas, į kurį dedamės daiktus, kai keliaujame į kitą šalį, važiuojame į komandiruotę. 3. Dokumentas, kurio mums kartais reikia, kai važiuojame į kitas šalis. 4. Vieta, kur mes apsigyvename, kai nuvažiuojame į kitą miestą. 5. Vieta, kur apsigyvename, kai nuvažiuojame į mišką, prie ežero, prie upės. 6. Žmogus, kuris keliauja. 7. Daiktas, kurio mums reikia, jeigu nenorime pasiklysti svetimame mieste. Jį galima nusipirkti kioske arba knygyne. 8. Daiktas, kuriame sužymėti šalies miestai, keliai, upės. Jį galima nusipirkti kioske arba knygyne.	A palapinė B viza C turistas D lagaminas E žemėlapis F miesto planas G kuprinė H viešbutis I bagažas

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
G							

19. *Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite, kurie sakiniai tinka paveikslėliams A, B, C ir D.*



A

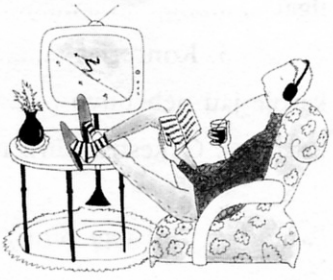

B

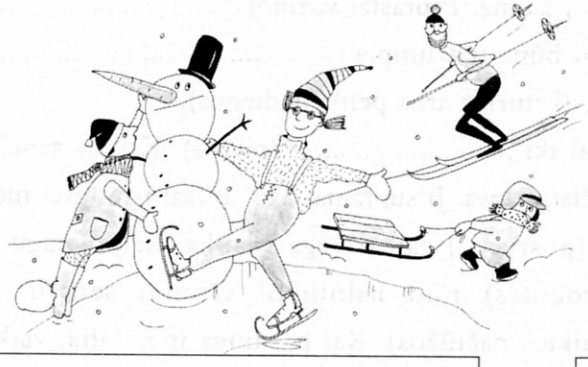

C



D

1. Nors ir šalta, bet malonu.	6. Virsime žuvienės.	11. Grynas oras, saulė, vanduo.
2. Kaip smagu, kaip linksma!	7. Geriausia būti vienam.	12. Gera, šilta ir patogu.
3. Nėra miesto triukšmo.	8. Sniegas – vaikų džiaugsmas.	13. Sportas – sveikata!
4. Dabar gera, bet vakare bus daug uodų.	9. Ramu.	14. Vakare bus malonu pasėdėti prie laužo.
5. Mėgstame sėdėti parke.	10. Ar gražus senis besmegenis?	15. Įdomu, kas laimės?

20. *Parašykite, kas yra: sodas, daržas, darželis, tvenkinys, arklys, katė, šuo.*

Sodas yra vieta, kur auga vaismedžiai.

Daržas .....

Darželis .....

Tvenkinys .....

Arklys .....

Katė .....

Šuo .....

21. *Pažiūrėkite į Lietuvos žemėlapį ir suplanuokite kartu su draugu (drauge) poilsiavietę turistams Lietuvoje.*

1. Kur ji bus? Kodėl?

3. Kur gyventų turistai (kambariuose, nameliuose, palapinėse)? Kodėl?

4. Kur ir kokį maistą jie valgytų?

5. Kaip organizuotumėte jų poilsį (ekskursijas)?

22. *Pažiūrėkite į Lietuvos žemėlapį ir pasitarkite su draugais dėl žygio pėsčiomis, slidėmis, dviračiais.*

Kur?.....

Kada? .....

Ką pasiimti? .....

23. *Aptarkite su draugu, kas nutiko poilsiautojams. Surašykite, kuris paveikslėlis būtų pirmas, antras ir t.t. Parašykite pasakojimą. Pavartokite: vieną kartą, po to, tada, staiga, pagaliau.*

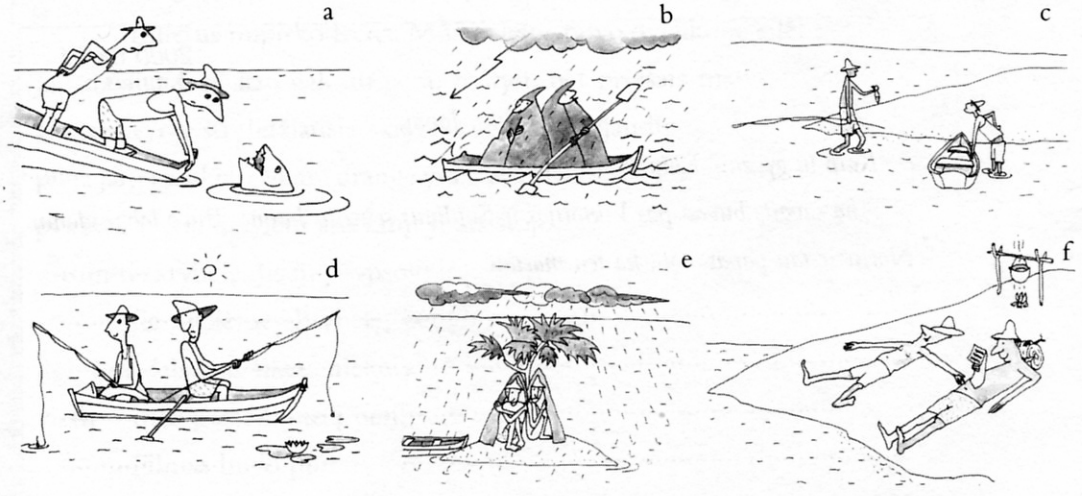

1.	2.	3.	4.	5.	6.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

24. *Pažiūrėkite į paveikslėlį. Jūs buvote kaime pas draugų senelius. Aprašykite laiške Jonui, ką matėte.*

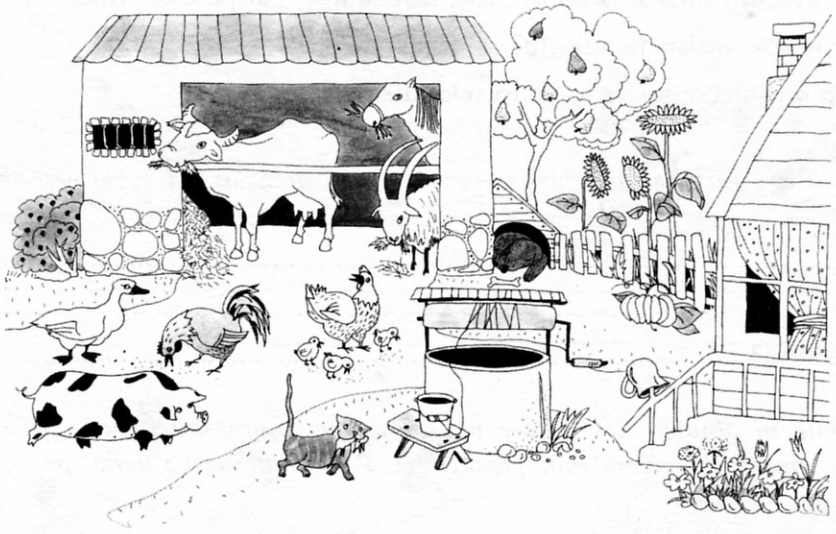

2000 08 01
Kaunas

Sveikas, Jonai,

Kaip tu gyveni? Kaip sekasi mokytis?

Aną savaitę buvau pas Viktorijos ir Sauliaus senelius kaime. Buvo labai įdomu. Noriu ir tau papasakoti, ką ten mačiau.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

25. *Tik tiek liko iš laiško. Parašykite, koks buvo šio laiško tekstas.*

2001 04 01

Sveika, Nijole, Vilnius

Kaip tu gyveni? Ar turi daug darbo?

Užvakar, šeštadienį, sėdėjau namie. Buvo liūdna. Visą dieną niekas nepaskambino ir niekur nepakvietė. Laukiau laukiau draugų skambučių... Ir tik vėlai vakare, apie vienuoliktą valandą, paskambino mano vaikystės draugė Irena. Dabar ji gyvena Kaune, tik kartais savaitgaliais atvažiuoja pas tetą į Vilnių.

Labai apsidžiaugiau, kai ji man paskambino. Susitarėme sekmadienį eiti į kiną. Man labai patinka nuotykių filmai. Mano draugei taip pat. Abi norėjome pamatyti naują amerikiečių filmą apie aukso ieškotojus. Filmas sukurtas pagal Džeko Londono romaną. Vaidina prancūzų kino žv

Bilietus nupirko Irena. Mūsų vietos buvo dvyliktoje eilėj
Jau džiaugiausi, kad galėsiu gerai matyti, bet priešais ma
aukštas vyras su didžiausia skrybėle. Labai susijaudin
pikta jam pasakyti. Mano draugė yra labai mand
pykstasi ir šaukia vieni ant kitų. Ji atsistojo ir
nusiimti skrybėlę. Jis nusišypsojo ir pa

Jis nusiėmė skrybėlę, bet
ilgi, kad dabar aš tikrai nieko
vietų – mes persėdome į pen

Filmas buvo puikus.
jį dar rodys dviejuose k

Manau, kad

Jeigu būsi

Lina

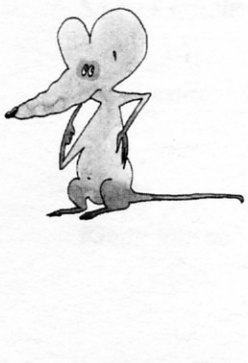

26. *Perskaitykite draugo laišką ir skelbimus. Paskambinkite draugui.*

Labas, Mindaugai!

Mes su žmona atvažiuojame kitą trečiadienį į Vilnių. Gal tu galėtum užsakyti mums viešbutį? Būtų geriau arčiau centro ir nelabai brangų. Būsime visą savaitę.

Paskambink, kai užsakysi.

Iš anksto dėkoju! *Andrius*

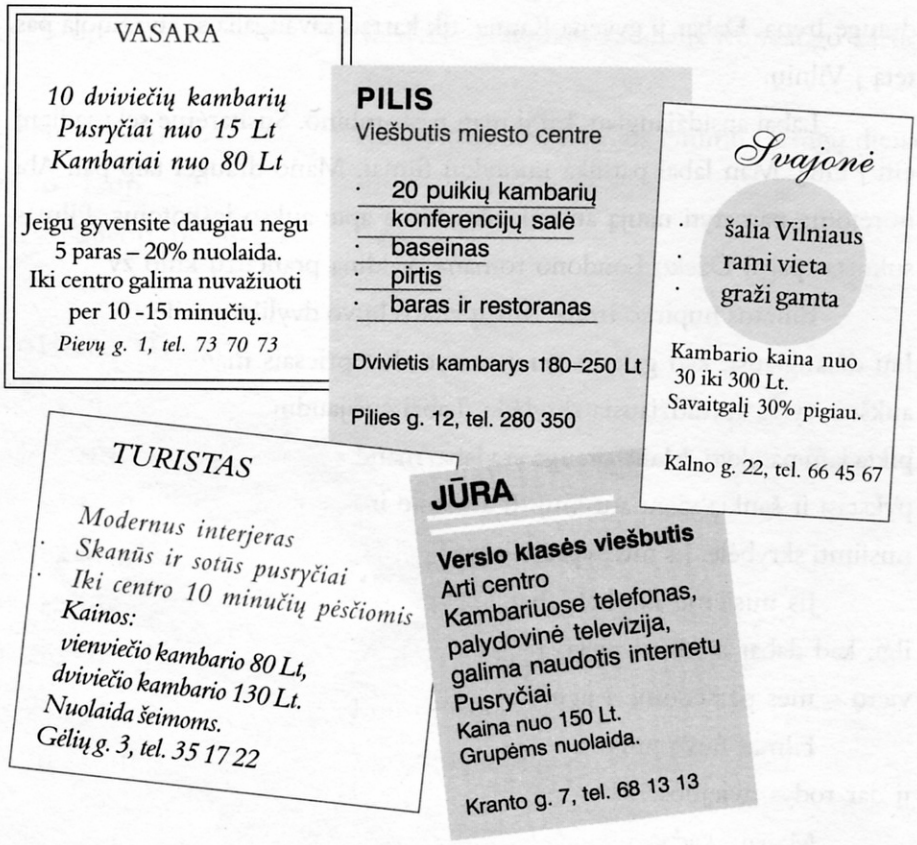

VASARA

10 dviviečių kambarių
Pusryčiai nuo 15 Lt
Kambariai nuo 80 Lt

Jeigu gyvensite daugiau negu 5 paras – 20% nuolaida.
Iki centro galima nuvažiuoti per 10 -15 minučių.
Pievų g. 1, tel. 73 70 73

PILIS
Viešbutis miesto centre

- 20 puikių kambarių
- konferencijų salė
- baseinas
- pirtis
- baras ir restoranas

Dvivietis kambarys 180–250 Lt

Pilies g. 12, tel. 280 350

Svajonė

- šalia Vilniaus
- rami vieta
- graži gamta

Kambario kaina nuo 30 iki 300 Lt.
Savaitgalį 30% pigiau.

Kalno g. 22, tel. 66 45 67

TURISTAS

Modernus interjeras
- *Skanūs ir sotūs pusryčiai*
- *Iki centro 10 minučių pėsčiomis*

Kainos:
vienviečio kambario 80 Lt,
dviviečio kambario 130 Lt.
Nuolaida šeimoms.
Gėlių g. 3, tel. 35 17 22

JŪRA

Verslo klasės viešbutis
Arti centro
Kambariuose telefonas, palydovinė televizija, galima naudotis internetu
Pusryčiai
Kaina nuo 150 Lt.
Grupėms nuolaida.

Kranto g. 7, tel. 68 13 13

Klausymas



1. *Paklausykite informacijos apie kultūrinius renginius ir užpildykite lentelę.*

Šeštadienio renginiai

	kas?	*kur?*	*kada?*
1.	Operos premjera	*Operos ir baleto teatre*	19 val.
2.	Čiurlionio muzikos koncertas		18.30 val.
3.	Folkloro koncertas		18 val.
4.	Studentų spektaklis	Muzikos akademijos salėje	
5.		Nacionalinėje bibliotekoje	nuo 14 val.
6.	Susitikimas	Meno muziejuje	

2. *Perskaitykite mėnesių ir renginių pavadinimus. Paklausykite pokalbio apie mokyklos renginius. Pažymėkite, kada kas vyksta.*

Mėnesiai		*Renginiai*	
1. sausis	*B*	A	ekskursija
2. vasaris		B	koncertas
3. kovas		C	literatūros vakaras
4. balandis		D	gėlių paroda
5. gegužė		E	sporto varžybos
6. birželis		F	susitikimas
		G	vakaronė
		H	žygis

3. *Paklausykite eilėraščio ir įrašykite praleistus žodžius.*

Zita Gaižauskaitė

Mano senelė

Mano senelė
..... gyvena.
Lesina ..... ,
Krosnį kūrena.

Sėja .....
Rūtą ir mėtą,
Kad .....
Visą žydėtų.

Už kiemo ..... *Dryža prijuostė,*

Obelys žydi. *Marga* ....

Tarp jų senelė *Kaip* .....

Tokia ..... . *Mano senelė.*

4. *Paklausykite skelbimo apie Naujųjų metų sutikimą Vienoje ir įrašykite informaciją.*

Kelionė į Vieną

gruodžio 29 d. *Išvykstame* iš Lietuvos. Važiuojame per Lenkiją. Nakvojame ..... .

gruodžio 30 d. Atvykstame į Bratislavą. Trumpa ekskursija ..... . Nakvojame ..... .

gruodžio 31 d. ..... val. išvykstame į Vieną. Bus ekskursija. Laisvas laikas. Sutinkame Naujuosius metus ir ..... val. išvykstame į Bratislavą.

sausio 1 d. Pusryčiaujame ..... . Po to išvykstame į Žemuosius Tatrus. Ten galėsite ..... terminio vandens baseinuose.

sausio 2 d. ..... į Lietuvą.

Kelionės kaina ..... Lt.

Vaikams, moksleiviams, studentams 5 % ..... .

Reikia turėti ..... draudimą ir apie ..... dolerių muziejų bilietams.

Turizmo agentūros adresas: ..... gatvė ..... , telefonas ..... , faksas ..... .

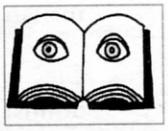

1. *Perskaitykite televizijos programą ir tekstą. Įrašykite, kas žiūri kokias televizijos programas.*

Šeštadienis, spalio 5 diena

Lietuvos televizija	Baltijos televizija
6.00 Labas rytas.	7.00 Ryto žinios.
6.45 Skanu!	7.15 Pasaulis vakar, šiandien, rytoj.
7.30 Kaip jaučiatės?	9.00 Sportas – sveikata.
8.15 Sodininkams.	9. 30 Labas rytas, vaikai!
9.00 Mankšta visai šeimai.	10.30 Namų gydytojas.
9.20 Mokykla ir šeima.	11.00 O mes keliaujame dviračiais.
10.00 „Du gaideliai“. Spektaklis vaikams.	11.30 Sveikinimų koncertas.
11.00 Gyvūnijos pasaulyje.	12.30 Su meškere.
16.00 Futbolo naujienos.	13.00 Stilius. Mados.
16.45 Keturi ratai.	14.00 Gamta – visų namai.
17.00 Verslo žinios.	15.00 Grok, Jurgeli!
17.15 Dienos naujienos trumpai.	16.00 Animaciniai filmai.
17.30 Mano namas.	17.00 Krepšinio varžybos (Italija – Lietuva).
18.00 Sveikinimų koncertas.	19.00 Darbai sode ir darže. Laida kaimui.
19.15 Žinios.	20.00 Labanakt, vaikučiai. „Teletabiai“.
20.30 Senelės pasaka.	20.30 Panorama. Žinios. Sportas. Orų prognozės.
21.00 Keliautojų klubas. Pasaulis ir mes.	21.00 Moteriškos istorijos.
21.45 Vilniaus praeitis. Dokumentiniai filmai.	22.00 Savaitės komedija. „Briliantinė ranka“.
23.00 Vakaro žinios.	
23.15 „Gydytojas“. Filmas suaugusiems.	
01.00 Nakties programa.	

Televizorius mūsų namuose

Turime tik vieną televizorių. Visi mėgstame jį žiūrėti. Sekmadienį kartais net susipykstame: vienu metu net trys žmonės nori žiūrėti skirtingas laidas.

Senelė keliasi anksčiausiai. Apie 5.30. Viena ranka pilasi į puoduką arbatos, kita – jungia televizorių. Pirmoji laida *„Labas rytas“*. Tai laida apie dienos įvykius, kultūrinius renginius, orą, sportą. Ir savo tos dienos horoskopą galite sužinoti. Senelei įdomu viskas. Greitai pabundu ir aš, nes mūsų senelė pamiršta viską pasaulyje, kai žiūri laidą apie naujus valgių receptus. Nori viską girdėti ir užsirašyti, todėl pasigarsina televizorių. Ji niekada nepamiršta pažiūrėti ..... . Tą patį rytą senelė stengiasi išvirti pusryčių naują patiekalą. Bet visai šeimai labiausiai patinka senelės blynai su uogiene.

Mama visada kviečia senelę kartu žiūrėti laidų apie sveikatą, bet senelė nemėgsta nei ..... , nei ..... . Niekada nežiūri. Aš

manau, kad tai pačios liūdniausios laidos: apie ligas ir gydytojus.

Senelė nemėgsta sportuoti, bet ji labai mėgsta laidas apie sportą. Labiausiai ji domisi futbolu. Mes abu visada žiūrime ..... . Ji žino visų garsiausių futbolininkų pavardes. Su senele galima rimtai pasikalbėti apie futbolą. Jai patinka ir kitos sporto šakos. Šiandien žiūrėsime ..... . Įdomu, kas laimės!

Aš žinau slaptą senelės svajonę. Ji labai norėtų pakeliauti po pasaulį. O labiausiai nori nuvažiuoti į Paryžių. Tai jos svajonių miestas. Ji taip sako. Ir aš, ir senelė visada žiūrime laidą ..... . O prie Egipto piramidžių, į Sacharą, Paryžių nukeliausime gal kitąmet, gal šiek tiek vėliau. Mes – optimistai. Taip sako senelė.

Mamai sportas visiškai nepatinka, bet ji visada mielai žiūri laidas vaikams kartu su manimi ir sesute. Mes visada žiūrime ir po to tėveliui pasakojame apie ..... , kuriuos tą dieną matėme.

Mano sesutė labai myli gyvūnus. Ji turi žiurkę. Labai ja rūpinasi ir nori viską apie ją žinoti. Sesė visada žiūri laidą ..... . Aš taip pat mėgstu tą laidą, bet sesės žiurkė man bjauri.

Tėvelis labai domisi politika. Man atrodo, kad jis visada nori pirmas sužinoti, kas ir kur atsitiko. Rytą apie 7 val. jis labai atsiprašo senelės, kuri norėtų baigti žiūrėti laidą apie patiekalus. Valgo pusryčius ir žiūri ..... . Tėvelis grįžta namo po darbo įsijungia ir televizorių. Tada rodo ..... . Jis valgo, nieko nekalba, žiūri tik į televizorių. Prieš miegą tėvelis vėl žiūri ..... . Kai aš būsiu tėvelis, man taip pat reikės žiūrėti tas laidas.

Vakare mama paprastai žiūri filmus. Aš taip pat norėčiau žiūrėti kartu, bet mama sako: „Tik suaugusiems! Be to, tau reikia miegoti. Rytoj – į mokyklą“. Labiausiai mano mamytei patinka linksmi filmai. Skaičiau šios dienos programą – mamytė tikrai žiūrės ..... . Tiesa, tėvelis labai domisi Lietuvos istorija ir šiandien ruošėsi žiūrėti laidą ..... . Namie tik vienas televizorius, įdomu, kaip jie pasidalins.

Senelis labai mėgdavo žvejoti, kai buvo jaunesnis. Dabar nebežvejoja, bet visada žiūri laidą ..... . Senelė sako, kad senelis turi auksines rankas. Jis viską moka padaryti: gali ir butą suremontuoti, ir kėdę pataisyti. O dabar sode senelis statosi mažą namelį, kuriame galima būtų gyventi vasarą . Gal todėl jam ir patinka ..... .

Mes, senelis, aš ir tėvelis, niekada nežiūrime laidos ..... . Bet mama su senele ją labai mėgsta. Man kartais atrodo, kad svarbiausia joms yra drabužiai. Sesutei taip pat patinka ta laida, bet jai nepatinka ilgai sėdėti, ji puošiasi ir vaikščioja kaip manekenė. Dar mama su senele vakarais žiūri laidą ..... . Žiūri ir džiaugiasi, kartais verkia. Kai paklausiu, kodėl, liūdnai sako: „Užaugsi – suprasi“.

Man nepatinka laidos apie drabužius ir liūdną gyvenimą. O mamai su senele labiausiai nepatinka, kai aš žiūriu ..... . Tai laida apie automobilių remontą, sportą. Mama net iš kambario išeina. Sako: „Labai garsiai – išjunk arba pritildyk!“

Tėveliai nori, kad sesutė aštuntą valandą būtų lovoje. Bet kaip ji bus lovoje, jeigu aštuntą valandą prasideda ..... ir rodo filmuką „Teletabiai“. Man nepatinka laida, kurią mėgsta sesutė. Aš mėgstu pasakas ir labai norėčiau pažiūrėti ..... , bet tuo metu visa šeima sėdi prie televizoriaus ir žiūri laidą... Pamiršau pavadinimą. Labai keistas pavadinimas. Ta laida įdomi ir tėveliui, ir seneliui, ir mamai su senele. O, atsiminiau, jos pavadinimas ..... ! Ši laidą yra apie viską, kas tą dieną svarbiausia atsitiko Lietuvoje ir užsienyje. Taip pat apie sportą ir orą.

2. *Perskaitykite du eilėraščius ir vieną išmokite atmintinai.*

Alius Balbierius

Po jazmino šakelėm

Kokie gražūs rūkai!
Kartais leidžia senelis
Man pasėdėt vakarais
Po jazmino šakelėm.

Po jazmino šakelėm
Baltas mažas suolelis.
Jį senelis pastatė,
Vos mane tik pamatė.

Kartais bara senelė:
„Eik miegot, jau vėlu!
Baltas rūkas virš kelio,
Vėsuma nuo žolių“.

Po jazmino šakelėm
Kartais sėdim visi.
Aš ir mano seneliai
Lyg baltam debesy.

Parašykite visą gramatinę formą.

Po šakelėm – *po šakelėmis*

Eik miegot – .....

Sėdim visi – .....

Baltam debesy – .....

Valdemaras Kukulas

Obelys

Obelaitės
Tokios gražios
Rudenio
Rytais tyliais.

Kai pabunda,
Pasirąžo,
Krinta žemėn
Obuoliai.

3. *Perskaitykite pasaką ir atsakykite į klausimus. Papasakokite.*

Pagal Konstantiną Ušinskį

Gyvulių ginčas

Susiginčijo karvė, arklys ir šuo, kurį iš jų šeimininkas labiausiai myli.

– Žinoma, mane, – sako arklys. – Aš jam padedu visus darbus dirbti, malkas iš miško vežioju, laukuose ir daržuose dirbu. Ir į miestą jį nuvežu. Kaip jis gyventų be manęs?

– Ne, šeimininkas mane labiausiai myli, – sako karvė. – Jo šeima mano pieną geria.

– Ne, mane, – urzgia šuo, – aš jo turtą saugau.

Šeimininkas viską girdėjo ir pasakė:

– Baikite ginčytis: man jūs visi reikalingi ir geri.

1. Kodėl susiginčijo gyvuliai?
2. Ką sakė arklys?
3. Ką sakė karvė?
4. Ką sakė šuo?
5. Kas žmogui reikalingiausias: arklys, karvė ar šuo?

4. *Įminkite mįsles.*

Baltos pievos, juodos avys.
Sidabrinis laukas be takų.
Penki tvarai, vienos durys.
Margas paukštelis viso pasaulio naujienas nešioja.
Raudonas gaidelis po žeme gieda.

Dvyliktoji pamoka 12

Pokalbiai

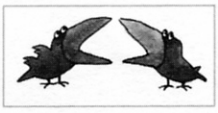

1. *Laima:* Su kuo ir kur švęsite Naujuosius metus?
   Gabija: Dar negalvojome apie tai.
   Laima: Jeigu norite, galite važiuoti su mumis į kaimą. Pas mano tėvus. Jie visada džiaugiasi mūsų draugais. Tėvelis iškūrena pirtį. Mama iškepa žąsį su obuoliais. Naujųjų metų naktį nueisime į mišką, susikursime laužą. Ten ir Naujuosius sutiksime.
   Gabija: Man labai patinka tavo pasiūlymas. Manau, kad patiks ir mano vyrui. Jis – miestietis, bet labai mėgsta kaimą.
   Laima: Pasitark su vyru. Ir paskambink.
   Gabija: Būtinai paskambinsiu. Ačiū už pasiūlymą.

2. *Gediminas:* Linksmų Kalėdų tau ir tavo šeimai! Linkiu jums sveikatos ir sėkmės darbuose!

Algirdas: Ačiū, Gediminai! Tau taip pat – linksmų švenčių! Būkite visi sveiki ir laimingi. Geriausi linkėjimai nuo mano žmonos ir dukterų.

3. *Mindaugas:* Sveikinu gimtadienio proga, Vytautai! Linkiu laimės, džiaugsmo ir sveikatos!

Vytautas: Ačiū, Mindaugai. Gal šiandien vakare užeitum pas mus? Didelės šventės nebus. Ateis keli draugai. Pasėdėsime, pasikalbėsime.

Mindaugas: Ačiū už kvietimą. Mielai ateisiu. Kelintą valandą?

Vytautas: Apie septintą.

4. *Svečias:* Mielas Antanai, sveikinu jubiliejaus proga! Visada būk toks, kokį tave pažįstame jau daugelį metų: linksmas, draugiškas ir jaunatviškas. Siūlau pakelti taures už jubiliatą. Į sveikatą!

Visi: Į sveikatą!

5. *Jūratė:* Vakar šventėme mamos vardo dieną.

Paulius: O koks tavo mamos vardas?

Jūratė: Ona. Liepos 26 dieną visada suvažiuojame pas ją. Mama mūsų laukia. Iškepa pyragą, ant stalo padeda didelį sūrį. Mamos sūriai patys skaniausi! Padaro giros. Tėvelis ta proga atkemša butelį naminio vyšnių vyno. Mamai piname vainiką iš lauko gėlių.

Paulius: Kaip smagu!

Jūratė: Taip, labai gera. Pasveikinti mamos vardo dieną susirenka visi vaikai su šeimomis. Pasikalbame. Nusifotografuojame kartu su tėvais.

Paulius: Tikrai puiku! Ir aš norėčiau švęsti vardo dieną. Gal tu žinai, kada yra mano vardo diena?

Jūratė: Pauliaus vardadienis - birželio 29.



Šventės. Tradicijos

Anksti kėlęs ir anksti vedęs nesigailėsi.

Kalėdos
Naujieji metai
švęsti, švenčia, šventė (ką?)
puošti, puošia, puošė (ką? kuo?)
eglė / eglutė
eglės šaka
žvakė
degti, dega, degė (ką?)
eglutės papuošalai
Kalėdų Senelis
dovana
dovanoti, dovanoja, dovanojo (kam? ką? / ko?)
pakuoti, pakuoja, pakavo (ką?)
eilėraštis

Velykos
verba
margučiai
dažyti, dažo, dažė (ką? kuo?)

Joninės / Rasos
paparčio žiedas
žydėti, žydi, žydėjo

Užgavėnės
kaukė

vestuvės
nuotaka / jaunoji
jaunasis
rūta
vainikas, vainikėlis
pinti vainiką
pinti, pina, pynė (ką?)
tuoktis, tuokiasi, tuokėsi
tekėti, teka, tekėjo (už ko?)
vesti, veda, vedė (ką?)

krikštynos
krikšto tėvai
krikšto mama
krikšto tėvas
krikšto sūnus
krikšto duktė
vardadienis / vardo diena
gimtadienis / gimimo diena
jubiliejus

įkurtuvės
išleistuvės

Visų Šventųjų diena
Vėlinės
kapinės
kapas
laidotuvės

linkėti, linki, linkėjo (kam? ko?)
sveikinti, sveikina, sveikino (ką?)
proga
laimė
sėkmė
džiaugsmas
sveikata
kantrybė
meilė
susitaikyti, susitaiko, susitaikė
atleisti, atleidžia, atleido (kam? už ką?)
gerbti, gerbia, gerbė (ką?)

vėliava
himnas

Švenčių dienos

Sausio 1-oji	Naujųjų metų diena
Vasario 16-oji	Lietuvos valstybės atkūrimo diena
Kovo 11-oji	Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena
Pirmasis sekmadienis po pirmos pavasario pilnaties	Velykos
Pirmas gegužės sekmadienis	Motinos diena
Pirmas birželio sekmadienis	Tėvo diena
Liepos 6-oji	Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena
Rugpjūčio 15-oji	Žolinė (Švč. M. Marijos ėmimo į dangų diena)
Lapkričio 1-oji	Visų Šventųjų diena
Gruodžio 25-oji ir 26-oji	Kalėdos

Atmintinos dienos

Sausio 13-oji	Laisvės gynėjų diena
Gegužės 7-oji	Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena
Birželio 14-oji	Gedulo ir vilties diena
Birželio 24-oji	Rasos (Joninių) diena
Liepos 15-oji	Žalgirio mūšio diena
Rugpjūčio 23-oji	Juodojo kaspino diena
Spalio 25-oji	Konstitucijos diena
Lapkričio 2-oji	Mirusiųjų atminimo (Vėlinių) diena

Miela Mokytoja,
Sveikinu Jus Šventų Kalėdų proga ir linkiu daug džiaugsmo ir sveikatos.

Jūsų mokinys Mindaugas

Mieli bedradarbiai,
Linksmų Švenčių Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Administracija

Gerbiamas Povilai,
Sveikiname Jus
Jubiliejaus proga.
Linkime Jums sėkmės
darbe ir asmeniniame
gyvenime.

Bendradarbiai

Dėde Antanai,
Sveikinu Tave Gimimo dieną ir linkiu ilgai ilgai gyventi ir niekada nepasenti!

Danutė

Daumantėli,
Sveikinu Gimimo dieną ir linkiu gerai mokytis ir klausyti tėvelių!

Onutė

Linute, Onute, Valdai,
Linksmų Šventų
Velykų Jūsų šeimai
linki

Mama

Laimute ir Andriau,
Laimės, meilės, sveikatos, pinigų ir sutarimo
Vestuvių proga Jums linki

Jolanta ir Saulius

Mamyte,
Nuoširdžiausi sveikinimai
Vardo dienos proga!

Lina



1. *Įrašykite praleistus žodžius.*

Violeta ir Jonas ***susituokė*** pernai. Jų ..... buvo puikios. ..... atrodė labai gražiai. Ji dėvėjo baltą suknelę, o jos galvą puošė rūtų ..... .

Šįmet jie susilaukė sūnaus. Ir pakvietė mane su vyru į Andriuko ..... . Ne tik pakvietė, bet ir paprašė būti sūnaus .... Labai džiaugiuosi Violetos ir Jono laiminga ..... .

2. *Raskite kuo daugiau žodžių.*

V	K	I	A	U	Š	I	N	I	S
E	M	P	B	I	V	E	S	T	I
L	E	U	U	Š	A	K	A	Ž	M
Y	I	O	Ž	D	I	O	S	I	A
K	L	Š	V	E	N	T	Ė	E	R
O	Ė	I	A	G	I	L	K	D	G
S	Š	A	K	A	K	A	M	A	U
P	A	S	U	L	A	I	Ė	S	T
I	K	I	T	U	S	M	A	G	I
O	A	Š	Ė	S	G	Ė	L	Ė	S

3. *Įrašykite praleistas raides.*

1. Užgavėn.....s – kaukių ir bl.....nų šventė.
2. Per Vel.....kas dažome k.....šinius.
3. Per V.....lines prisimename ir pagerb.....me tuos, kurie m.....rė.
4. Per Kūčių vakar.....nę reik..... paragauti visų valgių.
5. Kal.....dų šv.....sti važiuojame į kaimą pas t.....vus.
6. Į s.....sers dukters krikšt.....nas suvažiavo daug gim.....nių.
7. V.....stuvės v.....ko kaime.
8. R.....tų vainik.....lis puošė nuotakos galvą.

4. *Parašykite, kas tai yra.*

1. Velykų kiaušinis.

m	*a*	*r*	*g*	*u*	*t*	*i*	*s*

2. Šventė metų pabaigoje.

3. Tai, ko mes dažnai linkime vieni kitiems per šventes.

4. Ši šventė yra tada, kai apsigyvename naujame bute arba name.

5. Daiktas, kurį uždegame per šventes.

6. Medis, kurį puošiame per Kalėdas.

7. Augalas, kurio žiedo, ieškome per Jonines.

8. Mergina, kuri teka.

5. *Parašykite, kas tai yra.*

Gimtadienis – ..... .

Vestuvės – ..... .

Vainikas – ..... .

Rūta – ..... .

Vėliava – ..... .

6. *Surašykite į lentelę žodžius: margutis, eglutė, paparčio žiedas, eglutės papuošalai, blynai, vainikas, kaukė, puošti, verba, Kalėdų Senelis, laužas, dovana, dažyti, žvakė, šienas.*

Kūčios ir Kalėdos	Užgavėnės	Velykos	Rasos (Joninės)
eglutė			

7. *Parašykite tinkamą galūnę.*

Pagal Ameliją Urbienę

Joninės



Šiltas birželi*o* vakaras. Sėdime su senele kiem..... . Už mišk..... , kaime, dainuoja jaunimas.

– Senel..... , kodėl šį vakarą žmonės taip dainuoja ir dainuoja?

– Šiandien Joninės. Šventė tokia. Joninės – sena sena šventė. Ir seniau, ir dabar, jaun..... merginos ir jaun..... vaikinai susirenka kur nors mišk..... . Čia jie dainuoja, šoka, linksminasi. Ir aš, kai buvau jauna, eidavau kartu. Kai pažaisdavome, pasilinksmindavome, visi eidavome prie upės. Čia pindavomės vainik..... . Kai sutemdavo, kiekvienas prie savo vainik..... pririšdavome žvakut..... , uždegdavome ją ir paleisdavome į upę. Vainik..... nešdavome į upę su berniuk..... : taip ir plaukdavo kartu – berniuko vainikas ir mergaitės vainikas.

– Kodėl taip darydavote?

– Norėdavome sužinoti, kaip mums toliau bus.

– O kaip?

– Jeigu vainikai susiplaukia, tai tais metais mergina ištekės už vaikin..... , jeigu ne – turės laukti kit..... .

– O paskui ką darydavote?

– Šokinėdavome per lauž..... .

– O paskui?

– Eidavome į mišką paparčio žied..... ieškoti. Čia jau negalėjome eiti kartu su draugu ar drauge.

– Ir jūs ėjote paparčio žied..... ieškoti?

– Ėjau. Ne viener..... met..... ėjau.

– Ir radote?

– Ne. Neradau. Paparčio žied..... mūsų miške nebuvo. Visame pasaulyje vis..... mišk..... tą naktį žydi tik vienas papartis.

– O ką rasdavote miške?

– Nieko. Grįždavau viena. Bet vieną kartą man pasisekė, grįžau ne viena: suradau senel..... .

– Senel..... ? O kaip suradote jį?

– Jis taip pat ieškojo paparčio žied..... . Mes taip ir susitikome.

– Ir senelis taip pat buvo jaunas?

– Taip... Aš už senel..... tais pačiais metais ištekėjau: mes ieškojome paparčio žied.... , o suradome vienas kitą.

8. *Įrašykite tinkamus žodžius: apie, arba, bet, iki, iš, ir, į (2), kad, kaip, kodėl, kol, kurią, nes, nors, o (2), per, po, todėl ir.*

Užgavėnės



Užgavėnės – žiemos pabaigos šventė. Ši šventė visada yra antradienį, kai lieka 46 dienos ***iki*** Velykų.

Dabar nedaug kas žino, ... senovės lietuviai išlydėdavo žiemą. ..... tai galime skaityti tik mokslininkų knygose. Dabar žmonės švenčia Užgavėnes, valgo blynus ..... negalvoja, ... taip daro. Senovėje Užgavėnės buvo ilga ir labai svarbi žiemos pabaigos šventė. Žmonės nemėgo šaltos žiemos. Nelaukdavo, ... pavasaris pats ateis, ... kviesdavo jį. ..... buvo įvairių apeigų. Ar nepanašūs apvalūs blynai ..... saulę! Kepdavo juos, valgydavo, svečius vaišindavo. Gal taip greičiau pažadins saulutę? Gal ji bus šiltesnė?

..... Užgavėnes buvo paprotys daug kartų ir riebiai valgyti. Dažniausiai tą dieną valgydavo septynis ..... dvylika kartų. Skaičius 12 turbūt simbolizuoja dvylika sočių mėnesių. Šią dieną reikia valgyti mėsos ir blynų.

Užgavėnės trukdavo ne vieną dieną. Negalima būdavo namuose sėdėti, ... tais metais bus blogas derlius. Žmonės lankydavo kaimynus, važiuodavo ..... laukus, vežiodavo didelę moters figūrą, ... padarydavo iš medžio, šiaudų, aprengdavo drabužiais. Tai Morė – žiemos simbolis. Žmonės sudegindavo Morę – jie tikėdavo, ... tada ir žiema greičiau išeis.

Kiti du simboliai – Kanapinis ir Lašininis. Kanapinis – pavasario simbolis, ... Lašininis – žiemos. ..... Kanapinis būdavo liesas, ... visada nugalėdavo storą Lašininį.

O kiek darydavo kaukių ..... medžio, kailio, popieriaus! ..... kaimą vaikščiodavo daug „avinų“, „vilkų“, „meškų“, „gaidžių“. Kaukės visada būdavo baisios.

Užgavėnės – linksma šventė. Žmonės daug dainuodavo, juokdavosi.

9. *Parinkite ir įrašykite tinkamus veiksmažodžius: apsinakvojo, įkūrė, išvyko, nebegrįžo, nutarė, papasakojo, pavadino, pamatė, stovės, sumedžiojo, susapnavo, sužinos, tarė.*

Gedimino sapnas

Vieną kartą didysis kunigaikštis Gediminas ***išvyko*** iš savo sostinės Kernavės medžioti už penkių mylių. Girioje ..... gražų kalną, aplink buvo ąžuolynai ir lygumos. Jam labai patiko ta vieta ir jis ..... apsigyventi ten. Miestą pavadino Trakais. Iš Kernavės į Trakus perkėlė sostinę.

Po kiek laiko išvyko didysis kunigaikštis Gediminas medžioti toliau nuo Trakų.

Ir rado gražų kalną prie Vilnios upės. Ant aukšto kalno ..... didelį žvėrį – taurą. Todėl ir dabar tą kalną Taurakalniu vadina. Buvo jau vėlu, ir Gediminas ..... į Trakus, sustojo Šventaragio slėnyje ir čia ..... . Tą naktį Gediminas ..... keistą sapną. Stovi ant kalno didelis geležinis vilkas ir staugia kaip šimtas vilkų. Pabudo Gediminas ir ..... sapną žyniui Lizdeikai. Žynys paklaũsė sapno ir ..... : „Didysis kunigaikšti, geležinis vilkas reiškia, kad čia ..... sostinė, o staugimas reiškia, kad apie ją ..... visame pasaulyje". Gediminas ..... miestą ir sostinę perkėlė iš Trakų į Vilnių.

10. *Parašykite tinkamą formą.*

Vestuvių nuotrauka

Ši nuotrauka man yra labai brangi. Ji truputį gelsva, nes *jai* (ji) jau apie keturiasdešimt ..... (metai). Tai mano krikšto tėvų vestuvių nuotrauka. Krikšto mama, jauna ir graži. Ant jos ..... (pirštas) aukso žiedas. Ji vilki ..... (tautiniai drabužiai): sijonas dryžuotas, prijuostė balta su ..... (gražūs raštai), palaidinukė taip pat balta ..... (plačios rankovės), liemenė vienspalvė. Ant ..... (kaklas) puikūs gintariniai karoliai. Dabar krikšto mama ..... (jie) puošiasi per ..... (didelės šventės). ..... (Tokie gražūs karoliai) dar niekada niekur nemačiau! Norėčiau ..... (tokie) ir aš!

Krikšto tėvas išsirinko ..... (pati gražiausia kaimo mergina). Jis man pasakojo, kad pirmą kartą savo žmoną pamatė kaimo .....(šokiai). Tik tada vadindavo ne šokiais, o gegužinėmis. Krikšto tėvas ..... (visas vakaras) žiūrėjo į merginą, bet negalėjo pašokti su ..... (ji), nes buvo kaimo muzikantas ir ..... (jis) reikėjo groti. Mano krikšto mama šoko su ..... (kiti vaikinai), bet po ..... (šokiai) namo ją palydėjo muzikantas. Nuo ..... (tas kartas) niekas kitas nebelydėdavo mano krikšto mamos – tik muzikantas, šauniausias kaimo vaikinas.

Per ..... (vestuvės) ir jaunasis, ir jaunoji buvo labai laimingi ir gražūs. Ant krikšto mamos ..... (šviesios kasos) – rūtų vainikėlis. Anksčiau visos merginos tekėdavo su rūtų ..... (vainikėliai). Draugės vestuvių išvakarėse nupindavo ..... (nuotaka) vainikėlį. Rūta – skaistybės ir tyrumo simbolis. Senelė pasakojo, kad visos merginos augindavo ..... (rūtos). Nebuvo darželio be ..... (rūtos). Šios gėlės paprastos, bet gražios. Ir aš turiu ..... (jos) savo sode. Dabar mano dukra dar maža. Galbūt kai ji tekės, susirinks ..... (duktė) draugės ir vestuvių išvakarėse nupins ..... (ji) vainikėlį.



Krikšto tėvai tuokėsi žiemą. Seniau vasarą žmonės daug dirbdavo, o ..... (ruduo) ir žiemą tuokdavosi. Mano krikšto tėvų vestuvių dieną buvo 25 laipsniai ..... (šaltis). Į bažnyčią jie važiavo ..... (rogės). Buvo labai daug ..... (sniegas)! Krikšto mama sakė, kad arklys ne bėgo, o skrido kaip vėjas. Namie laukė daug ..... (svečiai). Staiga jaunasis ir jaunoji suprato, kad jie guli ..... (sniegas). O arklys bėgo ..... (laukai) tolyn. Viskas baigėsi laimingai: namai jau buvo nebetoli. Jaunasis ir jaunoji parėjo namo pėsčiomis, o arklys parbėgo vienas.

Visi linksminosi ..... (kelios dienos): valgė, gėrė, šoko ir dainavo.

11. *Parašykite tinkamą formą.*

Margučiai

Šiandien mes ***ruošiamės*** (ruoštis) dažyti kiaušinius. Vaikams tai didžiausias džiaugsmas. Man taip pat. Nors jau kovo pabaiga, bet miškuose ir laukuose dar tikra žiema. Visos žolelės po sniegu ..... (miegoti). Po pietų eisime į mišką. Jeigu ..... (nerasti) nė vieno žiedelio, nė vienos žolelės, ... (parsinešti) pernykščių augalų. Jie taip pat ..... (tikti) kiaušiniams dažyti.

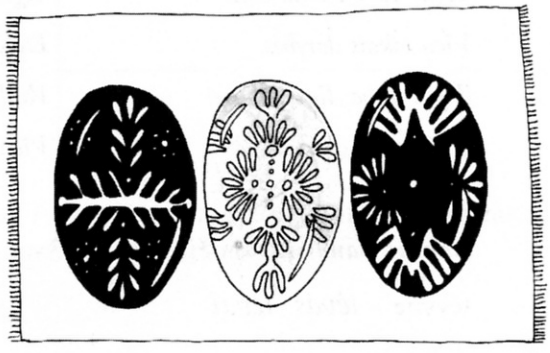

Gražiausiai kiaušinius ..... (nudažyti) svogūnų lukštai. Tik jų reikia nemažai. Porą savaičių prieš Velykas nebeišmeskite svogūnų lukštų. Juos ..... (rinkti). Svogūnų lukštus ..... (užpilti) šaltu vandeniu. ..... (Palaikyti) per naktį. Jei turite gėlės žiedelį ar lapelį, jeigu iš miško ..... (parsinešti) sausą pernykštį lapą, juos pirmiausia ir ..... (pridėti) prie kiaušinio. Po to kiekvieną kiaušinį ..... (apdėti) šlapiais svogūnų lukštais, ... (suvynioti) į medžiagos gabalėlį, ... (apvynioti) siūlu ir ..... (surišti). Tik atsargiai! ..... (Nepamiršti), kad kiaušinis dar nevirtas. Tada kiaušinius ..... (sudėti) į tą vandenį, kuriame buvo svogūnų lukštai. Į vandenį ..... (įberti) druskos – kiaušiniai bus stipresni. ..... (Įpilti) šiek tiek acto – spalva bus ryškesnė. ..... (Virti) apie 15-20 minučių.

Kai kiaušiniai ..... (išvirti), juos reikia sudėti į šaltą vandenį ir truputį palaikyti. Vaikams labiausiai patinka išvynioti kiaušinius. Kiaušiniai margi: gelsvi, geltoni, rudi ir rusvi. Atrodo, kaip gintariniai. Jeigu ..... (pridėti) gėlytės lapelį

ar žiedą, dabar galite pamatyti jų atspaudus.

Kai buvau maža, Velykų rytą po pagalve ..... (rasti) margutį. Mama ..... (sakyti), kad kiškutis atnešė. Labai ..... (norėti) tą kiškutį pamatyti. Dabar kiškutis ..... (nešti) margučius mano vaikams.

12. *Paklausykite Lietuvos Respublikos himno. Perskaitykite jį.*

Vincas Kudirka

Tautiška giesmė

Lietuva, tėvyne mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praeities tavo sūnūs
Tė stiprybę semia.

Tegul saulė Lietuvoj
Tamsumas prašalina,
Ir šviesa, ir tiesa
Mūs žingsnius telydi.

Tegul Tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegul dirba Tavo naudai
Ir žmonių gėrybei.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė težydi.

Kokius panašius žodžius mokate?

tėvynė – *tėvas, tėvai*

didvyris – .....

stiprybė – .....

gėrybė – .....

tamsuma – .....

vienybė – .....

13. *Pažiūrėkite į paveikslėlius. Ką perskaitė vyras? Parašykite laiškus, kuriuos perskaitė vyras.*





14. *Parašykite sveikinimus gimtadienio proga. Pasirinkite du iš šių: draugui, direktoriui, seneliams, mažam pusbroliui arba pusseserei.*

Klausymas

1. *Perskaitykite tekstą. Paklausykite skelbimo apie Kaziuko mugę ir įrašykite praleistus žodžius.*



Kaziuko mugė

Kviečiame visus *vilniečius* ir kitų Lietuvos miestų ..... į Kaziuko mugę!

Mugės ..... vyks nuo kovo pirmos iki ..... dienos Vilniuje: Pilies gatvėje, Rotušės ..... , Sereikiškių parke. Jus linksmins folkloro ansambliai iš Aukštaitijos, Žemaitijos, Dzūkijos, Suvalkijos. Kartu pašoksime, ...

Jeigu išalksite, galėsite paragauti ..... , riestainių, išgerti arbatos arba kavos. „Vilniaus duona" iškeps ..... pyragą. Kepėjai mano, kad pyragas turėtų ..... apie 100 kilogramų. Ateikite apžiūrėti pyrago (tokio nei aš, nei jūs niekada nematėme) ir, žinoma, ... Pyragą valgysime kovo 3 dieną prie Rotušės. „Pylimo" restoranas žadėjo išvirti rekordinio ..... cepelinų.

Mugėje galėsite nusipirkti visko, ko tik panorėsite: ..... Vilniaus krašto verbų, keraminių dirbinių, medinių indų, šaukštų, ... , žaislų, šiltų vilnonių pirštinių ir ..... , lininių drabužių, staltiesių, ... , metalo dirbinių ir, žinoma, gintaro papuošalų.

Laukiame jūsų ir linkime giedros pavasariškos ..... , gerų pirkinių!

2. *Paklausykite ir pakartokite.*

Sigitas Geda

Kas kur yra

Ten, kur laukas – Laukuva,
Ten, kur šilas – Šiluva,
Ten, kur dainos – Dainava,
Ten, kur lietūs – Lietuva.

Žmogus galbūt tas,
Kursai renka žemuoges!
Kas iš kur atėjęs,
Geriausiai žino vėjas!

Ten, kur žmonės kaunas,
Aišku, stovi Kaunas,
Ten, kur kerpa vilnas
Turi būti Vilnius.

3. *Paklausykite sakmės „Saulė, mėnulis ir žemė“. Atsakykite į klausimus. Papasakokite sakmę.*

1. Kas gyveno danguje?
2. Kodėl Saulė nutarė viena Žemę saugoti?
3. Kaip Perkūnas išsprendė Saulės ir Mėnulio ginčą?

4. *Paklausykite ir išmokite padainuoti.*

Ilgiausių metų



Ilgiausių metų, ilgiausių, / 2 k.
Ilgiausių metų linkime!

Džiaugsmingų metų, džiaugsmingų, / 2 k.
Džiaugsmingų metų linkime!

Laimingų metų, laimingų, / 2 k.
Laimingų metų linkime!

Valio, valio, valio, valio, / 2 k.
Valio, valio!

5. *Paklausykite ir išmokite padainuoti.*

Garnys

Garnys garnys tur ilgas kojas. / 2 k.
Bėgčiau bėgčiau, kad galėčiau,
Tokias kojas kad turėčiau
Kaip garnys, kaip garnys...

Garnys garnys tur ilgą snapą. / 2 k.
Lesčiau lesčiau, kad galėčiau,
Tokį snapą kad turėčiau
Kaip garnys, kaip garnys...

Garnys garnys tur ilgus sparnus. / 2 k.
Lėkčiau lėkčiau, kad galėčiau,
Tokius sparnus kad turėčiau
Kaip garnys, kaip garnys...

Skaitymas

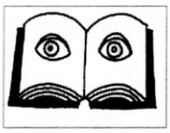

1. *Perskaitykite anūko ir senelio pokalbį. Pažymėkite lentelėje pagal pavyzdį.*

Apie Lietuvos praeitį

1. Seneli, ar tiesa, kad tėtis mane pavadino Lietuvos karaliaus vardu?

2. O mano klasės draugo vardas – Gediminas. Jo vardas taip pat kunigaikštiškas. Seneli, papasakok man apie Gediminą.

3. O kas valdė Lietuvą po Gedimino?

4. Žinau, kad tai – kunigaikščių vardai. Algirdas mano tėvelio vardas, o Kęstutis – mano pusbrolis.

5. Taip, žinau, seneli. Vytautas ir Jogaila su savo pulkais nugalėjo kryžiuočius. Ir žinau, kada buvo Žalgirio mūšis. Mokytoja sakė.

6. 1410 metais liepos 15 dieną Žalgirio mūšyje.

7. Seneli, ar nori paklausyti, kokį eilėraštį mokykloje šiandien išmokau?

8. Pavadinimas „Keturi žodžiai“. Dabar klausyk:
Motulė – mieliausia,
Duonelė – skaniausia,
Saulutė – šviesiausia,
Tėvynė – brangiausia.
O kaip toliau pamiršau!

9. Žinojau, bet dabar pamiršau.

A Na, kada gi?

B Šaunuolis! Daugelis nesupranta, kodėl tą dieną ant namų iškabintos valstybės vėliavos. Ir klausinėja vieni kitų.

C Taip, lietuviai mėgsta duoti savo sūnums kunigaikščių vardus. Taip mes norime pagerbti savo praeitį, kunigaikščius. Mindaugas buvo vienintelis Lietuvos karalius. Jis norėjo apsaugoti Lietuvą nuo kryžiuočių, todėl nusprendė pasikrikštyti. Mindaugas gyveno ir valdė tryliktame amžiuje. Liepos šeštą mes švenčiame Valstybės dieną – Lietuvos karaliaus karūnavimo dieną. Tai viena iš svarbiausių mūsų valstybės švenčių.

D Žinoma, noriu, anūkėli!

E Algirdas ir Kęstutis. Turbūt girdėjai šiuos vardus?

F Poetas Juozas Nekrošius.

G Lietuva labai sustiprėjo, kai valdė didysis kunigaikštis Gediminas. Jis labai rūpinosi savo krašto gerove; statė naujas mūrines pilis, tiltus, tiesė kelius, plėtė miestus. Legendos pasakoja, kad Gediminas įkūrė Vilnių.

H O toliau taip:
Motulę – mylėsiu,
Duonelę – auginsiu,
Brangesnę už saulę
Tėvynę aš ginsiu.
Ar žinai, kas parašė šį eilėraštį?

	I Abu šie kunigaikščiai – Gedimino sūnūs. Po Gedimino mirties Algirdas valdė rytinius kraštus. Jis gyveno Vilniuje. Vakarinius kraštus valdė Kęstutis. Jis gyveno Trakuose. Po Algirdo mirties jo sūnus Jogaila nenorėjo dalytis valdžia su savo dėde Kęstučiu ir jo sūnumi Vytautu. Aš manau, tu žinai, kuo garsus Vytautas.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
C								

2. *Perskaitykite šiuos žodžius.*
Kuriuos žodžius jūs mokate? Į kuriuos jums žinomus žodžius panašūs pabrauktieji žodžiai?

ilgėti, ilgėja, ilgėjo
kviečiai
miežiai
vėlė
protėviai
būrimai
prėskučiai
kūčiukai
augalas
mielės
žvaigždė
ypatingas
narys
derlius
dalinti, dalina, dalino (ką? kam?)
pagarba
nepaprastas
akimirka
išsipildyti, išsipildo, išsipildė
šiaudai
šienas
staltiesė
spėti, spėja, spėjo

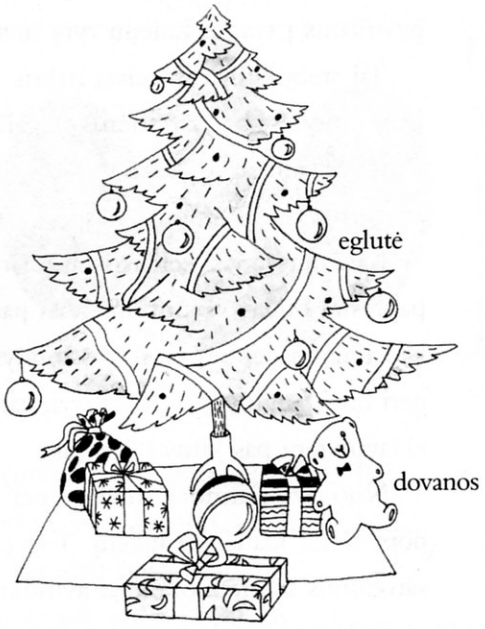

Perskaitykite tekstą ir pabaikite sakinius.

Kūčios ir Kalėdos

Kūčių naktis, gruodžio 24, yra ypatinga naktis. Ji yra yra pati ilgiausia, o nuo gruodžio 25 dienos sugrįžta saulė. Ir dienos pradeda ilgėti. Kūčios – tai labai sena šventė. Dar iki krikščionybės lietuviai šventė Kūčias. Kodėl toks pavadinimas? Kūčios buvo šios šventės valgio pavadinimas. Tą valgį darė iš kviečių ar miežių kruopų, pupų su aguonų pienu ir vaišino protėvių vėles.

Kūčių dieną iki vakarienės visi stengiasi pabaigti svarbiausius darbus. Daugiausia dirba moterys – joms reikia virti nepaprastus Kūčių vakarienės ir Kalėdų valgius, sutvarkyti namus. Kūčių vakarienei patiekalus ruošia iš augalinių produktų ar žuvies. Visoje Lietuvoje kepa prėskučius (kūčiukus). Juos kepa iš mielinės kvietinių miltų tešlos. Prėskučius valgo su aguonų pienu ar kisieliumi.

Tą dieną negalima pyktis, reikia atleisti kaimynams, draugams, būtina grąžinti visas skolas. Sėsti prie Kūčių stalo svarbu švariems. Kūčių dieną lietuviai valgo mažai, visi laukia Kūčių vakarienės. Seniau prie stalo sėsdavo, kai danguje pamatydavo Vakarinę žvaigždę. Šeimininkas atnešdavo šieno ir padėdavo ant stalo po staltiese. O staltiesė tą vakarą būdavo pati gražiausia, pati balčiausia. Tada šeimininkė nešdavo valgius. Paprastai būdavo 12 valgių – tiek, kiek metai turi mėnesių. Vyriausias šeimos narys pasveikindavo visus, pasidžiaugdavo metų derliumi, po to visiems šeimos nariams dalindavo duoną. Visi būdavo labai rimti. Būtinai reikėdavo paragauti visų dvylikos patiekalų. Kai pavalgydavo, nenuimdavo maisto nuo stalo, nes tikėjo, kad naktį ateis vėlės. Joms per Kūčias rodydavo nepaprastą pagarbą. Šeimininkas paimdavo truputį maisto ir nešdavo gyvuliams į tvartą. Kalėdų rytą šieną nuo stalo atiduodavo gyvuliams.

Tai stebuklinga ir keista naktis. Lietuviai tikėjo, kad tą ypatingą naktį gyvuliai kalba kaip žmonės, bet žmonėms negalima klausytis. Jeigu išgirs, kaip gyvuliai kalba, mirs. Žmonės kalbėdavo, kad vanduo šulinyje akimirką tampa vynu. Tik akimirką! Jeigu norėsi atsigerti vyno iš šulinio, nespėsi. Yra daug Kūčių nakties būrimų.

Kalėdų rytą visi keldavosi ir pirmiausia sutvarkydavo stalą. Pirmąją Kalėdų dieną šeima paprastai būdavo namuose. Visi pasakodavo vieni kitiems, ką naktį sapnavo, nes tikėjo, kad Kalėdų nakties sapnas išsipildys. Žmonės tikėjo: jeigu Kalėdų rytą oras giedras, bus geri linai; jeigu per Kalėdas lyja, karvės tais metais duos daug pieno. Kalėdų antrąją dieną eidavo vieni pas kitus į svečius.

Nuo dvidešimtojo amžiaus per Kalėdas lietuviai puošia eglutę papuošalais iš šiaudų, popieriaus, kiaušinių lukštų. Taip pat obuoliais, riešutais, saldainiais. Ant eglutės kabina sausainius ir meduoliukus: avinukus, mėnuliukus, arkliukus, paukščiukus.

Dabar per Kalėdas pas mažus ir didelius ateina Kalėdų Senelis. Ne visada mes jį matome, ne visada susitinkame. Jis atsimena visus: po eglute Kalėdų rytą randame dovanų. Kalėdų Senelis visada žino, ko kam labiausiai reikia, kas kam labiausiai patinka. Ir dideli, ir maži laukia Kalėdų Senelio.

Prieš Kalėdas parašome daug sveikinimų, linkime giminėms ir draugams linksmų Šventų Kalėdų, gerų metų, sveikatos, sėkmės, laimės.

1. Kūčios yra ..... .
2. Kūčių dieną moterys ..... .
3. Kūčių naktį ant stalo yra ..... .
4. Prie stalo visi sėda ..... .

5. Pirmas kalba .....
6. Būtinai reikia .....
7. Šeimininkas nešdavo gyvuliams .....
8. Nereikia klausytis, kaip .....
9. Vanduo šulinyje .....
10. Jeigu norėsite atsigerti vyno iš šulinio, ...
11. Pirmą Kalėdų dieną .....
12. Kalėdų nakties sapnai .....
13. Į svečius eidavo .....
14. Per Kalėdas puošiame .....
15. Puošiame obuoliais, ...
16. Dovanas per Kalėdas atneša .....
17. Dovanų randame .....
18. Kalėdų proga linkime .....

3. *Perskaitykite eilėraštį. Išmokite jį.*

Janina Degutytė

Naujieji metai

Mirga žvaigždėm ir snaigėm
Žalios palaukių eglytės.
Sidabro varpeliais aidi
Naujųjų metų rytas.

Paukščiams parneš dovanų
Saulę – raudoną uogą,
Kiškiams – šiltų kailinių,
Vaikams – saldainių ir juoko.

Spindi ledinis langas,
Briedžio ragais išrašytas.
Sidabro varpeliais skamba
Naujųjų metų rytas.

4. *Įminkite mįsles.*

Kas saldesnis už medų?
Kas margesnis už genį?
Aš ne gėlelė, bet iš gėlelių, aš ne medelis, bet iš lapelių.
Gimsta didelis, miršta mažas.

PRIEDAI

Abėcėlė

Gramatikos lentelės

Pagrindinės veiksmažodžių formos

Kelių sunkesnių daiktavardžių linksniavimas

3 linksniuotės daiktavardžiai

Svarbūs ženklai ir žodžiai

Linksnių pavadinimai

ABĖCĖLĖ

Raidės	Raidžių pavadinimai
A a	a
Ą ą	a nosinė
B b	bė
C c	cė
Č č	čė
D d	dė
E e	e
Ę ę	e nosinė
Ė ė	ė
F f	ef
G g	gė
H h	ha
I i	i trumpoji
Į į	i nosinė
Y y	i ilgoji
J j	jot
K k	ka
L l	el
M m	em
N n	en
O o	o
P p	pė
R r	er
S s	es
Š š	eš
T t	tė
U u	u trumpoji
Ų ų	u nosinė
Ū ū	u ilgoji
V v	vė
Z z	zė
Ž ž	žė

DAIKTAVARDŽIŲ LINKSNIAVIMAS

1 lentelė

VIENASKAITA

	1 linsniuotė	2 linsniuotė	3 linksniuotė	4 linksniuotė	5 linksniuotė
V. (Nom.)	-(i)as, -is, -ys	-(i)a, -ė	-is	-(i)us	-uo, -ė
kas?	namas, kelias, brolis, kambarys	knyga, vyšnia, gatvė	pilis, dantis	sūnus, vaisius	akmuo, sesuo, duktė
K. (Gen.)	-(i)o	-(i)os, -ės	-ies	-(i)aus	-en-s, -er-s
ko?	namo, kelio, brolio, kambario	knygos, vyšnios, gatvės	pilies, danties	sūnaus, vaisiaus	akmens, sesers, dukters
N. (Dat.)	-(i)ui	-(i)ai, -ei	-iai, -iui	-(i)ui	-en-iui, -er-iai
kam?	namui, keliui, broliui, kambariui	knygai, vyšniai, gatvei	piliai, dančiui	sūnui, vaisiui	akmeniui, seseriai, dukteriai
G. (Acc.)	-(i)ą, -į	-(i)ą, -ę	-į	-(i)ų	-en-į, -er-į
ką?	namą, kelią, brolį, kambarį	knygą, vyšnią, gatvę	pilį, dantį	sūnų, vaisių	akmenį, sesrį, dukterį
Įn. (Inst.)	-(i)u	-(i)a, -e	-imi	-(i)umi	-en-iu, -er-ia
kuo?	namu, keliu, broliu, kambariu	knyga, vyšnia, gatve	pilimi, dantimi	sūnumi, vaisiumi	akmeniu, seseria, dukteria
Vt. (Loc.)	-e, -yje	-(i)oje, -ėje	-yje	-(i)uje	-en-yje, -er-yje
kur? kame?	name, kelyje, brolyje, kambaryje	knygoje, vyšnioje, gatvėje	pilyje, dantyje	sūnuje, vaisiuje	akmenyje, seseryje, dukteryje
Š. (Voc.)	-e, -i, -y	-(i)a, -e	-ie	-(i)au	-en-ie, -er-ie
	name, broli, kambary	knyga, vyšnia, gatve	pilie, dantie	sūnau, vaisiau	akmenie, seserie, dukterie

DAUGISKAITA

V. (Nom.)	-(i)ai	-(i)os, -ės	-ys	-ūs, -iai	-en-ys, -er-ys
kas?	namai, keliai, broliai, kambariai	knygos, vyšnios, gatvės	pilys, dantys	sūnūs, vaisiai	akmenys, seserys, dukterys
K. (Gen.)	-(i)ų	-(i)ų	-ių	-(i)ų	-en-ų, -er-ų
ko?	namų, kelių, brolių, kambarių	knygų, vyšnių, gatvių	pilių, dantų	sūnų, vaisių	akmenų, seserų, dukterų
N. (Dat.)	-(i)ams	-(i)oms, -ėms	-ims	-ums, -iams	-en-ims, -er-ims
kam?	namams, keliams, broliams, kambariams	knygoms, vyšnioms, gatvėms	pilims, dantims	sūnums, vaisiams	akmenimis, seserims, dukterims
G. (Acc.)	-(i)us	-(i)as, -es	-is	-(i)us	-en-is, -er-is
ką?	namus, kelius, brolius, kambarius	knygas, vyšnias, gatves	pilis, dantis	sūnus, vaisius	akmenis, seseris, dukteris
Įn. (Inst.)	-(i)ais	-(i)omis, -ėmis	-imis	-umis, -iais	-en-imis, -er-imis
kuo?	namais, keliais, broliais, kambariais	knygomis, vyšniomis, gatvėmis	pilimis, dantimis	sūnumis, vaisiais	akmenimis, seserimis, dukterimis
Vt. (Loc.)	-(i)uose	-(i)ose, -ėse	-yse	-(i)uose	-en-yse, -er-yse
kur? kame?	namuose, keliuose, broliuose, kambariuose	knygose, vyšniose, gatvėse	pilyse, dantyse	sūnuose, vaisiuose	akmenyse, seseryse, dukteryse
Š. (Voc.)	-(i)ai	-(i)os, -ės	-ys	-ūs, -iai	-en-ys, -er-ys
	namai, keliai, broliai, kambariai	knygos, vyšnios, gatvės	pilys, dantys	sūnūs, vaisiai	akmenys, seserys, dukterys

PRIELINKSNIAI:
Kilmininko (Gen.): *ant, be, dėl, iki, iš, nuo, po, prie, tarp, už, virš*
Galininko (Acc.): *apie, į, pagal, pas, per, po, prieš, pro, už*
Įnagininko (Inst.): *po, su*

BŪDVARDŽIŲ LINKSNIAVIMAS

2 lentelė

VIENASKAITA

	VYRIŠKOJI GIMINĖ			MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
	I	II	III	I	II	III
V. (Nom.) koks? kokia?	-(i)as, -is geras, žalias, didelis	-us gražus	-is naminis	-(i)a gera, žalia	-i graži	-ė naminė, didelė
K. (Gen.) kokio? kokios?	-(i)o gero, žalio, didelio	-aus gražaus	-io naminio	-(i)os geros, žalios	-ios gražios	-ės naminės, didelės
N. (Dat.) kokiam? kokiai?	-(i)am geram, žaliam, dideliam	-iam gražiam	-iam naminiam	-(i)ai gerai, žaliai	-iai gražiai	-ei naminei, didelei
G. (Acc.) kokį? kokią?	-(i)ą, -į gerą, žalią, didelį	-ų gražų	-į naminį	-(i)ą gerą, žalią	-ią gražią	-ę naminę, didelę
Įn. (Inst.) kokiu? kokia?	-(i)u geru, žaliu, dideliu	-iu gražiu	-iu naminiu	-(i)a gera, žalia	-ia gražia	-e namine, didele
Vt. (Loc.) kokiame? kokioje?	-(i)ame gerame, žaliame, dideliame	-iame gražiame	-iame naminiame	-(i)oje geroje, žalioje	-ioje gražioje	-ėje naminėje, didelėje

DAUGISKAITA

	VYRIŠKOJI GIMINĖ			MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
	I	II	III	I	II	III
V. (Nom.) kokie? kokios?	-i geri, žali, dideli	-ūs gražūs	-iai naminiai	-(i)os geros, žalios	-ios gražios	-ės naminės, didelės
K. (Gen.) kokių?	-(i)ų gerų, žalių, didelių	-ių gražių	-ių naminių	-(i)ų gerų, žalių	-ių gražių	-ių naminių, didelių
N. (Dat.) kokiems? kokioms?	-iems geriems, žaliems, dideliems	-iems gražiems	-iams naminiams	-(i)oms geroms, žalioms	-ioms gražioms	-ėms naminėms, didelėms
G. (Acc.) kokius? kokias?	-(i)us gerus, žalius, didelius	-ius gražius	-ius naminius	-(i)as geras, žalias	-ias gražias	-es namines, dideles
Įn. (Inst.) kokiais? kokiomis?	-(i)ais gerais, žaliais, dideliais	-iais gražiais	-iais naminiais	-(i)omis geromis, žaliomis	-iomis gražiomis	-ėmis naminėmis, didelėmis
Vt. (Loc.) kokiuose? kokiose?	-(i)uose geruose, žaliuose, dideliuose	-iuose gražiuose	-iuose naminiuose	-(i)ose gerose, žaliose	-iose gražiose	-ėse naminėse, didelėse

3 lentelė

SKAITVARDŽIAI

KIEKINIAI

PAGRINDINIAI

VYRIŠKOJI GIMINĖ

V. (Nom.)	kas?	vienas	du	trys	keturi	...	devyni
K. (Gen.)	ko?	vieno	dviejų	trijų	keturių	...	devynių
N. (Dat.)	kam?	vienam	dviem	trims	keturiems	...	devyniems
G. (Acc.)	ką?	vieną	du	tris	keturis	...	devynis
Įn. (Inst.)	kuo?	vienu	dviem	trimis	keturiais	...	devyniais
Vt. (Loc.)	kur? kame?	viename	dviejuose	trijuose	keturiuose	...	devyniuose

MOTERIŠKOJI GIMINĖ

V. (Nom.)	kas?	viena	dvi	trys	keturios	...	devynios
K. (Gen.)	ko?	vienos	dviejų	trijų	keturių	...	devynių
N. (Dat.)	kam?	vienai	dviem	trims	keturioms	...	devynioms
G. (Acc.)	ką?	vieną	dvi	tris	keturias	...	devynias
Įn. (Inst.)	kuo?	viena	dviem	trimis	keturiomis	...	devyniomis
Vt. (Loc.)	kur? kame?	vienoje	dviejose	trijose	keturiose	...	devyniose

Pastaba:*vienuolika ... devyniolika* linksniuojama kaip *knyga,* tik G. (Acc.) rašoma be nosinės (ką? – *knygą*, bet *vienuolika*); *šimtas, tūkstantis* - kaip *butas, brolis.*

Skaitvardžiai *dešimt, dvidešimt ... devyniasdešimt* - nekaitomi.

4 lentelė

DAUGINIAI

VYRIŠKOJI GIMINĖ

V. (Nom.)	kas?	vieneri	dveji	treji	ketveri	...	devyneri
K. (Gen.)	ko?	vienerių	dvejų	trejų	ketverių	...	devynerių
N. (Dat.)	kam?	vieneriems	dvejiems	trejiems	ketveriems	...	devyneriems
G. (Acc.)	ką?	vienerius	dvejus	trejus	ketverius	...	devynerius
Įn. (Inst.)	kuo?	vieneriais	dvejais	trejais	ketveriais	...	devyneriais
Vt. (Loc.)	kur? kame?	vieneriuose	dvejuose	trejuose	ketveriuose	...	devyneriuose

MOTERIŠKOJI GIMINĖ

V. (Nom.)	kas?	vienerios	dvejos	trejos	ketverios	...	devynerios
K. (Gen.)	ko?	vienerių	dvejų	trejų	ketverių	...	devynerių
N. (Dat.)	kam?	vienerioms	dvejoms	trejoms	ketverioms	...	devynerioms
G. (Acc.)	ką?	vienerias	dvejas	trejas	ketverias	...	devynerias
Įn. (Inst.)	kuo?	vieneriomis	dvejomis	trejomis	ketveriomis	...	devyneriomis
Vt. (Loc.)	kur? kame?	vieneriose	dvejose	trejose	ketveriose	...	devyneriose

Pastaba: vartojami su skaičiuojamais, turinčiais tik daugiskaitos formą, daiktavardžiais, pvz.: *dveji marškiniai, ketverios durys.*

5 lentelė

KELINTINIAI

VIENASKAITA

		VYRIŠKOJI GIMINĖ			MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
V. (Nom.)	kas?	pirm*as*	trečias	penkt*as*	pirm*a*	trečia	penkt*a*
K. (Gen.)	ko?	pirm*o*	trečio	penkt*o*	pirm*os*	trečios	penkt*os*
N. (Dat.)	kam?	pirm*am*	trečiam	penkt*am*	pirm*ai*	trečiai	penkt*ai*
G. (Acc.)	ką?	pirm*ą*	trečią	penkt*ą*	pirm*ą*	trečią	penkt*ą*
Įn. (Inst.)	kuo?	pirm*u*	trečiu	penkt*u*	pirm*a*	trečia	penkt*a*
Vt. (Loc.)	kur? kame?	pirm*ame*	trečiame	penkt*ame*	pirm*oje*	trečioje	penkt*oje*

DAUGISKAITA

		VYRIŠKOJI GIMINĖ			MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
V. (Nom.)	kas?	pirm*i*	treti	penkti	pirm*os*	trečios	penkt*os*
K. (Gen.)	ko?	pirm*ų*	trečių	penktų	pirm*ų*	trečių	penktų
N. (Dat.)	kam?	pirm*iems*	tret*iems*	penkt*iems*	pirm*oms*	trečioms	penkt*oms*
G. (Acc.)	ką?	pirm*us*	trečius	penkt*us*	pirm*as*	trečias	penkt*as*
Įn. (Inst.)	kuo?	pirm*ais*	trečiais	penkt*ais*	pirm*omis*	trečiomis	penkt*omis*
Vt. (Loc.)	kur? kame?	pirm*uose*	trečiuose	penkt*uose*	pirm*ose*	trečiose	penkt*ose*

Pastabos:

Kiekiniai skaitvardžiai		Kelintiniai skaitvardžiai
vienas	–	pirmas
du	–	antras
trys	–	trečias
keturi	–	ketvirtas
penki	–	penktas
šeši	–	šeštas

Kiekiniai skaitvardžiai		Kelintiniai skaitvardžiai
septyni	–	septintas
aštuoni	–	aštuntas
devyni	–	devintas
dešimt	–	dešimtas
vienuolika	–	vienuoliktas

Toliau iki *devyniolika* daroma kaip *vienuolika*, dešimčių pavadinimai (*dvidešimt* ir t.t.) kaip *dešimt*.

6 lentelė

ASMENINIAI ĮVARDŽIAI

		VIENASKAITA				DAUGISKAITA			
V. (Nom.)	kas?	aš	tu	jis	ji	mes	jūs	jie	jos
K. (Gen.)	ko?	manęs	tavęs	jo	jos	mūsų	jūsų	jų	jų
N. (Dat.)	kam?	man	tau	jam	jai	mums	jums	jiems	joms
G. (Acc.)	ką?	mane	tave	jį	ją	mus	jus	juos	jas
Įn. (Inst.)	kuo?	manimi	tavimi	juo	ja	mumis	jumis	jais	jomis
Vt. (Loc.)	kur? kame?	manyje	tavyje	jame	joje	mumyse	jumyse	juose	jose

7 lentelė

ĮVARDŽIAI

VIENASKAITA

	VYRIŠKOJI GIMINĖ					MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
	tas, šitas, anas, kas...	*kitas, visas, tam tikras...*	*toks, joks, visoks, kitoks*	*jis, šis*	*pats*	*ta, šita, kita, visa...*	*tokia, visokia*	*ji, ši, pati...*
V. (Nom.) kas?	tas	kitas	koks	kuris	pats	ta	kokia	kuri
K. (Gen.) ko?	to	kito	kokio	kurio	paties	tos	kokios	kurios
N. (Dat.) kam?	tam	kitam	kokiam	kuriam	pačiam	tai	kokiai	kuriai
G. (Acc.) ką?	tą	kitą	kokį	kurį	patį	tą	kokią	kurią
Įn. (Inst.) kuo?	tuo	kitu	kokiu	kuriuo	pačiu	ta	kokia	kuria
Vt. (Loc.) kur? kame?	tame	kitame	kokiame	kuriame	pačiame	toje	kokioje	kurioje

DAUGISKAITA

	VYRIŠKOJI GIMINĖ					MOTERIŠKOJI GIMINĖ		
V. (Nom.) kas?	tie	kiti	kokie	kurie	patys	tos	kokios	kurios
K. (Gen.) ko?	tų	kitų	kokių	kurių	pačių	tų	kokių	kurių
N. (Dat.) kam?	tiems	kitiems	kokiems	kuriems	patiems	toms	kokioms	kurioms
G. (Acc.) ką?	tuos	kitus	kokius	kuriuos	pačius	tas	kokias	kurias
Įn. (Inst.) kuo?	tais	kitais	kokiais	kuriais	pačiais	tomis	kokiomis	kuriomis
Vt. (Loc.) kur? kame?	tuose	kituose	kokiuose	kuriuose	pačiuose	tose	kokiose	kuriose

8 lentelė

VEIKSMAŽODŽIAI

Tiesioginė nuosaka

Esamasis laikas

	VIENASKAITA				DAUGISKAITA		
	I	II	III		I	II	III
aš	*-(i)u* dirbu, žaidžiu	*-iu* myliu	*-au* skaitau	*mes*	*-(i)ame* dirbame, žaidžiame	*-ime* mylime	*-ome* skaitome
tu	*-i* dirbi, žaidi	*-i* myli	*-ai* skaitai	*jūs*	*-(i)ate* dirbate, žaidžiate	*-ite* mylite	*-ote* skaitote
jis, ji	*-(i)a* dirba, žaidžia	*-i* myli	*-o* skaito	*jie, jos*	*-(i)a* dirba, žaidžia	*-i* myli	*-o* skaito

Būtasis laikas

	VIENASKAITA		DAUGISKAITA
aš	*-(i)au* dirbau, žaidžiau, mylėjau, skaičiau	*mes*	*-ome, -ėme* dirbome, žaidėme, mylėjome, skaitėme
tu	*-ai, -ei* dirbai, žaidei, mylėjai, skaitei	*jūs*	*-ote, -ėte* dirbote, žaidėte, mylėjote, skaitėte
jis, ji	*-o, -ė* dirbo, žaidė, mylėjo, skaitė	*jie, jos*	*-o, -ė* dirbo, žaidė, mylėjo, skaitė

Būtasis dažninis laikas

(Padaroma iš bendraties kamieno + *-dav-* + asmenų galūnės: *dirb-ti, žais-ti, mylė-ti, skaity-ti.*)

	VIENASKAITA		DAUGISKAITA
aš	*-dav -au* dirbdavau, žaisdavau, mylėdavau, skaitydavau	*mes*	*-dav -ome* dirbdavome, žaisdavome, mylėdavome, skaitydavome
tu	*-dav -ai* dirbdavai, žaisdavai, mylėdavai, skaitydavai	*jūs*	*-dav -ote* dirbdavote, žaisdavote, mylėdavote, skaitydavote
jis, ji	*-dav -o* dirbdavo, žaisdavo, mylėdavo, skaitydavo	*jie, jos*	*-dav -o* dirbdavo, žaisdavo, mylėdavo, skaitydavo

Būsimasis laikas

(Padaroma iš bendraties kamieno + *-s-* + asmenų galūnės: *dirb-ti – dirb-s-ime, mylė-ti – mylė-s-ime.* Kai bendraties kamienas baigiasi -s, -z, jis virsta -s: *kas-ti – kasime, zyz-ti – zysime*; -š, -ž virsta -š: *neš-ti – nešime, vež-ti – vešime.)*

	VIENASKAITA		DAUGISKAITA
aš	*-s -iu* dirbsiu, žaisiu, mylėsiu, skaitysiu	*mes*	*-s -ime* dirbsime, žaisime, mylėsime, skaitysime
tu	*-s -i* dirbsi, žaisi, mylėsi, skaitysi	*jūs*	*-s -ite* dirbsite, žaisite, mylėsite, skaitysite
jis, ji	*-s* dirbs, žais, mylės, skaitys	*jie, jos*	*-s* dirbs, žais, mylės, skaitys

Liepiamoji nuosaka

(Padaroma iš bendraties kamieno + -k- / -ki- + asmenų galūnės: *dirb-ti, žais-ti, mylė-ti, skaity-ti.* Kai bendraties kamienas baigiasi -g, jis virsta -k: *bėg-ti – bėk.*)

VIENASKAITA		DAUGISKAITA	
aš	———	*mes*	*-ki -me* dirbkime, žaiskime, mylėkime, skaitykime
tu	*-k* dirbk, žaisk, mylėk, skaityk	*jūs*	*-ki -te* dirbkite, žaiskite, mylėkite, skaitykite
jis, ji	*tegu* dirba, žaidžia, myli, skaito	*jie, jos*	*tegu* dirba, žaidžia, myli, skaito

Tariamoji nuosaka

(Padaroma iš bendraties kamieno + -č- / -t- + asmenų galūnės: dirb-ti, žais-ti, mylė-ti, skaity-ti.)

VIENASKAITA		DAUGISKAITA	
aš	*-č -iau* dirbčiau, žaisčiau, mylėčiau, skaityčiau	*mes*	*-t -ume* dirbtume, žaistume, mylėtume, skaitytume
tu	*-t -um* dirbtum, žaistum, mylėtum, skaitytum	*jūs*	*-t -u(mė)te* dirbtu(mė)te, žaistu(mė)te, mylėtu(mė)te, skaitytu(mė)te
jis, ji	*-t -ų* dirbtų, žaistų, mylėtų, skaitytų	*jie, jos*	*-t -ų* dirbtų, žaistų, mylėtų, skaitytų

Pagrindinės veiksmažodžių formos

Pirmoji asmenuotė

apsinuodyti	apsinuodija	apsinuodijo (kuo?)
atleisti	atleidžia	atleido (už ką? kam?)
atostogauti	atostogauja	atostogavo
atsibusti	atsibunda	atsibudo
atsiminti	atsimena	atsiminė (ką?)
auginti	augina	augino (ką?)
augti	auga	augo
auti	auna	avė (ką? / kuo?)
autis	aunasi	avėsi (ką? / kuo?)
baigti	baigia	baigė (ką?)
baigtis	baigiasi	baigėsi
barstyti	barsto	barstė (ką? kuo?)
bėgti	bėga	bėgo (kuo?)
būti	yra	buvo
čiuožti	čiuožia	čiuožė (kuo? nuo ko?)
dainuoti	dainuoja	dainavo (ką?)
degintis	deginasi	deginosi
degti	dega	degė (ką?)
derėtis	derasi	derėjosi (dėl ko?)
dėti	deda	dėjo (ką? / ko?)
dėvėti	dėvi	dėvėjo (ką? / kuo?)
dirbti	dirba	dirbo
dovanoti	dovanoja	dovanojo (ką? / ko? kam?)
duoti	duoda	davė (ką? / ko? kam?)
džiaugtis	džiaugiasi	džiaugėsi (kuo?)
eiti	eina	ėjo

galvoti	galvoja	galvojo (apie ką?)
gauti	gauna	gavo (ką? / ko?)
gerbti	gerbia	gerbė (ką? už ką?)
gerti	geria	gėrė (ką? / ko?)
gimti	gimsta	gimė
ginčytis	ginčijasi	ginčijosi (dėl ko?)
gyventi	gyvena	gyveno
grąžinti	grąžina	grąžino (ką? kam?)
grybauti	grybauja	grybavo
griūti	griūva	griuvo
grįžti	grįžta	grįžo
groti	groja	grojo (ką? kuo?)
gultis	gulasi	gulėsi
imti	ima	ėmė (ką? / ko?)
išmokti	išmoksta	išmoko (ką? / ko?)
jaustis	jaučiasi	jautėsi
jungti	jungia	jungė (ką?)
juoktis	juokiasi	juokėsi
kabėti	kaba	kabėjo
kabinti	kabina	kabino (ką? ant ko?)
kainuoti	kainuoja	kainavo (ką?)
kalbėti	kalba	kalbėjo (apie ką?)
kartoti	kartoja	kartojo (ką?)
keisti	keičia	keitė (ką? į ką?)
keliauti	keliauja	keliavo (į, po ką?)
kelti	kelia	kėlė (ką?)
keltis	keliasi	kėlėsi
kepti	kepa	kepė (ką? / ko?)
kirpti	kerpa	kirpo (ką? kuo?)
klausti	klausia	klausė (ką? / ko?)
klijuoti	klijuoja	klijavo (ką? kuo?)
koncertuoti	koncertuoja	koncertavo
kosėti	kosėja	kosėjo
kreiptis	kreipiasi	kreipėsi (į ką?)
kristi	krinta	krito
kurti	kuria	kūrė (ką?)
kviesti	kviečia	kvietė (ką? ko?)
laukti	laukia	laukė (ko?)
lyginti	lygina	lygino (ką? su kuo?)
lyti	lyja	lijo
linksmintis	linksminasi	linksminosi
lipti	lipa	lipo
lošti	lošia	lošė (kuo?)
lūžti	lūžta	lūžo
mankštintis	mankštinasi	mankštinosi
matuoti	matuoja	matavo (ką? kuo?)
matuotis	matuojasi	matavosi (ką?)
mėgti	mėgsta	mėgo (ką?)
megzti	mezga	mezgė (ką?)
mesti	meta	metė (ką?)
miegoti	miega	miegojo
minti	mena	minė (ką?)
mirti	miršta	mirė
nakvoti	nakvoja	nakvojo
nervintis	nervinasi	nervinosi (dėl ko?)
nešti	neša	nešė (ką? ko?)
nuomoti	nuomoja	nuomojo (ką? kam?)
nuspręsti	nusprendžia	nusprendė
padėti	padeda	padėjo (kam?)

pamiršti	pamiršta	pamiršo (ką?)
parduoti	parduoda	pardavė (ką? / ko?)
pasakoti	pasakoja	pasakojo (ką? apie ką?)
pasiilgti	pasiilgsta	pasiilgo (ko?)
pasiklysti	pasiklysta	pasiklydo
pasitikti	pasitinka	pasitiko (ką?)
patarti	pataria	patarė (kam?)
patikti	patinka	patiko (kas? kam?)
peršalti	peršąla	peršalo
piešti	piešia	piešė (ką?)
pietauti	pietauja	pietavo
pilti	pila	pylė (ką? / ko?)
pirkti	perka	pirko (ką? / ko?)
pykti	pyksta	pyko (ant ko?)
pjaustyti	pjausto	pjaustė (ką?)
plaukti	plaukia	plaukė (kuo?)
plauti	plauna	plovė (ką? kuo?)
ploti	ploja	plojo
prasidėti	prasideda	prasidėjo
prausti	prausia	prausė (ką? kuo?)
praustis	prausiasi	prausėsi (kuo?)
priimti	priima	priėmė (ką?)
pusryčiauti	pusryčiauja	pusryčiavo
ragauti	ragauja	ragavo (ką? / ko?)
rakinti	rakina	rakino (ką? kuo?)
rasti	randa	rado (ką? / ko?)
reikėti	reikia	reikėjo (ko? kam?)
rengti	rengia	rengė (ką? kuo?)
rengtis	rengiasi	rengėsi (ką? / kuo?)
ruoštis	ruošiasi	ruošėsi (kam?)
rūpintis	rūpinasi	rūpinosi (kuo?)
sektis	sekasi	sekėsi (kam?)
sirgti	serga	sirgo (kuo?)
siurbti	siurbia	siurbė (ką? kuo?)
siųsti	siunčia	siuntė (ką?)
siūti	siuva	siuvo (ką? kuo?)
skambinti	skambina	skambino (kam?)
skaudėti	skauda	skaudėjo (ką? kam?)
skristi	skrenda	skrido (kuo?)
skubėti	skuba	skubėjo
skustis	skutasi	skutosi (ką? kuo?)
slidinėti	slidinėja	slidinėjo (kuo? nuo ko?)
sloguoti	sloguoja	slogavo
snigti	sninga	snigo
sportuoti	sportuoja	sportavo
stengtis	stengiasi	stengėsi
studijuoti	studijuoja	studijavo (ką?)
sukti	suka	suko (ką?)
suktis	sukasi	sukosi
suprasti	supranta	suprato (ką?)
susilaužyti	susilaužo	susilaužė (ką?)
susipažinti	susipažįsta	susipažino (su kuo?)
susitaikyti	susitaiko	susitaikė (su kuo?)
susitikti	susitinka	susitiko (ką?)
susižeisti	susižeidžia	susižeidė (ką? kuo?)
svajoti	svajoja	svajojo (apie ką?)
sveikinti	sveikina	sveikino (ką?)

sveikti	sveiksta	sveiko
šalti	šąla	šalo
šilti	šyla	šilo
šokti	šoka	šoko
šukuoti	šukuoja	šukavo (ką? kuo?)
šukuotis	šukuojasi	šukavosi (ką? kuo?)
švęsti	švenčia	šventė (ką?)
tapyti	tapo	tapė (ką?)
tapti	tampa	tapo (kuo?)
tarti	taria	tarė
tartis	tariasi	tarėsi
teirautis	teiraujasi	teiravosi (ko?)
tekėti	teka	tekėjo (už ko?)
tikti	tinka	tiko (kas? kam?)
tikrinti	tikrina	tikrino (ką?)
trinti	trina	trynė (ką?)
trukti	trunka	truko
trūkti	trūksta	trūko (ko? kam?)
tuoktis	tuokiasi	tuokėsi
uogauti	uogauja	uogavo
užsikrėsti	užsikrečia	užsikrėtė (kuo?)
vadinti	vadina	vadino (ką? kuo?)
vaidinti	vaidina	vaidino (ką?)
vaikščioti	vaikščioja	vaikščiojo
vairuoti	vairuoja	vairavo (ką?)
vaišinti	vaišina	vaišino (ką? kuo?)
vakarieniauti	vakarieniauja	vakarieniavo
vartoti	vartoja	vartojo (ką?)
važiuoti	važiuoja	važiavo (kuo?)
verkti	verkia	verkė
versti	verčia	vertė (ką? iš ko?)
vesti	veda	vedė (ką?)
vežti	veža	vežė (ką? kuo?)
vilkėti	vilki	vilkėjo (ką? / kuo?)
vykti	vyksta	vyko (kuo?)
virti	verda	virė (ką? / ko?)
žadinti	žadina	žadino (ką?)
žaisti	žaidžia	žaidė (ką? kuo?)
žvejoti	žvejoja	žvejojo (ką?)

Antroji asmenuotė

domėtis	domisi	domėjosi (kuo?)
galėti	gali	galėjo
girdėti	girdi	girdėjo (ką?)
gulėti	guli	gulėjo
ilsėtis	ilsisi	ilsėjosi
laimėti	laimi	laimėjo (ką?)
linkėti	linki	linkėjo (ko? kam?)
mylėti	myli	mylėjo (ką?)
norėti	nori	norėjo (ko?)
pralaimėti	pralaimi	pralaimėjo (ką?)
sėdėti	sėdi	sėdėjo
stovėti	stovi	stovėjo
tikėti	tiki	tikėjo (kuo?)
tikėtis	tikisi	tikėjosi (ko?)

tylėti	tyli	tylėjo
turėti	turi	turėjo (ką? / ko?)
žiūrėti	žiūri	žiūrėjo (ką?)

Trečioji asmenuotė

apsigyventi	apsigyvena	apsigyveno
atidaryti	atidaro	atidarė (ką?)
atrodyti	atrodo	atrodė
atsiprašyti	atsiprašo	atsiprašė (ko? už ką?)
bandyti	bando	bandė
bijoti	bijo	bijojo (ko?)
daryti	daro	darė (ką?)
dažyti	dažo	dažė (ką?)
ieškoti	ieško	ieškojo (ko?)
klausyti	klauso	klausė (ko?)
lankyti	lanko	lankė (ką?)
lipdyti	lipdo	lipdė (ką?)
maudyti	maudo	maudė (ką?)
maudytis	maudosi	maudėsi
matyti	mato	matė (ką?)
mokyti	moko	mokė (ką? ko?)
mokytis	mokosi	mokėsi (ko?)
pasirašyti	pasirašo	pasirašė (ką? kuo?)
pildyti	pildo	pildė (ką? kuo?)
prašyti	prašo	prašė (ką? ko?)
rašyti	rašo	rašė (ką? kuo?)
rūkyti	rūko	rūkė (ką?)
sakyti	sako	sakė (ką? kam?)
siūlyti	siūlo	siūlė (ką? / ko? kam?)
skaityti	skaito	skaitė (ką?)
statyti	stato	statė (ką?)
šypsotis	šypsosi	šypsojosi
taupyti	taupo	taupė (ką?)
tvarkyti	tvarko	tvarkė (ką?)
uždaryti	uždaro	uždarė (ką?)
užsisakyti	užsisako	užsisakė (ką? / ko?)
valgyti	valgo	valgė (ką? / ko?)
valyti	valo	valė (ką? kuo?)
valytis	valosi	valėsi (ką? kuo?)
žinoti	žino	žinojo (ką?)



Kelių sunkesnių daiktavardžių linksniavimas

VIENASKAITA

V. (Nom.) kas?	žmogus	šuo	mėnuo
K. (Gen.) ko?	žmogaus	šuns	mėnesio
N. (Dat.) kam?	žmogui	šuniui	mėnesiui
G. (Acc.) ką?	žmogų	šunį	mėnesį
Įn. (Inst.) kuo?	žmogumi	šunimi / šuniu	mėnesiu
Vt. (Loc.) kur? kame?	žmoguje	šunyje	mėnesyje
Š. (Voc.)	žmogau	šunie	mėnesi

DAUGISKAITA

V. (Nom.) kas?	žmonės	šunys	mėnesiai
K. (Gen.) ko?	žmonių	šunų	mėnesių
N. (Dat.) kam?	žmonėms	šunims	mėnesiams
G. (Acc.) ką?	žmones	šunis	mėnesius
Įn. (Inst.) kuo?	žmonėmis	šunimis	mėnesiais
Vt. (Loc.) kur? kame?	žmonėse	šunyse	mėnesiuose
Š. (Voc.)	žmonės	šunys	mėnesiai

VIENASKAITA

V. (Nom.) kas?	miegamasis
K. (Gen.) ko?	miegamojo
N. (Dat.) kam?	miegamajam
G. (Acc.) ką?	miegamąjį
Įn. (Inst.) kuo?	miegamuoju
Vt. (Loc.) kur? kame?	miegamajame
Š. (Voc.)	miegamasis

DAUGISKAITA

V. (Nom.) kas?	miegamieji
K. (Gen.) ko?	miegamųjų
N. (Dat.) kam?	miegamiesiems
G. (Acc.) ką?	miegamuosius
Įn. (Inst.) kuo?	miegamaisiais
Vt. (Loc.) kur?	miegamuosiuose
Š. (Voc.)	miegamieji

3 linksniuotės daiktavardžiai



akis
antis
ausis (ausų)
avis
dabartis
dalis
durys (durų)
išimtis
kepenys (kepenų)
kryptis
lytis
mintis
mirtis
moteris (moterų)
naktis (naktų)
nosis
pilis
praeitis
smegenys (smegenų)
stotis
sultys
sutartis
širdis
užduotis
valtis
žąsis (žąsų)
žuvis (žuvų)



dantis (dantų)
debesis (debesų)
petis
vagis
žvėris

Svarbūs žodžiai ir ženklai



dėmesio!



išimtis



nuimti galūnę



pridėti galūnę



moteriškoji giminė



vyriškoji giminė

a, b, c, d...	raidė, raidės
aš, gyventi, Lietuva	žodis, žodžiai
Aš gyvenu Lietuvoje.	sakinys
Ar tu gyveni Vilniuje?	klausimas
.	taškas
,	kablelis
:	dvitaškis
;	kabliataškis
...	daugtaškis
?	klaustukas
!	šauktukas
✔	varnelė
š	raidė su varnele
-	brūkšnys, brūkšnelis
ū	raidė su brūkšniu
ą	nosinė raidė

Linksnių pavadinimas

V. (Nom.)	kas?	vardininkas
K. (Gen.)	ko?	kilmininkas
N. (Dat.)	kam?	naudininkas
G. (Acc.)	ką?	galininkas
Įn. (Inst.)	kuo?	įnagininkas
Vt. (Loc.)	kur? kame?	vietininkas
Š. (Voc.)		šauksmininkas

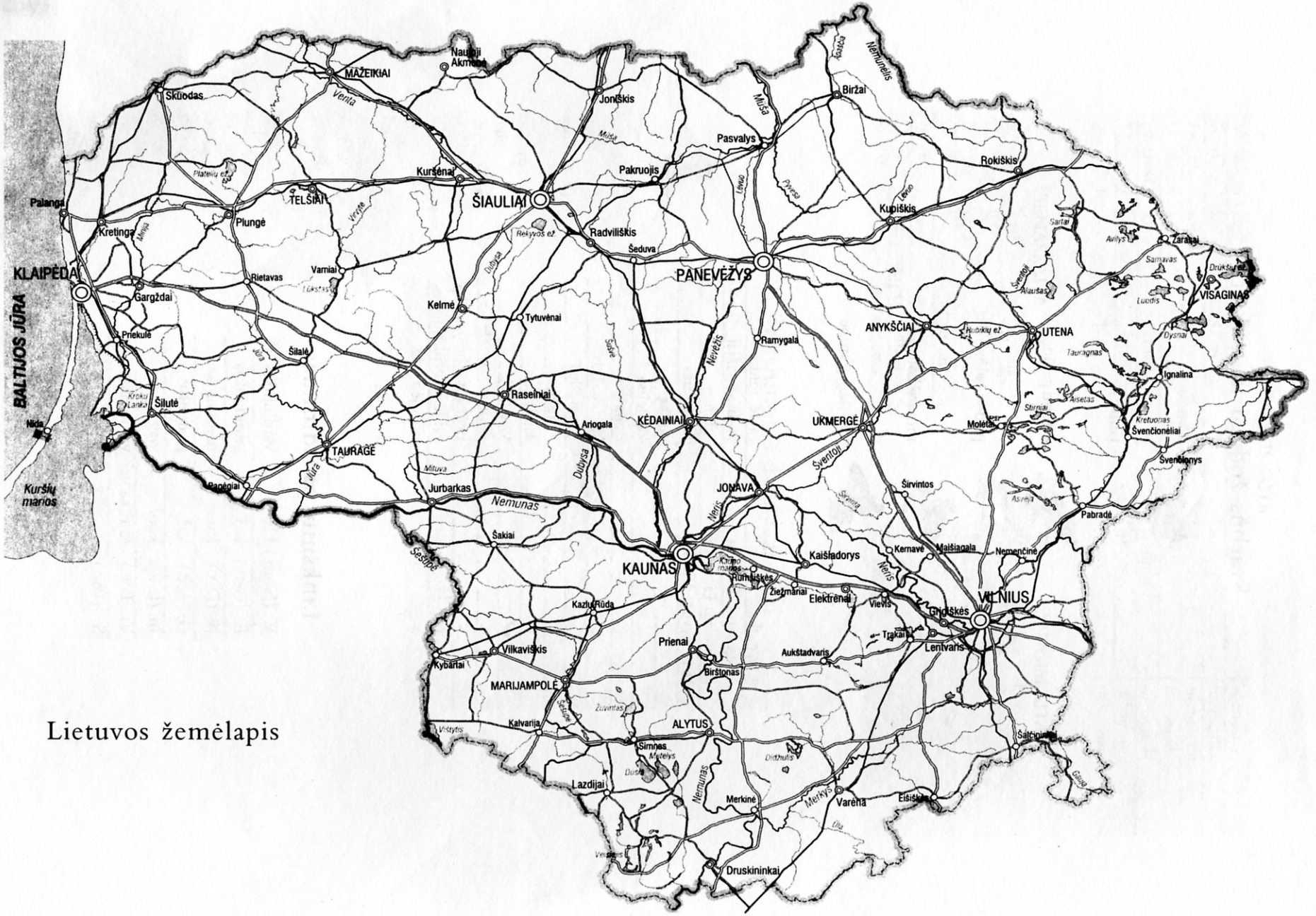

Lietuvos žemėlapis